

آشنایی با PLC

ورودی - خروجی ها

تایмерها و شمارنده ها

موضوعات پیشرفته تر

مقدمه ای برای بازار دقیق

انواع PLC های زیننس

آشنایی با تجهیزات
پایه ای قدرت

اصول کار و کاربرد

آشنایی با سیستم اعداد

اصطلاحات و پایه ها

آشنایی با یک میکرو

برنامه نویسی

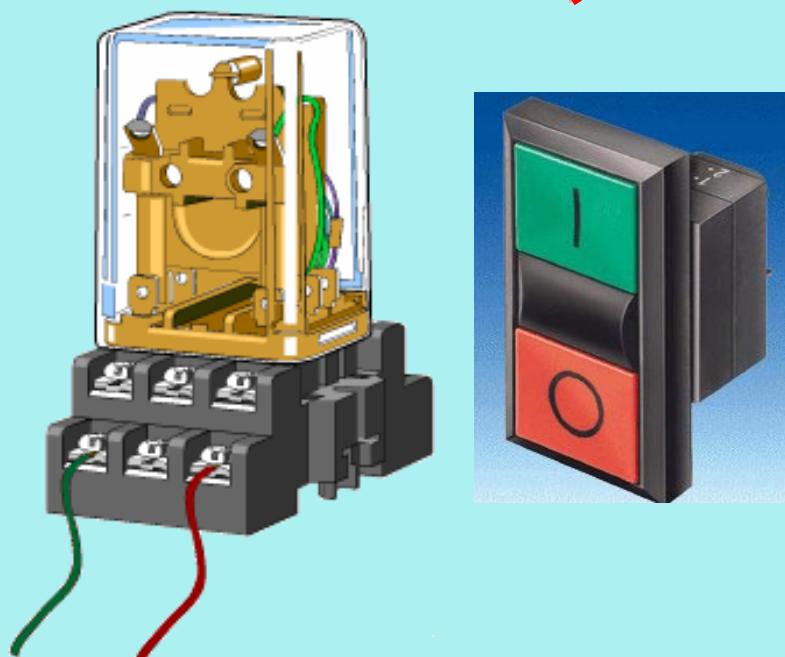
PLC LEARNING

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

از فارسی بودن زبان ویندوز خود مطمئن شده و از
پوشه مربوطه ، قلم های فارسی را نصب نمایید.

آشنایی با تجهیزات پایه ای برق

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

“پوش باتن ها” یا “دگمه های فشاری”， برای راه اندازی و قطع تجهیزات مختلف به کار می روند.
و با توجه به موارد کاربرد، در شکل ها و رنگ های مختلف ساخته می شوند.

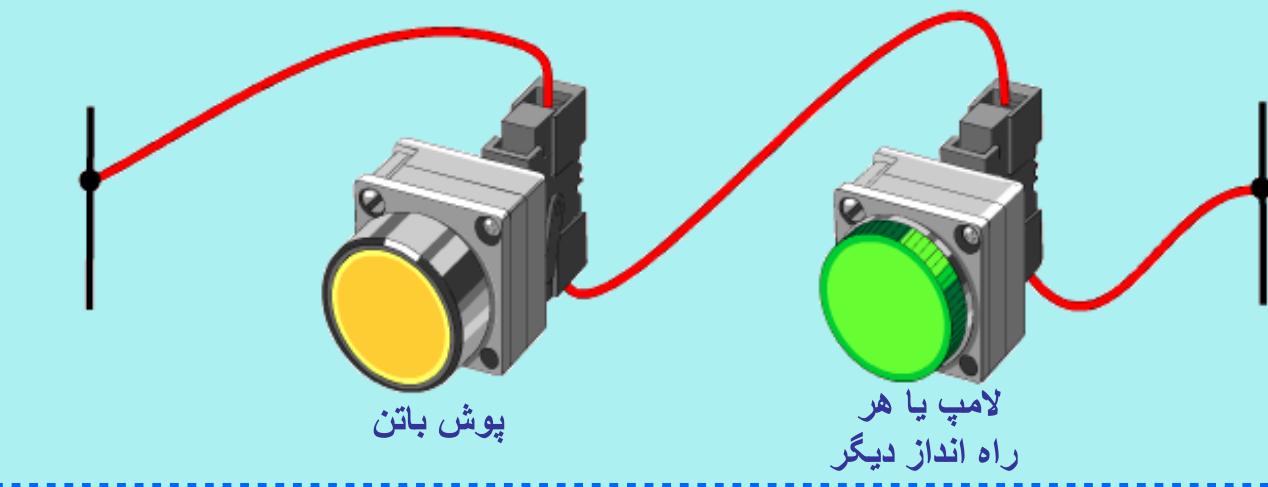
قطع اضطراری

استارت و استپ

عملکرد خاص

نحوه بستن دگمه فشاری در مدار

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

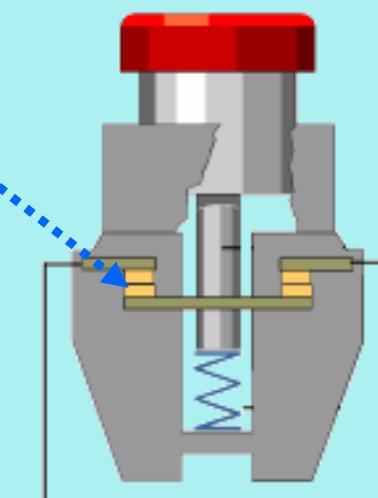

دو نوع "پوش باتن" یا "دگمه فشاری" وجود دارد:

- ۱- پوش باتن استارت که به آن "درحال معمولی باز" یا NO نیز گفته می شود.
- ۲- پوش باتن استپ که به آن "درحال معمولی بسته" یا NC نیز گفته می شود.

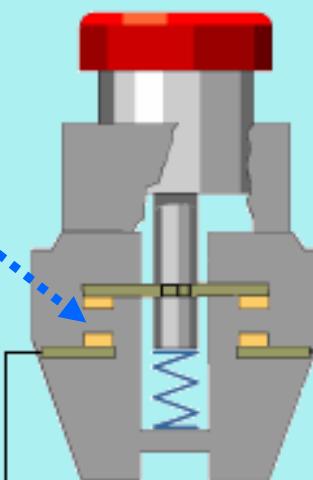
کنکات ها

پوش باتن "استپ" یا "NC"

کنکات ها

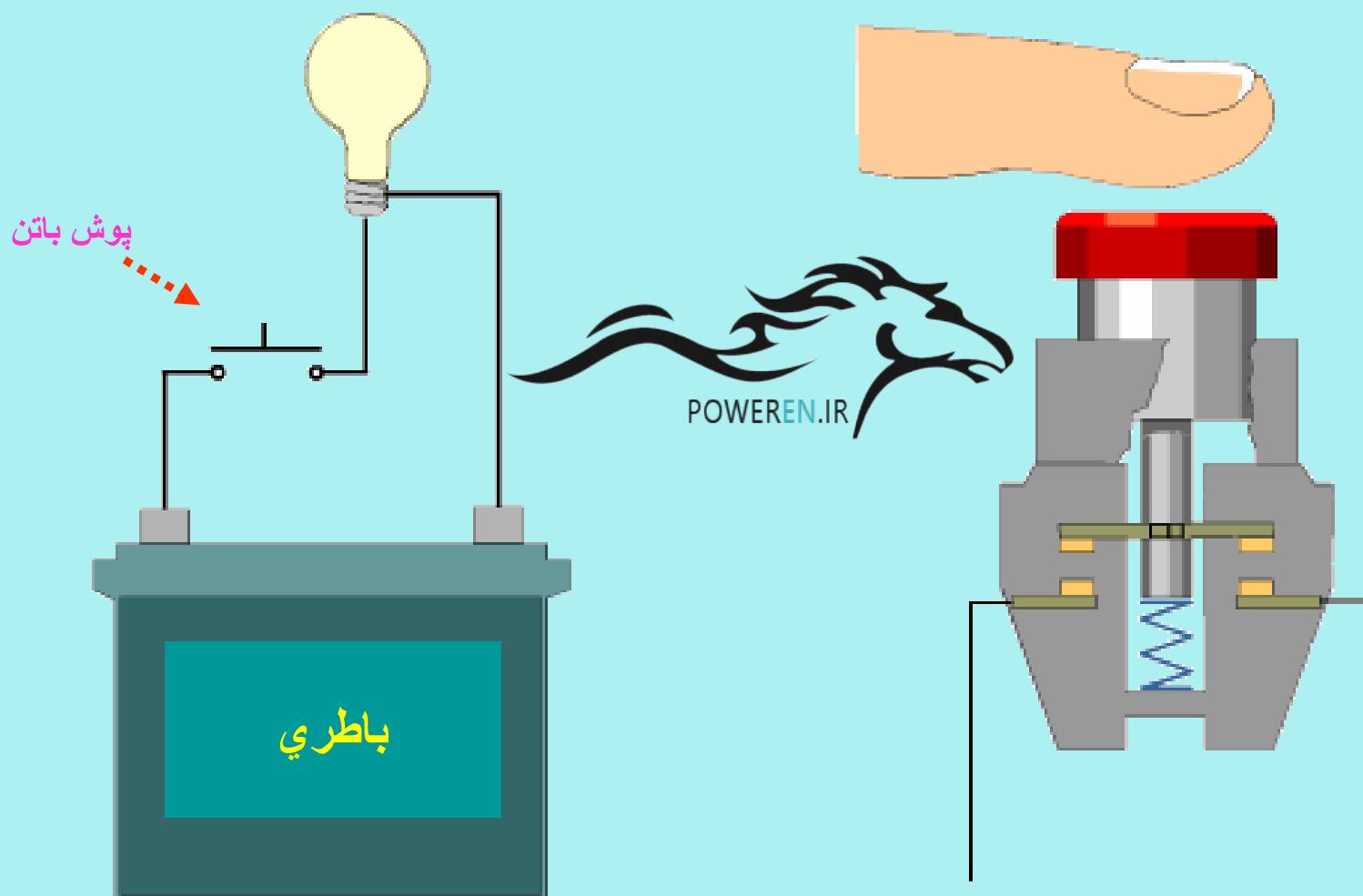

پوش باتن "استارت" یا "NO"

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

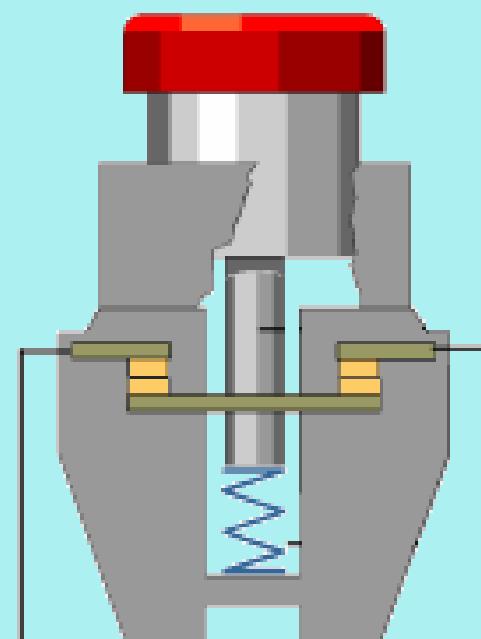
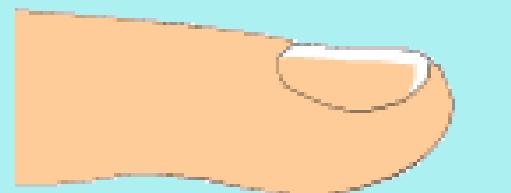
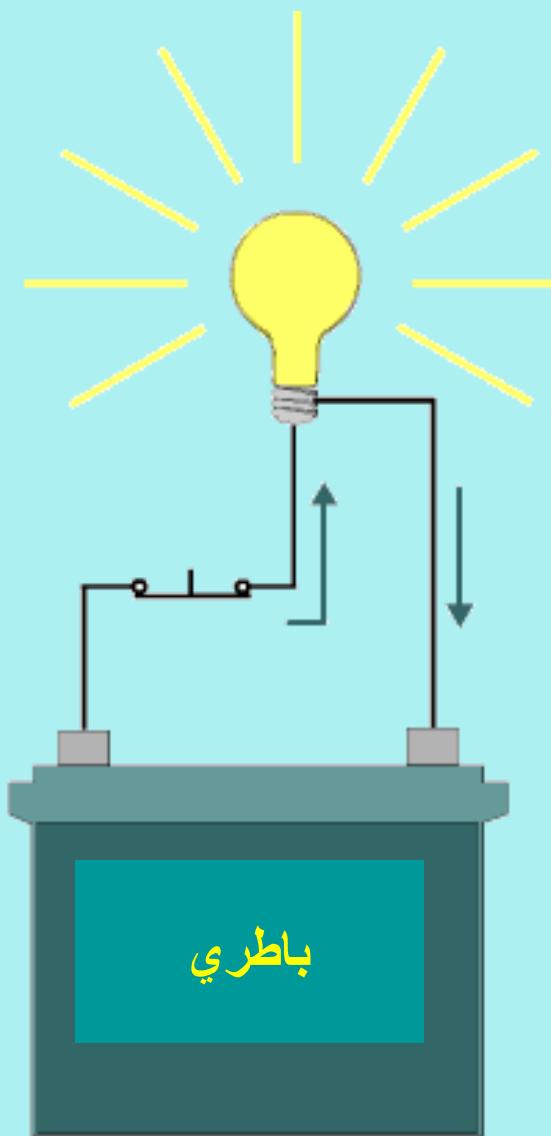
با تحريك دکمه فشاری استارت، لامپ روشن شده و یا هر وسیله دیگر به کار مي افتد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

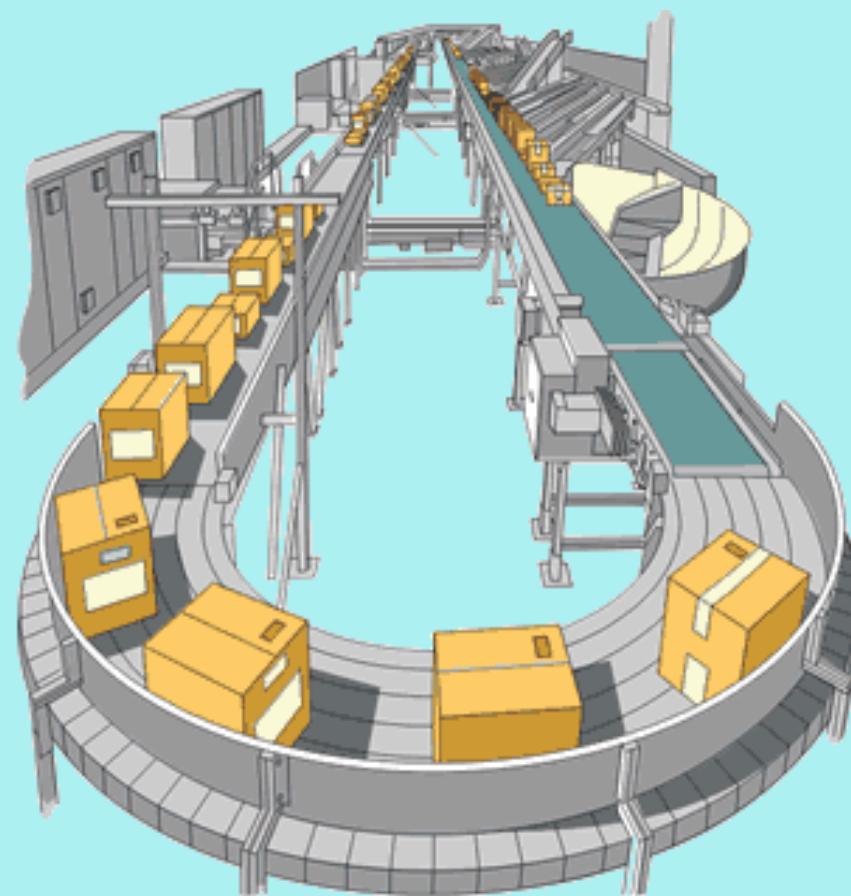
با تحریک دگمه فشاری استپ، لامپ خاموش شده و یا هر وسیله دیگری از کار می‌افتد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

تسمه نقاله ها دستگاه هایی هستند که محصولات را در فرایند تولید، برای انجام کارهای لازم از یک نقطه به نقطه دیگر جابجا می نمایند.
آنچه تسمه نقاله را به حرکت در می آورد، موتور الکتریکی می باشد.

تسمه نقاله

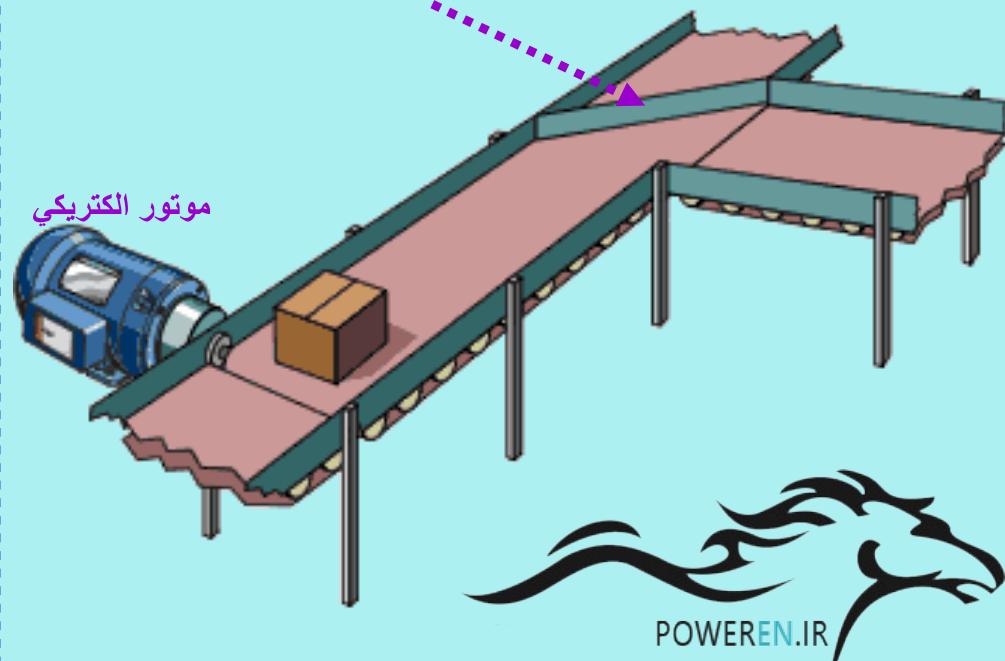
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

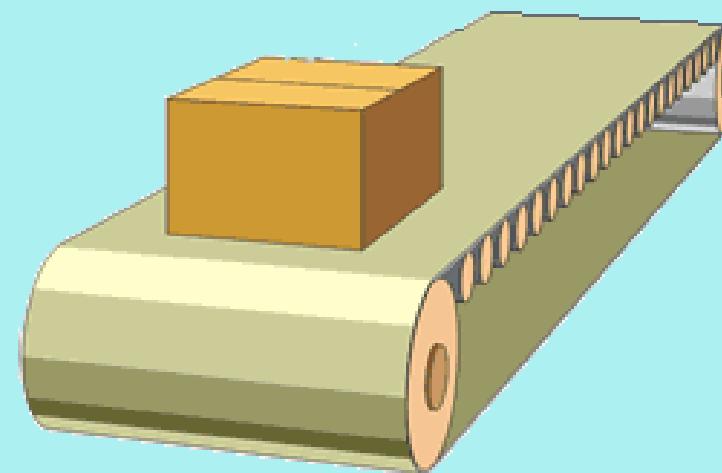
تسمه نقاله ها یا به صورت تک مسیری و یا همراه مسیر های انشعابی ساخته می شوند.

راه مسیر فرعی با فرمان
سنسور ها باز و بسته می شوند

موتور الکتریکی

تسمه نقالة با یک مسیر فرعی

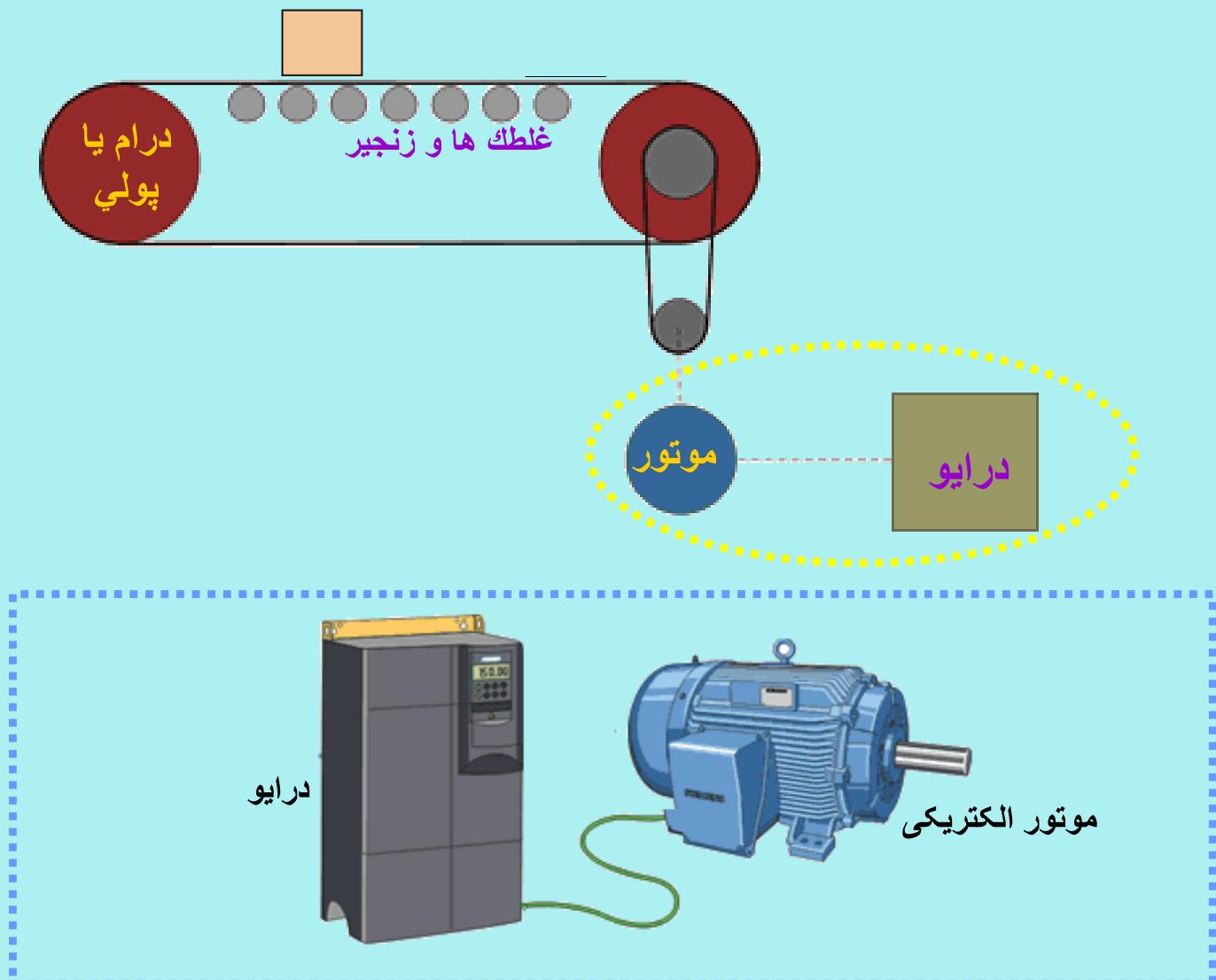

تسمه نقالة تک مسیری

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

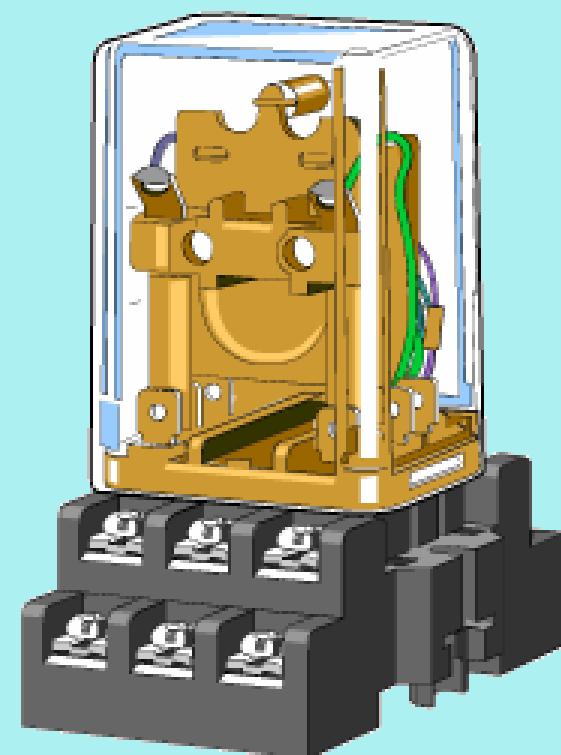
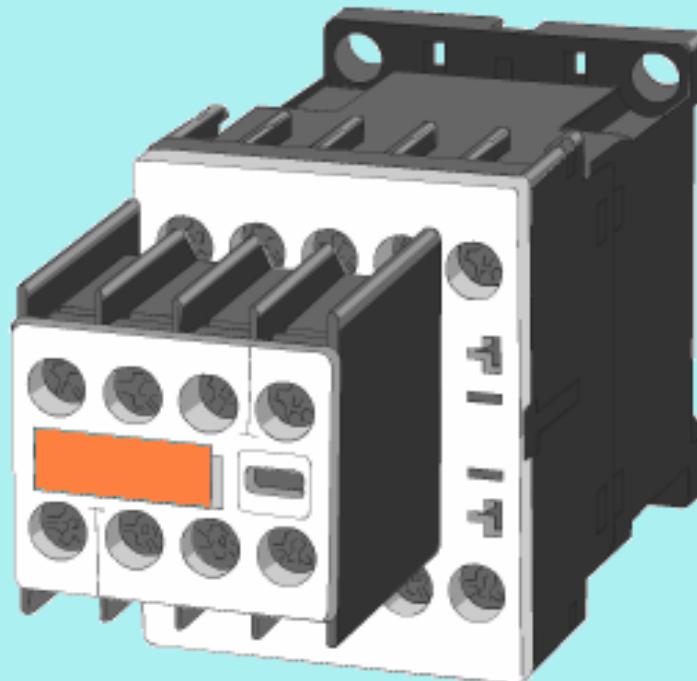
در کارهای کنترلی پیچیده تر، که باید سرعت حرکت محصولات کاملاً تحت کنترل باشد، برای کنترل سرعت موتور تسمه نقاله ها باید از درایو استفاده کرد. درایو نیز معمولاً توسط PLC کنترل می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

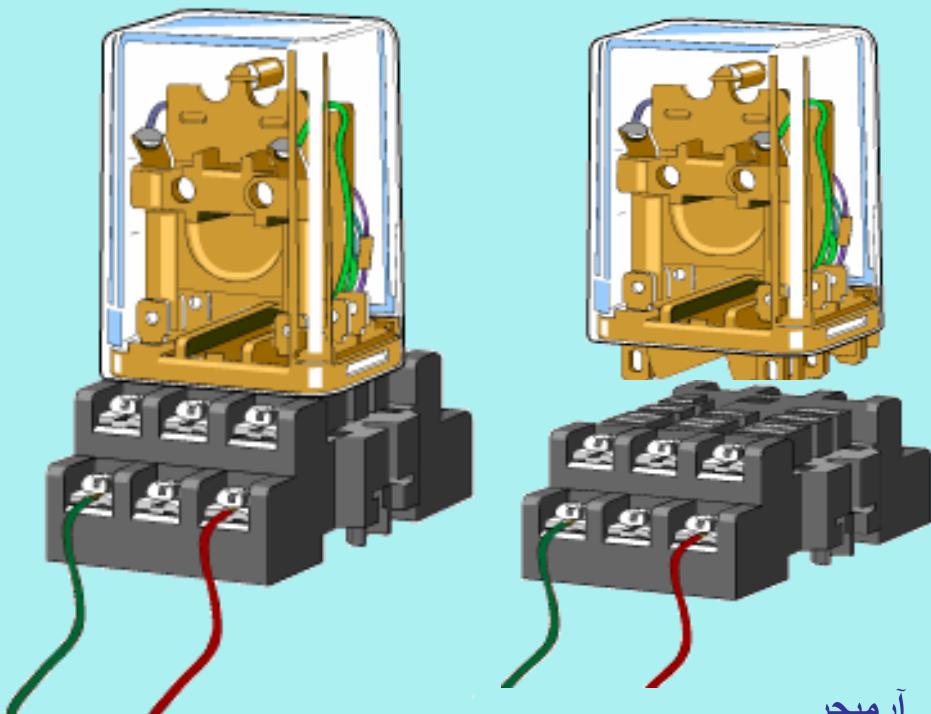
رله های کنترلی کاربرد وسیعی در کنترل بارهای سبک مانند کن tactورها، لامپ های سیگنال یا وسائل اخطار دهنده صوتی دارند. همچنین از این رله ها در مدارات، به عنوان واسطه استفاده می شود. فرق این رله ها با کن tactور در تعداد و اندازه کن tact های آن هاست. کن tact های رله ها، چون جریان زیادی را عبور نمی دهند، کوچکتر، و تعداد آنها نیز بیشتر است.

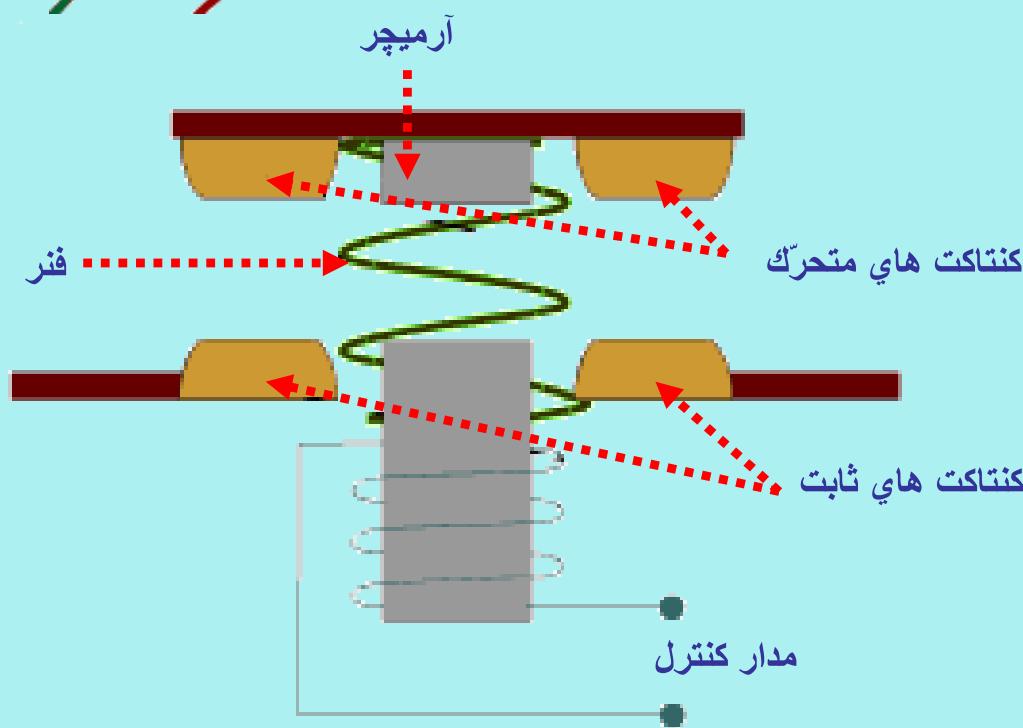
دو نمونه رله

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

اساس کار رله ها شبیه کنکاتور هاست.
در شکل زیر دو کنکات NO نشان داده شده است.
هنگامی که سیم پیچ برق دار شود،
هسته خود را آهن ربا کرده و باعث جذب
هسته متحرک (آرمیچر) می شود.
در این میان کنکات های متحرک نیز
جذب کنکات ثابت می شوند

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

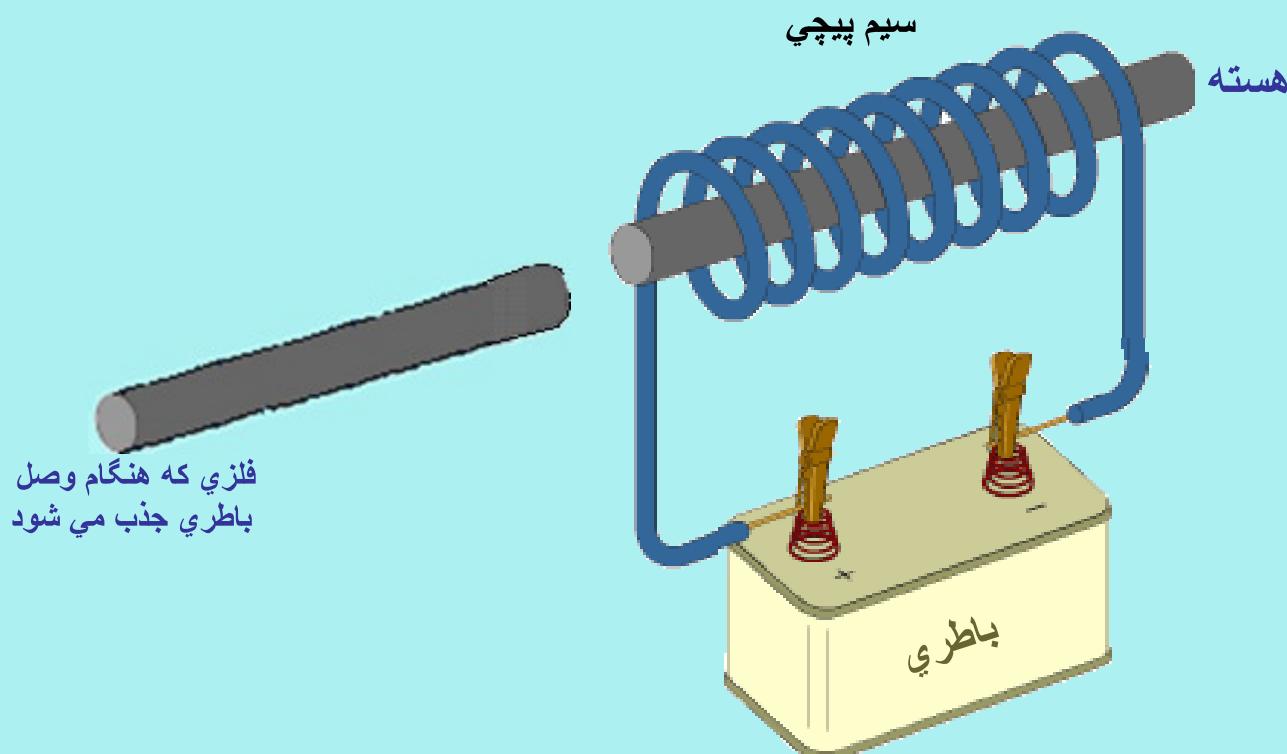
در شکل یک نمونه کنتاکتور نشان داده شده است.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

کنتاکتورها بر اساس اصول الکترومغناطیسی کار می کنند.
یک آهنربای الکتریکی ساده از پیچیدن سیم دور آهن درست می شود
هنگام وصل باطری آهن تبدیل به آهن ربا شده و فلزات دیگر را جذب می کند.

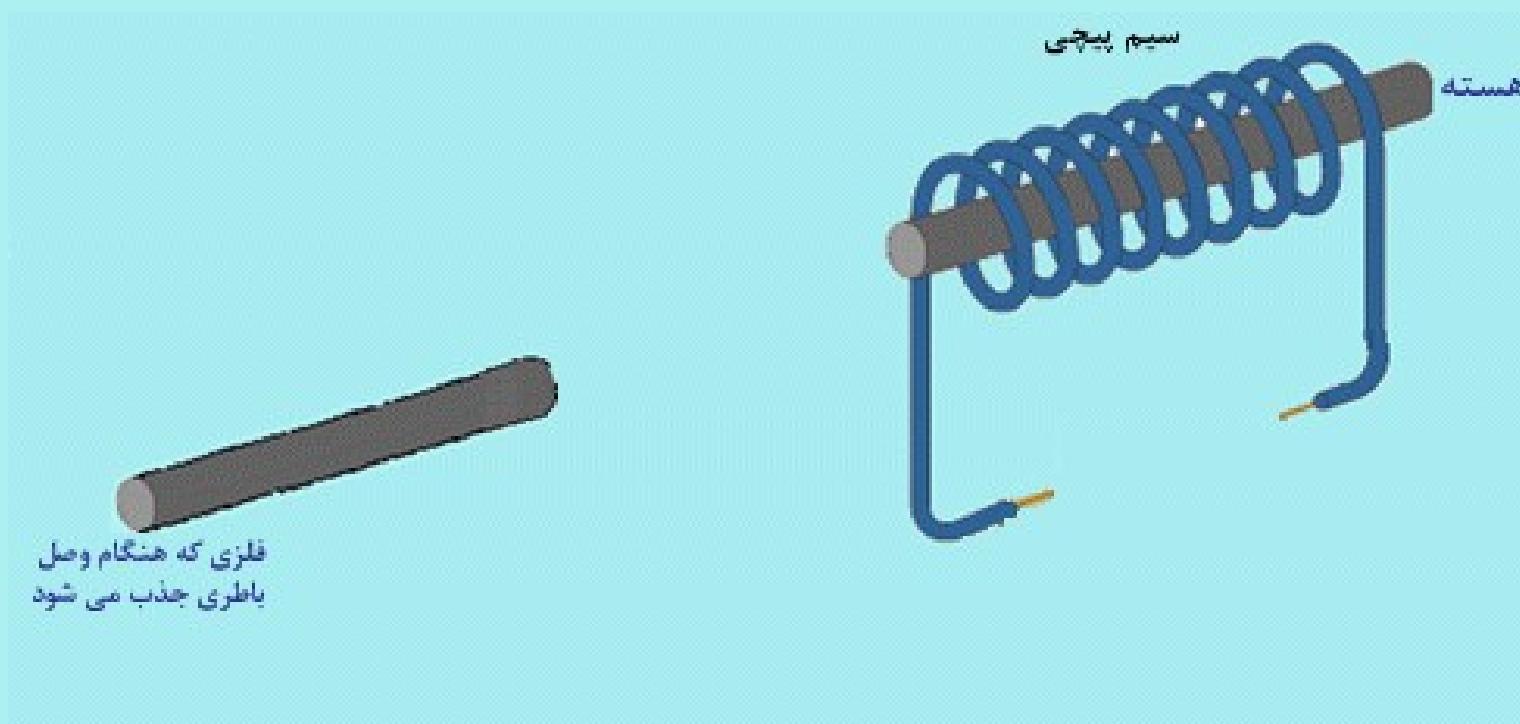

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

کنتاکتورها بر اساس اصول الکترومغناطیسی کار می کنند.

یک آهنربای الکتریکی ساده از پیچیدن سیم دور آهن درست می شود هنگام وصل باطری آهن تبدیل به آهن ربا شده و فازات دیگر را جذب می کند.

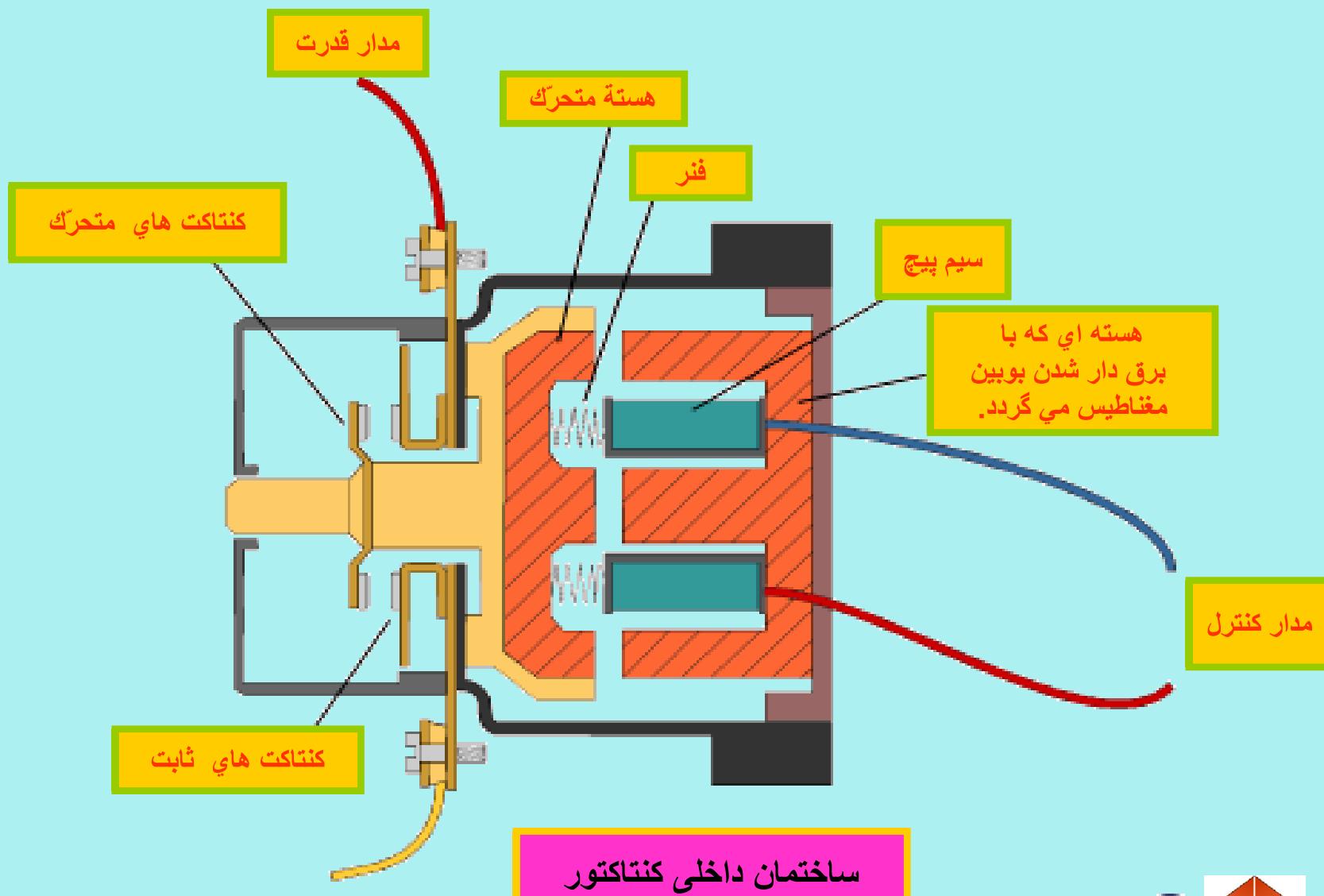

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

کنتاکتور از دو هسته ثابت و متحرک ، یک سیم پیچ و یکسری کنتاکت تشکیل شده است. وقتی بوبین برق دار شود، هسته ثابت آهنربا شده و هسته متحرک را جذب می کند.

آشنایی با تجهیزات پایه ای برق

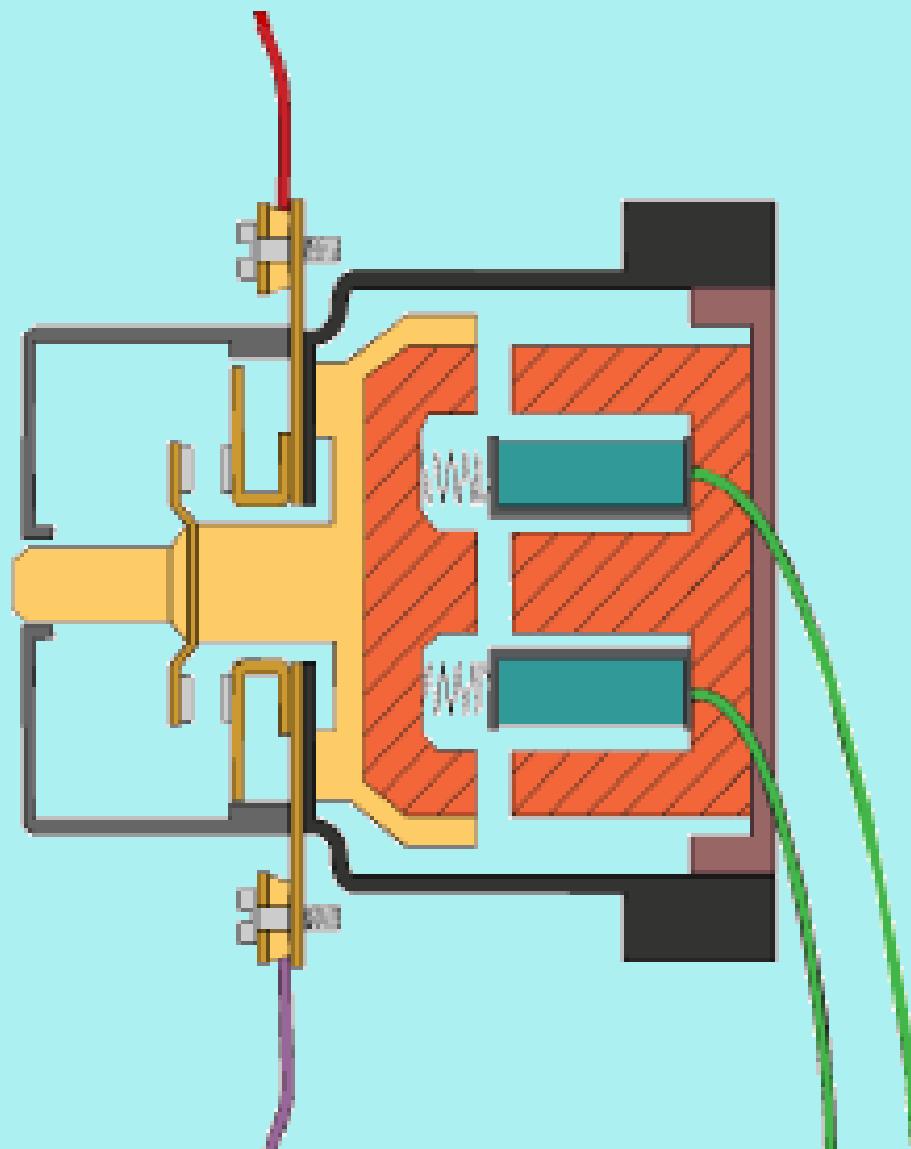

ساخته ای داخلي کنتاکتور

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

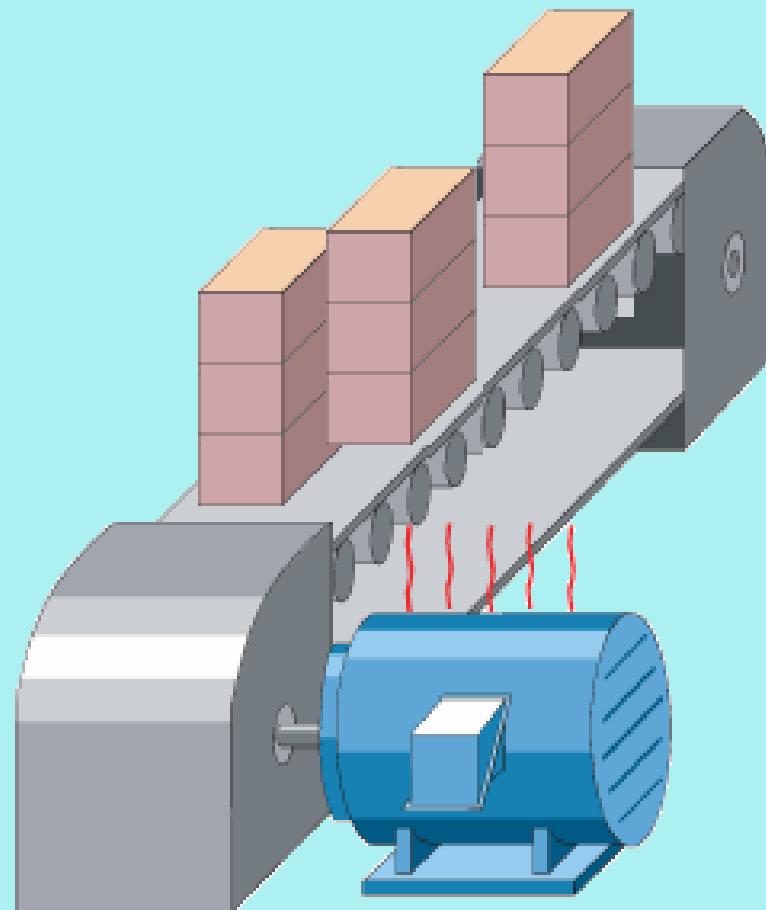
تصویر متحرک زیر، چگونگی جذب هسته متحرک توسط هسته ثابت را بر اساس اصل الکترومغناطیس نشان می دهد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

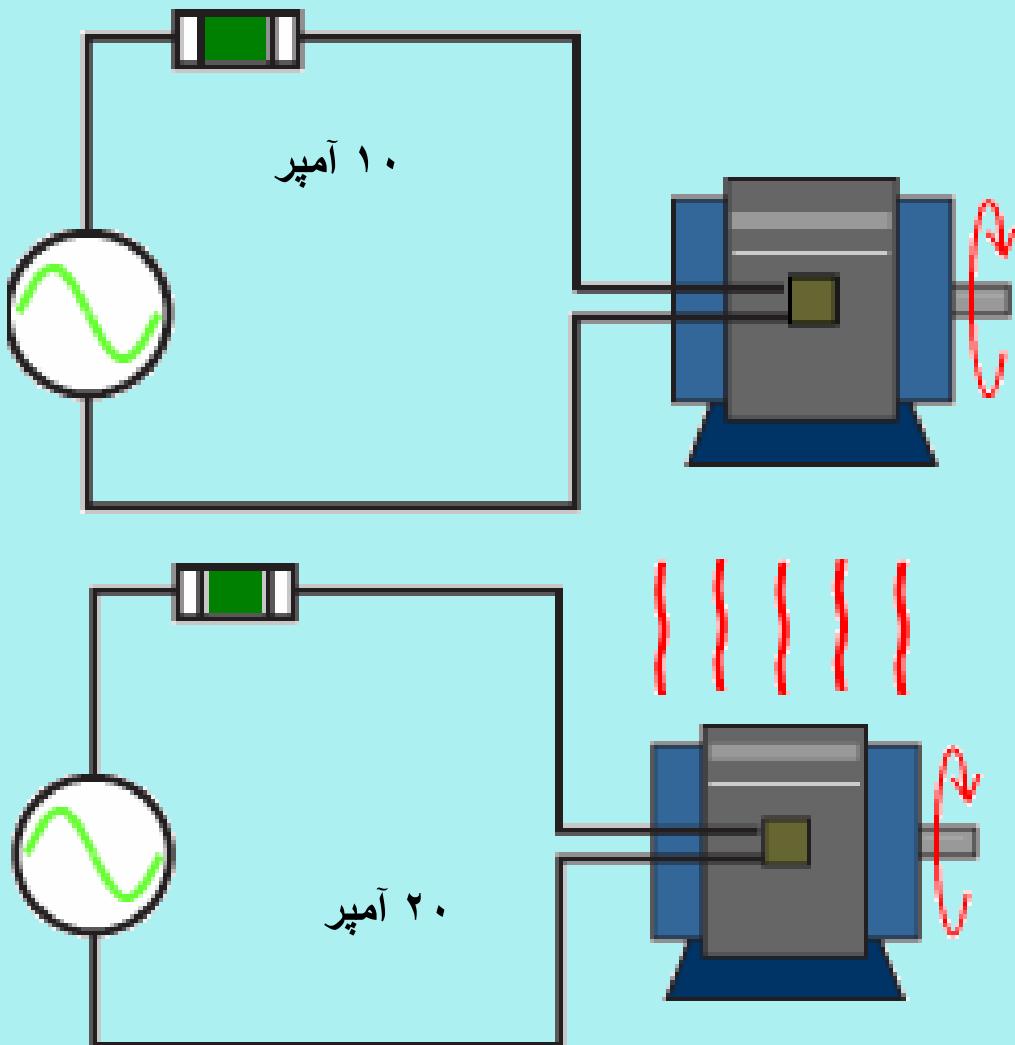
اگر روی موتوری بیش از حد مجاز بار بیفتد، جریان زیادی از شبکه دریافت کرده و سیم پیچی هایش داغ می شود. در صورت عدم قطع به موقع، موتور خواهد سوخت.

موتور به علت بار زیاد، داغ می شود

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

موتوری در حالت عادی،
۱۰ آمپر جریان می کشد.

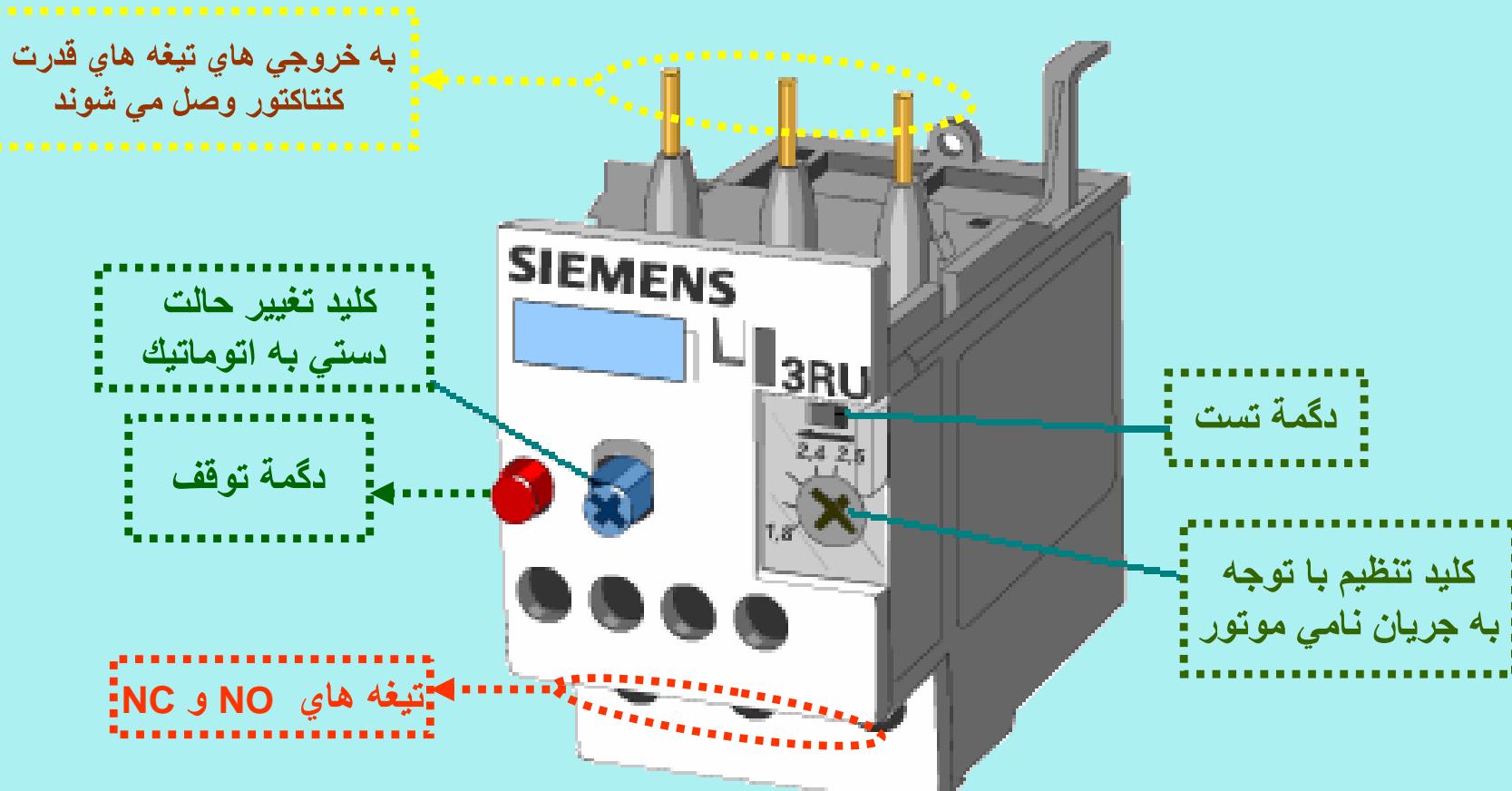
اگر بار بیش از حد معمول، روی
موتور بیفتد، جریان زیادی کشیده
و این جریان باعث سوختن
سیم بندی هایش می گردد.

فیوز، جریان های بسیار بالای حالت اتصال کوتاه (بالای ۱۰ هزار آمپر) را قطع می کند.
جریان ناشی از "بار زیاد" در محدوده عملکرد فیوز نیست.
برای قطع جریان ناشی از "بار زیاد"، از "بی مثال" استفاده می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

بی مثال در موقعی که بار موتور بیش از میزان از پیش تعیین شده باشد، دستور توقف صادر می کند.

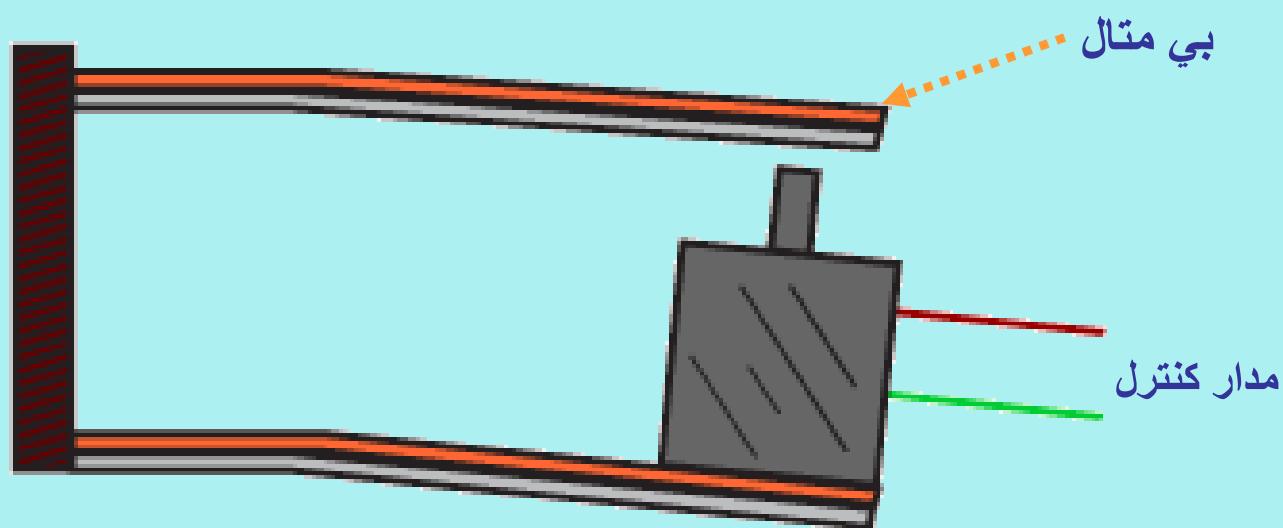

ساختمن بی مثال

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

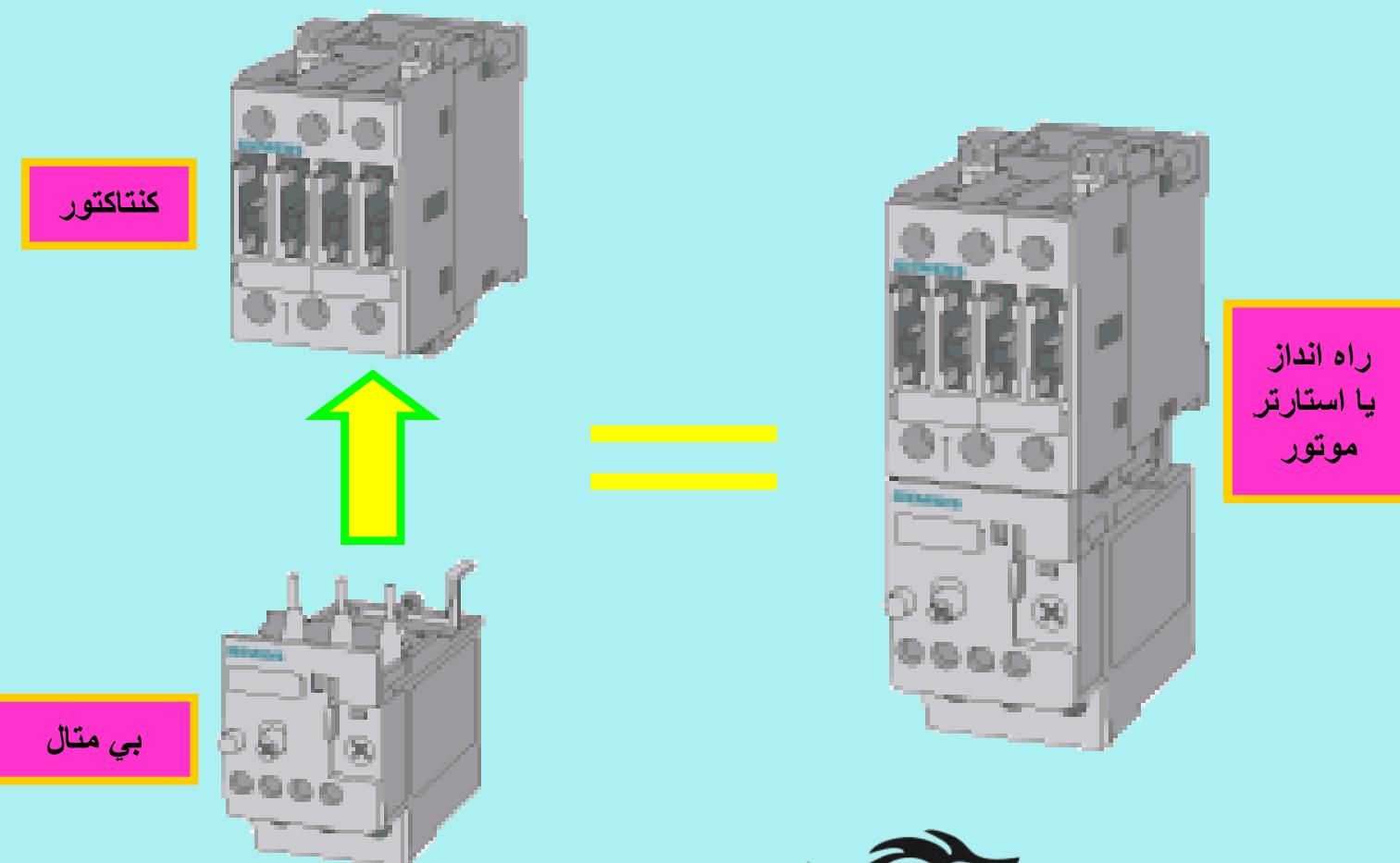
بی مثال از دو فلز غیر همنام که به یکدیگر تابیده شده اند ساخته می شود.
این دو فلز بر اثر گرم شدن به یک اندازه بزرگ نمی شوند و
چون به هم محکم شده اند، چاره ای جز خم شدن ندارند
خم شدن این دو فلز کن tact ها را وصل می کند

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

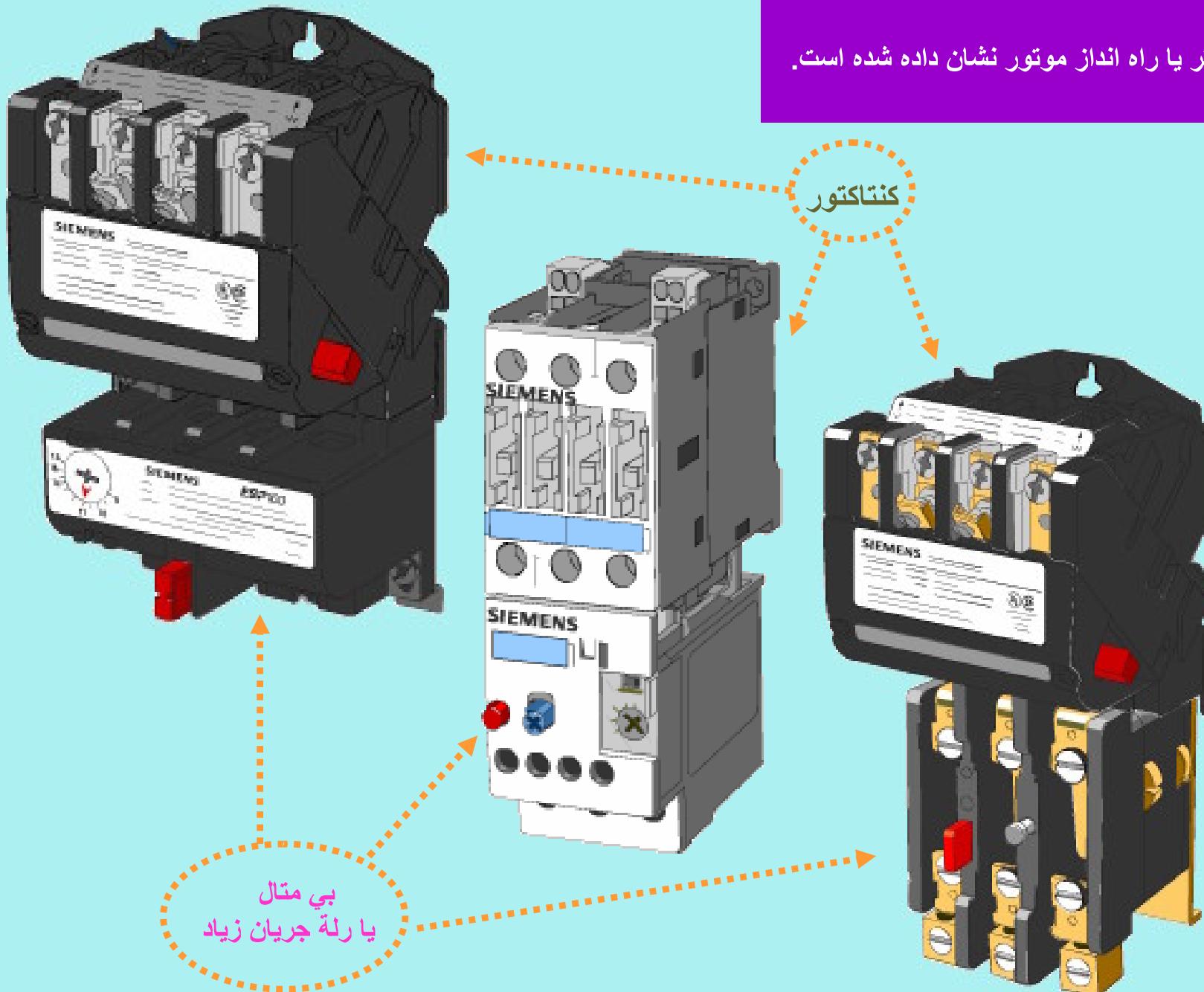

کنکاتور و بی متال با هم تشکیل راه انداز موتور (استارتر) را می دهند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

سه مدل استارتر یا راه انداز موتور نشان داده شده است.

کنتاکتور

بی مثال
یا رله جریان زیاد

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

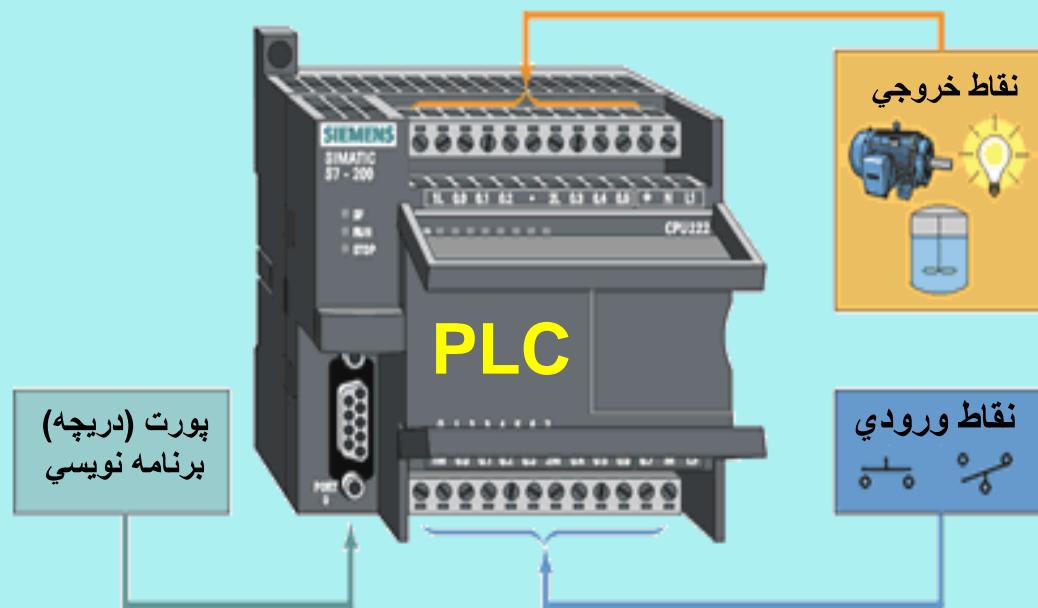

استارتر همراه فیوزها، سیگنال ها و پوش باتن ها، داخل تابلویی برای حفاظت موتور قرار می گیرند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

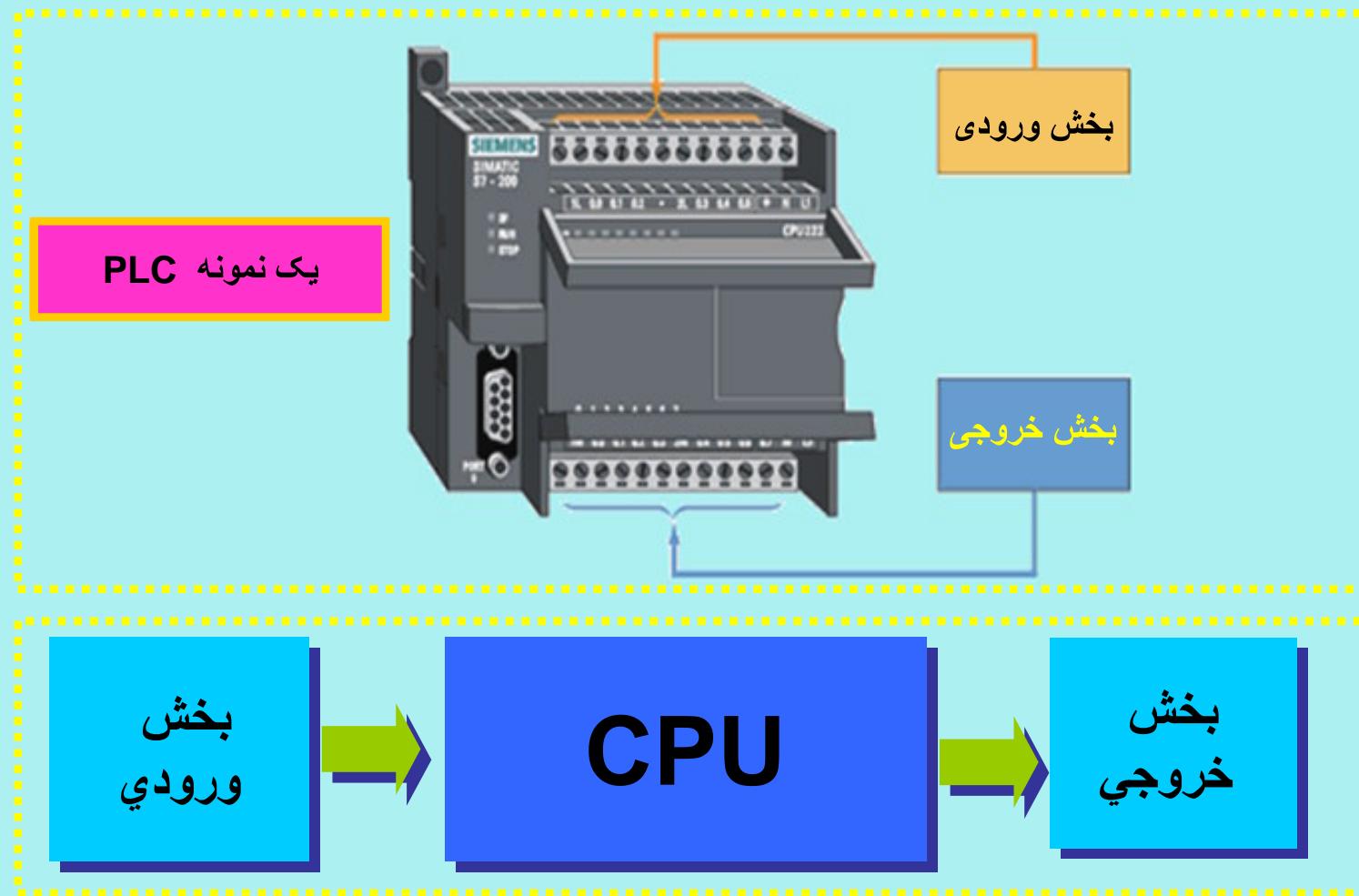
اصول کار و کاربرد PLC

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

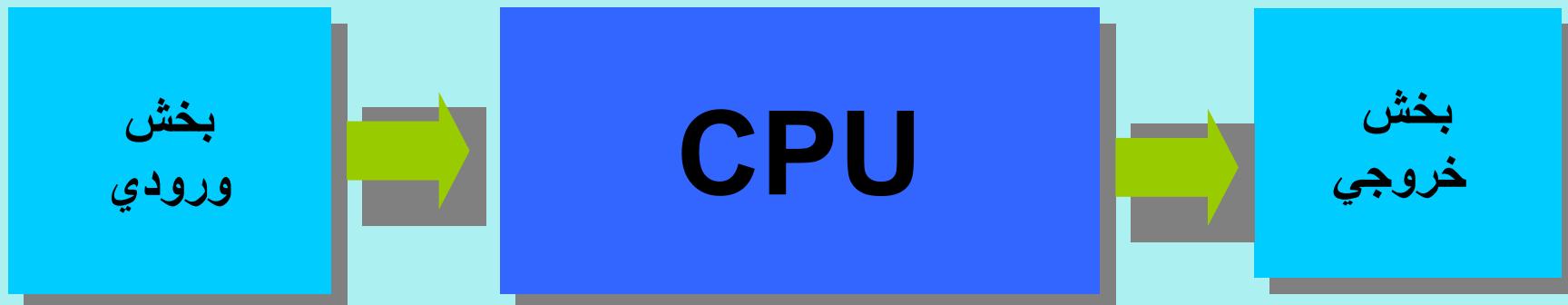

PLC ها (کنترل کننده های منطقی برنامه پذیر) در خانواده کامپیوتر ها قرار داشته و کاربردهای تجاری و صنعتی دارند. PLC ها، ماشین ها و فرایندها را کنترل می کنند. کورودی ها را دریافت کرده، پس از تصمیم گیری به خروجی ها فرمان می دهند. در حالت کلی PLC از سه قسمت اصلی زیر تشکیل شده است.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

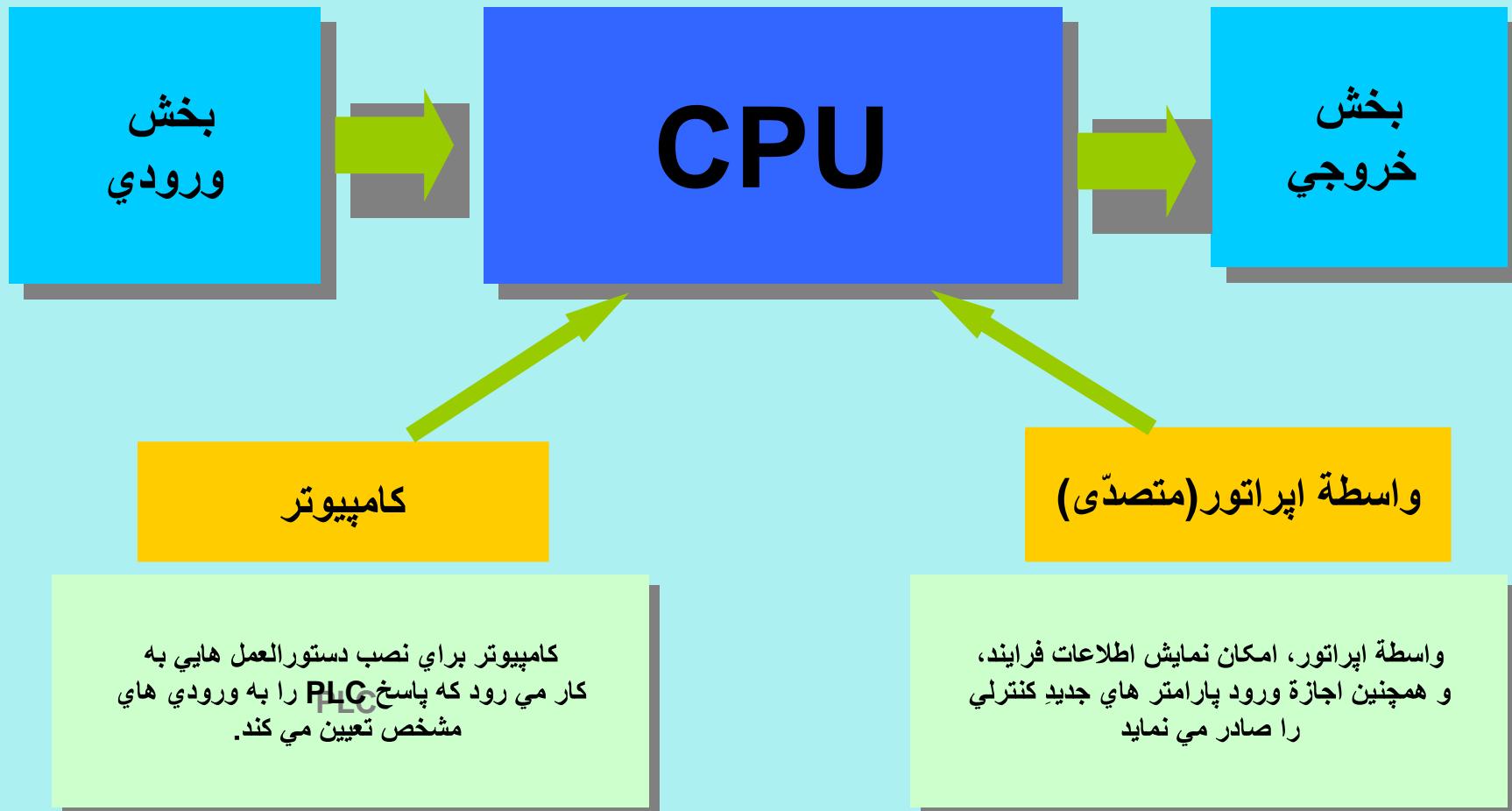
بخش ورودی، سیگنال های آنالوگ و دیجیتال را از سنسورهای مختلف دریافت کرده و آنها را به سیگنال های منطقی قابل استفاده PLC تبدیل می کنند.

CPU تصمیم گیری می کند. دستورالعمل اجرایی را بر اساس برنامه موجود در حافظه خود اجرا می کند

بخش خروجي، دستورالعمل های کنترلي را از CPU دریافت و آنها را به سیگنال های قابل استفاده برای کنترل وسایل مختلف تبدیل می کنند..

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

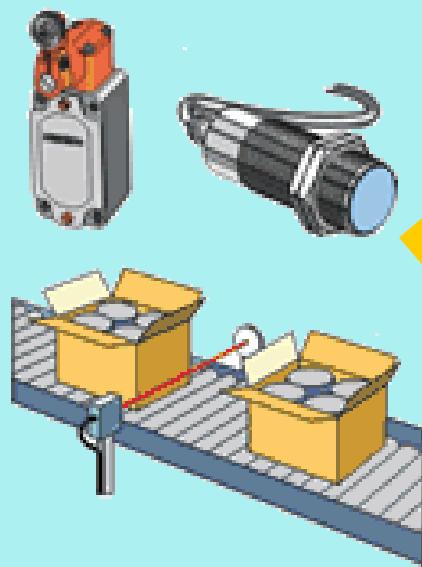

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

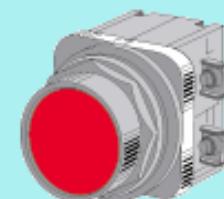
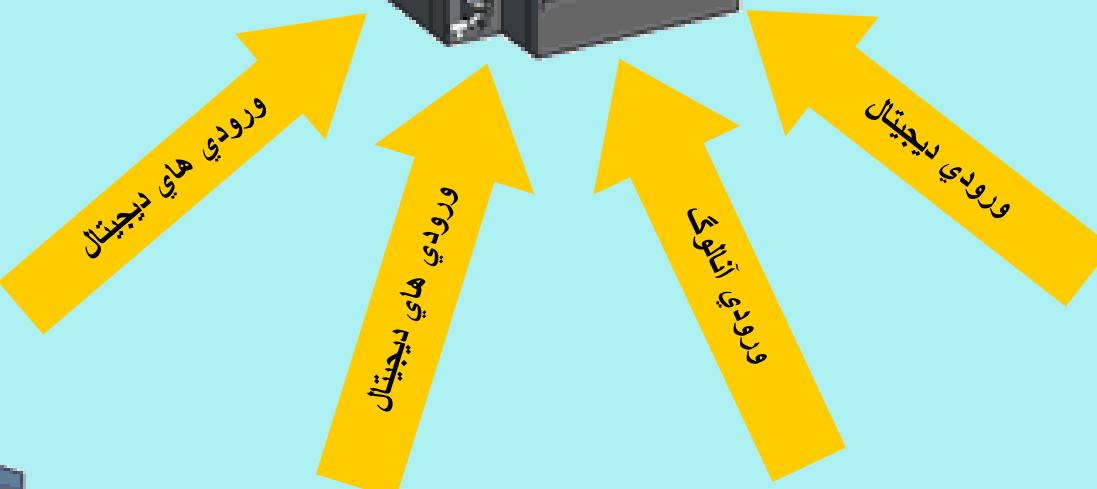

ورودی های PLC

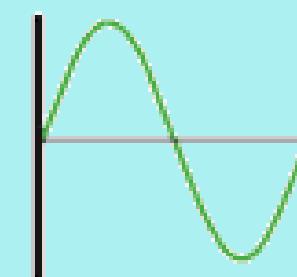
PLC

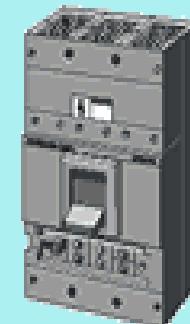
انواع سنسورها

دکمه های فشاری
(Push Button)

ولتاژ یا جریان آنالوگ

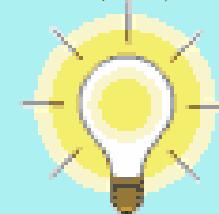
کلید های قدرت

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

خروجی های PLC

سیستم های روشنایی

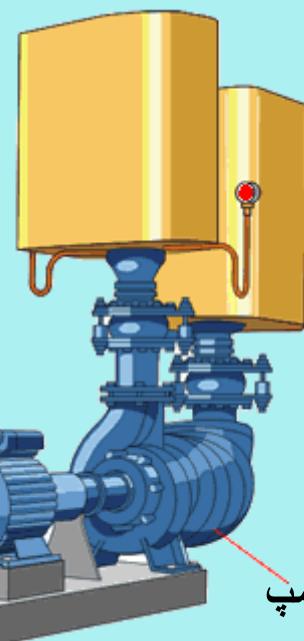
لامپ های سیگنال

نشان گر توان

راه اندازی پمپ ها

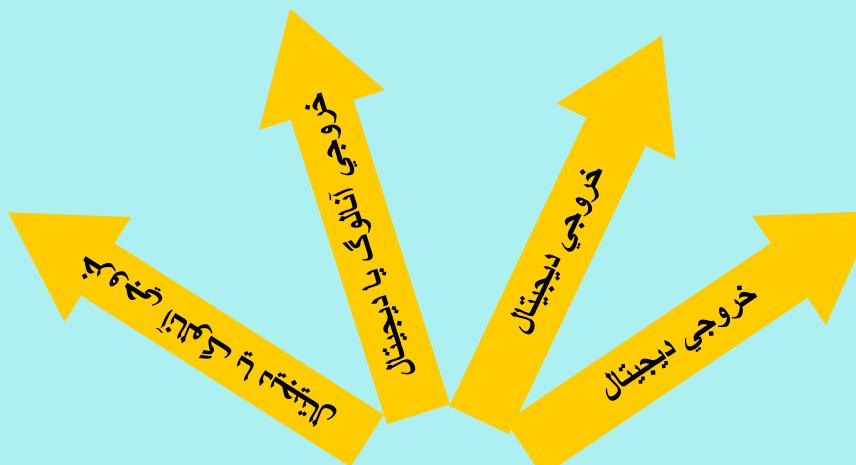

موتور

پمپ

PLC

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

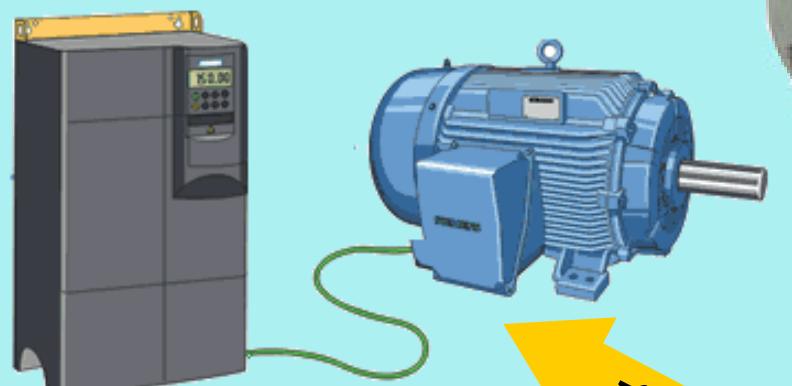

خروجی های PLC

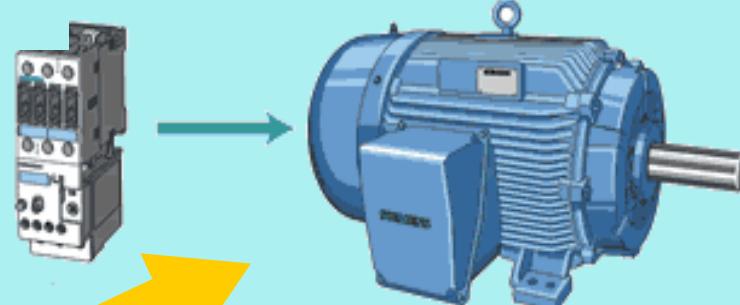

باز و بسته کردن شیرها
(دیجیتال یا آنالوگ)

راه اندازی موتور توسط درایو

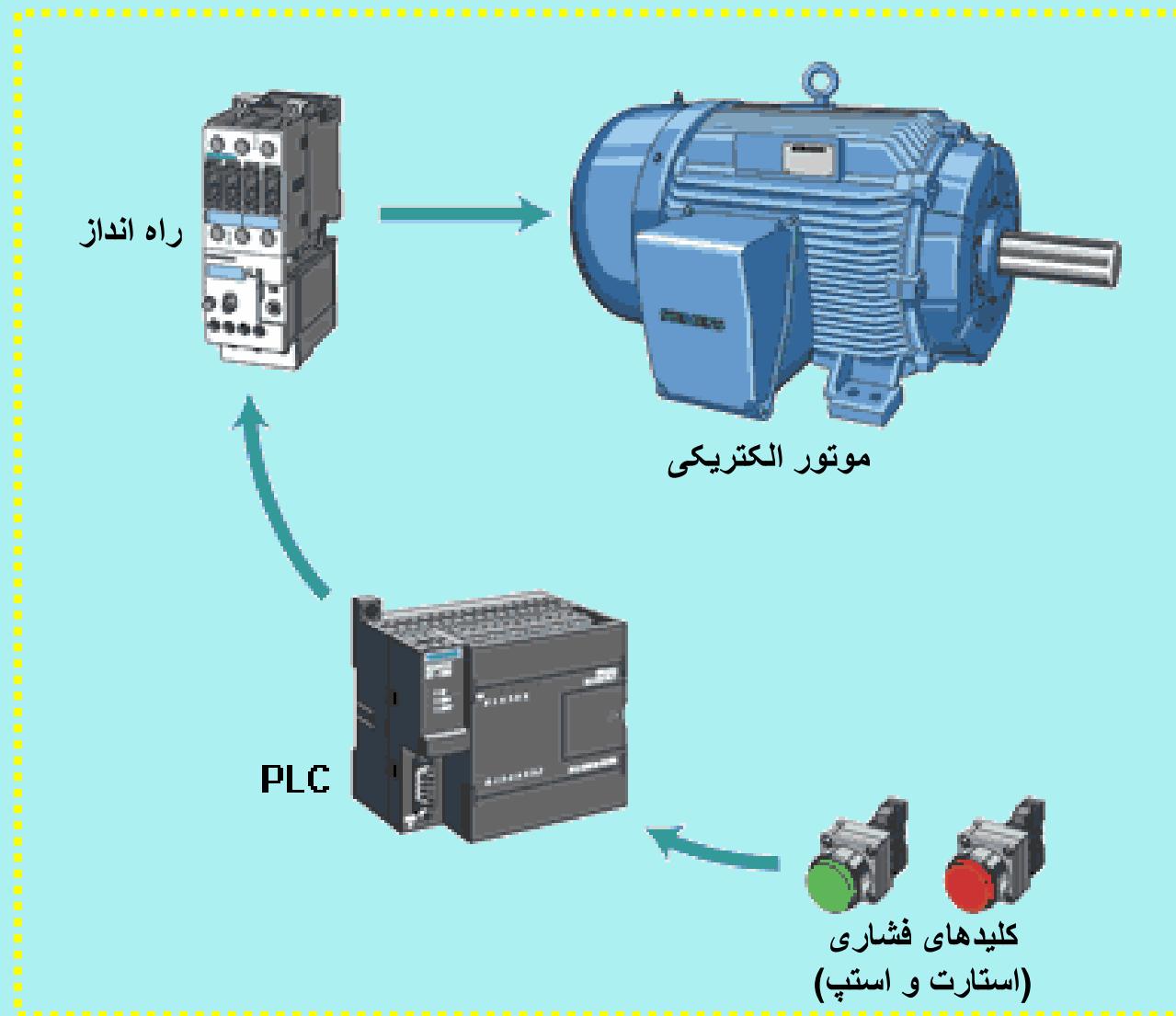
راه اندازی موتور توسط راه انداز

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

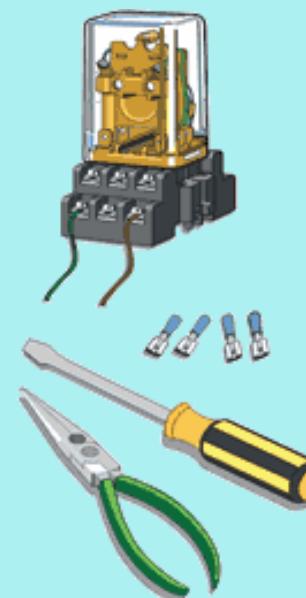
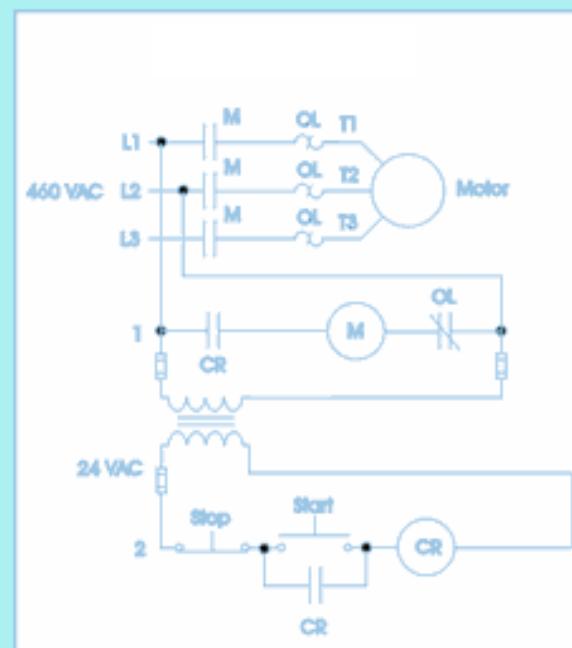
در این مثال کلیدهای فشار، به ورودی های PLC وصل می شوند و موتوری را که توسط راه انداز به خروجی PLC متصل است، روشن-خاموش می کنند.
”کلید فشاری را می توان سنسوری فرض کرد که فشار دست را حس می کند.“

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

قبل از PLC، کارهای کنترلی توسط کنتاکتورها و رله ها انجام می شد.
سیم بندی این مدارات مشکل بوده و در صورت اشتباه، اصلاح آنها نیز به سختی انجام می شد.
مدارها اول باید طراحی و رسم می شد. سپس اجزا، مشخص و نصب می شدند.
لیست سیم کشی تهیه شده و توسط تکنسین ها انجام می شد.
اگر اشتباهی رخ می داد، طراح و تکنسین، باید عملیات نصب را مجدداً انجام می دادند.
اگر تغییرات انجام می شد، کار گران و وقت گیری بود.

در صورت استفاده از PLC مدار فرمان و رله ها حذف می شوند و تنها باید مدار قدرت را سیم کشی کرد.
اتصال تجهیزات و رله ها به جای سیم کشی خارجی، در داخل خود PLC انجام می شود.
وسایل نصب شده به راحتی قابل تغییرند، چون تنها باید برنامه PLC را تغییر داد.
ضمناً می توان پروژه را قبل از اجرا، شبیه سازی کرده و اشکالات آن را برطرف نمود.

امتیازات PLC نسبت به سیستم های قدیمی کنکاتوری عبارتند از:

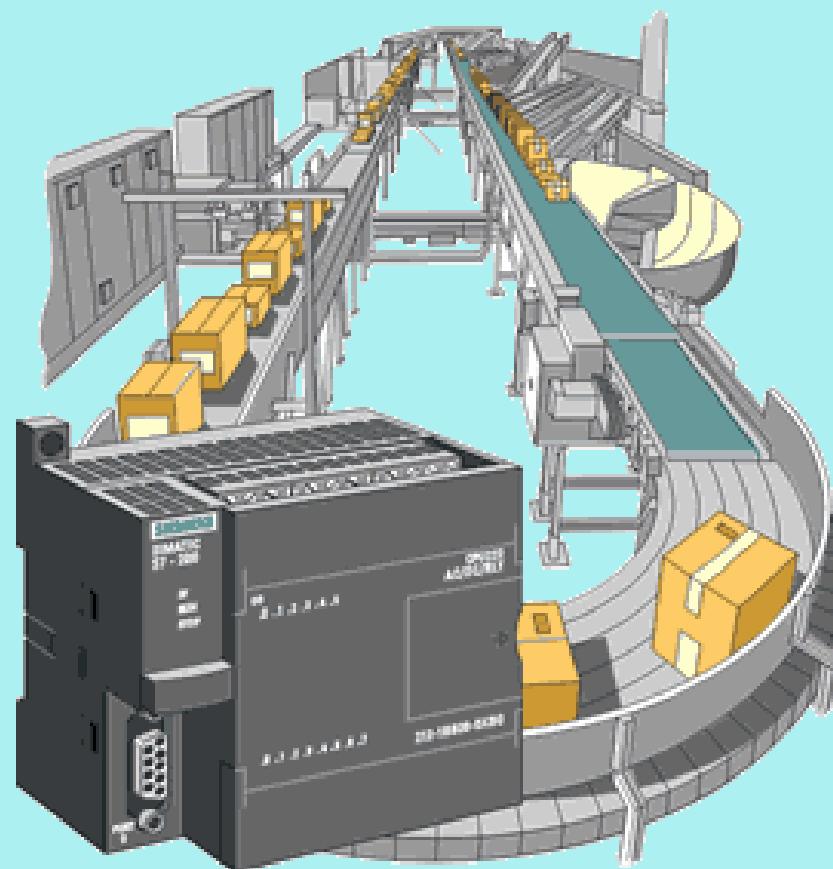
✓ عیب یابی و رفع عیب همزمان

✓ اندازه کوچکتر

✓ تغییرات دلخواه به راحتی و با سرعت به سیستم انتقال می یابد.

✓ مستند سازی فوری

✓ نسخه برداری فوری و کم هزینه

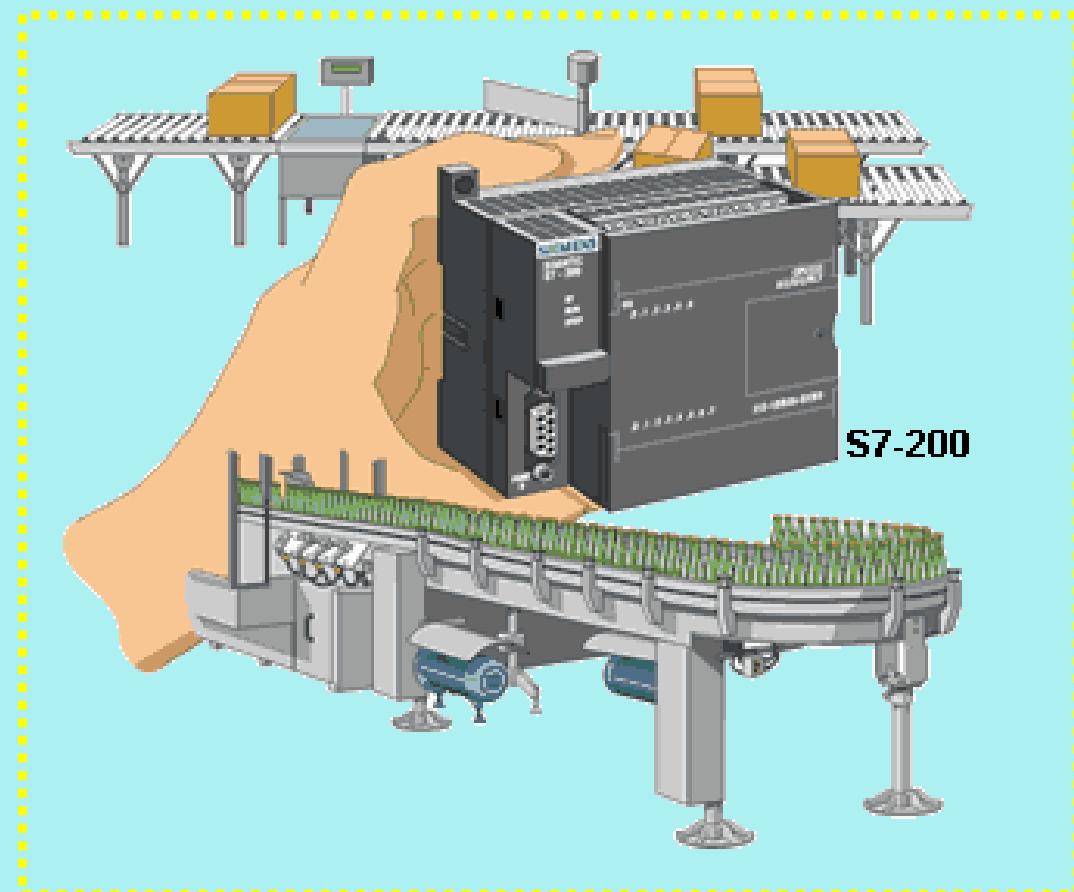

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

های خانواده **SIMATIC PLC** شامل S7-200, S7-300, S7-400 می باشد.
S7- 200 به علت سایز کوچکش یک "مینی PLC" محسوب می شود: یعنی منبع تغذیه و واحدهای ورودی_خروجی آن یکپارچه می باشد.

S7-200 برای کارهای کوچک و مستقل همچون آسانسور، کارواش یا ماشینهای ترکیب کن استفاده می شود.
همچنین از این **PLC** در کارهای صنعتی پیچیده تر، مانند دستگاه های بطری پرکنی و ماشین های بسته بندی استفاده می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

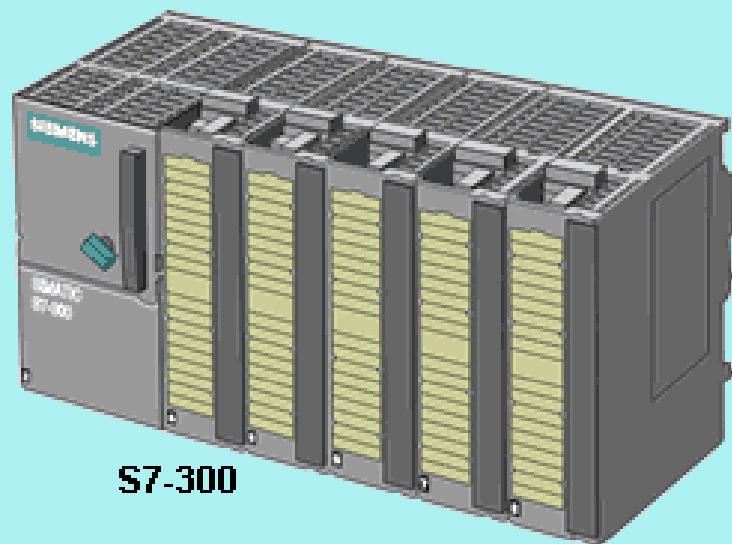

های PLC S7-300, S7-400 در کارهای پیچیده تر استفاده می شوند.

این کارها در واقع احتیاج به ورودی-خروجی های بیشتری دارد.

هر دوی این PLC ها ماجولار بوده (بخش های مختلف روی یک ریل سوار می شوند) و قابل توسعه نیز می باشند.

انتخاب مدل PLC بستگی به پیچیدگی کار و احتمال توسعه آتی پروژه دارد.

S7-300

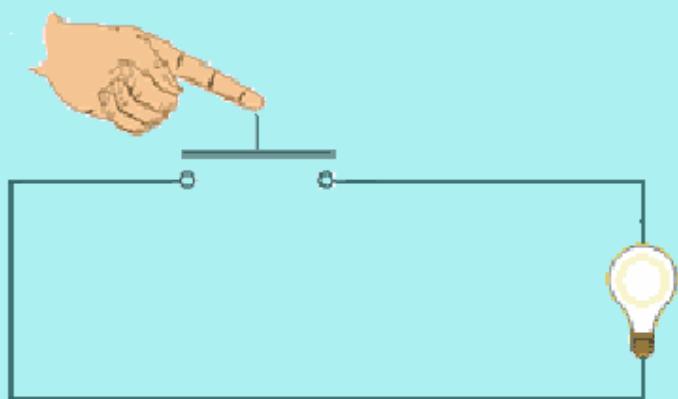

S7-400

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

سیستم اعداد

منطق
خاموش

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

از آنجا که PLC یک کامپیوتر محسوب می شود، بنابراین اطلاعات را به صورت 0 یا 1 ذخیره می کند، که به آنها بیت یا اعداد باینری گفته می شود.
بعضی وقتها بیتها به تنها ی برای نمایش حالت روشن یا خاموش بودن به کار می روند.
بعضی وقتها هم انها با هم ترکیب شده و تشکیل مقادیر عددی را می دهند.

سیستم های عددی متعددی وجود دارند که همه آنها سه مشخصه دارند.: رقم ها، پایه و وزن.

سیستم اعداد دهدھی (دسمال) بر پایه عدد 10 بوده و مشخصات زیر را دارد:

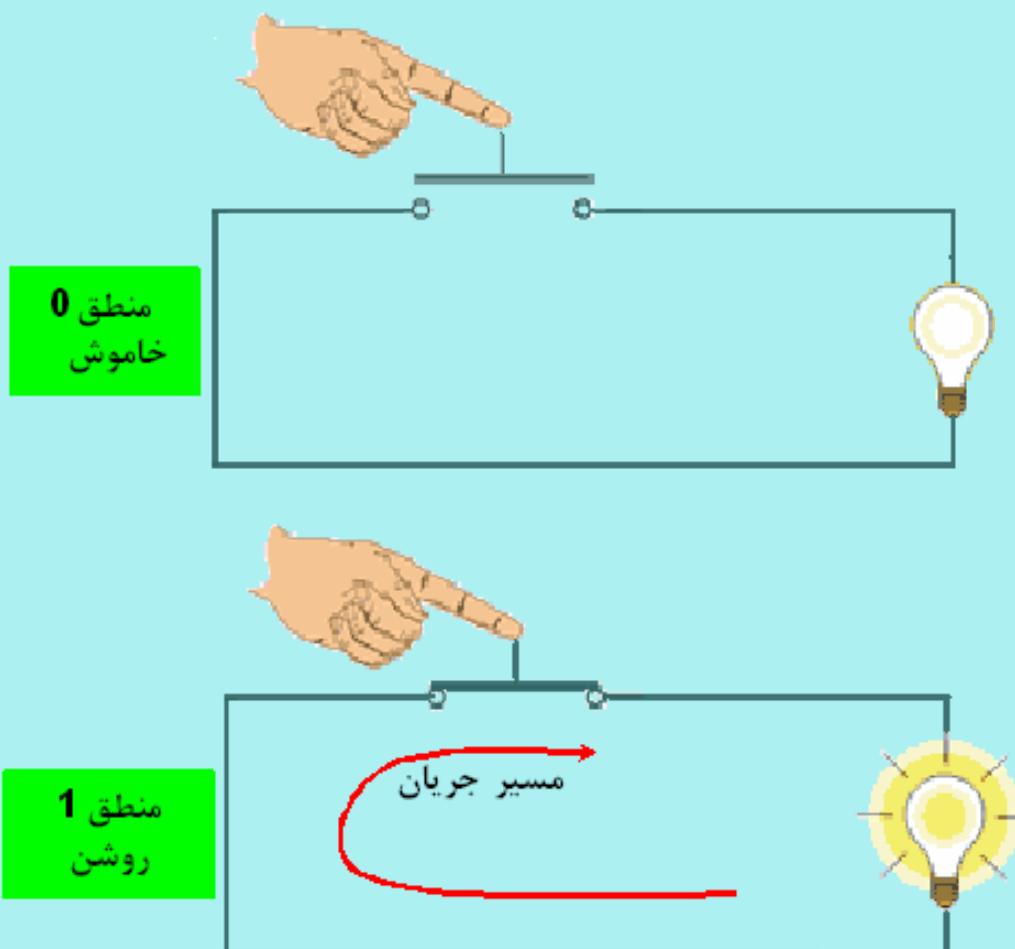
0,1,2,3,4,5,6,7,8,9	رقم ها:
10	پایه:
1,10,100,1000,...	وزن ها: (توانهایی از پایه 10)

سیستم اعداد دو دویی (باینری) بر پایه عدد 2 بوده و مشخصات زیر را دارد:

0,1	رقم ها:
2	پایه:
1,2,4,8,16,32,...	وزن ها: (توانهایی از پایه 2)

در حالی که PLC هم از سیگنال های دیجیتال و هم از سیگنال های آنالوگ استفاده می کند، خودش تنها سیگنال های دیجیتال CPU را می فهمد. این سیگنال ها یا ON یا OFF هستند.

سیستم اعداد باینری برای نمایش سیگنال های دیجیتال استفاده می شوند. از آنجا که اعداد باینری تنها دو رقم 0,1 دارند، این اعداد حالت های ON و OFF را نشان می دهند.
باینری 0 نشان می دهد که سیگنال حاضر نیست و یا کلید باز است.
باینری 1 نشان می دهد که سیگنال حاضر است و یا کلید بسته است.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

0,1,2,3,4,5,6,7,8,9

اعدادی که ما در کارهای روزمره استفاده می کنیم عبارتند از:
از ترکیب این مقادیر هر مقداری به دست می آید:

754

این مقدار از مجموع هر رقم ضربدر پایه آن (در این حالت پایه ۱۰ است، زیرا ده رقم از ۰ تا ۹ وجود دارد) به توان موقعیت آن رقم به دست می آید.:

$$7 \cdot 10^2 + 5 \cdot 10^1 + 4 \cdot 10^0 = 700 + 50 + 4 = 754$$

باشه

محل رقم

POWEREN.IR

مکان رقم بسیار مهم است مثلاً اگر ۷ را در آخر قرار دهید
عدد دیگری به دست می آید.

$$5 \cdot 10^2 + 4 \cdot 10^1 + 7 \cdot 10^0 = 500 + 40 + 7 = 547$$

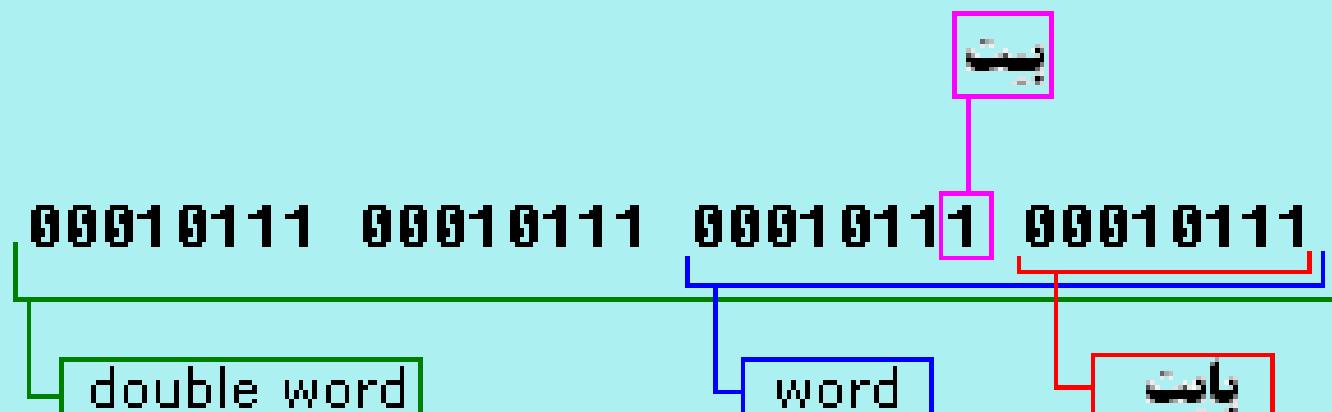
باشه

محل رقم

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

سیستم باینری دو رقم ۰,۱ دارد بنابراین پایه آن دو است.
به هر رقم در سیستم باینری یک بیت (BIT) می گویند.
۸ بیت تشکیل یک بایت (BYTE) را می دهد.
دو بایت تشکیل یک WORD را می دهند.
دو WORD تشکیل یک DOUBLE WORD می دهند

عدد باینری 10100101 معادل عدد 165 دسیمال است:

عدد باینری 10100101

$$\begin{aligned}
 &= 1 \cdot 2^7 + 0 \cdot 2^6 + 1 \cdot 2^5 + 0 \cdot 2^4 + 0 \cdot 2^3 + 1 \cdot 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 \\
 &= 128 + 0 + 32 + 0 + 0 + 4 + 0 + 1 = 165
 \end{aligned}$$

برای تابع i کلیک کنید

مکان رقم

عدد دسیمال

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

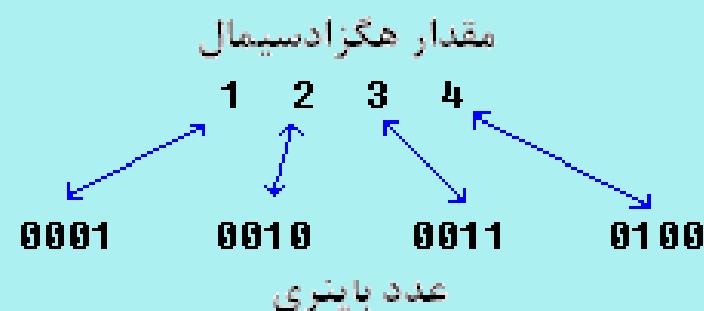
0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E, F

دیسیمال (پایه ۱۰)	باینری (پایه ۲)	مقدار هگزادسیمال (پایه ۱۶)
0	0000	0
1	0001	1
2	0010	2
3	0011	3
4	0100	4
5	0101	5
6	0110	6
7	0111	7
8	1000	8
9	1001	9
10	1010	A
11	1011	B
12	1100	C
13	1101	D
14	1110	E
15	1111	F

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

سیستم هگزا دسیمال دارای ۱۶ رقم است که عبارتند از:

بنابراین پایه این سیستم ۱۶ می باشد.
هگزا دسیمال جمع و جور بوده و خواندنش هم راحت می باشد.
تبدیل آن به باینری راحت است.
جدول مقابل تبدیل این دو سیستم به هم را نشان می دهد:

جلوی عدد هگزا دسیمال معمولاً یک h قرار میدهد مثلاً عدد 5Fh نشان دهنده عدد دسیمال ۹۵ است

عدد هگزا دسیمال 1234h برابر عدد دسیمال ۴۶۶۰ است:

$$1 \cdot 16^3 + 2 \cdot 16^2 + 3 \cdot 16^1 + 4 \cdot 16^0 = 4096 + 512 + 48 + 4 = 4660$$

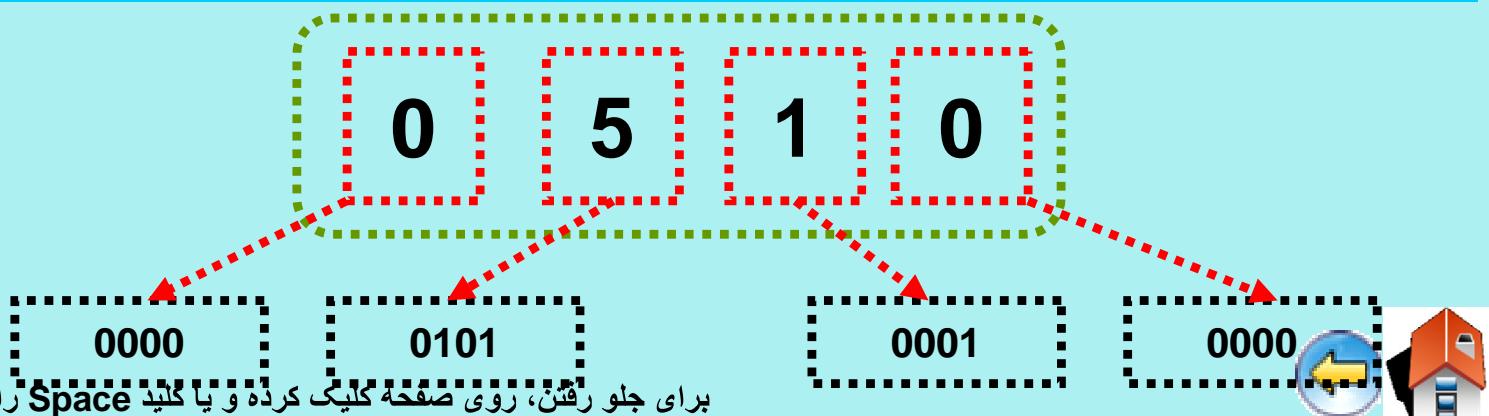
مقدار دسیمال

بایه

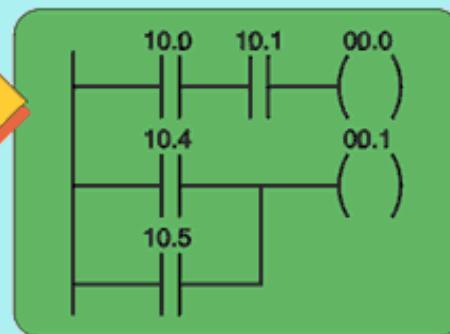
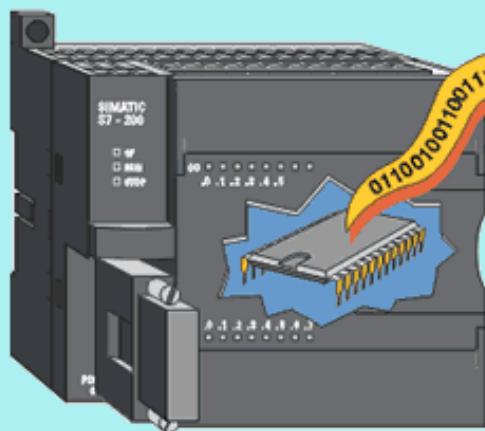
مکان رقم

سیستم عددی BCD

فرقش با سیستم اینتری در اینست که معادل باینری هر رقم در کنار هم نوشته می شود. مثلاً معادل عددی ۵۱۰ در سیستم اینتری که از تقسیم متوالی بر ۲ بدست می آید برابر با ۱۱۱۱ ۱۱۱۰ ۱۱۱۱ ۰۰۰۰ داریم:

اصطلاحات و پایه ها

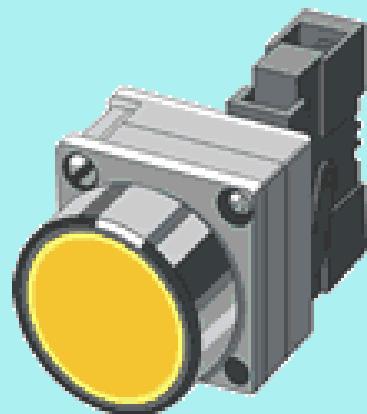
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

زبان PLC ، شامل گروهی از عبارت های معمولی است که دانستن آنها برای فهم آن زبان لازم است.
سنسور وسیله ای است که یک حالت فیزیکی را به سیگنال الکتریکی قابل استفاده PLC تبدیل می کند.

سنسورها به ورودی PLC وصل می شوند.

کلید فشاری (پوش باتن)، یک نمونه سنسور است که برای نمایش قطع و وصل بودن خود،
یک سیگنال الکتریکی را به ورودی PLC می فرستد.

پوش باتن

PLC
ورودی 1

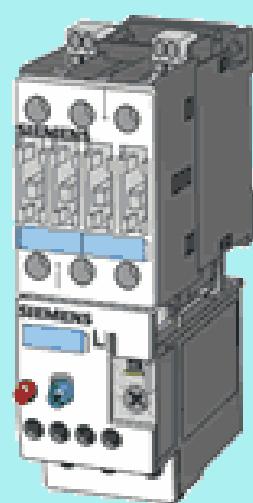
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

محرك ها، سیگنال های الکتریکی را از خروجی های PLC دریافت کرده و آنها را به حالت های فیزیکی تبدیل می کنند.

یک استارتر موتور (بی متال و کنتاکتور) مثالی از محرك هاست.

بسته به وضعیت خروجی PLC، راه انداز، موتور را روشن یا خاموش می کند.

مودول

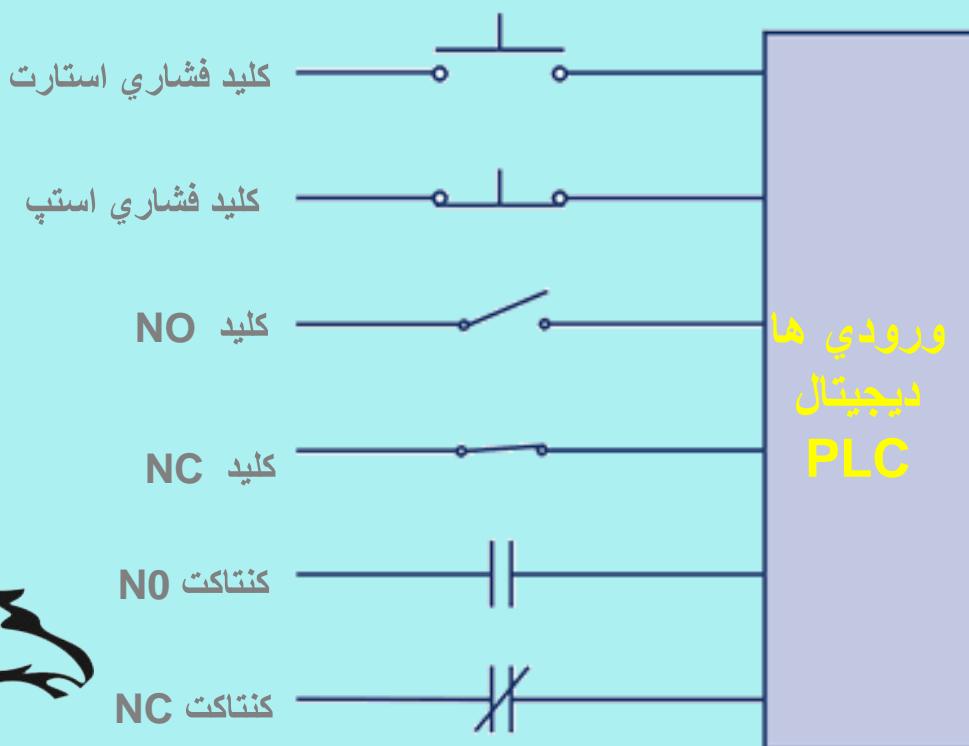

راه انداز

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

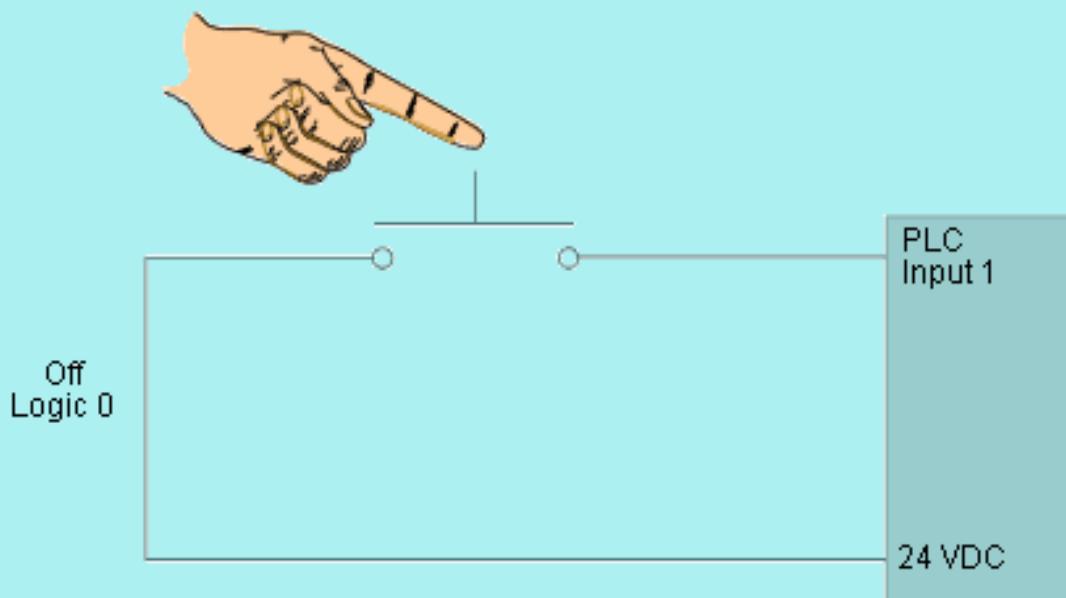
ورودی های دیجیتال که به آنها ورودی های مجزا (Discrete) نیز گفته می شود، وضعیت ON یا OFF سنسور های دیجیتال را تشخیص می دهد. کلیدهای فشاری، کلیدهای ضامن دار (مثل کلید یک پل) و لیمیت سوییچ ها، نمونه هایی از سنسورهای دیجیتال هستند که به ورودی های دیجیتال PLC وصل می شوند. در وضعیت ON، حالت ورودی یک، و در وضعیت OFF ، حالت ورودی صفر است.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

در شکل زیر از یک کلید استارت به عنوان ورودی استفاده شده است.
 یک طرف کلید به ورودی یک PLC ، و طرف دیگر آن به منبع تغذیه 24V متصل شده است.
 وقتی کلید هنوز فشار داده نشده باشد، ولتاژی روی ورودی PLC نیست. (حالت OFF).
 وقتی کلید فشار داده شود، ولتاژ 24V به ورودی PLC اعمال می شود. (حالت ON).

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

ورودی آنالوگ می تواند سیگنال هایی را که به صورت پیوسته تغییر می کند را دریافت نماید.

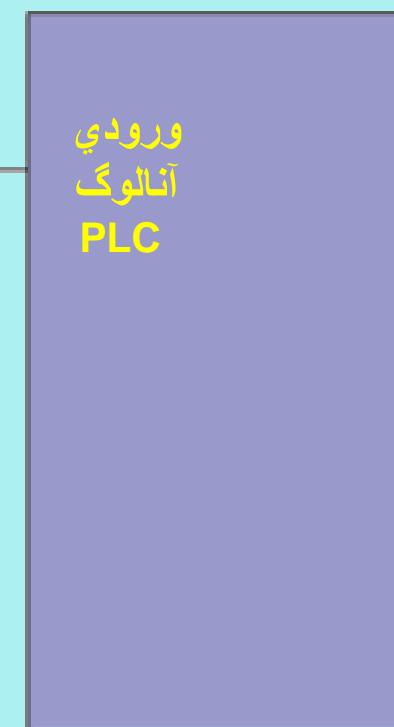
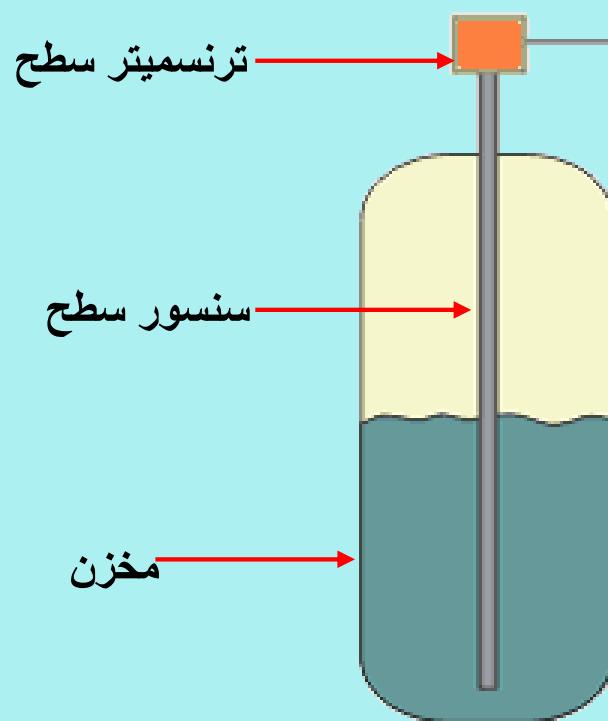
ورودی های آنالوگ متداول، **0-20 mA** و **4-20 mA** یا **0-10V** می باشند.

در مثال زیر یک سنسور سطح ، مقدار مایع داخل مخزن را اندازه می گیرد.

این مقدار فیزیکی باید برای PLC که فقط سیگنالهای الکتریکی را قبول می کند، قابل فهم باشد.

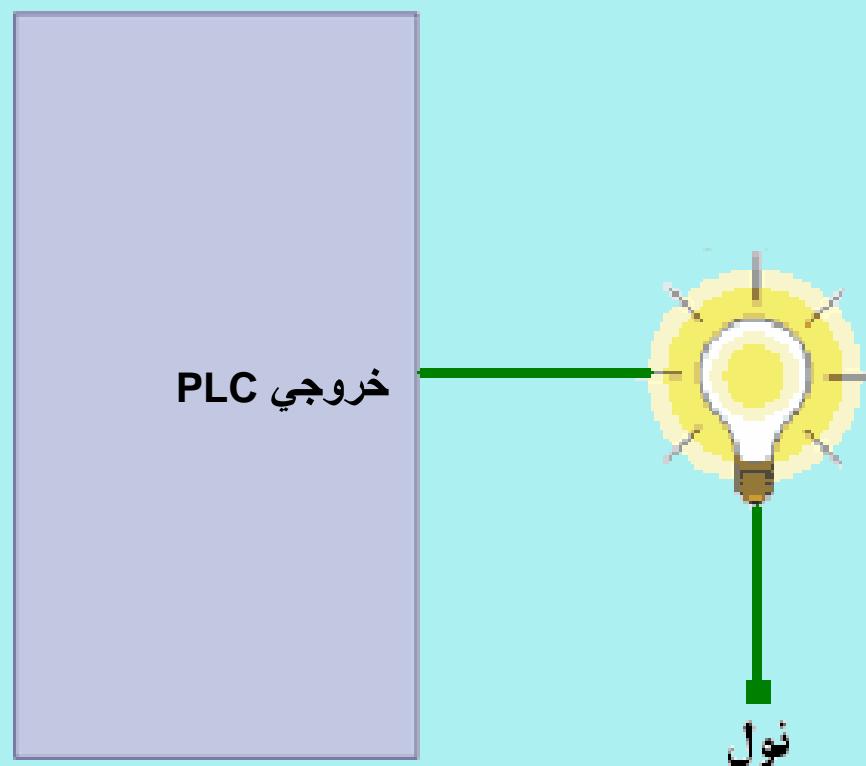
این کار توسط ترانسیمیتر سطح انجام می شود.

ترانسیمیترها، کمیت های فیزیکی را به سیگنال های الکتریکی تبدیل می کنند.

خروجی دیجیتال، یا ON و یا OFF است.

سلنوئیدها، کنکاتورها و لامپ هایی از محرک ها هستند که معمولاً به خروجی های دیجیتال PLC وصل می شوند.
در مثال زیر، لامپ می تواند توسط PLC روشن و خاموش شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

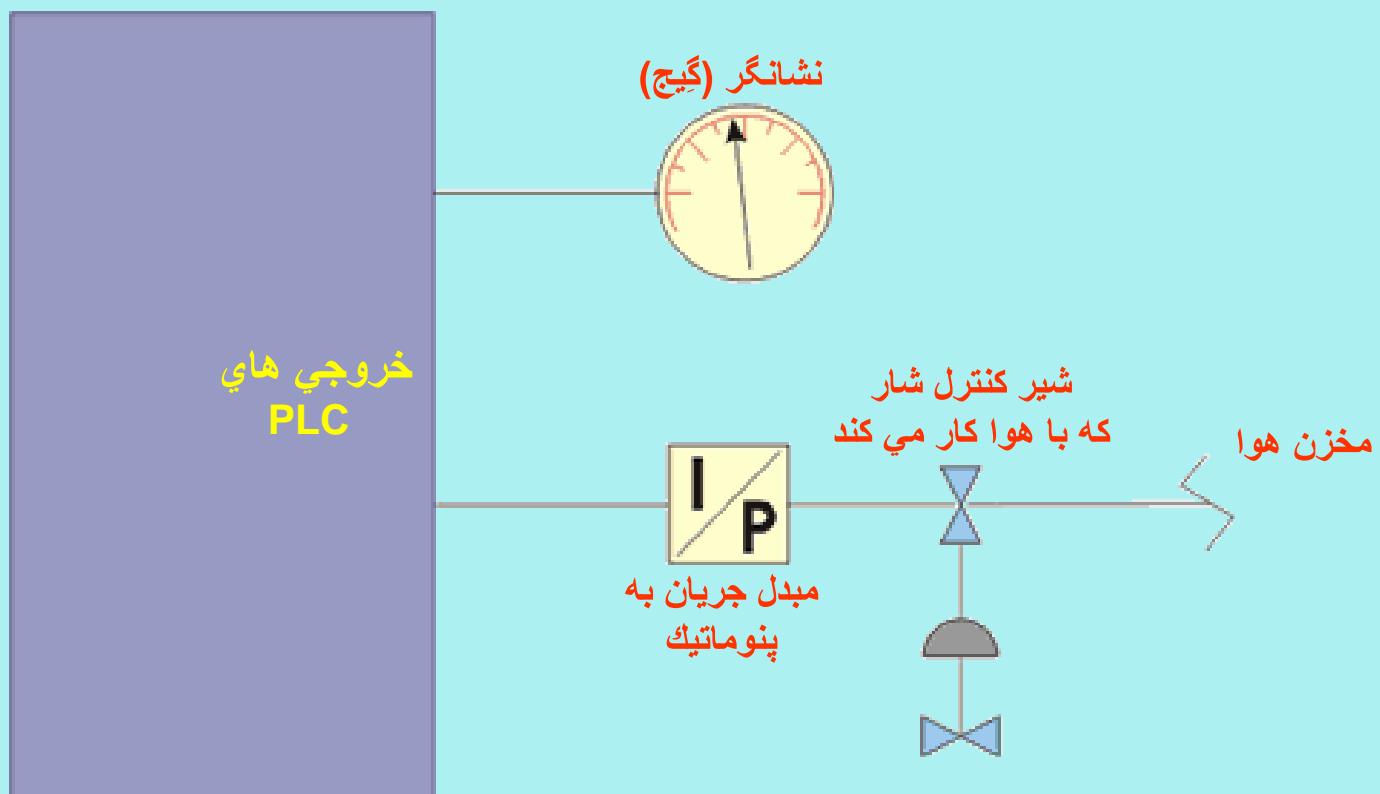

خروجی آنالوگ به طور پیوسته تغییر می یابد.

این نوع خروجی ممکن است از صفر تا ۱۰ ولت تغییر یابد که در ساده ترین حالت به یک نشانگر متصل می شود.

بعضی خروجی های آنالوگ عبارتند از : سرعت، وزن و دما

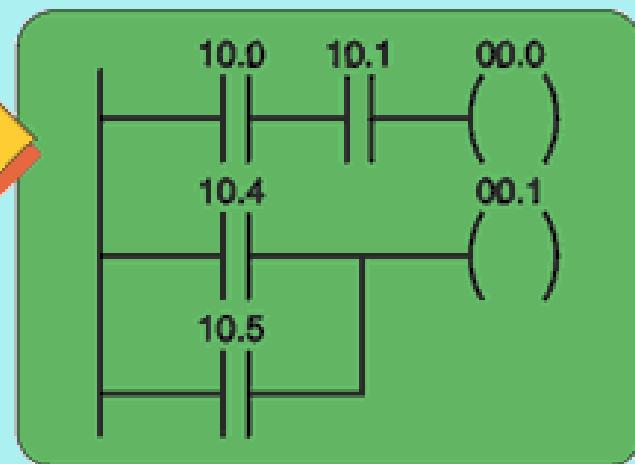
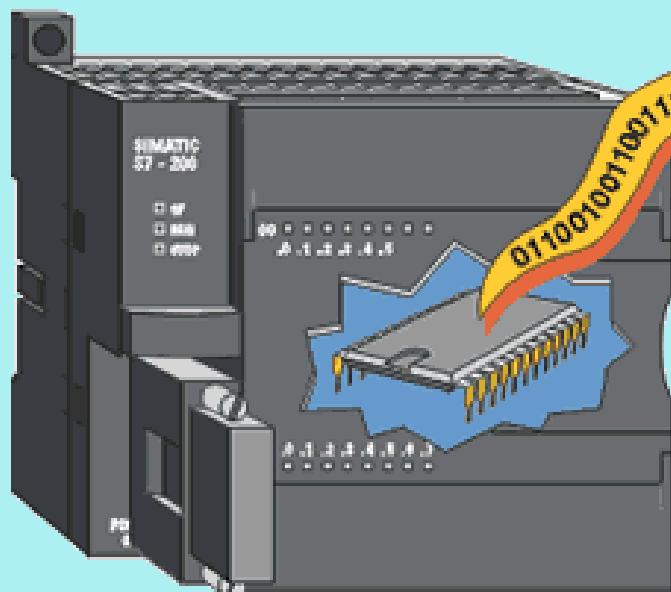
خروجی های آنالوگ کاربردهای پیچیده تری نیز دارند مانند "مبدل جریان به پنوماتیک" که شیر "کنترل شار" را کنترل می کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

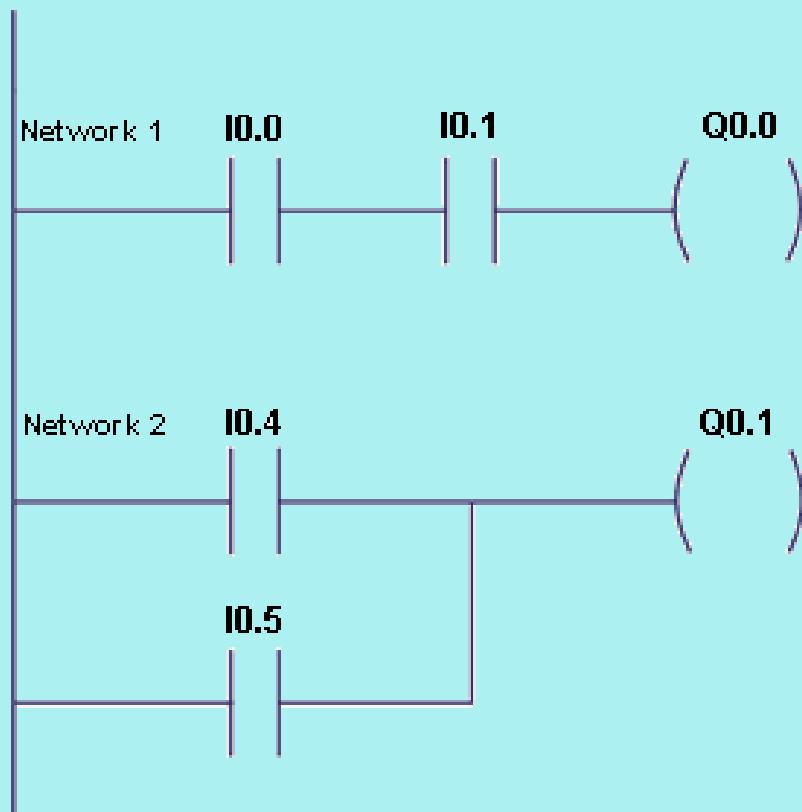
CPU یک سیستم میکرورسسوری است که تصمیم گیری PLC توسط آن انجام می شود. CPU دارای حافظه می باشد. CPU، ورودی ها را دریافت کرده و بر اساس دستورالعمل موجود در حافظه، تصمیم لازم را اتخاذ می کند. CPU کارهای شمارش، زمان سنجی، مقایسه اطلاعات و رله کردن را انجام می دهد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

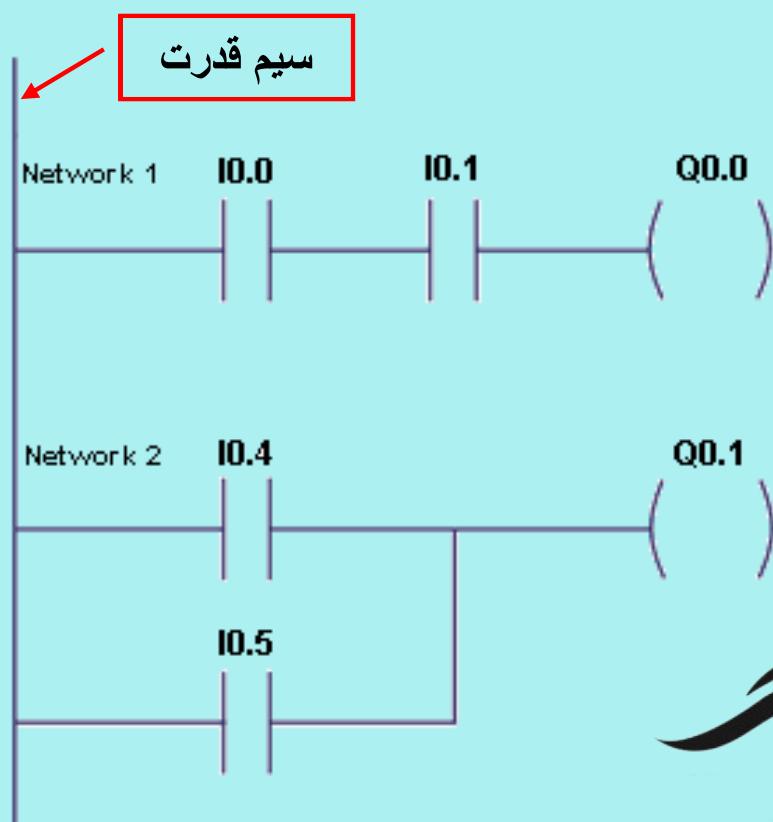
به زبان ساده برنامه نویسی، ایجاد یک سری دستور العمل است.
 چندین تکنیک برای نگاه کردن و فهمیدن برنامه وجود دارد.
 در میان آنها زبان های LAD,STL,FBD کاربرد بیشتری دارند..
 برنامه نویسی LAD از اجزایی شبیه به المان ها استفاده می کند.
 در این زبان از دیاگرام تک خطی برای توصیف سیم کشی اصلی کنترل به کار می رود.
 در شکل زیر مثالی از برنامه LAD را مشاهده می کنید.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

خط عمودی سمت چپ نشان دهنده سیم قدرت یا سیم برق دار است.
از آنجا که در دیاگرام تک خطی ، خط نول کشیده نمی شود، در زبان LAD نیز خط نول وجود ندارد.
دیاگرام LAD از چپ به راست و همچنین از بالا به پایین خوانده می شود.
پله های LAD Network می گویند.
هر Network ممکن است چندین المان داشته باشد ولی فقط یک بویین دارد.

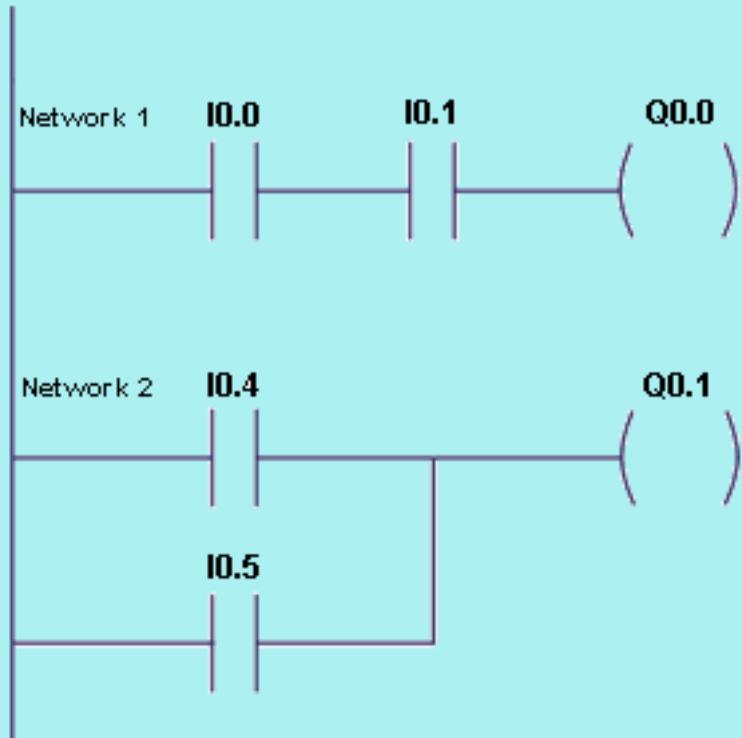

سیم قدرت

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

I0.0 , I0.1, Q0.0 اولین اجزاء دستورالعمل هستند.

اگر ورودی های I0.0 و I0.1 هر دو برق دار شوند، رله خروجی Q0.0 برق دار می شود.

اگر یکی از ورودی های I0.4 یا I0.5 برق دار شوند، رله خروجی Q0.1 برق دار می شود.

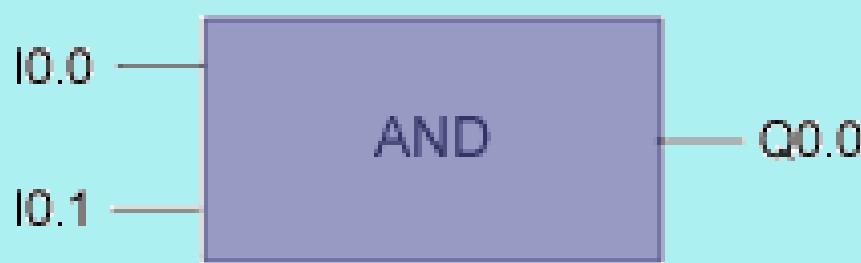
NETWORK 1
LD I0.0
A I0.1 (AND)
= Q0.0

NETWORK 2
LD I0.4
O I0.5 (OR)
= Q0.1

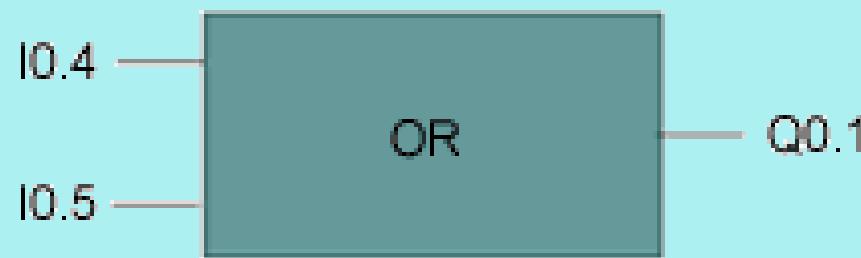
برنامه فوق به زبان STL بدین صورت است:

در این زبان از بلوکهای برنامه نویسی استفاده می شود.
به عنوان مثال بلوک AND , OR هر کدام با دو ورودی را مشاهده می نمایید.

NETWORK 1

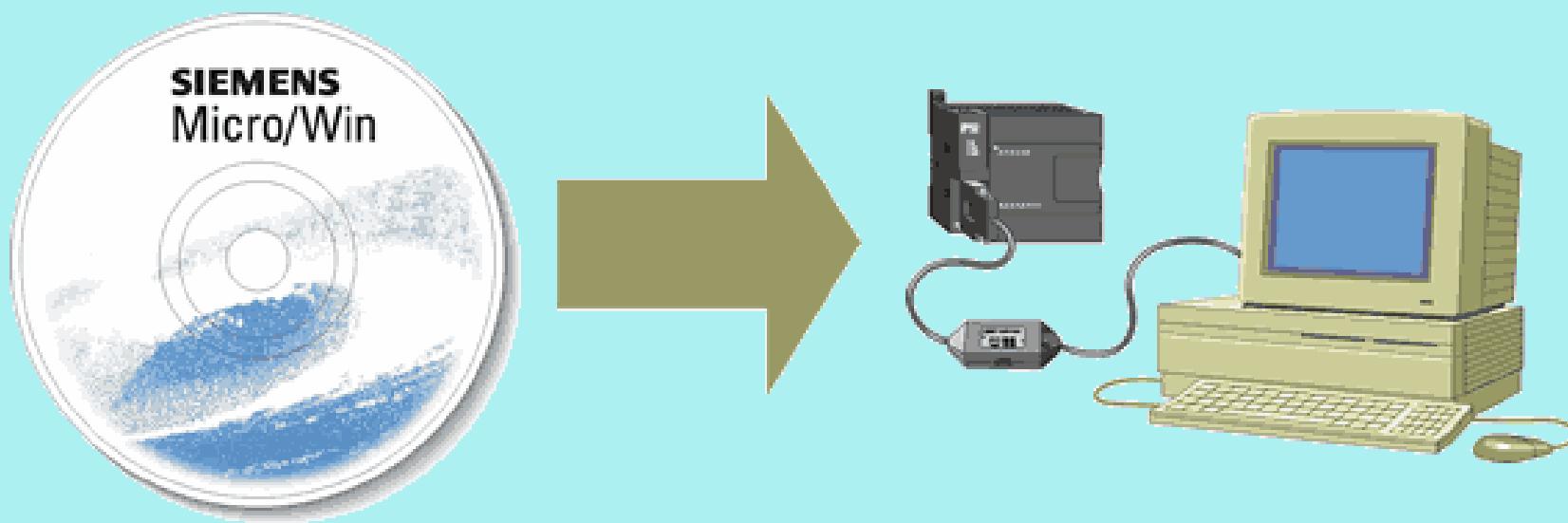
NETWORK 2

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

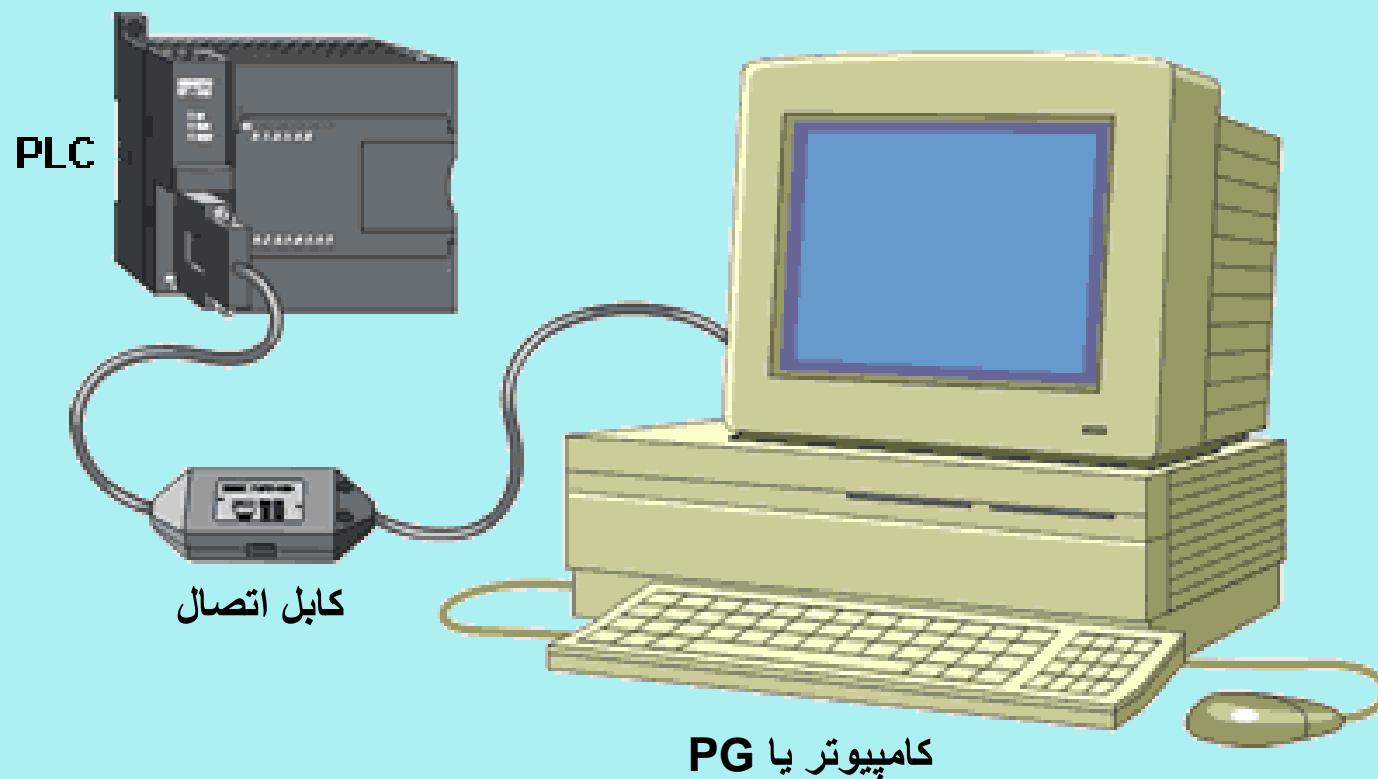
نرم افزار مجموعه ای از اطلاعات است که برای کامپیوتر و PLC قابل استفاده است.
نرم افزار شامل دستورالعمل ها یا برنامه هایی است که سخت افزار را هدایت می کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

سخت افزار همان تجهیزات واقعی است.
PLC، کامپیوتر و کابل اتصال مثال هایی از سخت افزار هستند.

کامپیوتر یا PG

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

کیلو که مخفف آن K می باشد یعنی 1000 واحد.

اما در کامپیوتر یا PLC یک کیلو(1K) یعنی 1024 واحد. به این دلیل که در کامپیوتر یا PLC از سیستم اعداد باینری استفاده می شود. (۲ به توان ۱۰ برابر با 10^{24} می شود). یک کیلو بسته به نوع حافظه می تواند 10^{24} بیت ، 10^{24} بایت یا word 10^{24} باشد.

1 Bit
2 Bits
3 Bits

1024 Bits

1 Byte
2 Bytes
3 Bytes

1024 Bytes

1 Word
2 Words
3 Words

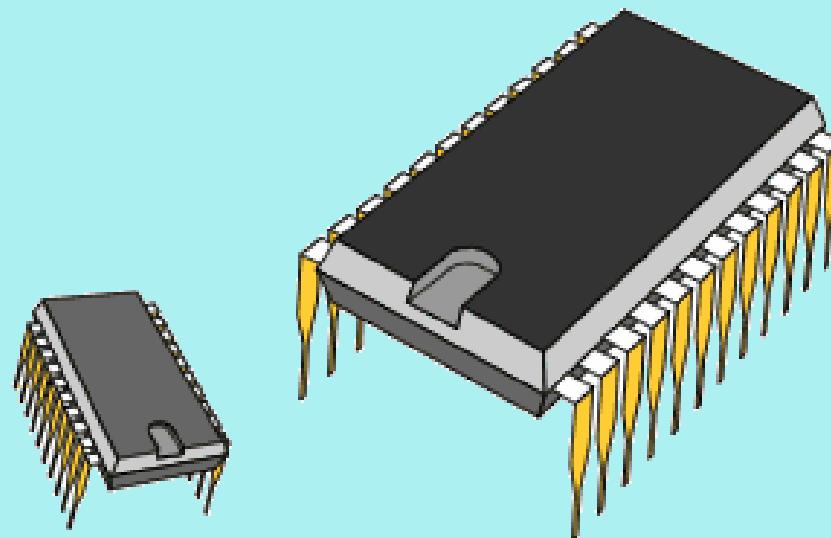

1024 Words

توسط حافظه با دستیابی تصادفی (RAM) اطلاعات مستقیماً می‌تواند روی هر آدرسی نوشته و یا از آن خوانده شود. از این حافظه به عنوان ناحیه ذخیره مؤقتی استفاده می‌شود. RAM حافظه ولتاژی است بنابراین برنامه‌ها و اطلاعات هنگام قطع برق، از بین می‌روند. اغلب یک باتری برای حفاظت اطلاعات هنگام قطع برق به کار می‌رود.

از حافظه فقط خواندنی (ROM) فقط می‌توان اطلاعات را خواند ولی نمی‌توان روی آن نوشت. و برای حفاظت برنامه‌ها یا اطلاعات از پاک شدن اتفاقی به کار می‌رود. ROM ولتاژی نیست بنابراین برنامه‌ها و اطلاعات هنگام قطع برق، از بین نمی‌روند. ROM عمدتاً برای ذخیره برنامه‌های پایه‌ای که قابلیت‌های PLC را مشخص می‌کند به کار می‌رود.

عمدتاً IC‌ها به عنوان
یا ROM به کار می‌روند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

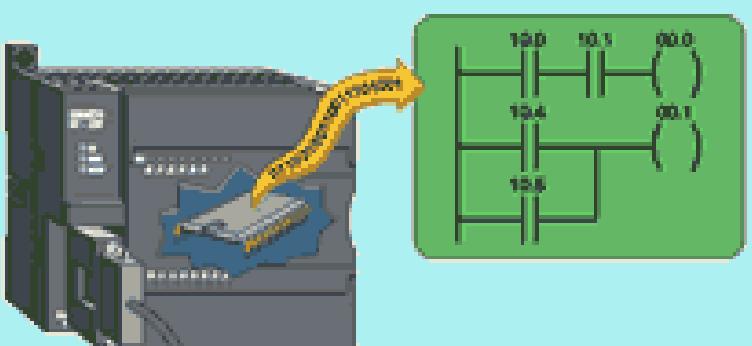
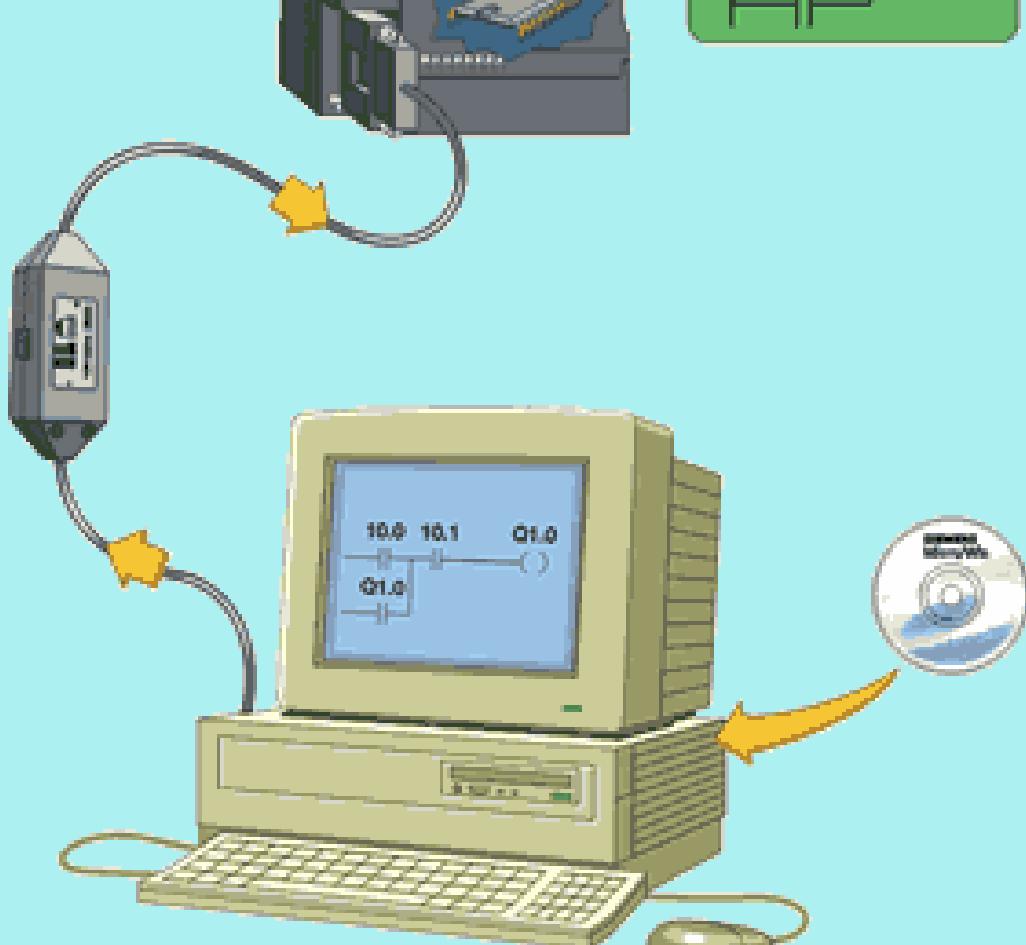

”حافظه فقط خواندنی برنامه ریزی شده قابل پاک شدن“ (EPROM) طوری طراحی می شوند که بتوان اطلاعات را بدون تغییر به راحتی خواند. این نوع حافظه فقط با تابش اشعه ماوراء بنفس پاک می شوند. در صورتی که EEPROMها به صورت الکترونیکی پاک می شوند.

Firmware یا سفت افزار، یک نرم افزار کاربرد خاص بوده و در EPROM نوشته شده و به عنوان جزئی از سخت افزار تحويل داده می شود. به PLC امکان عملکردهای پایه ای را می دهد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

حافظة PLC نوع S7 200 به سه ناحیه تقسیم می شود:

- ✓ فضای برنامه
- ✓ فضای اطلاعات
- ✓ فضای پارامترها

فضای برنامه:

دستورالعمل های برنامه در این قسمت ذخیره می شوند.
فضای اطلاعات و نقاط I/O را کنترل میکند.
دستورالعمل های LAD و STL توسط کامپیوتر نوشته شده
سپس در این فضا بارگذاری (LOAD) می شوند.

فضای اطلاعات:

به عنوان ناحیه کار استفاده شده و حافظه هایی برای
محاسبات، ذخیره موقتی نتایج میانی، و مقادیر ثابت دارند.
تایмерها، کانترها و ورودی-خروجی های آنالوگ در این
بخش جای دارند.

فضای پارامترها

پارامترهای قابل شکل دهنده پیش فرض یا اصلاح شده
در این ناحیه ذخیره می شوند.

کامپیوتر یا PG

نرم افزار 7

کابل اتصال

Siemens
SIMATIC
S7-200 PLC

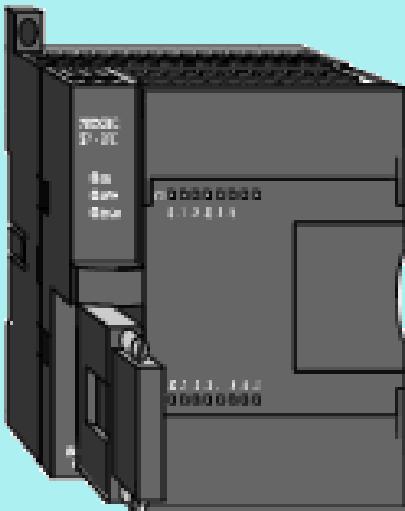
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

برای ایجاد یا تغییر برنامه احتیاج
به موارد زیر می باشد:

- ✓ PLC
- ✓ کامپیوتر معمولی یا صنعتی (PG)
- ✓ نرم افزار
- ✓ کابل اتصال

به علت راحتی کاربرد، در این درس
نوع **S7-200** PLC آموزش داده می شود.

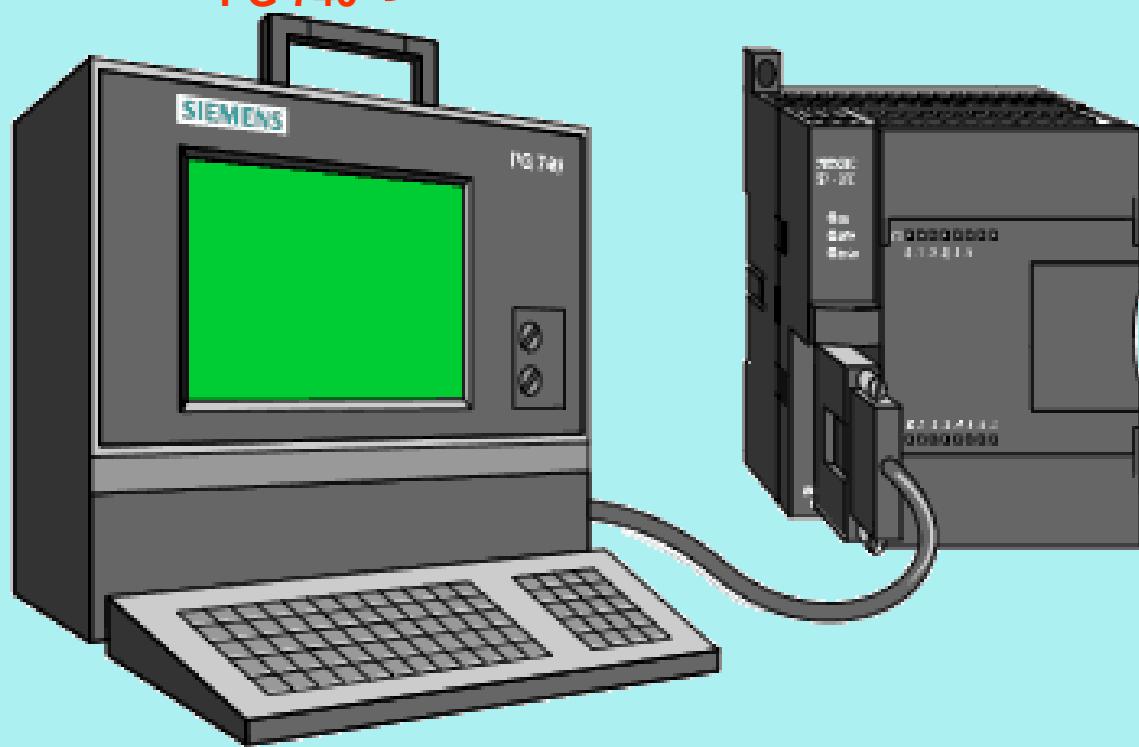

برنامه توسط یک "وسیله برنامه نویسی" یا PG ایجاد می شود و سپس به PLC منتقل می شود.

برنامه S7-200 با استفاده از یک وسیله برنامه نویسی دارای نرم افزار SIMATIC S7 ایجاد می شود

مثلًا PG 740

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

POWEREN.IR

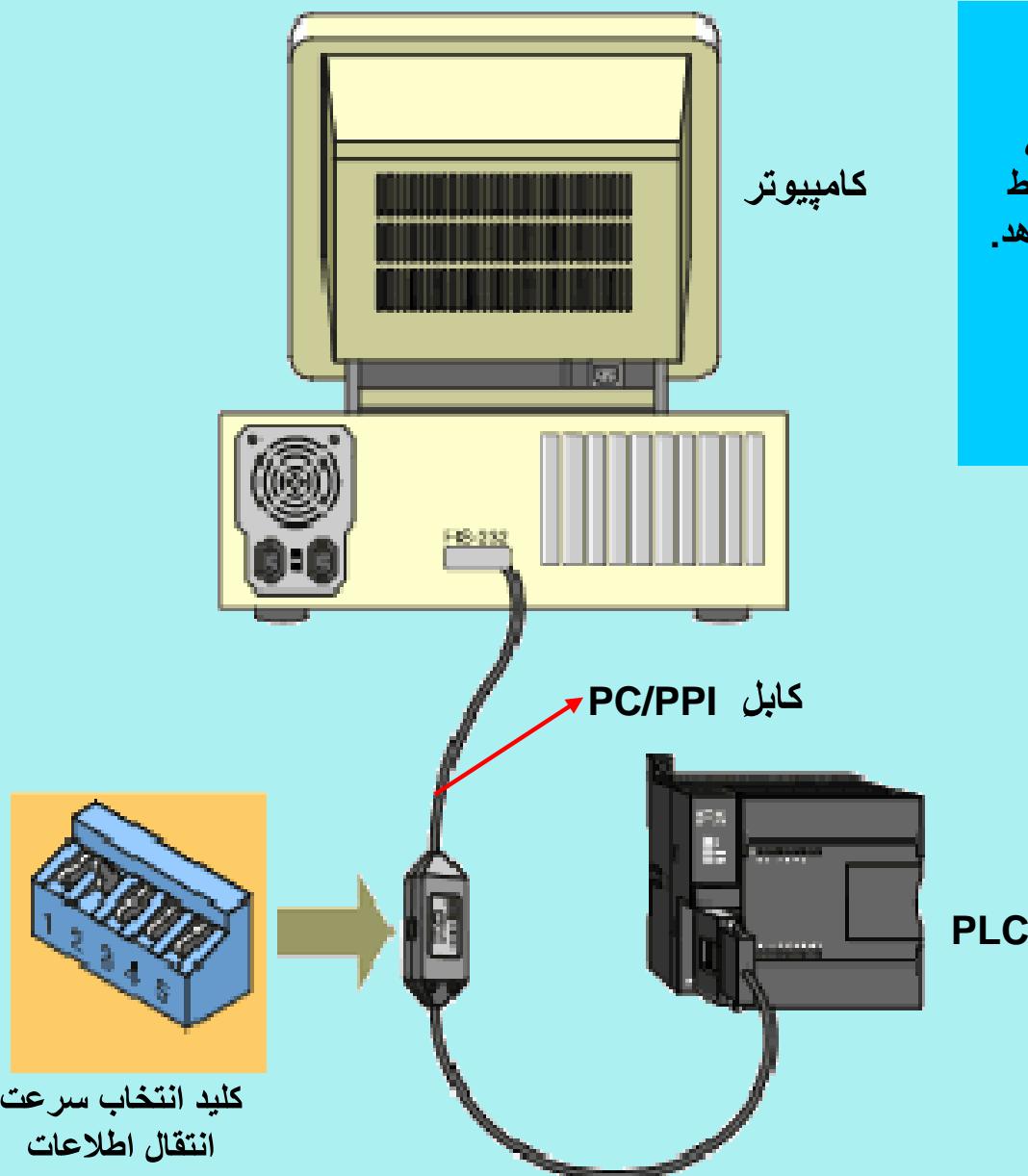

یک برنامه نرم افزاری که روی یک PC اجرا می شود برای ایجاد برنامه PLC به کار می رود.
نرم افزار برنامه نویسی نوعاً به یک PLC یا یک خانواده PLC اختصاص دارد.
از برنامه STEP 7 که مانند سایر نرم افزارها روی کامپیوتر نصب می شوند استفاده می کند.
S7-200 از برنامه STEP 7 PG 740 و PG 720 روی خود، نرم افزار STEP 7 را دارند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

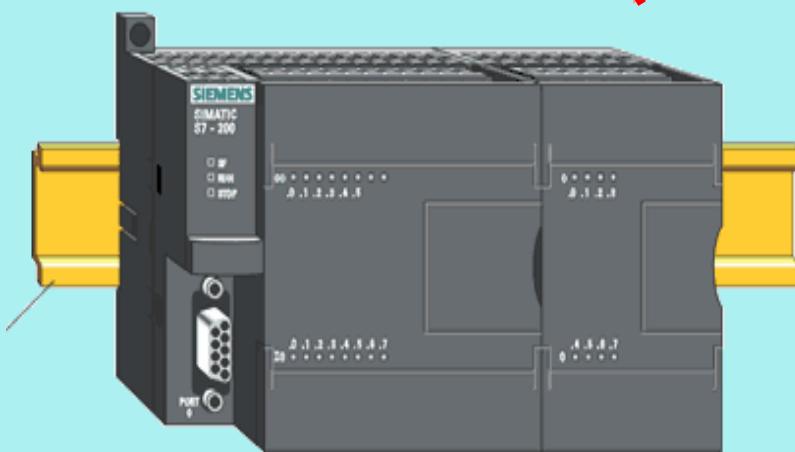

هنگام استفاده از کامپیوتر باید از کابل مخصوصی استفاده شود. این کابل PC/PPI نام دارد که توسط پورت سریال، کامپیوتر را به PLC اتصال می دهد. کلید روی این کابل، امکان انتخاب سرعت انتقال اطلاعات را می دهد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

آشنایی با یک میکرو PLC

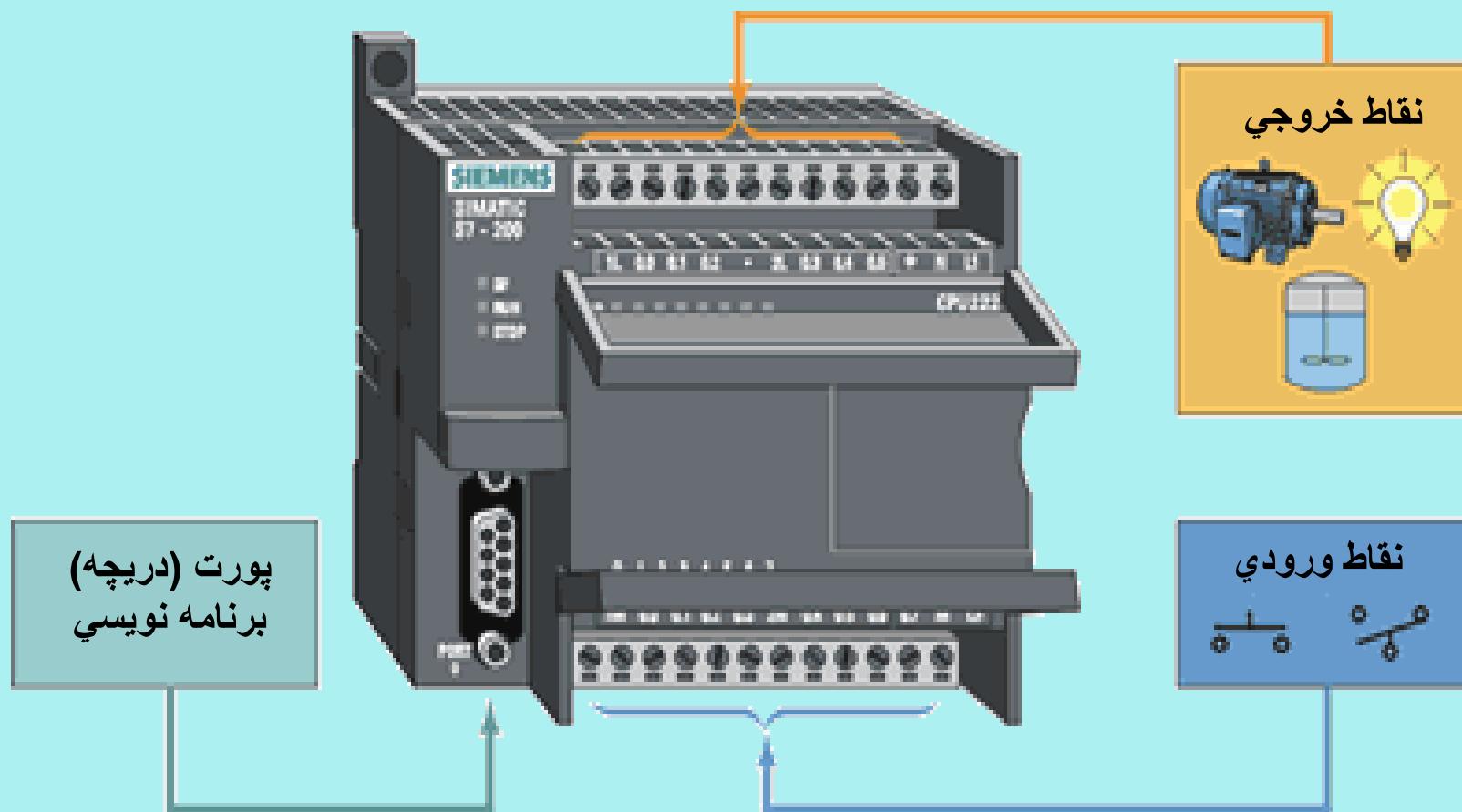

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

پیش
بعد

کوچکترین شماره خانواده SIMATIC، نوع S7-200 است.
ورودی-خروجی ها و CPU به صورت یکپارچه می باشند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

جدول زیر چهار مدل CPU موجود برای S7-200 را نشان میدهد.
دو نوع منبع تغذیه DC و AC موجود است

Model Description	Power Supply	Input Types	Output Types
221 DC/DC/DC	20.4-28.8 VDC	6 DC Inputs	4 DC Outputs
221 AC/DC/Relay	85-264 VAC 47-63 Hz	6 DC Inputs	4 Relay Outputs
222 DC/DC/DC	20.4-28.8 VDC	8 DC Inputs	6 DC Outputs
222 AC/DC/Relay	85-264 VAC 47-63 Hz	8 DC Inputs	6 Relay Outputs
224 DC/DC/DC	20.4-28.8 VDC	14 DC Inputs	10 DC Outputs
224 AC/DC/Relay	85-264 VAC 47-63 Hz	14 DC Inputs	10 Relay Outputs
226 DC/DC/DC	20.4-28.8 VDC	24 DC Inputs	16 DC Outputs
226 AC/DC/Relay	85-264 VAC 47-63 Hz	24 DC Inputs	15 Relay Outputs

مدل، نشانگر نوع CPU، نوع منبع تغذیه و نوع ورودی و خروجی هاست

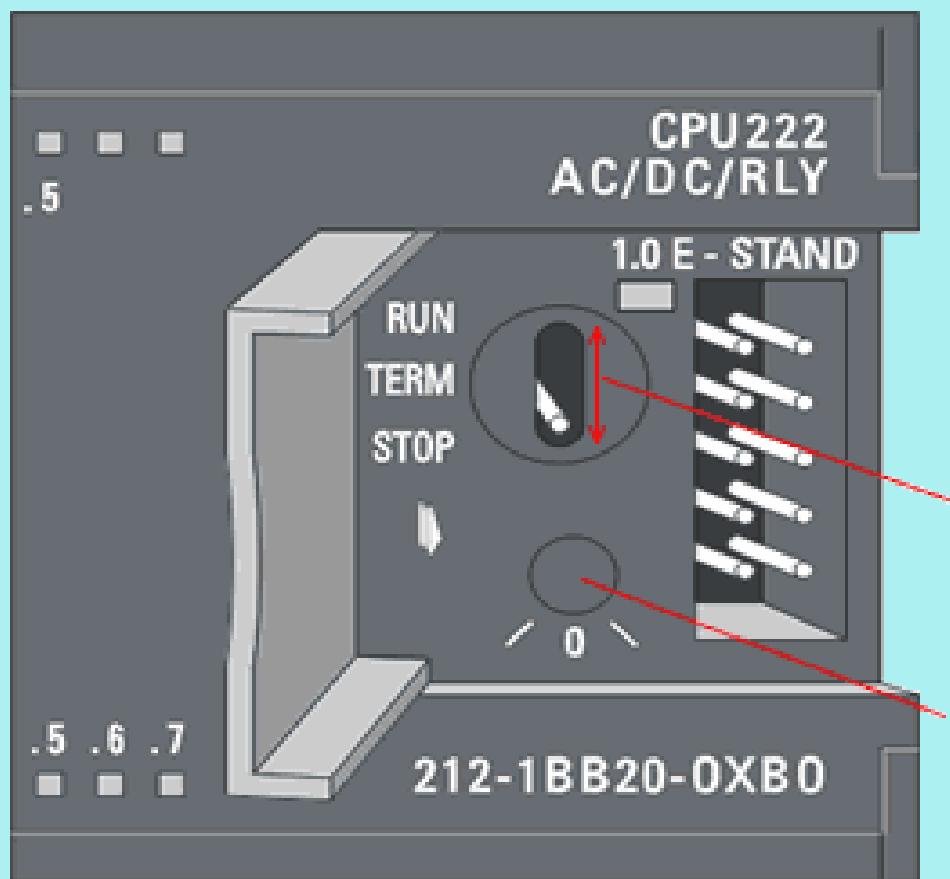
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

Features	CPU 221	CPU 222	CPU 224	CPU 226
Memory				
Program	4 kbytes	4 kbytes	8 kbytes	8 kbytes
User Data	2 kbytes	2 kbytes	5 kbytes	5 kbytes
Memory Type	EEPROM	EEPROM	EEPROM	EEPROM
Memory Cartridge	EEPROM	EEPROM	EEPROM	EEPROM
Data Backup	50 Hours	50 Hours	190 Hours	190 Hours
I/O				
Local Digital I/O	6 In/4 Out	8 In/6 Out	14 In/10 Out	24 In/16 Out
Maximun Number of Expansion Modules	None	2	7	7
Max Digital I/O with Expansion	6 In/4 Out	40 In/38 Out	94 In/74 Out	128 In/120 Out
Max Analog I/O with Expansion	None	8 In/2 Out or 0 In/4 Out	28 In/7 Out or 0 In/14 Out	28 In/7 Out or 0 In/14 Out

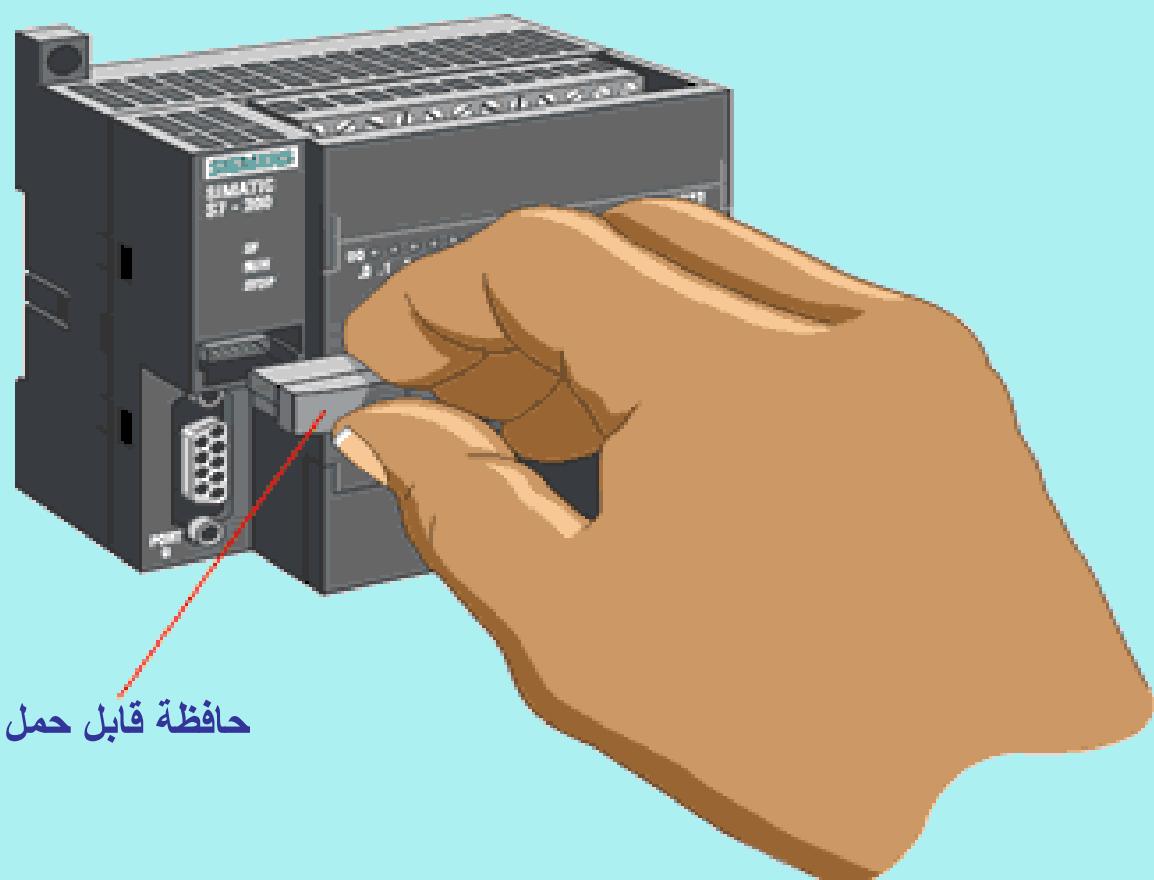
Feature	CPU 221	CPU 222	CPU 224	CPU 226
Instructions				
Boolean Execution Speed	0.37 μs/Inst.	0.37 μs/Inst.	0.37 μs/Inst.	0.37 ms/Inst
Internal Relays	256	256	256	256
Counters	256	256	256	256
Timers	256	256	256	256
Sequential Control Relays	256	256	256	256
For/Next Loops	Yes	Yes	Yes	Yes
Integer Math (+-*%)	Yes	Yes	Yes	Yes
Real Math (+-*%)	Yes	Yes	Yes	Yes

وقتی کلید حالت در وضعیت RUN است، CPU در حال اجرای برنامه است.
تغییر کلید حالت به وضعیت STOP برنامه را متوقف می کند.
تغییر کلید حالت به وضعیت TEMP انتخاب وضعیت را به کامپیوتر واگذار می نماید.

تنظیمات آنالوگ، امکان افزایش یا کاهش مقادیر در حافظه مخصوص را می دهد.
این مقادیر برای ارتقاء تایмер یا کانتر یا محدوده تنظیم به کار می روند.

یک حافظه از نوع EEPROM برای انتقال اطلاعات از یک PLC به PLC دیگر ساخته شده است که خرید آن اختیاری می باشد.

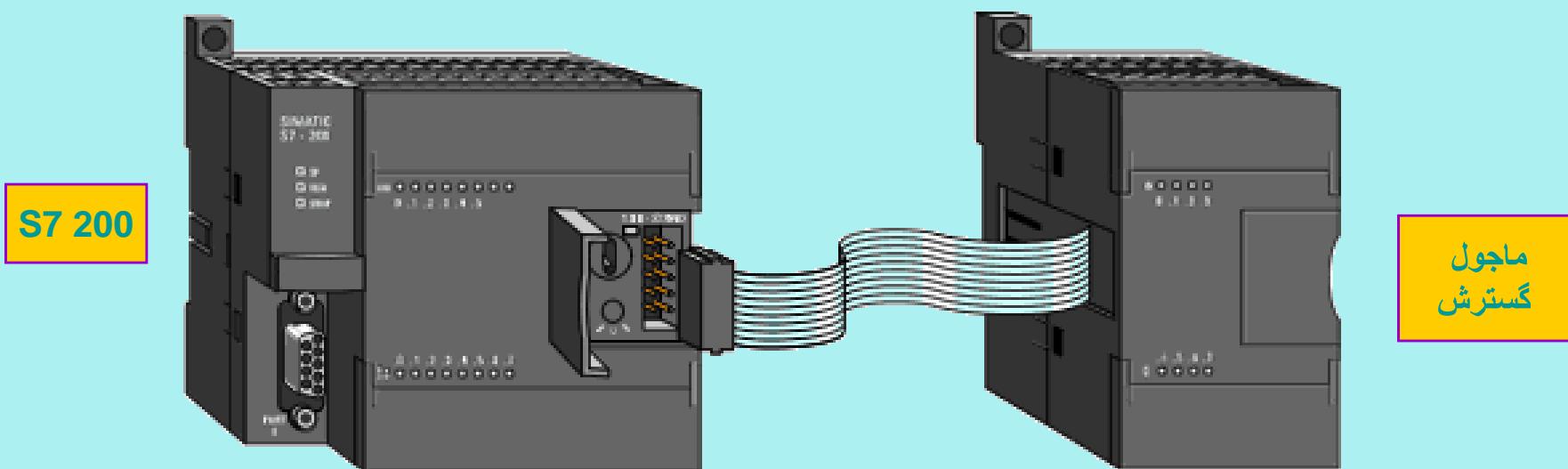

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

S7-200 قابل گسترش است.

ماجول های گسترش، حاوی ورودی-خروجی های اضافی هستند، و با کابل نواری(робانی) به واحد اصلی متصل می شوند. کابل نواری با یک درپوش محافظت می گردد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

انواع CPU های خانواده 200 S7، همراه با امکانات گسترش آنها (با ماجول های خارجی) مشاهده می شود.

CPU 221

۶ ورودی و ۴ خروجی بدون امکان گسترش

CPU 222

۸ ورودی و ۶ خروجی با امکان گسترش ۲ ماجول

CPU 224

۱۴ ورودی و ۱۰ خروجی با امکان گسترش ۷ ماجول

CPU 226

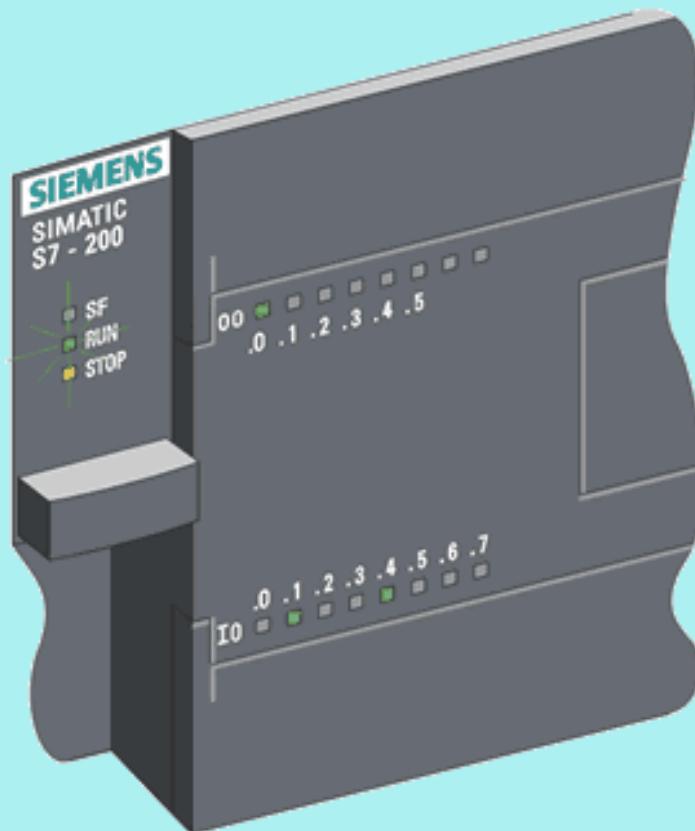
۲۶ ورودی و ۱۶ خروجی با امکان گسترش ۷ ماجول

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

حالت کار CPU و وضعیت ورودی-خروجی ها با چراغ های کوچکی نشان داده می شوند مثلاً:

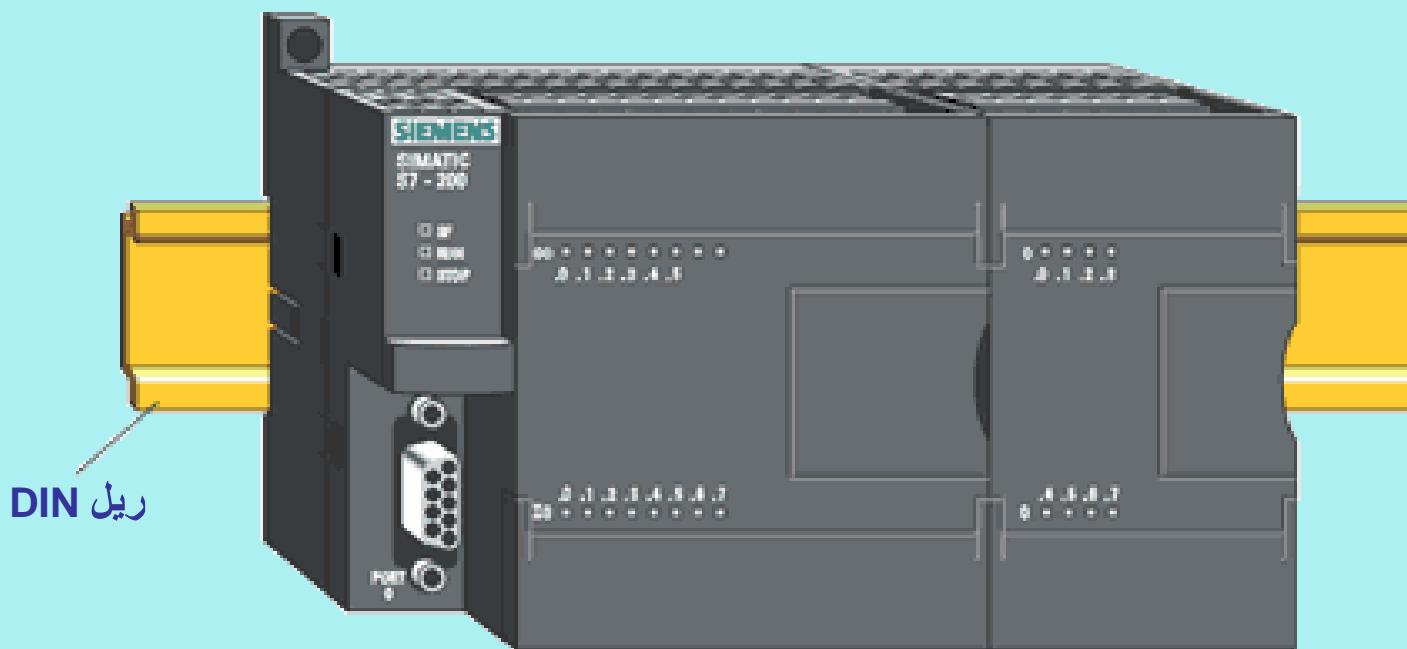
- ✓ اگر CPU در حالت RUN است، چراغ سبز مربوط به آن روشن می شود.
- ✓ اگر CPU در حالت STOP است، چراغ زرد مربوط به آن روشن می شود.
- ✓ اگر CPU ورودی خاصی را حس کند ، چراغ سبز مربوط به آن روشن می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

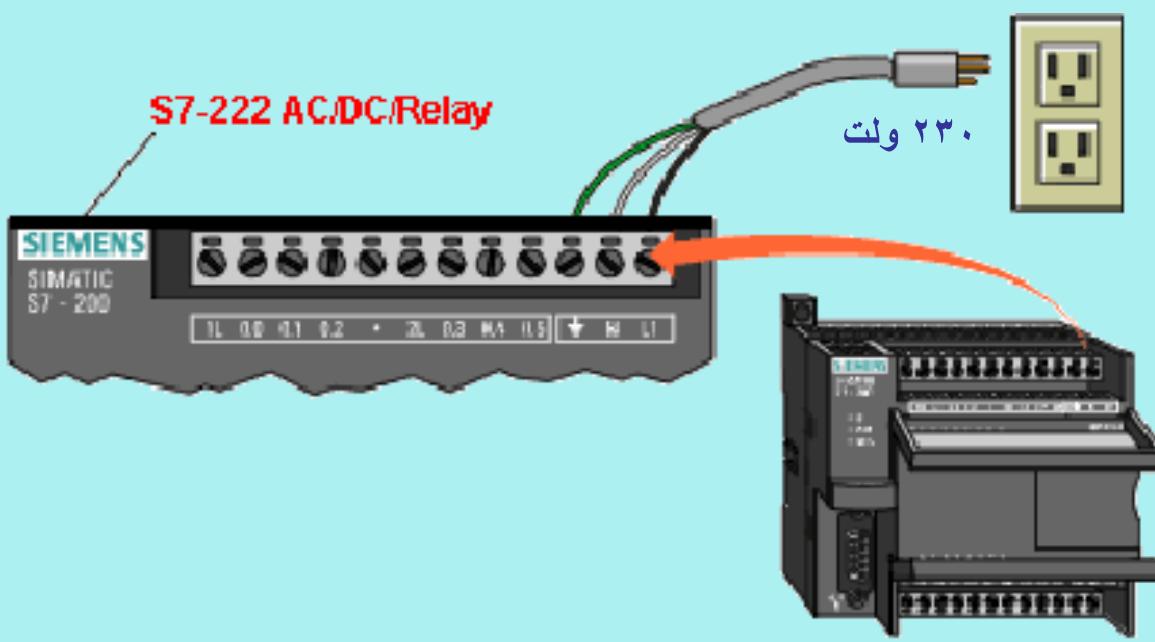
S7 200 یا روی ریل مخصوص به خود، و یا توسط سوراخ های پشت آن نصب می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

منبع تغذیه خارجی

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کنید Space را فشار دهید

بسته به نوع CPU انتخاب شده ،
PLC های خانواده S7-200 میتوانند
به منبع 24V یا برق 120/230V
وصل شوند.
ترمینال های منبع تغذیه،
در سمت راست سری ترمینال ها
قرار دارند.

ورودی-خروجی های S7-200، روی ترمینال ها و نشان گرهای وضعیت نوشته شده است.
آدرس ها با حرف و عدد نشان داده می شوند. نحوه خواندن آنها با یک مثال شرح داده می شود:
در ادرس "0.0" حرف I به مفهوم ورودی (Input) عدد 0 اول ، آدرس بایت ، و 0 دوم آدرس بیت می باشد.
جدول زیر ورودی-خروجی های مدل CPU 224 می باشد.

I0.0	ورودی اول	I1.0	ورودی نهم	Q0.0	خروجی اول	Q1.0	خروجی نهم
I0.1	ورودی دوم	I1.1	ورودی دهم	Q0.1	خروجی دوم	Q1.1	خروجی دهم
I0.2	ورودی سوم	I1.2	ورودی یازدهم	Q0.2	خروجی سوم		
I0.3	ورودی چهارم	I1.3	ورودیدوازدهم	Q0.3	خروجی چهارم		
I0.4	ورودی پنجم	I1.4	ورودیسیزدهم	Q0.4	خروجی پنجم		
I0.5	ورودی ششم	I1.5	ورودی چهاردهم	Q0.5	خروجی ششم		
I0.6	ورودی هفتم			Q0.6	خروجی هفتم		
I0.7	ورودی هشتم			Q0.7	خروجی هشتم		

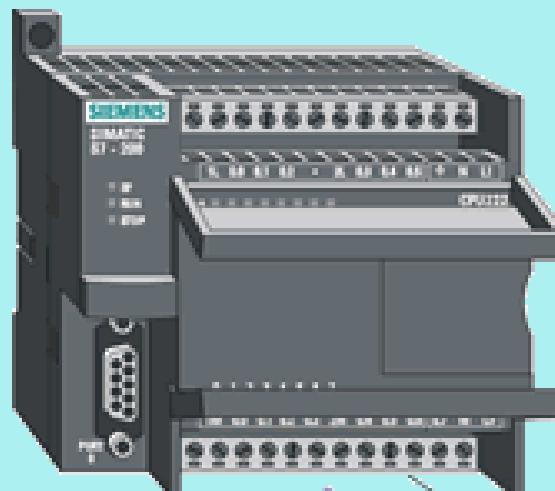
بیت یک از بایت یک

بیت هفت از بایت صفر

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

وسایل ورودی مانند کلیدهای فشاری و سایر سنسورها به ترمینال های ورودی (از زیر درپوش مخصوص) وصل می شوند.

ورودی ها به اینجا
وصل می شوند.

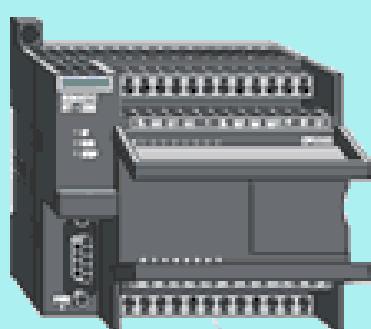
کلید فشاری

کلید

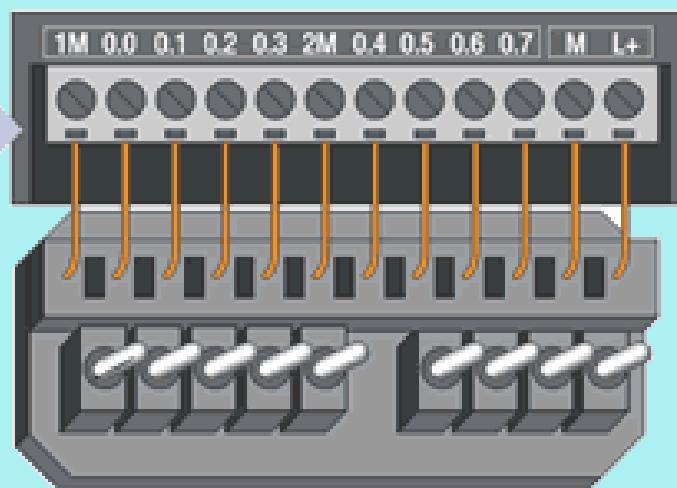
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

روش متداول آزمایش یک برنامه استفاده از کلیدهای آمده می باشد.
یک طرف این کلیدها به منبع 24V و طرف دیگر به یکی از ورودی ها وصل هستند.
قبل از اتصال ورودی ها به سنسور ها و کلید های واقعی، صحت برنامه نوشته شده با این کلیدها بررسی می شود.
اگر کلیدی وصل شود، روی ورودی مربوطه، ولتاژ 24V می افتد و ورودی یک می شود.

POWEREN.IR

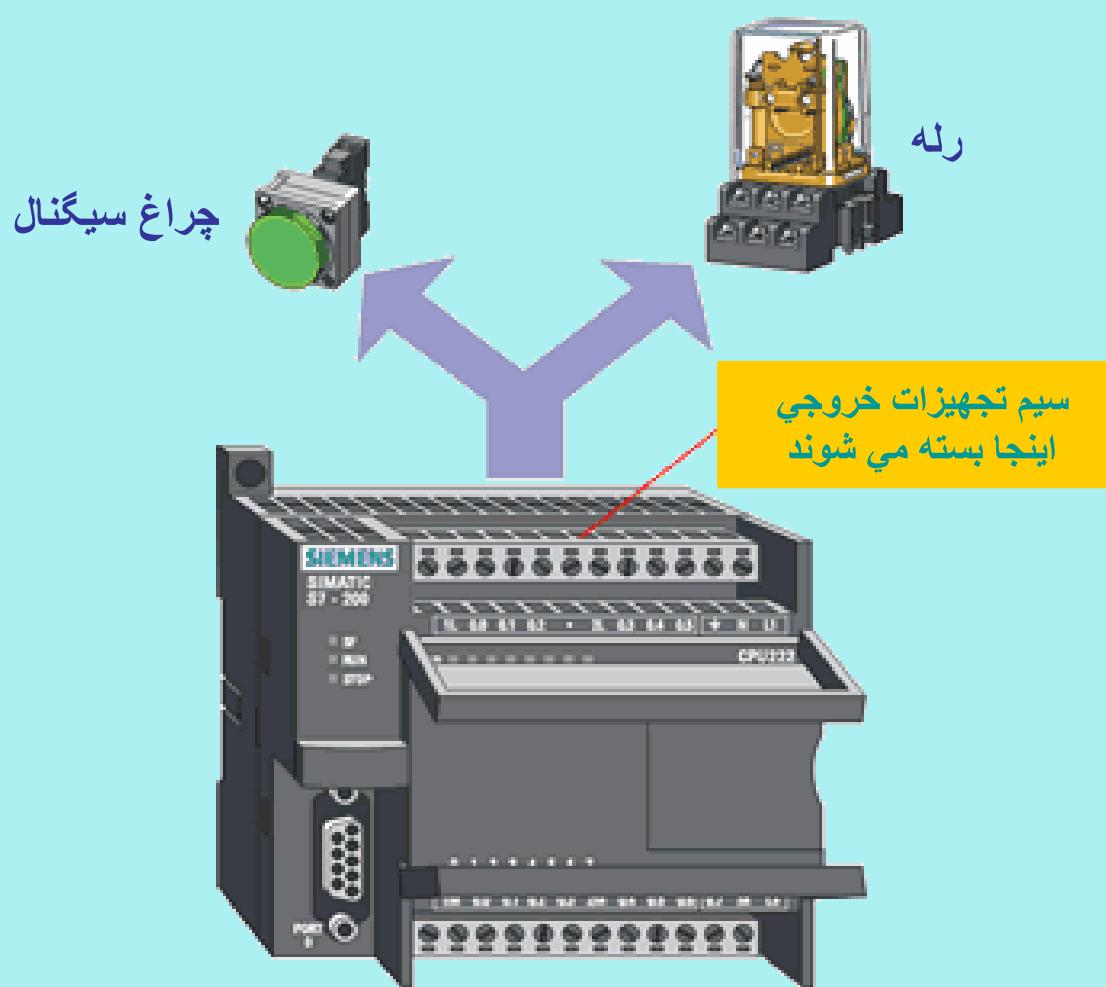

کلید های آمده جهت آزمایش برنامه

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

تجهیزات خروجی مانند رله ها به ترمینالهای مخصوص وصل می شوند.
LED ها (دیودهای نورانی) روی نشانگر وضعیت، نمایشگر وضعیت هر کدام از خروجی ها می باشد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

رابط هایی طراحی شده اند که بدون تغییر سیم بندی، می توانند از روی یک PLC به PLC دیگر، یا از یک ماجول به ماجول دیگر سوار شوند.

رابط های قابل جدا شدن

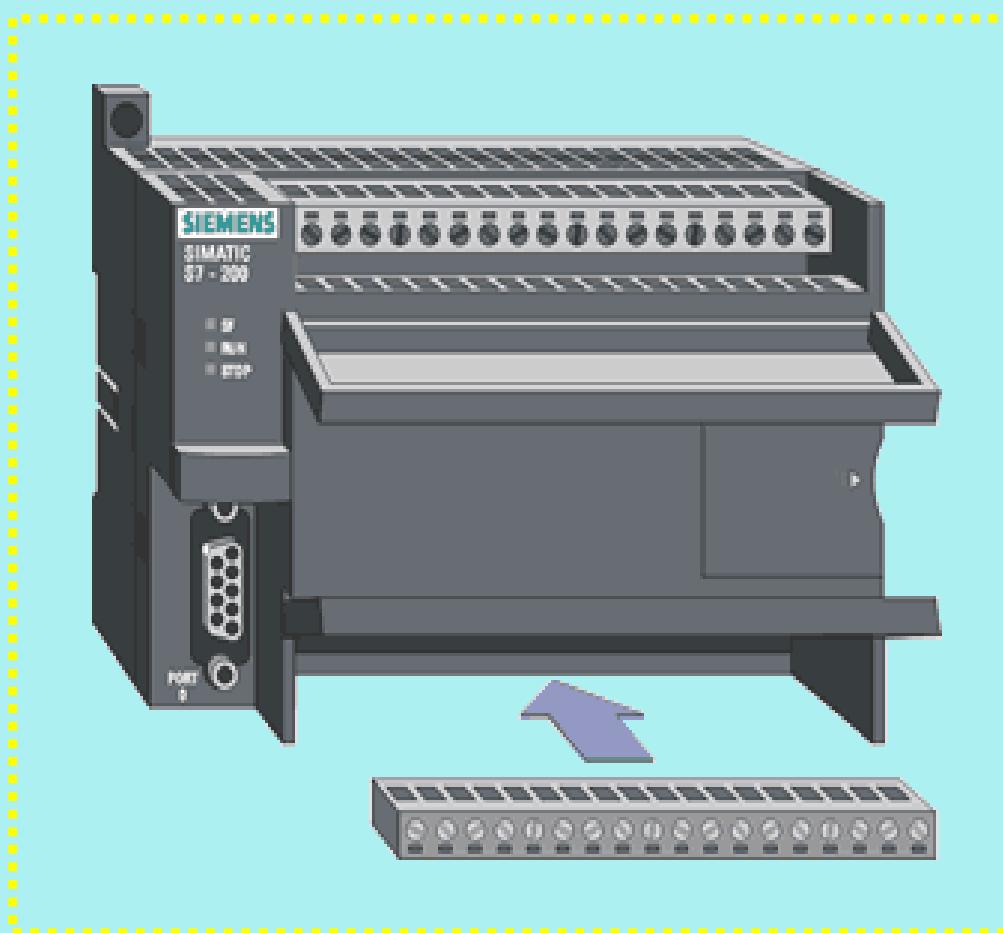
ورودی PLC

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

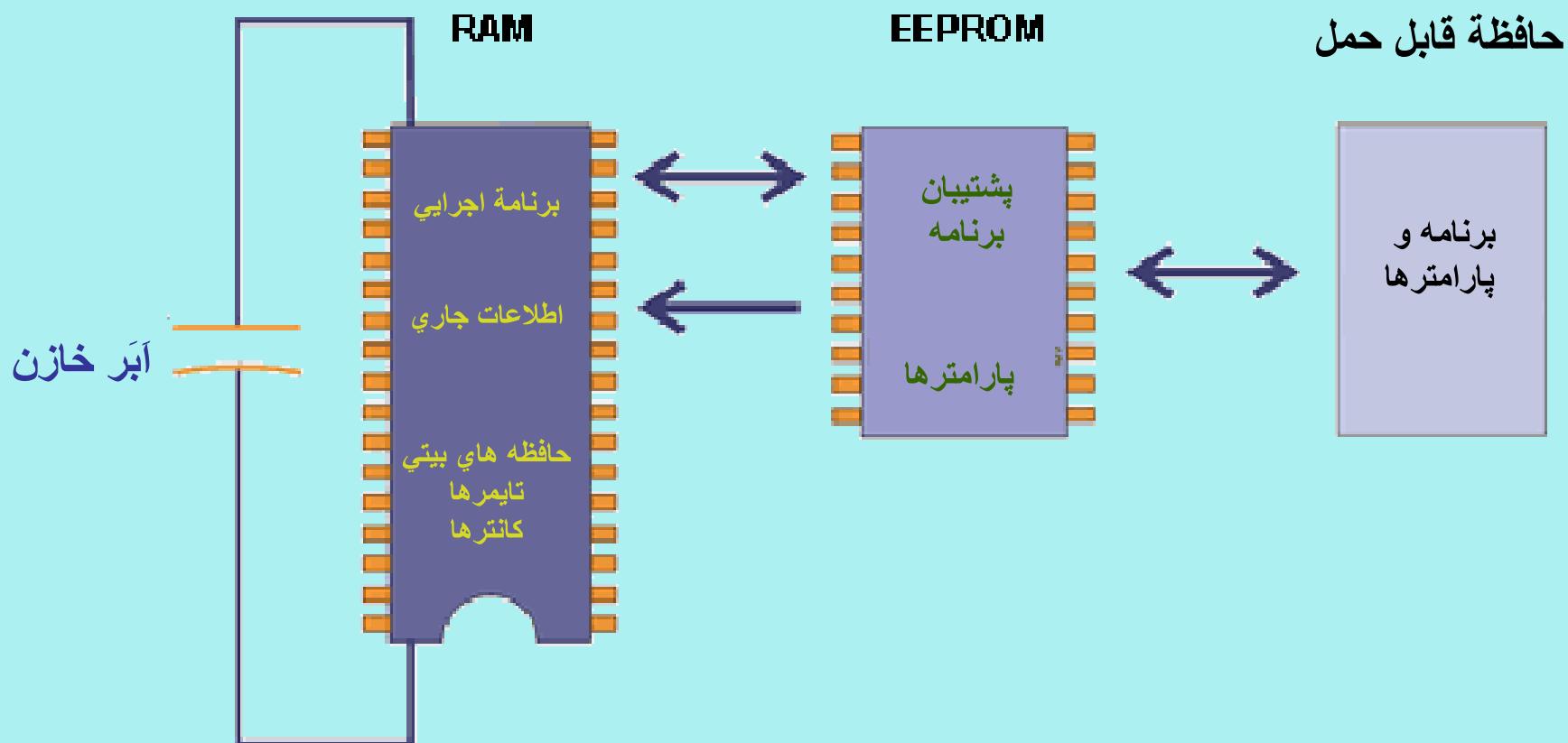
مدل های S7-224 و S7-226 احتیاجی به رابط ندارند. در عوض ترمینال ها مستقیماً بیرون کشیده می شوند. این کار باعث می شود هنگام تعویض یا تعمیر PLC، سیم بندی بدون تغییر بماند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

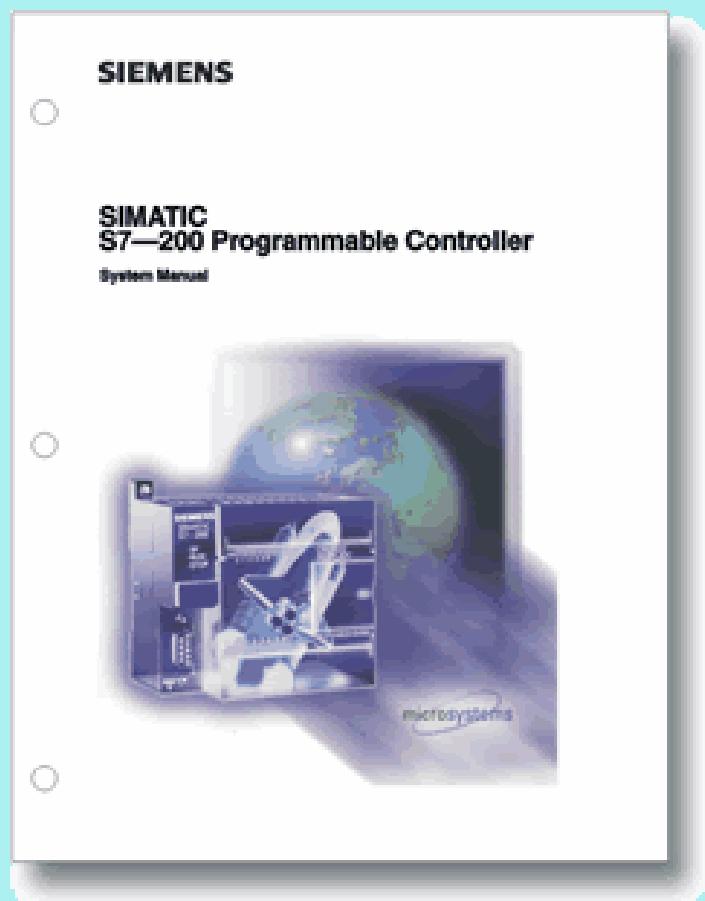
آبر خازن به دلیل طولانی بدون زمان نگهداری شارژ، به این شکل نامگذاری شده است.
و از اطلاعات ذخیره شده RAM هنگام قطع برق محافظت می کند.
برای S7-222 ، S7221 اطلاعات RAM تا پنجاه ساعت محافظت می گردد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

اطلاعات کامل نصب و برنامه ریزی SIMATIC S7-200 در این کتاب مرجع موجود است.

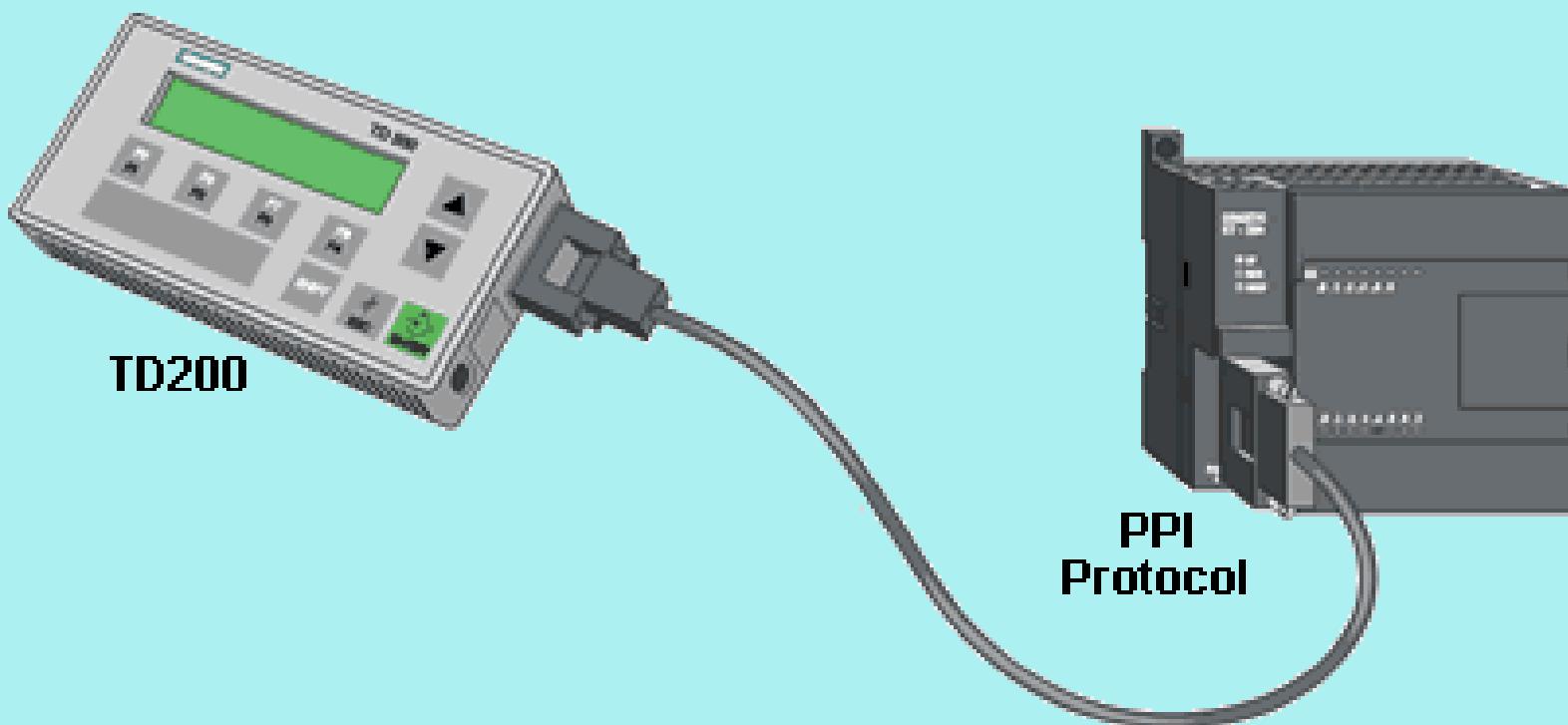

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

پورت(درگاه) برنامه ریزی S7200 با وسایل خارجی زیادی می تواند ارتباط برقرار کند.
یکی از آنها نمایشگر متن TD200 است که پیغام های S7-200 را نمایش می دهد.
منبع تغذیه آن یا مستقل است و یا از منبع PLC استفاده می کند.
تنظیم متغیرهای برنامه، فراهم کردن قابلیت Force کردن(بعدا توضیح داده می شود)
و تنظیم تاریخ و زمان از کاربردهای TD200 می باشد.

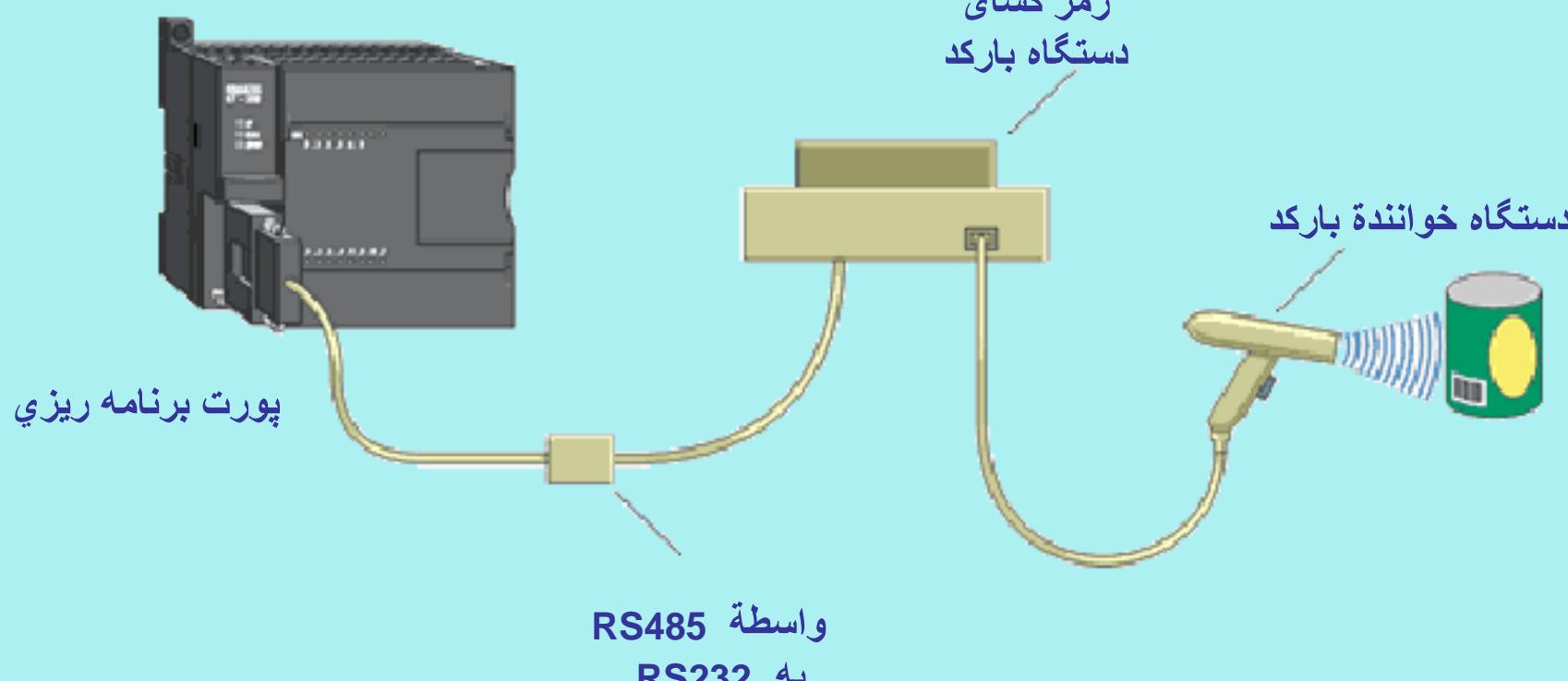
آشنایی با یک میکرو PLC

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

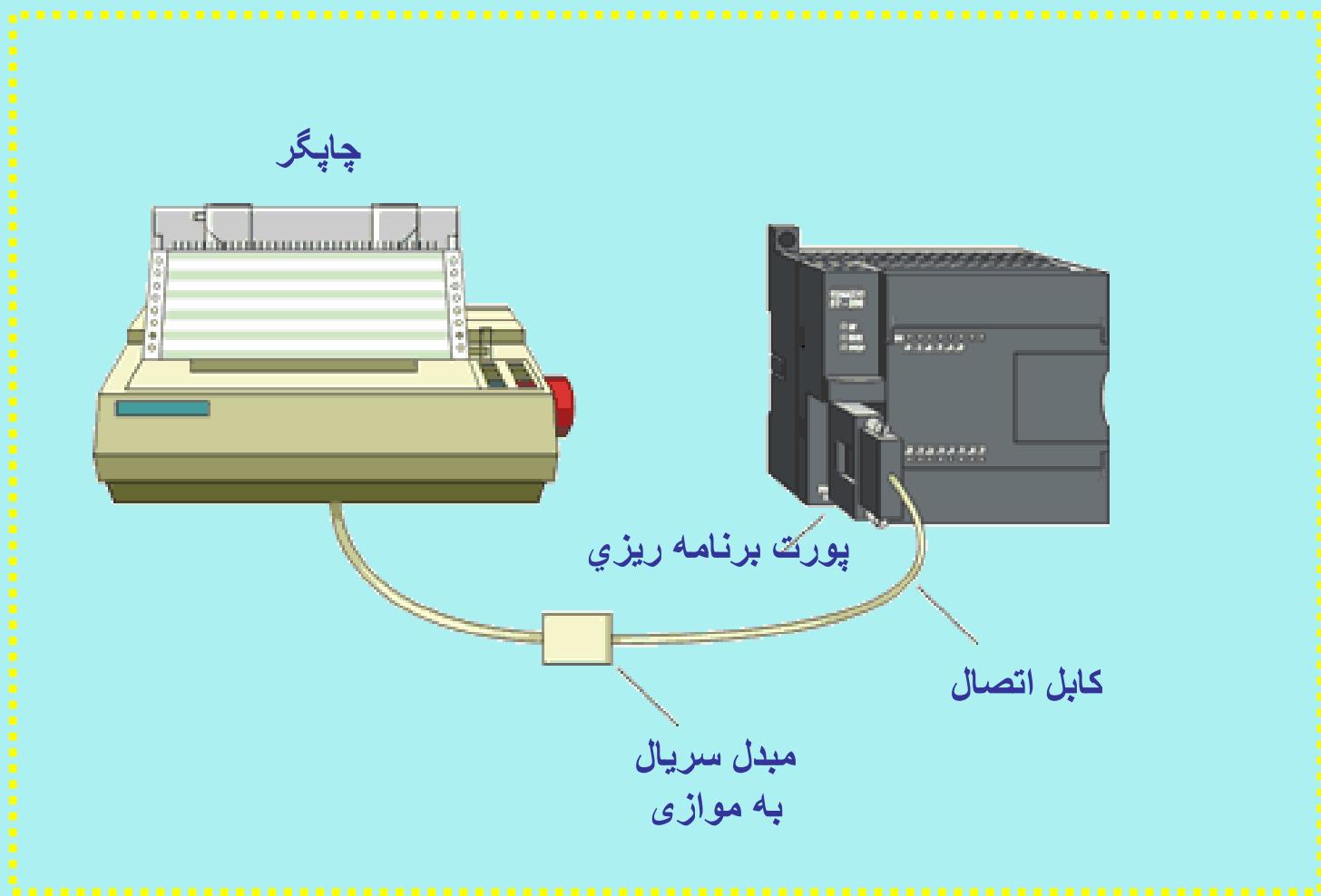
پورت برنامه ریزی، حالتی به نام "حالت پورت آزاد (Freeport)" دارد که اجازه می‌دهد دستگاه حس‌گر (مانند دستگاه "بارکد خوان") به آن وصل شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

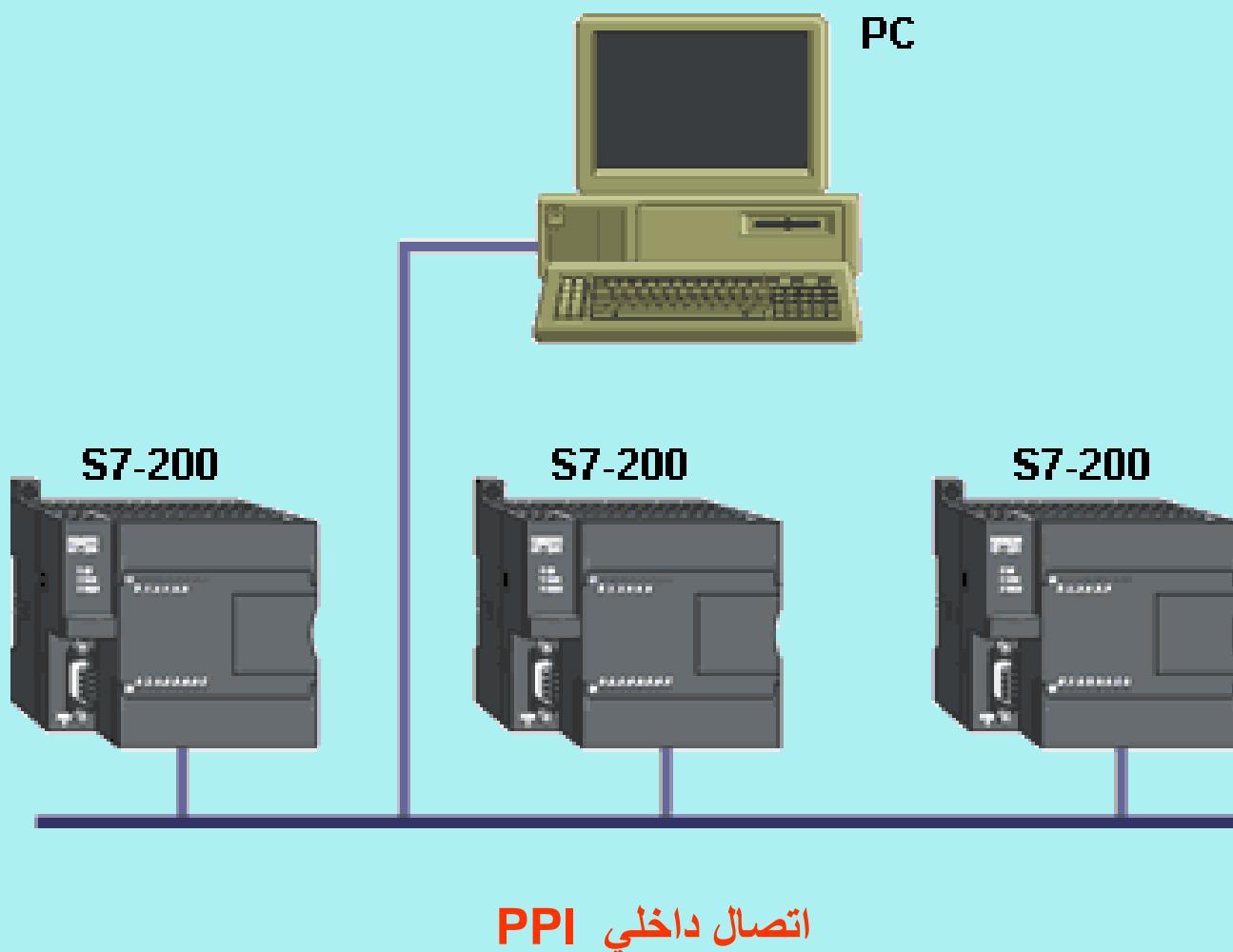
حالت "پورت آزاد" اجازه اتصال PLC به چاپگر را نیز می دهد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

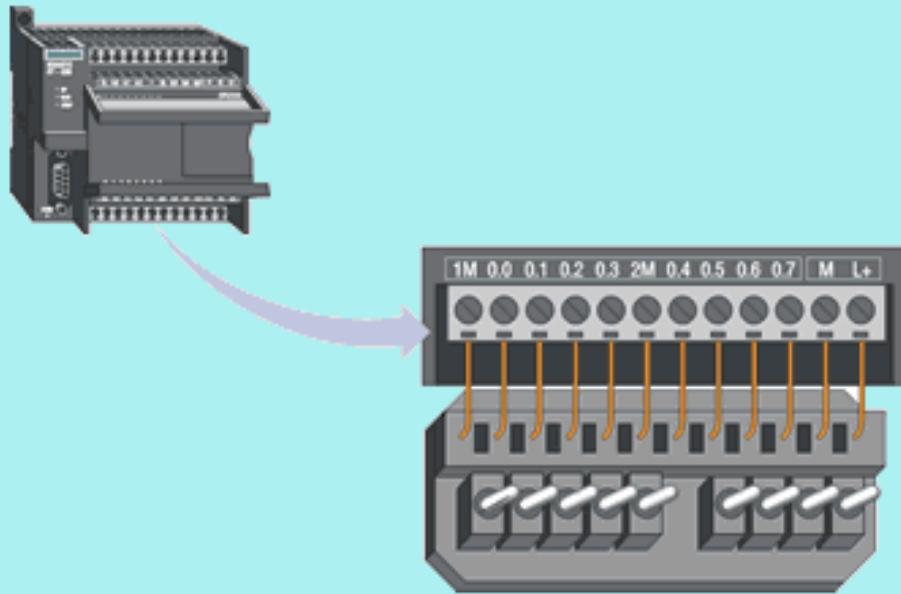
توسط یک کامپیوتر و یک کابل اتصال ، می توان چندین S7-200 را کنترل و آدرس دهی کرد.
می توان تا ۳۱ عدد S7-200 را بدون تکرار کننده (رپیتر) به یک کامپیوتر اتصال داد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

برنامه نویسی

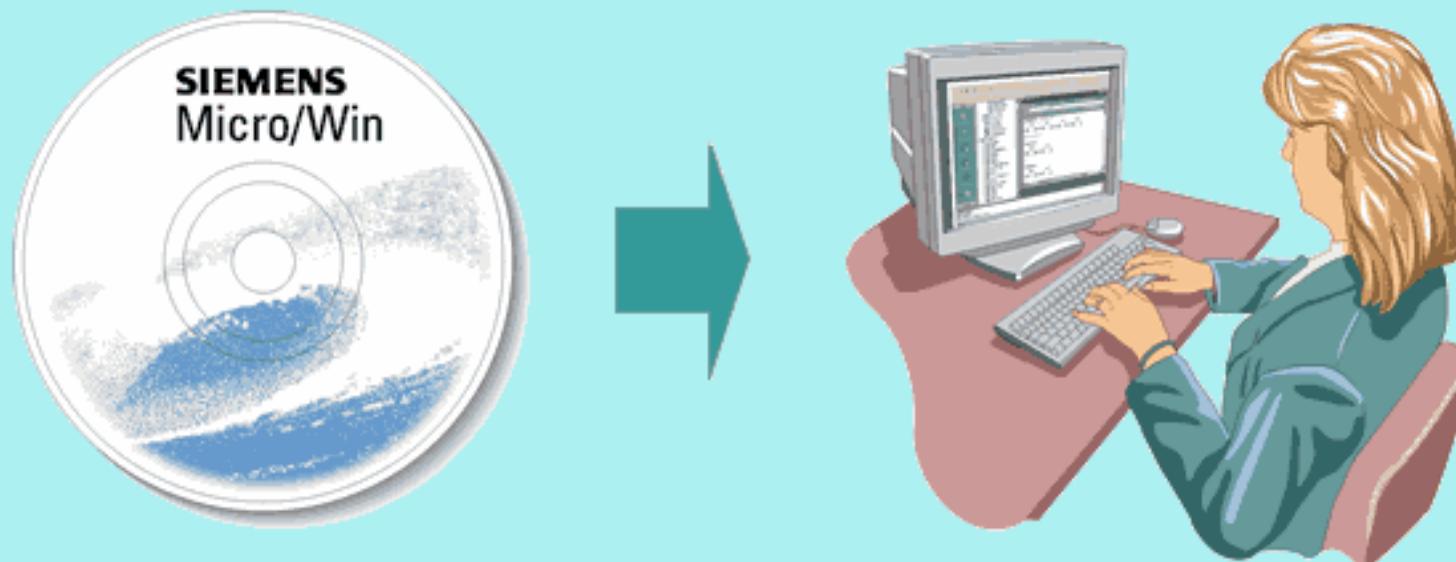

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

نرم افزاری است که برای ایجاد برنامه های PLC S7-200 به کار می رود.
این نرم افزار شامل دستورالعمل هایی است که به سه بخش تقسیم می شود:

- ✓ استاندارد
- ✓ خاص
- ✓ سرعت بالا

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

دستورالعمل های استاندارد:

در اغلب برنامه ها یافت می شوند مانند تایمیرها، شمارنده ها، دستورات ریاضی، منطقی و ...

دستورالعمل های خاص:

برای اطلاعات دست ساز کاربرد دارند و شامل شیفت، جدول، جستجو، تبدیل و می شوند

دستورالعمل های سرعت بالا:

بدون توجه به زمان اسکن PLC ، باعث بوقوع پیوستن رخدادها و وقfe ها می شوند.
شمارنده های سرعت بالا ، وقfe ها و.... از اطن نوع دستورالعمل ها هستند.

نرم افزار Step 7-Micro/WIN32 ، می تواند به دو حالت متصل (On-Line) و منفصل (Off-line) کار کند.

در حالت On-line ، باید کامپیوتر به PLC وصل باشد و تغییرات به آن منتقل می شود.

در این حالت وضعیت های I/O را می توان روی کامپیوتر رؤیت کرد.

و PLC را می توان توسط کامپیوتر روشن، خاموش و یا ریست کرد.

در حالت Off-line برنامه را بدون اتصال به PLC می توان تغییر داد.

زبان برنامه نویسی نردنی (LAD) شامل دسته ای دستورالعمل ها و اجزاء کنترلی است که بیشترین استفاده را دارد.

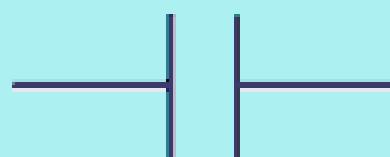
دو تا از پرکاربردترین انها کنکات های در حالت عادی باز (NO) و در حالت عادی بسته (NC) می باشد.

به صورت سمبولیک جریان از این کنکات ها هنگامی عبور می کند که بسته باشند.

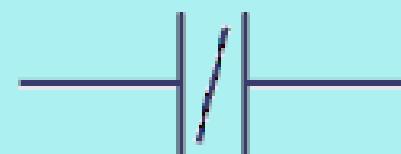
حالت بسته بودن را به زبان منطقی ، حالت صحیح آن کنکات (True) می گویند.

کنکات NO ، وقتی True می شود که بیت وضعیتی ورودی یا خروجی که آنرا کنترل می کند یک یا High منطقی شود.

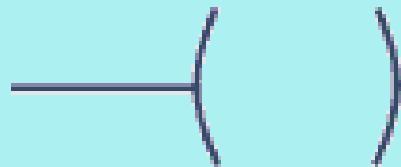
کنکات NC وقتی True می شود که بیت وضعیتی ورودی یا خروجی که آنرا کنترل می کند صفر یا Low شود.

کنکات در حالت عادی باز (NO)

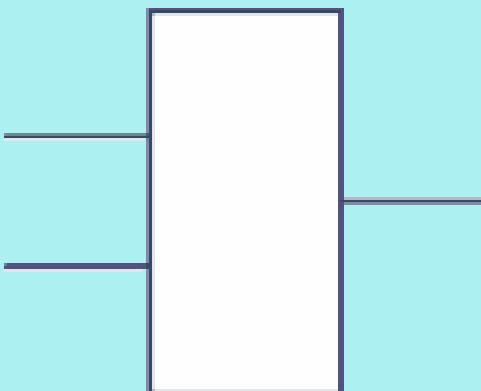

کنکات در حالت عادی بسته (NC)

بوبین

بوبین ها در واقع نمایشگر رله ها هستند. وقتی برق دار شوند، باعث روشن شدن خروجی مربوط به خود می شوند.

باکس

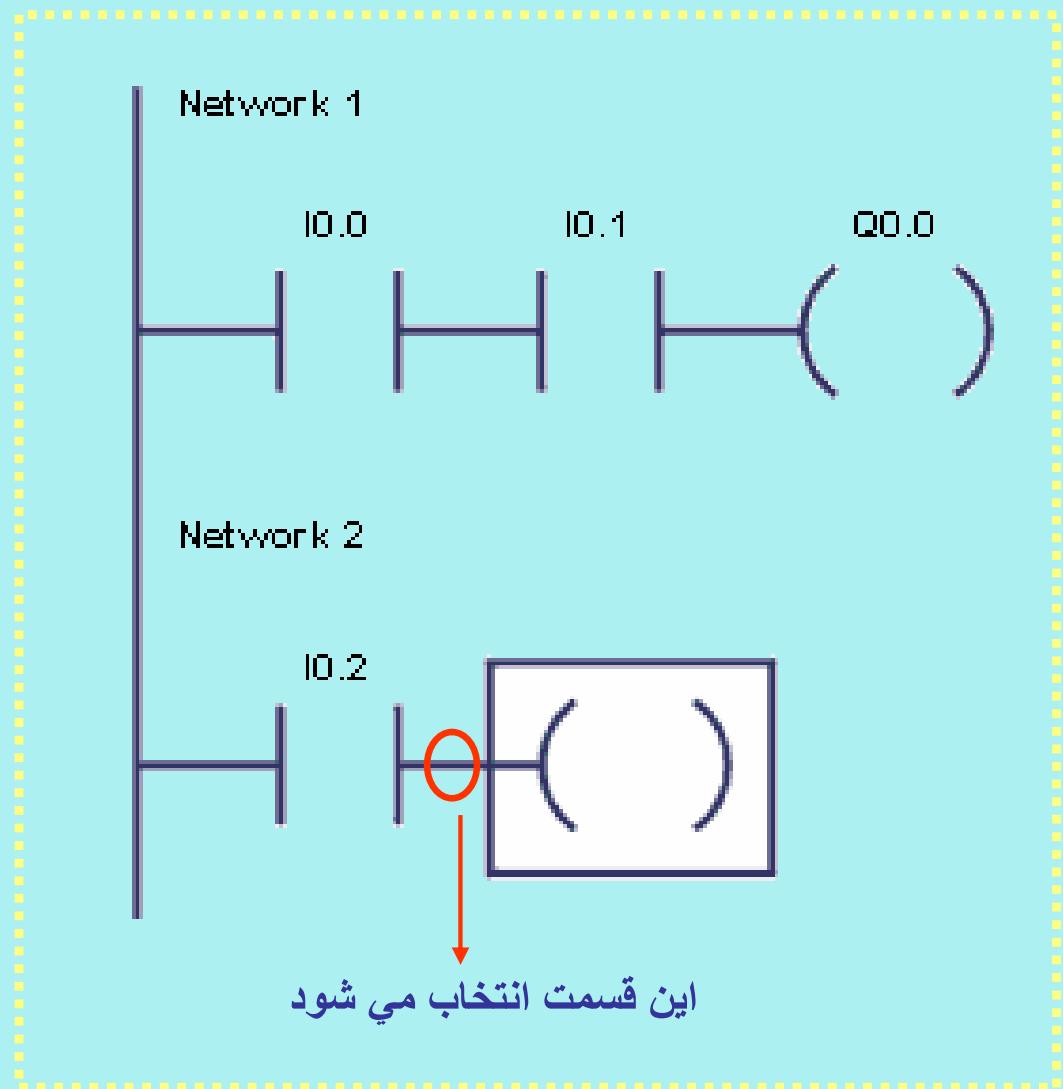
هنگامی که به باکس ها برق برسد، دستورالعمل ها و کارهای خاصی را انجام میدهند عموماً توابع باکسی ، تایмерها، کانترها و توابع ریاضی هستند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

المان های کنترلی در دیاگرام LAD ، با قرار دادن ماوس و انتخاب آنها از لیست، وارد برنامه می شوند در مثال زیر، ماوس در سمت راست 10.2 قرار داده شده و یک بوبین از لیست انتخاب و در جای خود قرار داده شده است.

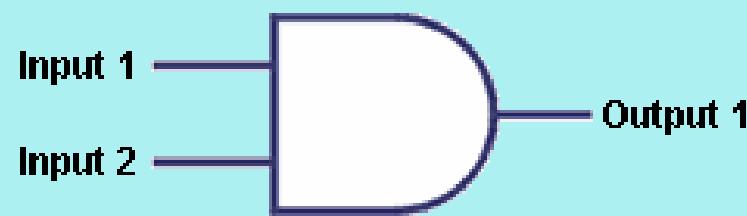
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

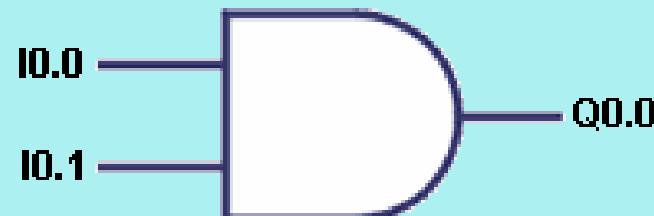
راه درست نشان دادن AND در مدارات دیجیتالی به صورت زیر است.

دو ورودی در سمت چپ و تنها خروجی در سمت راست قرار دارد.
خروجی زمانی یک می شود که هر دو ورودی یک باشند.

حالت یک را ON یا True یا High نیز می گویند.

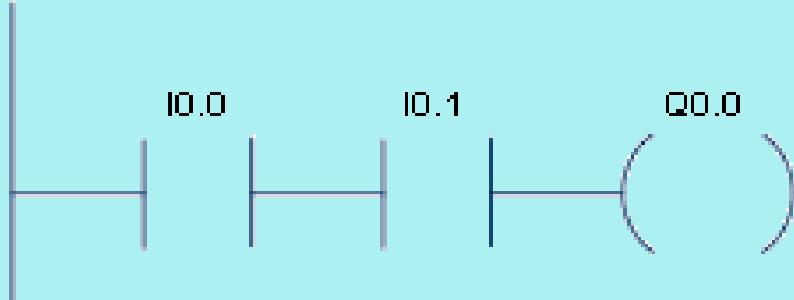
Input 1	Input 2	Output 1
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

I0.0	I0.1	Q0.0
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

شکل های زیر نحوه نوشتن دستور AND را به سه زبان مختلف PLC نشان می دهد.

Network 1

Ladder Diagram

زبان نرده ای (LAD)

Network 1

LD	I0.0
A	I0.1
=	Q0.0

Statement List

زبان STL

Network 1

Function Block Diagram

زبان FBD

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

راه درست نشان دادن OR در مدارات دیجیتالی به صورت زیر است.
دو ورودی در سمت چپ و تنها خروجی در سمت راست قرار دارد.
خروجی زمانی یک می شود که یکی از ورودی ها یک باشند.

حالت یک را **True** با **ON** و **High** می گویند.

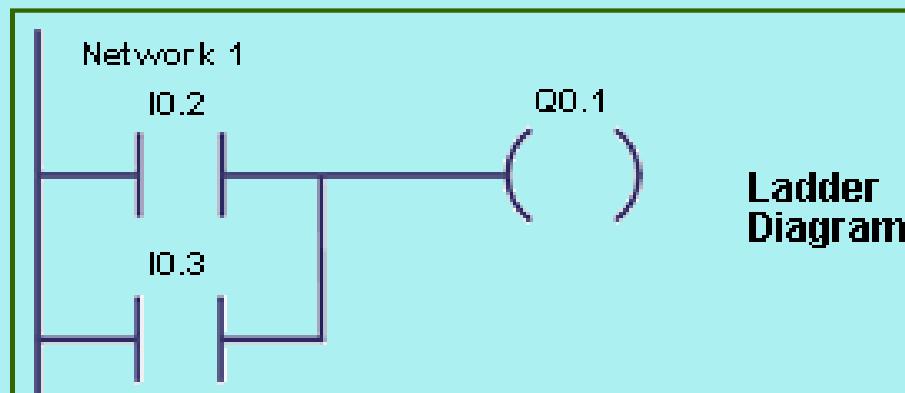

Input 3	Input 4	Output 2
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

I0.4	I0.5	Q0.1
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

شکل های زیر، نحوه نوشتن دستور OR را به سه زبان مختلف PLC نشان می دهد.

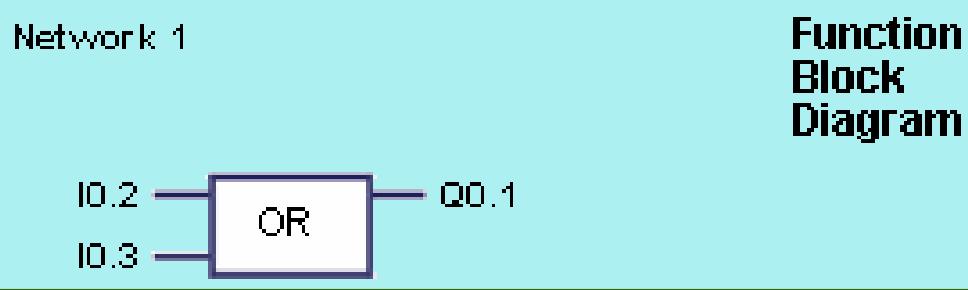

زبان نردهاتی (LAD)

Network 1

LD	I0.2	Statement List
□	I0.3	
=	Q0.1	

زبان STL

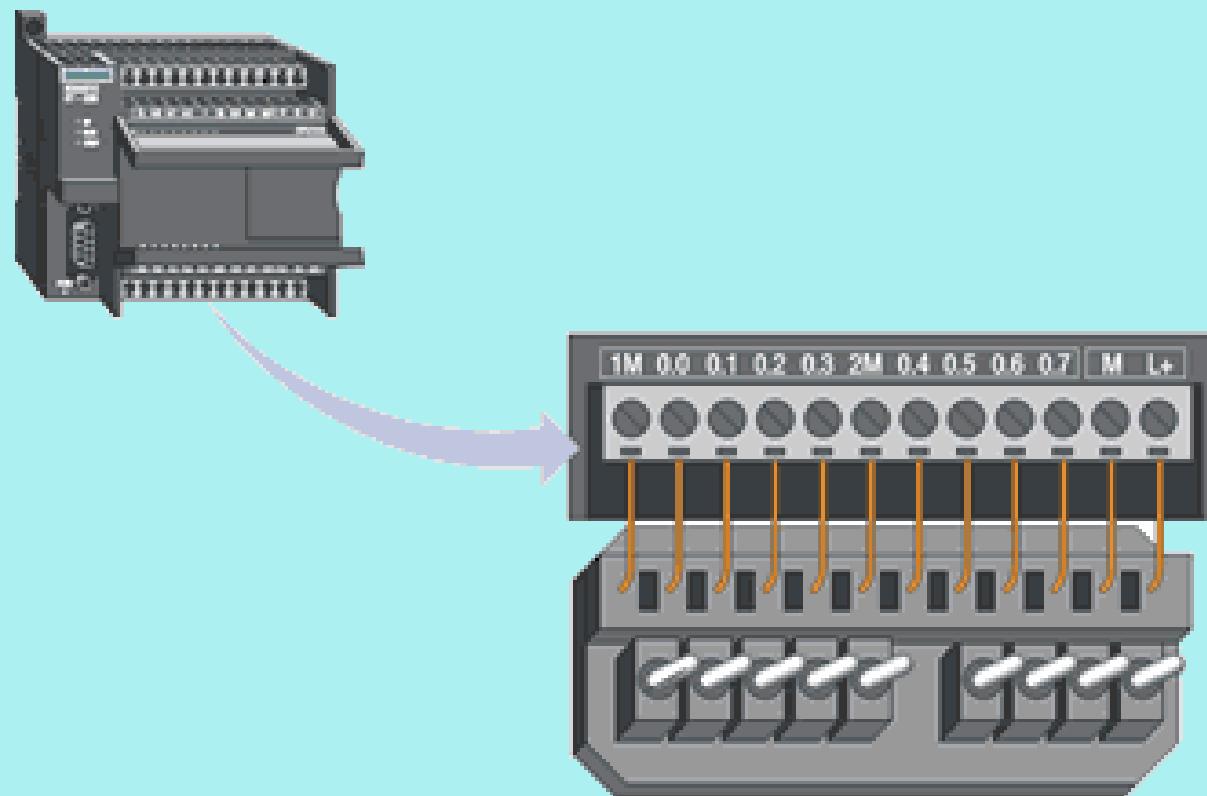

زبان FBD

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

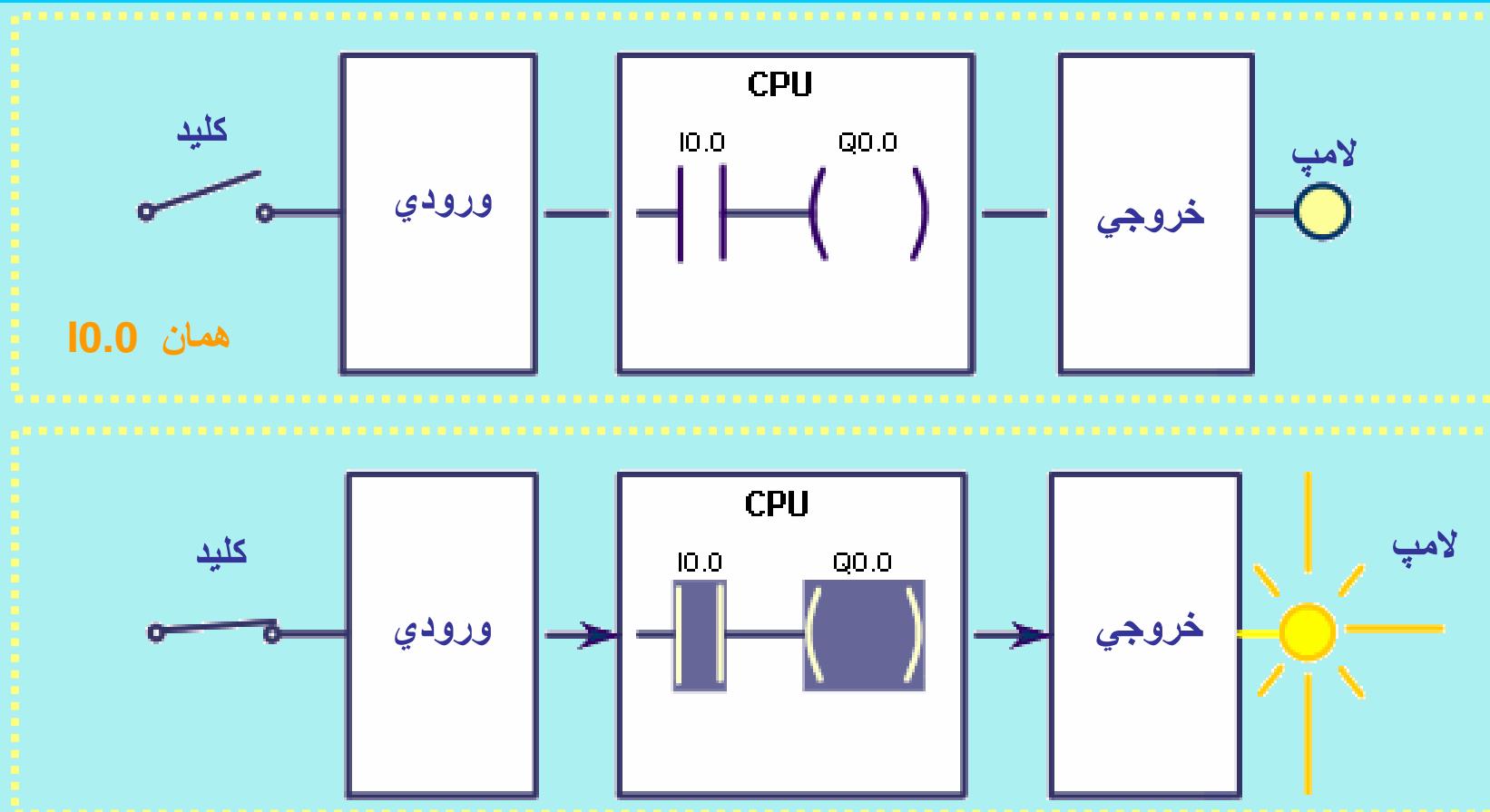
به محض اینکه برنامه نوشته شد، باید تست و عیب یابی شود.
 یک راه، استفاده از شبیه ساز ورودی است که قبلاً در مورد آن توضیح داده شد.
 برنامه در ابتدا از کامپیوتر به PLC فرستاده می شود و کلید انتخاب وضعیت روی RUN قرار می گیرد.
 سپس کلیدهایی که داخل برنامه استفاده شده اند را می زنیم و چراغ های خروجی ها را می بینیم.
 بدین صورت برنامه تست می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

بعد از بارگذاری برنامه و گذاشتن PLC در وضعیت RUN ، وضعیت المانهای LAD در نرم افزار STEP 7-Micro/WIN32 را می توان مانیتور کرد. روش استاندارد نمایش المان های LAD در حالت بدون برق بودن است. هنگام دیدن دیاگرام Status ، المانهای فعال شده پرنگ می شوند.

با زدن کلید، لامپ از مسیر نشان داده شده ولتاژ گرفته و روشن می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

روش مفید دیگر عیب یابی برنامه، اجبار کردن (فورس کردن) می باشد.

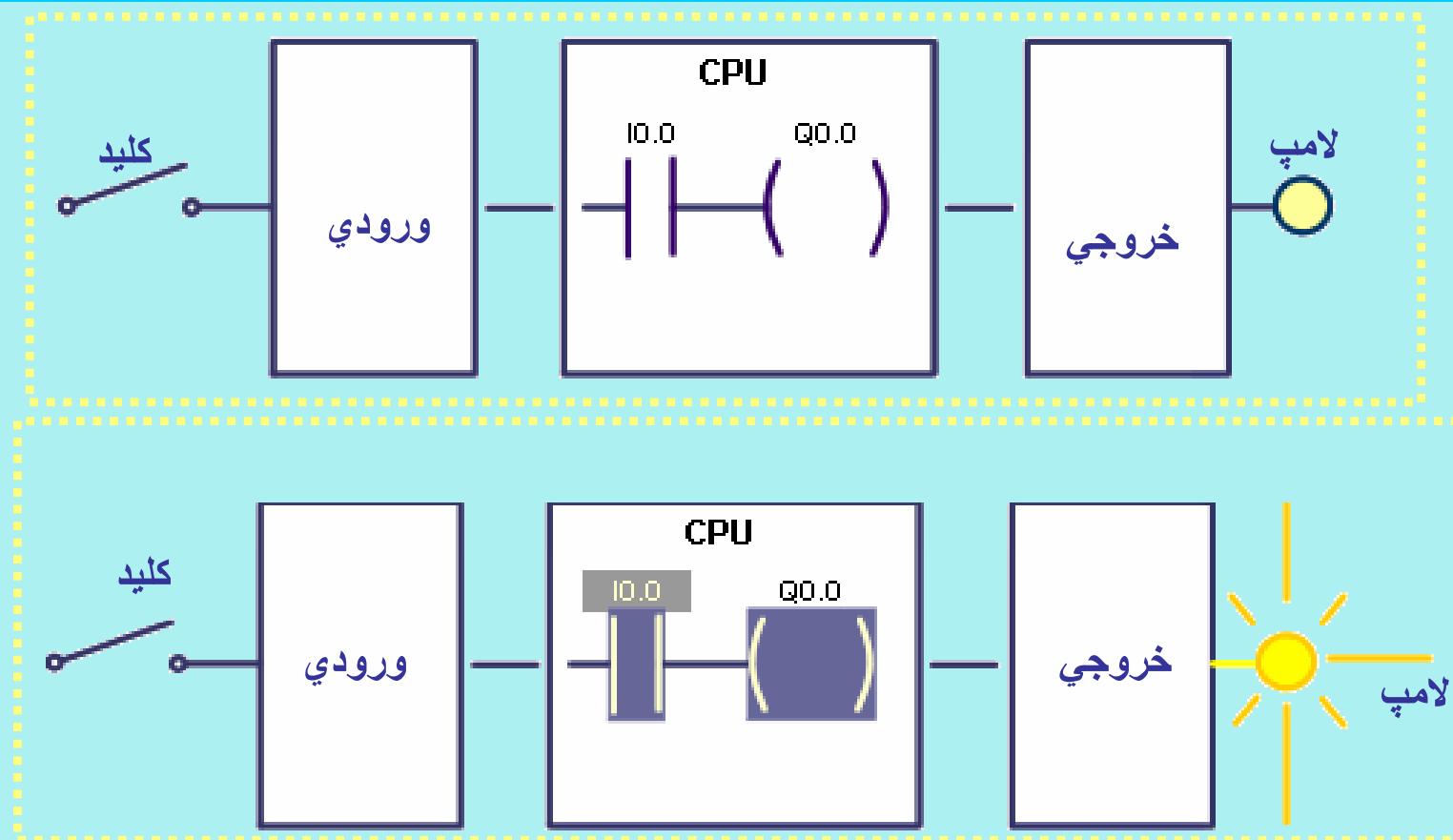
با اطم روش، ورودی و خروجی ها به صورت نرم افزاری تغییر وضعیت می دهند.

این روش برای گذر از قسمتی از برنامه یا ابطال بعضی خروجی های دیجیتال به کار می رود.

در شکل زیر برای روشن شدن لامپ، باید کلید بسته شود تا 10.0 اجازه عبور برق به لامپ را بدهد،

اما با فورس کردن 10.0 دیگر احتیاجی به زدن کلید نیست.

آدرس المان فورس شده (در اینجا 10.0) به همراه خود آن المان و سایر المان های تحت اثر پرنگ می شود.

ورودی 10.0 ، فورس می شود

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

جدول زیر حالت المان ها را در وضعیت ON، OFF و فورس نشان می دهد.

کنتاکت های NO

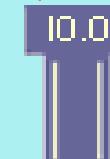
ON : Status
کنتاکت ها: بسته

OFF : Status
کنتاکت ها: باز

Status فورس شده: OFF بیت
کنتاکت ها: باز

کنتاکت های NC

ON : Status
کنتاکت ها: باز

OFF : Status
کنتاکت ها: بسته

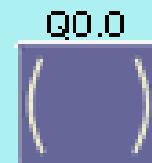

Status فورس شده: OFF بیت
کنتاکت ها: بسته

بوبین های خروجی

ON : Status
بوبین: برق دار

ON : Status
بوبین: بدون برق

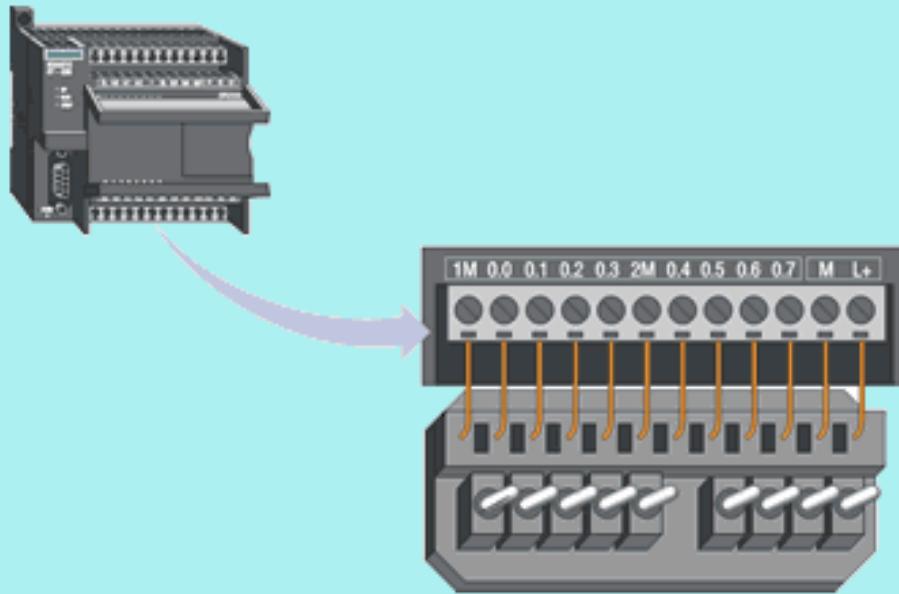
Status فورس شده: OFF بیت
بوبین: بدون برق

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

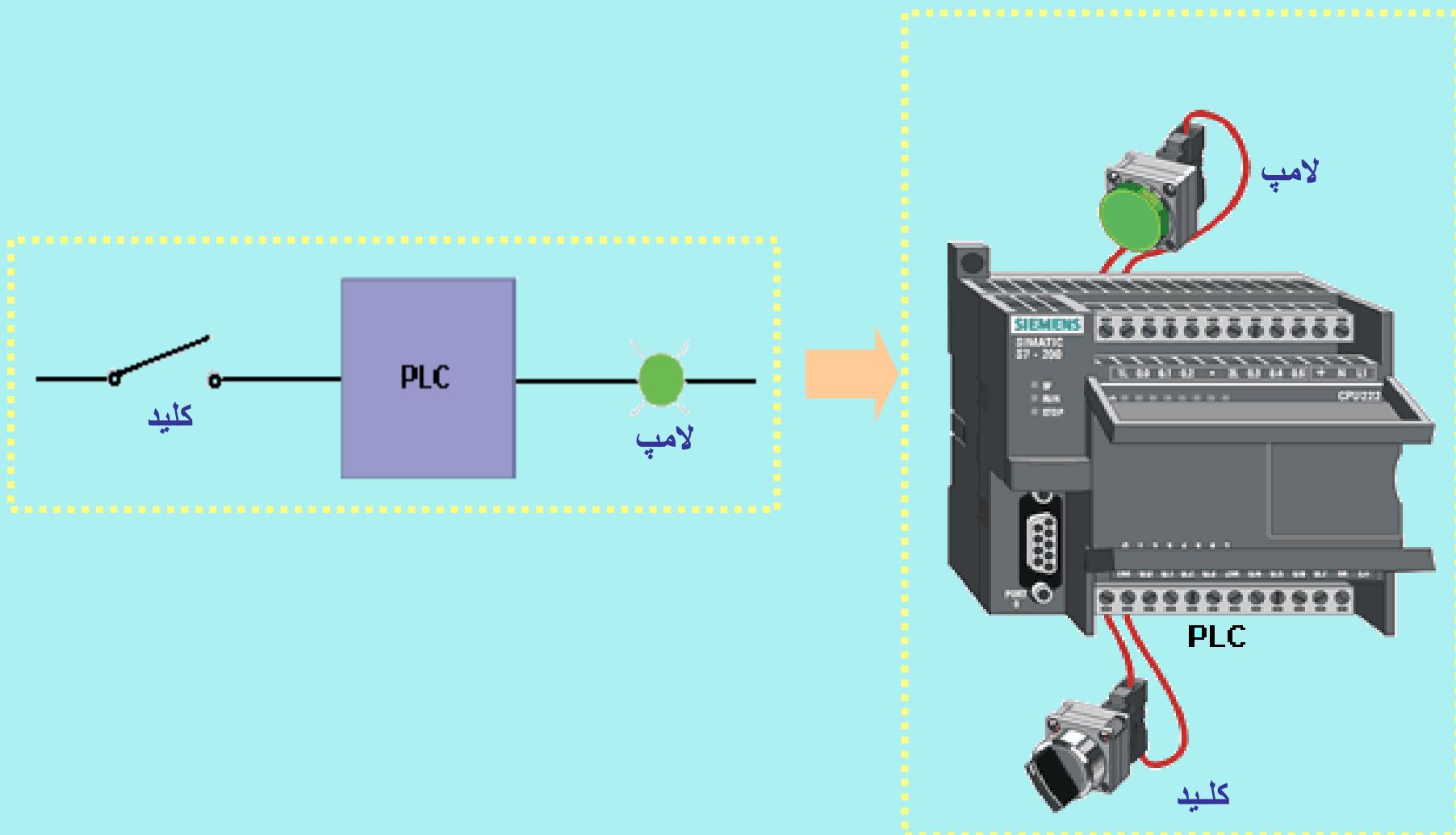
ورودی-خروجی ها

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

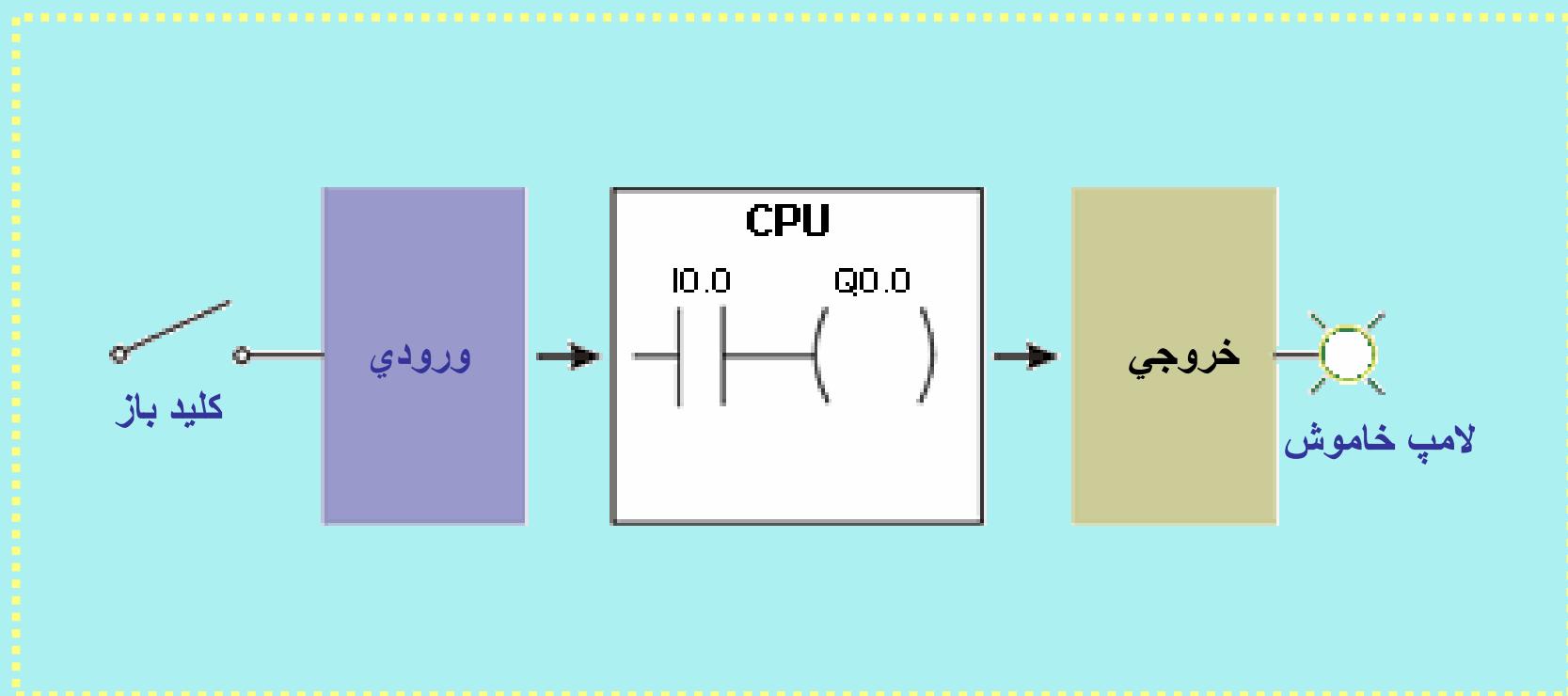
شكل زير نحوه سيم بندی مدار ساده کلید و لامپ در PLC را نشان مي دهد.
البته برای روشن کردن لامپ احتیاجی به PLC نیست ولی در اینجا کلید نمادی از هر سنسور،
و لامپ نمادی از هر محرک (Actuator) است.

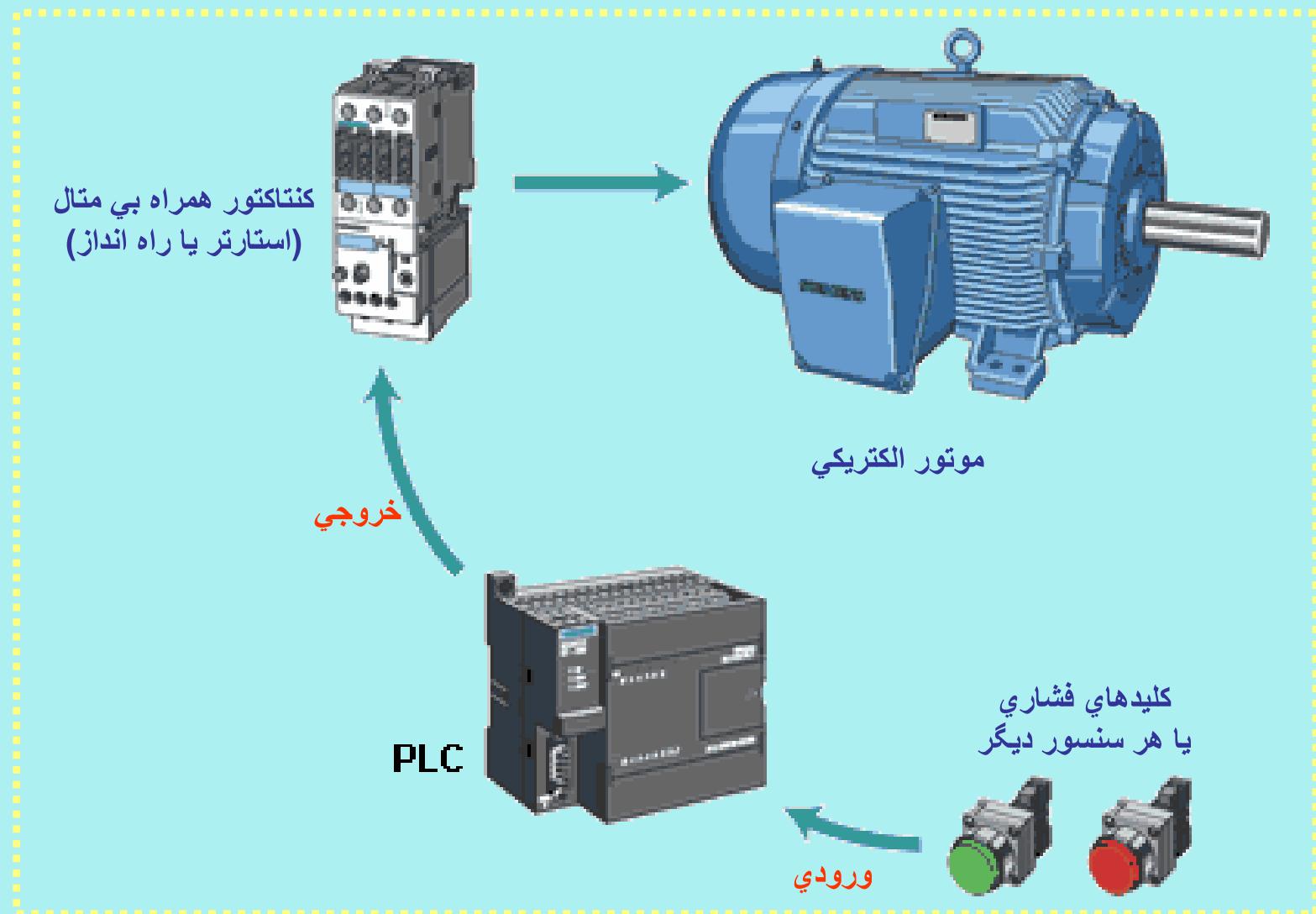
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

در مدار ساده لامپ و کلید، با نوشتن برنامه، سلسله عملکرد های زیر رخ می ھد: **CPU** ، از کلّ ورودی ها یک عکس می گیرد. در بین ورودی ها ، **10.0** را نیز صفر می بیند(چون کلید هنوز زده نشده است) طبق دستورالعمل برنامه، به بخش خروجی، صفر می فرستد و لامپ خاموش باقی می ماند.

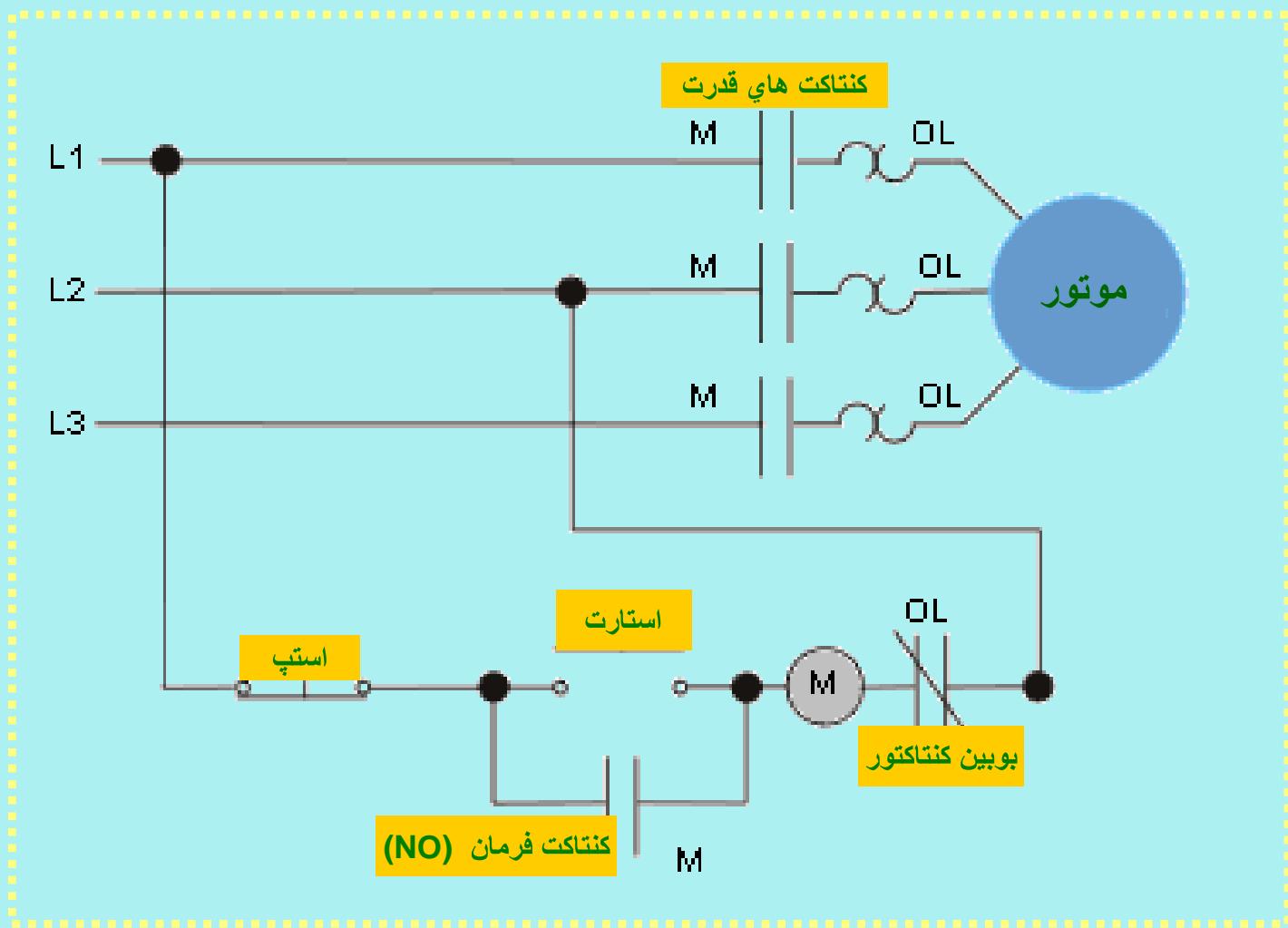
مотор را با PLC نیز می توان راه اندازی کرد

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

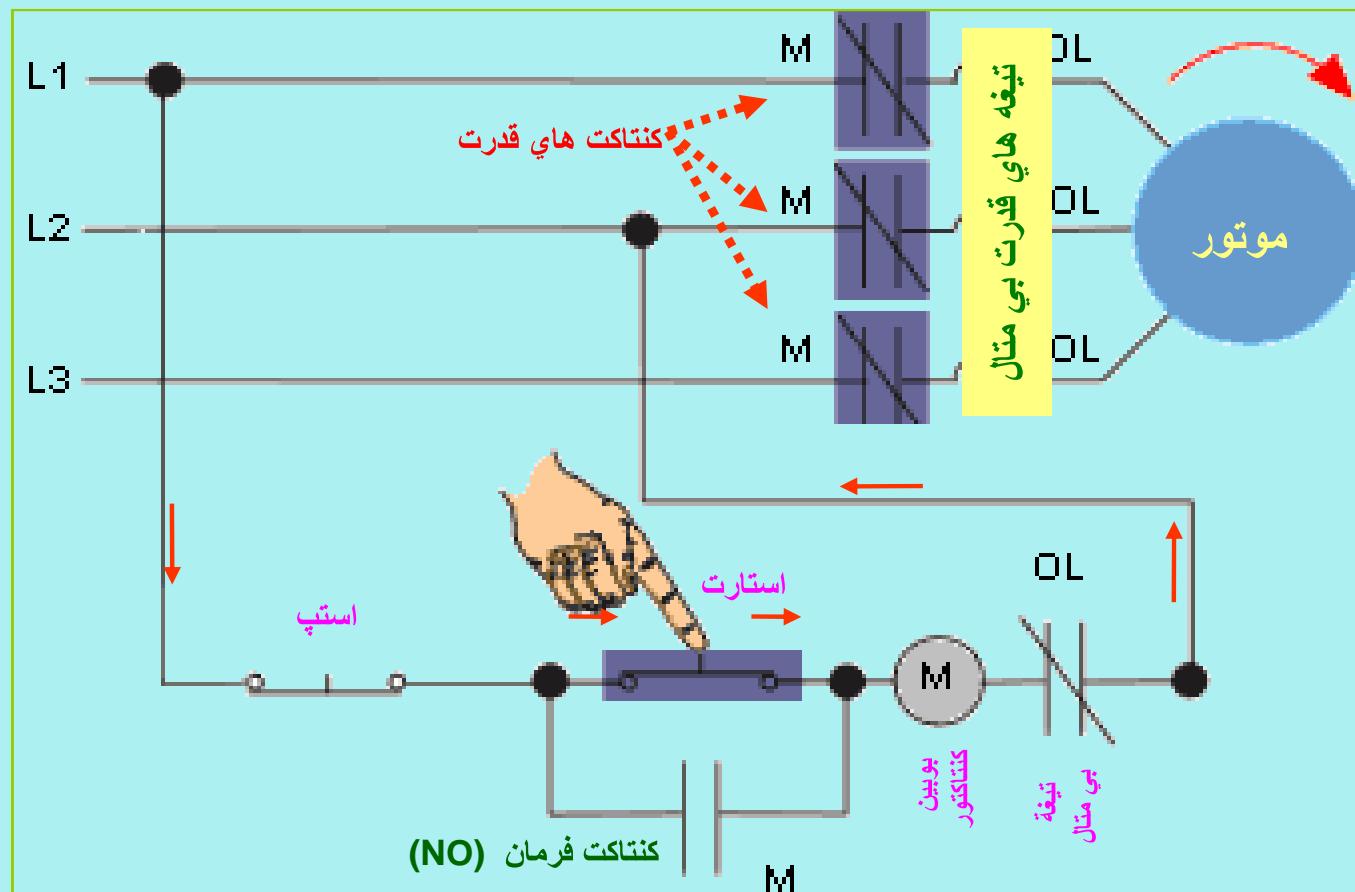
شکل زیر مدار روشن و خاموش کردن یک موتور سه فاز را نشان می دهد.
چگونگی بستن کلید های فشاری استارت و استپ را می بینید.
بوبین کنتاکتور به صورت سری با این کلیدها بسته شده است.
یک کن tact فرمان کنتاکتور (Ma) با کلید استارت موازی شده است.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

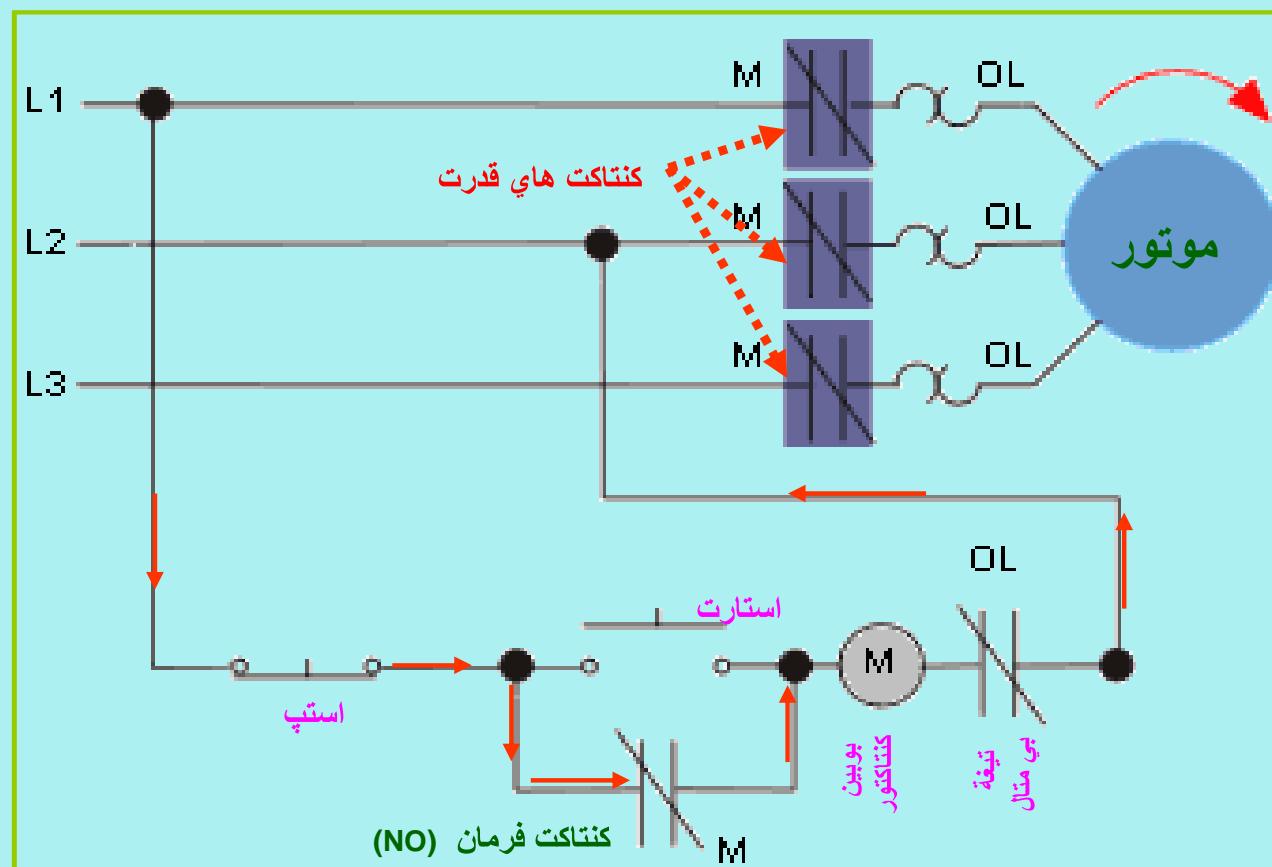
با فشار دادن کلید استارت مسیر جریان بوبین کنتاکتور مطابق شکل بسته می شود.
با برق دار شدن بوبین تیغه های قدرت بسته شده و موتور راه می افتد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

با برداشتن دست از روی استارت، مسیر جریان بوبین کنکاتور، از طریق کنکات فرمان خودش بسته می شود و تازدن کلید استپ برق دار می ماند.

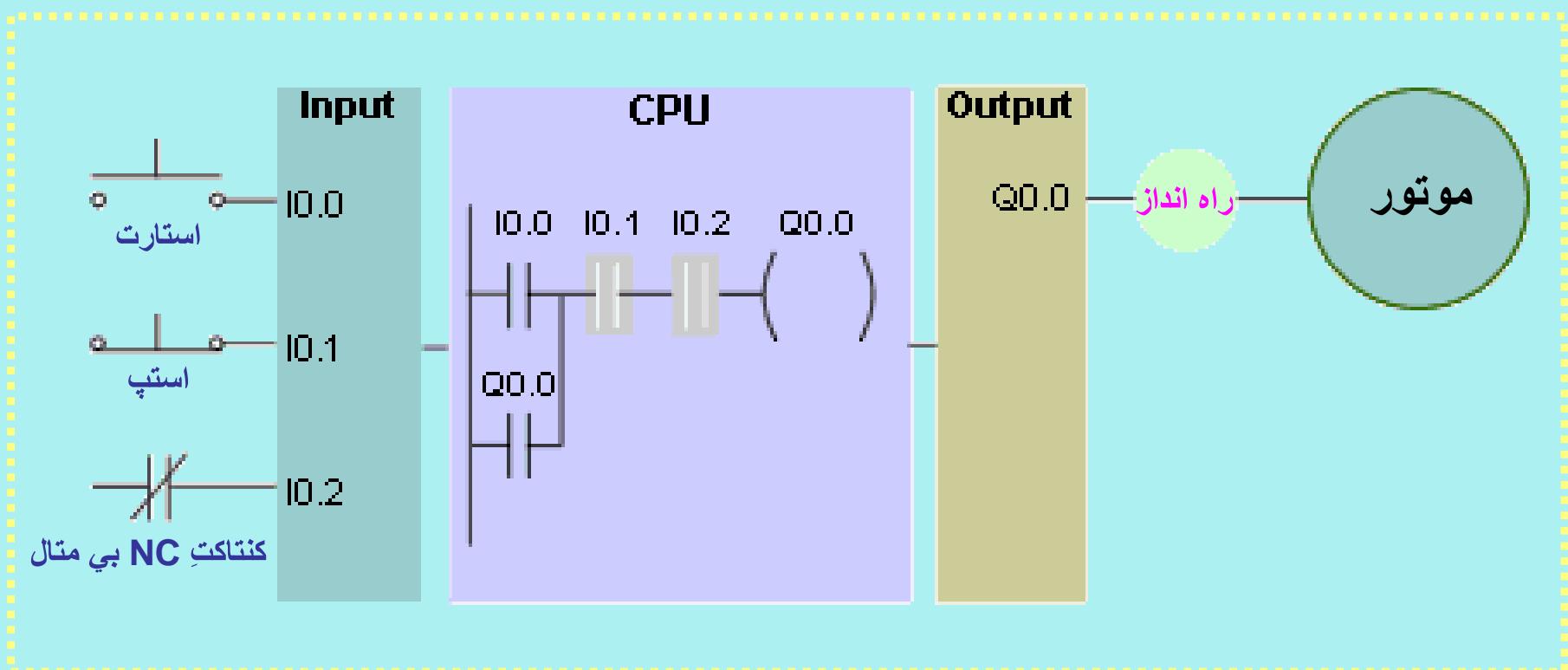
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

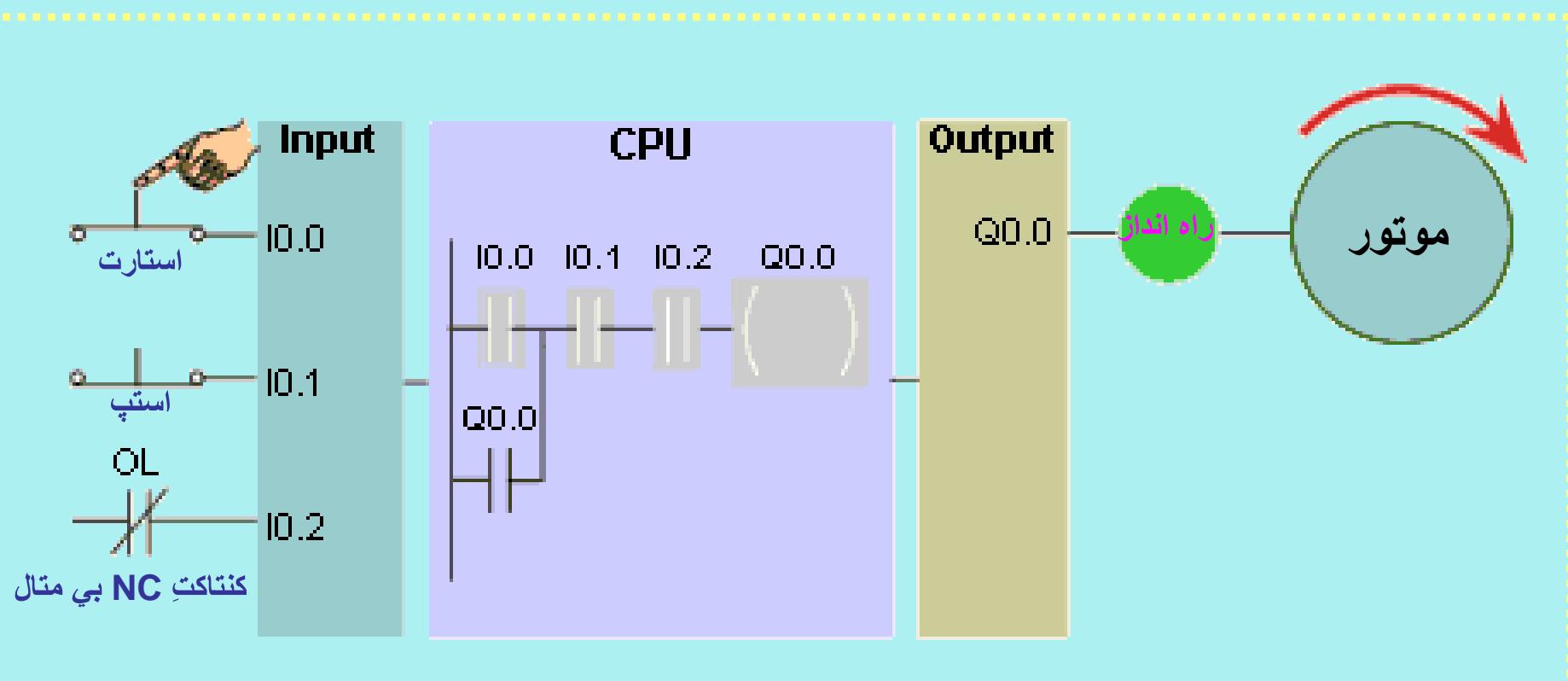
کلید استارت به ورودی I0.0 و کلید استپ را به ورودی I0.1 و کنکات بی متال را به ورودی I0.2 وصل می کنیم.

واضح است که هر سه ورودی در داخل برنامه باید با هم AND شوند.

بوبین استارتر را به خروجی Q0.0 وصل می کنیم و مطابق مدارهای قبلی کنکات NO بوبین Q0.0 را با استارت موازی می کنیم.
 کنکات NO در داخل خود PLC به صورت نرم افزاری موجود است و لازم نیست کنکاتور، کنکات فرمان داشته باشد.

با زدن دگمه استارت ، ورودی 10.0 یک شده و راه رسیدن برق به Q0.0 و از آنجا به راه انداز هموار می شود. در نتیجه موتور شروع به کار می کند.

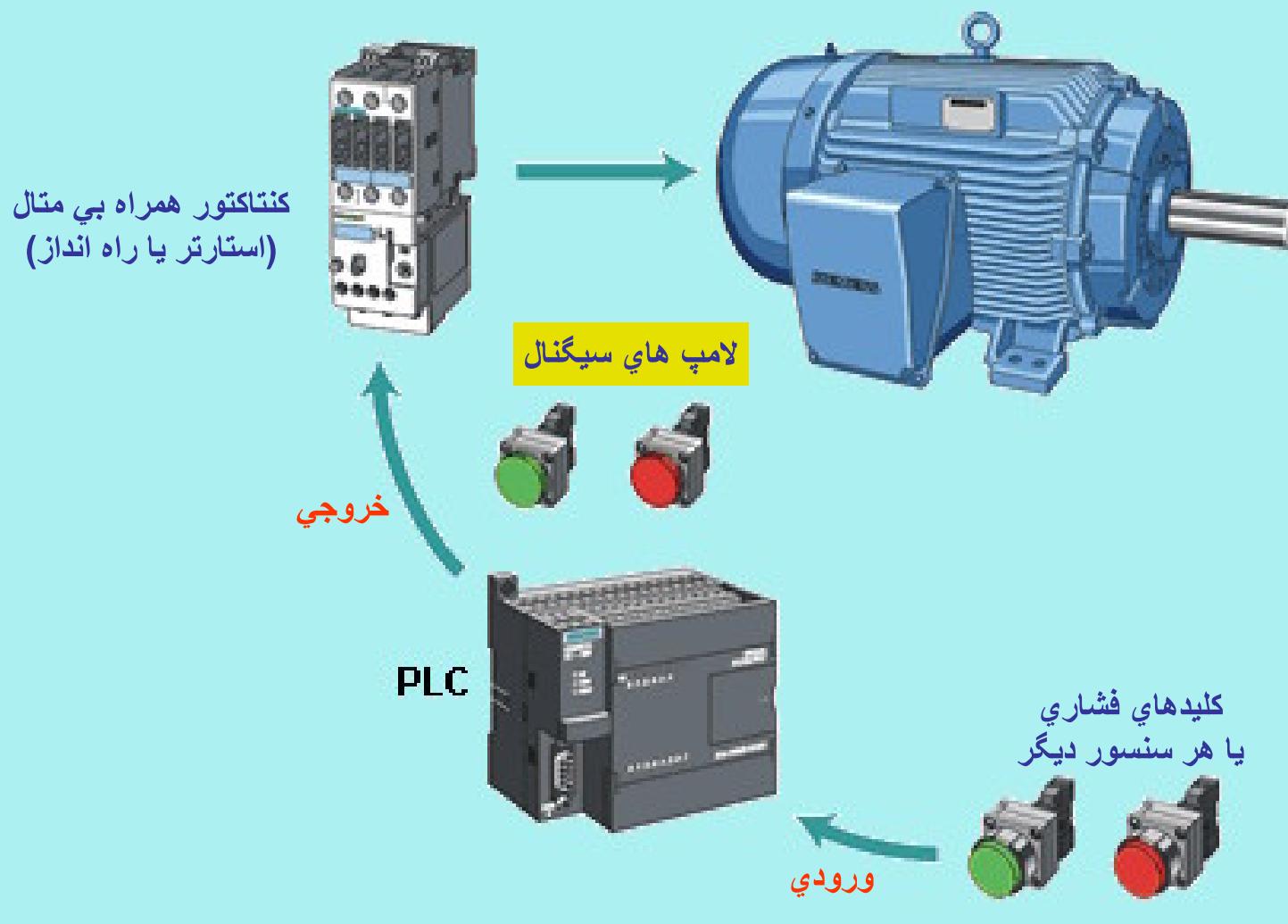
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

مدار فبلی را می توان با اضافه نمودن لامپ هایی برای نمایش روشن و خاموش بودن موتور توسعه داد.
اگر موتور در حال کار باشد، سیگنال سبز، و اگر خاموش باشد، سیگنال قرمز روشن شود.
در این مثال سیگنال سبز را به خروجی Q0.1 و سیگنال قرمز را به Q0.2 وصل می کنیم.

PLC

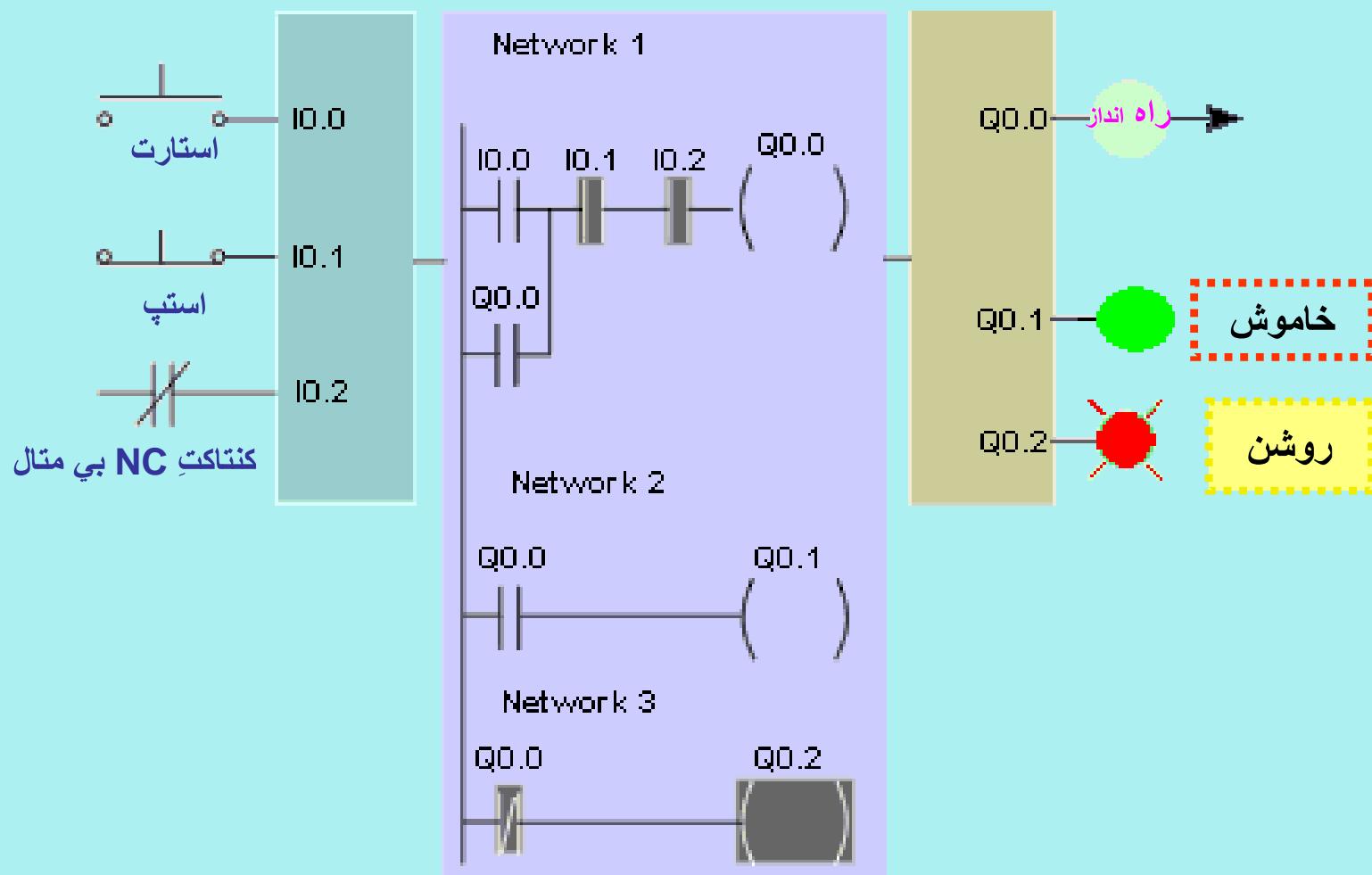

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

مطابق شکل Network2 را ایجاد می کنیم. در داخل برنامه کنتاکت NO دیگر Q0.0 را به خروجی Q0.1 وصل می کنیم.
Q0.1 به چراغ سیگنال سبز وصل می شود.

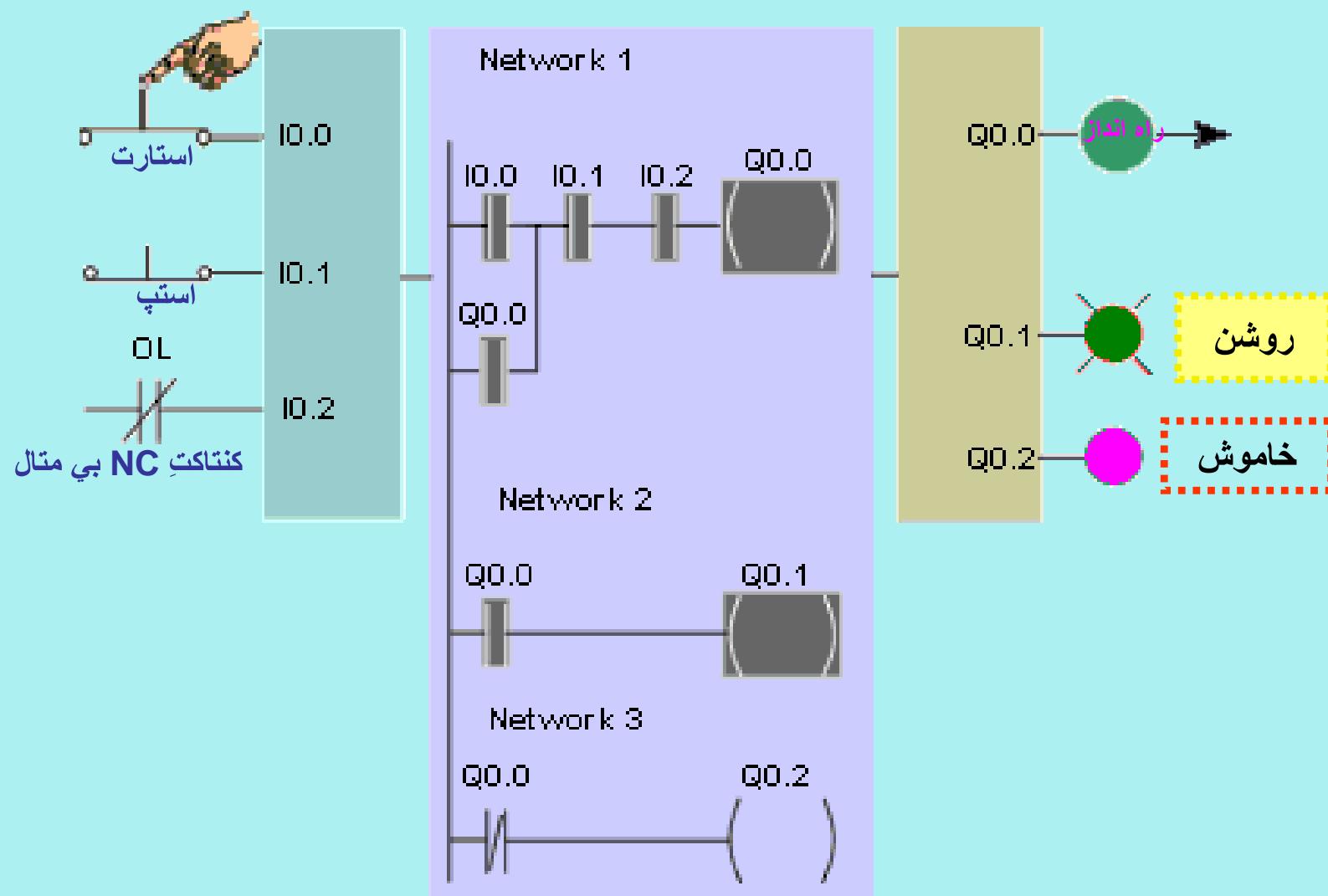
مطابق شکل Network3 را نیز ایجاد می کنیم. و کنتاکت NC مربوط به Q0.0 را به خروجی Q0.2 وصل می کنیم.
Q0.2 به چراغ سیگنال قرمز وصل می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

با راه افتادن موتور، بوبین Q0.0 یک می شود و کنتاکت NO خود را بسته و کنتاکت NC خود را باز می کند.
همچنین چراغ سیگنال سبز روشن، و چراغ سیگنال قرمز خاموش می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

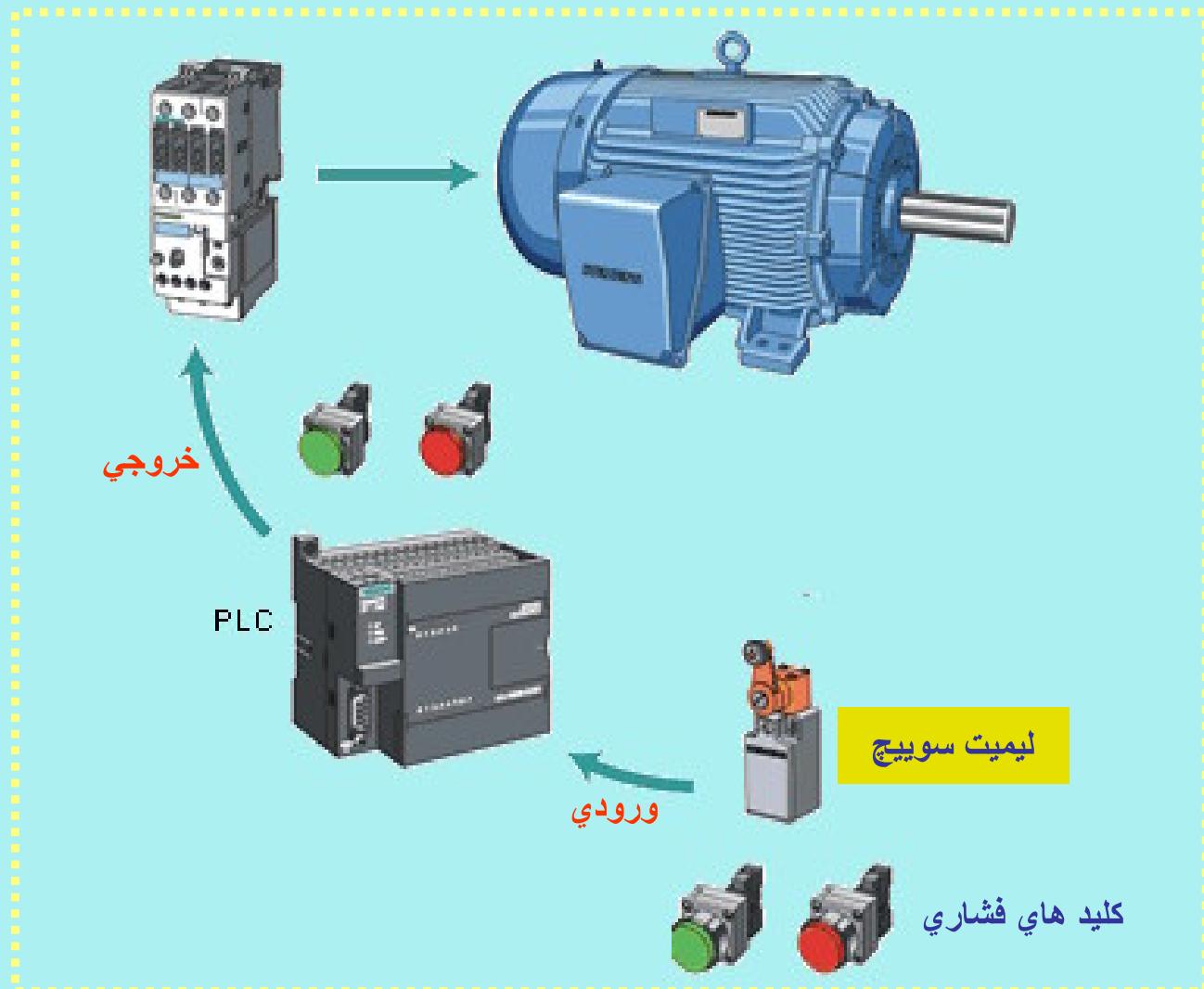

به مدار های قبلی یک لیمیت سوییچ اضافه می کنیم.

لیمیت سوییچ هم می تواند موتور را متوقف کند و هم می تواند آن را روشن کند.

فرض کنید موتور در اتفاقی باشد که حتماً در حین کار موتور، باید درب آن بسته باشد.

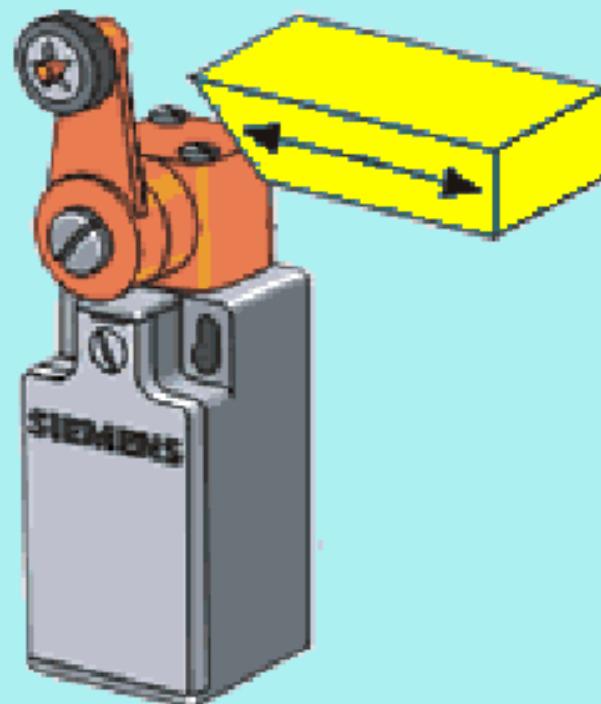
باز و بسته بودن درب، توسط لیمیت سوییچ تشخیص داده می شود و به طبع آن دستور لازم را به PLC می دهد.

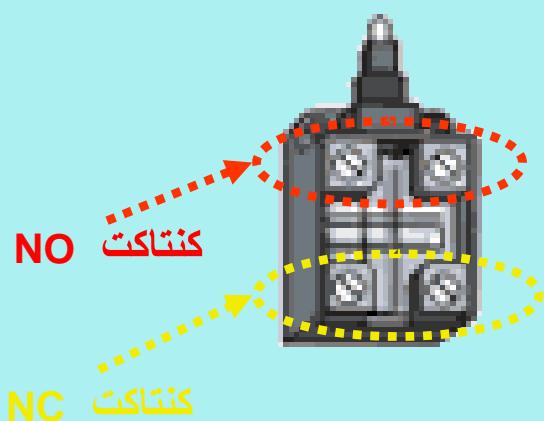
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

لیمیت سوییچ ها، سنسور های مکانیکی هستند که حضور یا عدم حضور چیزی را تشخیص می دهند.

قبل و بعد از عمل کردن
لیمیت سوییچ

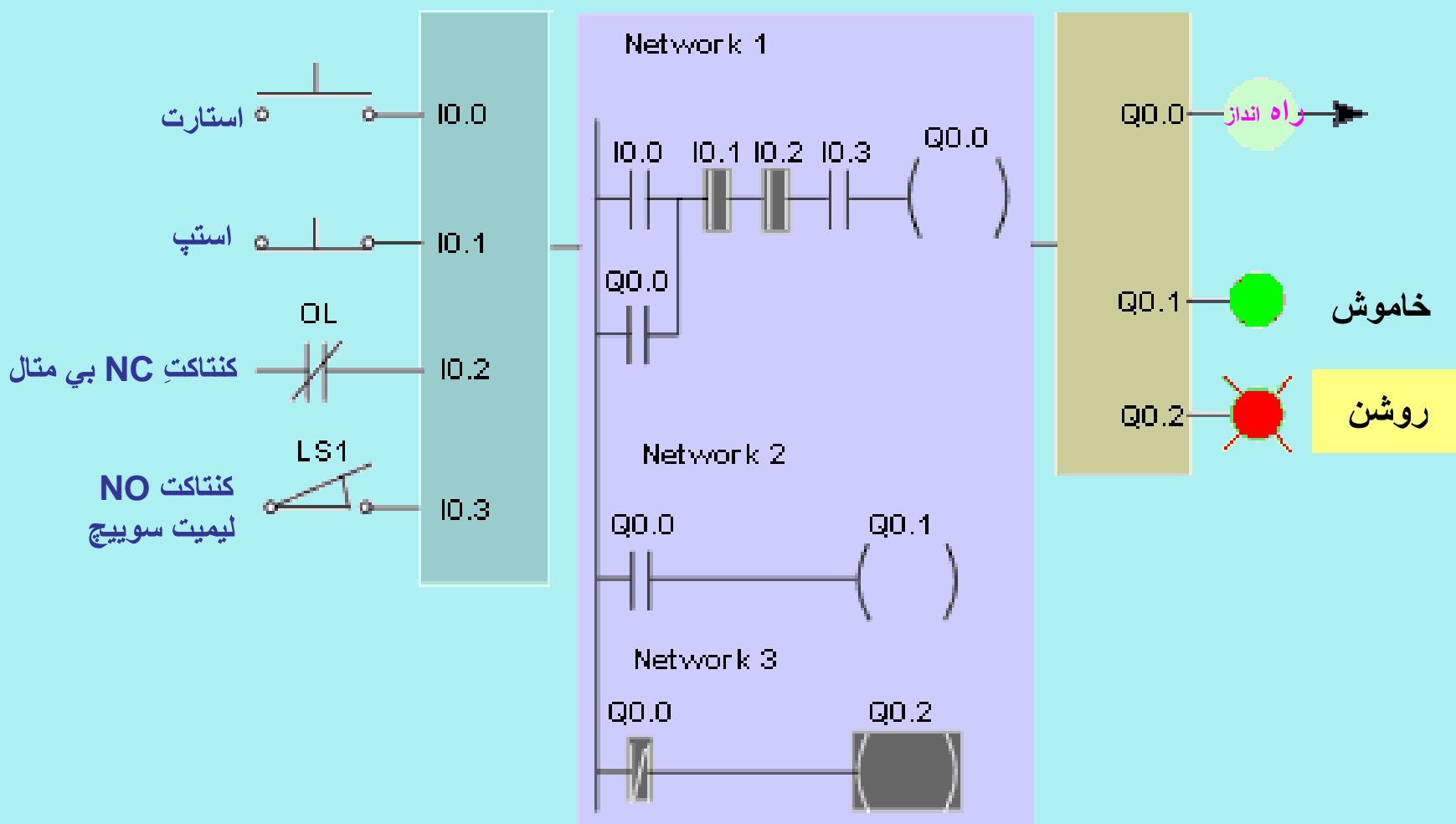

لیمیت سوییچ ها هم دارای
کن tact های NC و NO می باشند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

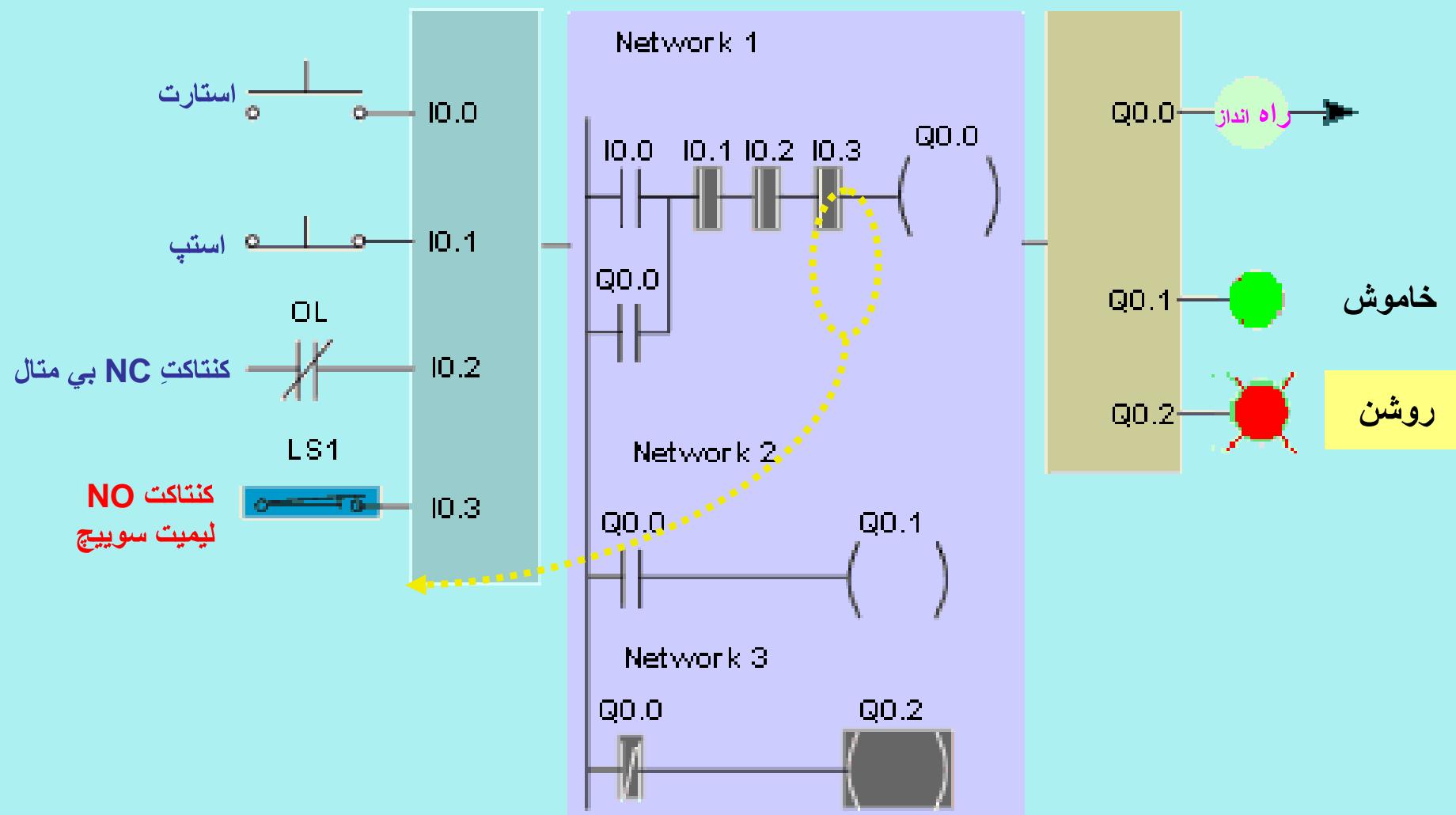
کنکات باز لیمیت سوییچ را به ورودی I0.3 وصل می کنیم.
در Network1 آن را با ورودی های دیگر AND می کنیم.
 واضح است این ورودی محدودیت دیگری در سر راه بوبین کنکاتور می باشد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

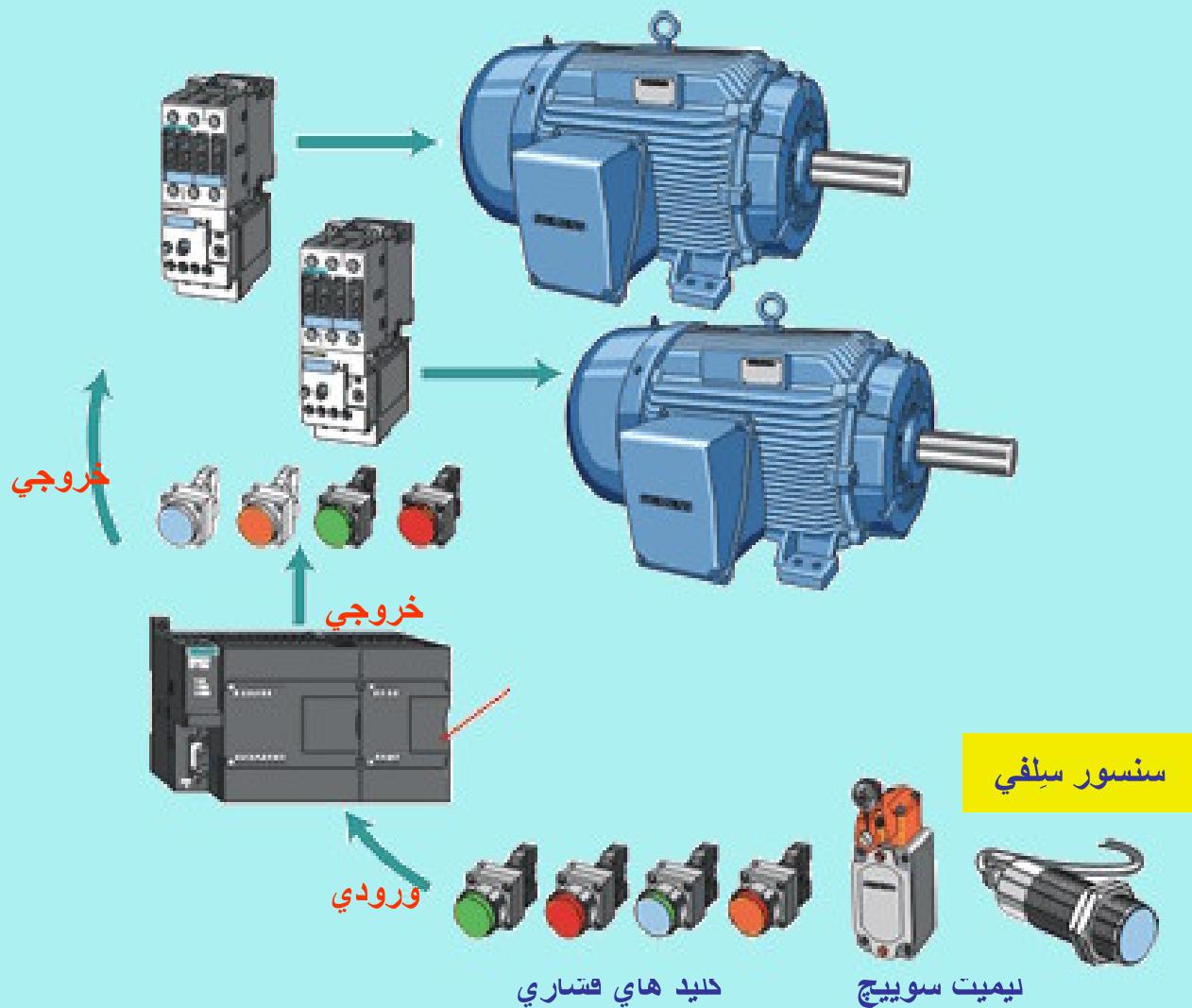
با عمل کردن لیمیت سوییچ (بسته شدن در)، ورودی 10.3 یک می شود و مدار را آماده استارت می کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

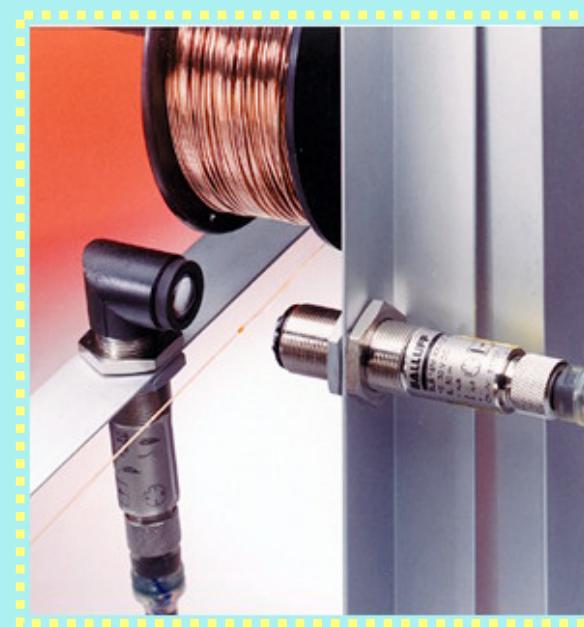
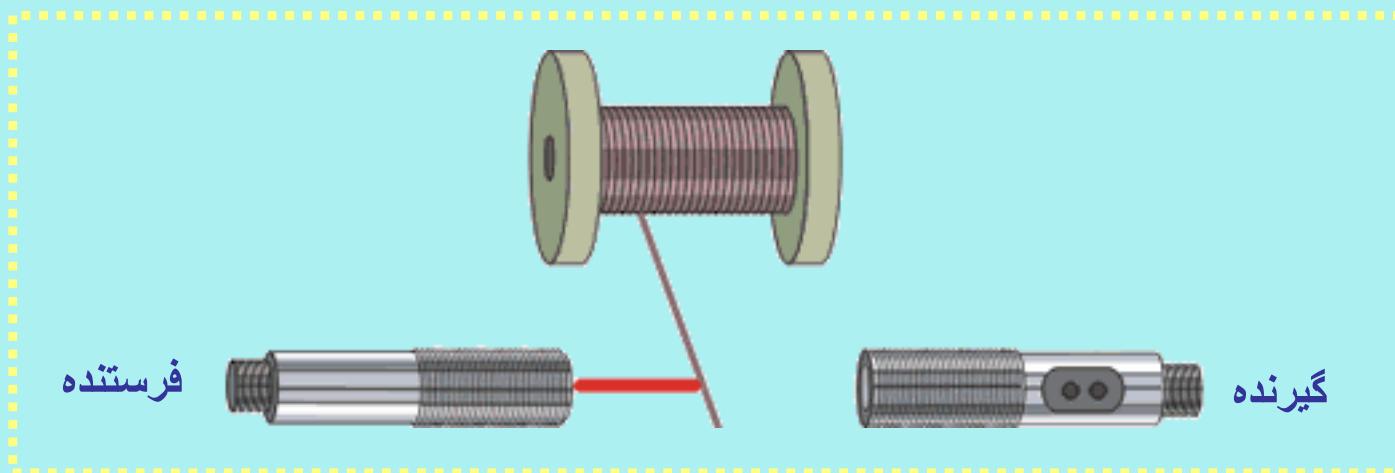
به همین ترتیب ابزار و تجهیزات صنعتی و تجاری را می توان اضافه کرد.
و در صورت لزوم ، خود PLC را نیز می توان با ماجول های توسعه I/O وسعت داد.
در ورودی ها می توان حسگرهای خازنی، سلفی، فتوالکتریک یا ... قرار داد و موتورها و تجهیزات را کنترل کرد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

در شکل زیر از یک موتور برای باز کردن قرقره استفاده می شود.
اما باید در هر لحظه ضخامت سیم یا نخ قرقره کنترل شود.
برای این کار از سنسورهای فتوالکتریک لیزری استفاده می شود. این سنسورها دارای یک فرستنده و یک گیرنده میباشد.

شکل صنعتی و واقعی

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

PLC ها باید با سیگنال های پیوسته یا آنالوگ نیز، همانند سیگنال های دیجیتال کار کنند.
محدوده سیگنال های قابل تشخیص PLC عبارت است از:

0 تا 10 ولت

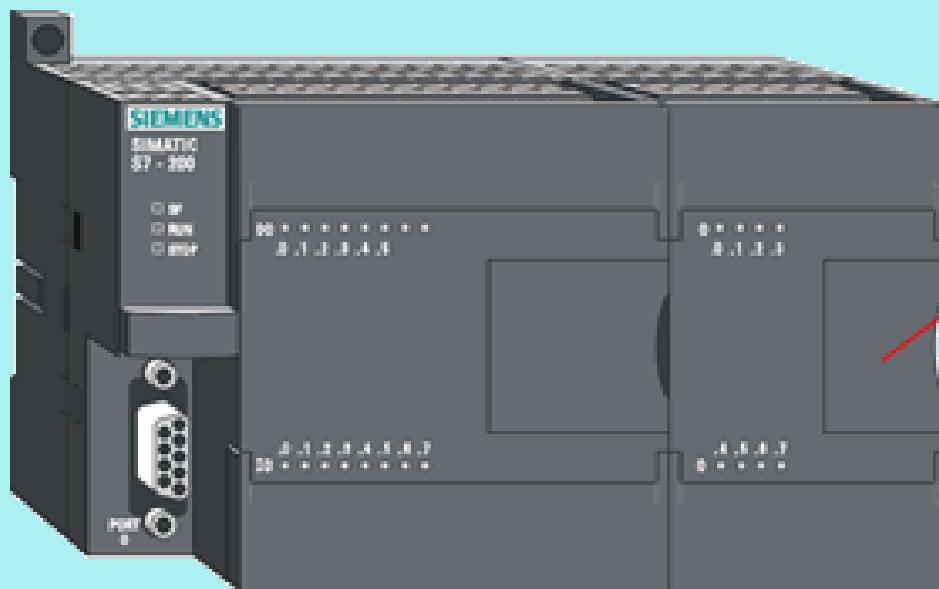
4 تا 20 میلی آمپر

سیگنال های آنالوگ برای نمایش مقادیر قابل تغییر مانند سرعت، حرارت، وزن، فشار و سطح به کار می روند.

PLC فقط سیگنال های دیجیتال را می شناسد.

بنابراین برای شناساندن سیگنال آنالوگ باید از یک ماجول اضافی استفاده کنیم.

این ماجول سیگنال آنالوگ را به دیجیتال تبدیل می کند.

ماجول آنالوگ

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

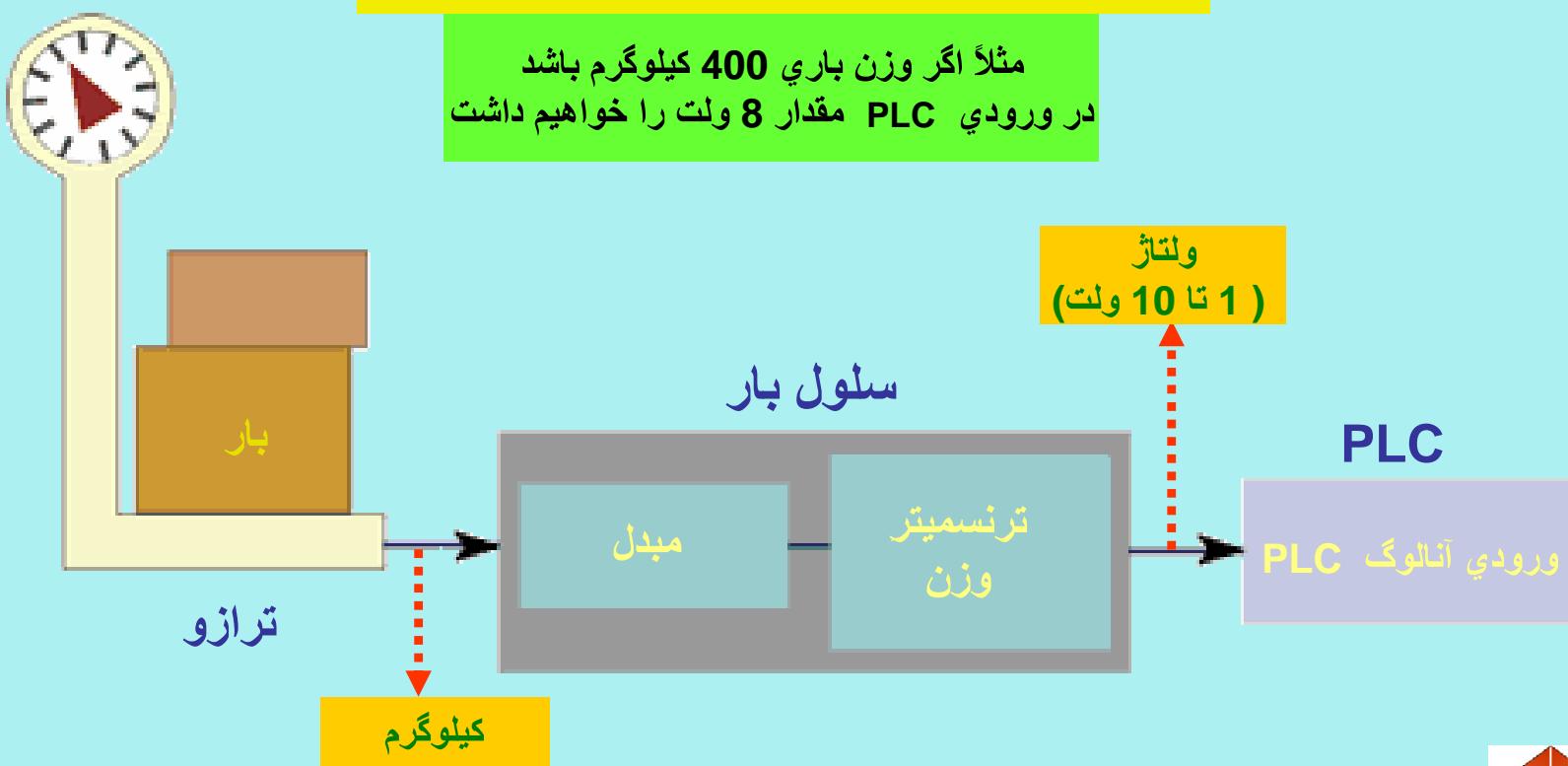
بارها، روی ترازو اندازه گیری می شوند و فرض بر این است که محدوده وزن بارها از 0 تا 500 کیلوگرم باشد.

خروجی ترازو به یک سلول بار داده می شود که وظیفه این سلول تغییر وزن به ولتاژ است.

اگر ورودی آنالوگ PLC مقادیر 0 تا 10 ولت باشد، سلول بار بدین صورت عمل می کند:

50 Kg		1 V
100 Kg		2 V
200 Kg		4 V
400 Kg		8 V
500 Kg		10 V

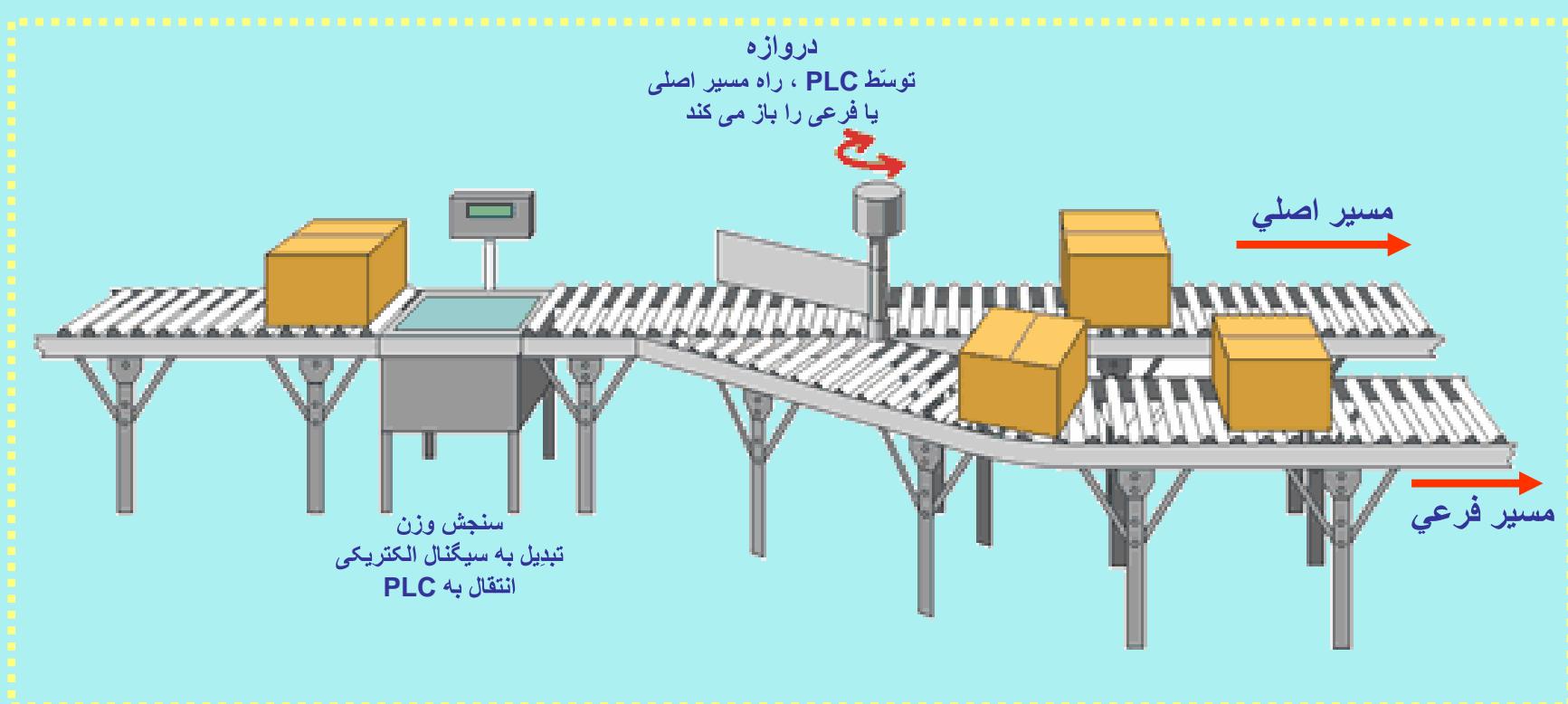
مثلاً اگر وزن باری 400 کیلوگرم باشد
در ورودی PLC مقدار 8 ولت را خواهیم داشت

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

مثالی از کاربرد سیستم مثال قبل را در شکل زیر می بینید.
 بارها روی تسمه نقاله حرکت کرده و به یک ترازو می رسند.
 بسته هایی که وزن آنها بالای ۴۰۰ کیلوگرم است می توانند روی مسیر اصلی، به راه خود ادامه دهند.
 بسته های زیر این مقدار باید توسط مسیر فرعی فرعي کنار گذاشته می شوند.
 PLC دروازه را کنترل می کند و مسیر بسته ها را با توجه به وزن آنها را تعیین می کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

خروجی آنالوگ برای تجهیزاتی به کار می رود که باید به سطوح ولتاژ یا جریان عکس العمل نشان دهند. خروجی آنالوگ می تواند به شیرهای کنترلی، درایو موتورها، نشانگرهای آنالوگ یا ترنسیمیترهای فشار وصل شود. معمولاً وسایل کنترلی توسط مبدل ها (Transducer) کنترل می شوند، که وظیفه آنها گرفتن سیگنال ها، تقویت، تضعیف یا تبدیل آنها به سیگنال های دیگر است. در مثال زیر سیگنال خروجی 0 تا 10 ولتی PLC، یک نشانگر آنالوگ 0 تا 500 کیلوگرمی را کنترل می کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

تایمرها و شمارندها

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

مقدمه ای بر تایمرها

تایمرها وسایلی هستند که گذر زمان را می‌شمارند.
مثال بارز استفاده از تایمرها، چراغ راهنمایی است که مدت تغییر بین دو سیگنال را کنترل می‌کنند.

چراغ راهنمایی مثالی از کاربرد تایمرها

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

شکل های زیر دو نمونه تایمر را نشان می دهند.

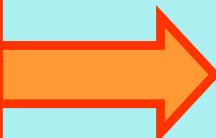
با برق دار شدن قسمت راه انداز، تایмер شروع به کار میکند و پس از سپری کردن زمان تنظیم شده خود، کناتکت های NC و NO تغییر وضعیت می دهد.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

PLC‌ها در داخل خود تعداد زیادی از این تایمرها و با قابلیت های بالا دارند. مثلاً S7-200 تعداد ۲۵۶ عدد تایмер با سه نوع مختلف دارد. صرفه جویی اقتصادی در پروژه های اتوماسیون بزرگ لازم به توضیح نیست.

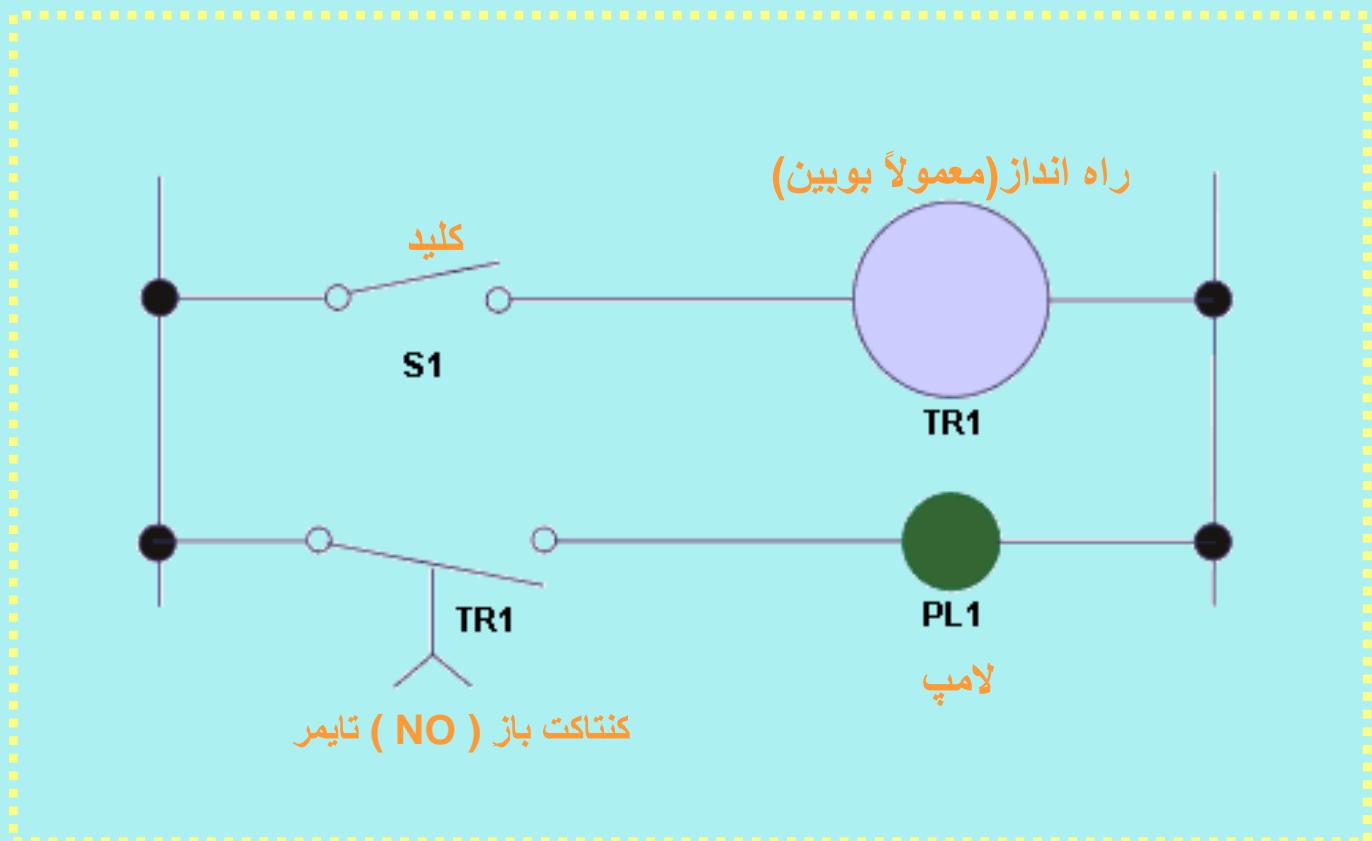

S7-200 تعداد ۲۵۶ عدد تایмер با سه نوع مختلف دارد

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

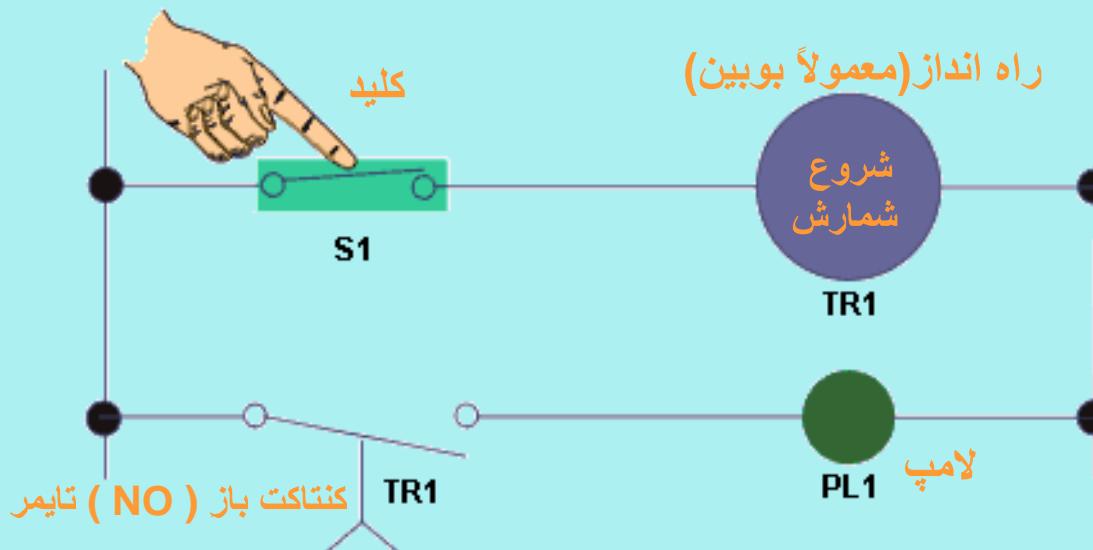
در مثال زیر کلید S1 ، تایمر TR1 را که روی 5 ثانیه تنظیم شده است، راه می اندازد.
به محض اینکه تایمر، سیگنال فعال ساز خود را (در اینجا S1) دریافت می کند، برای تغییر وضعیت خود باید زمان تنظیم شده خود را سپری کند.
به عبارتی این تایمر از نوع **ON Delay** می باشد.

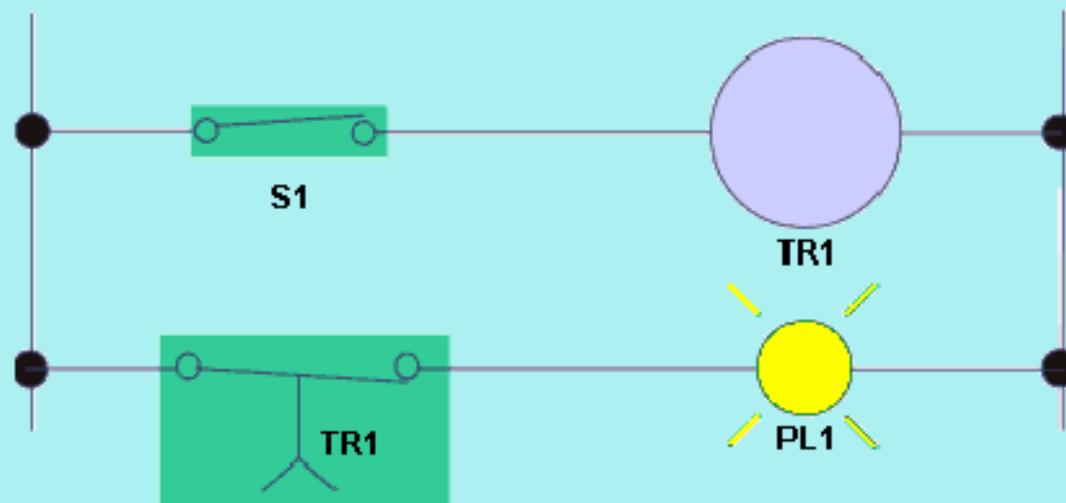
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

به محض بسته شدن کلید S1 تایمیر شروع به شمارش میکند

پس از سپری شدن زمان تنظیمی، تایمیر عمل میکند. (کن tact NO بسته می شود) و لامپ روشن می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

تایمرها در زبان LAD به صورت یک جعبه نشان داده می‌شوند.

وقتی تایمر، سیگنال فعال ساز خود را دریافت کند، شروع به شمارش می‌کند و به طور مداوم زمان جاری خود را با مقدار تنظیمی مقایسه می‌کند. تا زمانی که زمان جاری از زمان تنظیمی کمتر باشد، خروجی صفر باقی می‌ماند. ولی هنگامی که به زمان تنظیمی رسید، خروجی خود را یک می‌کند.

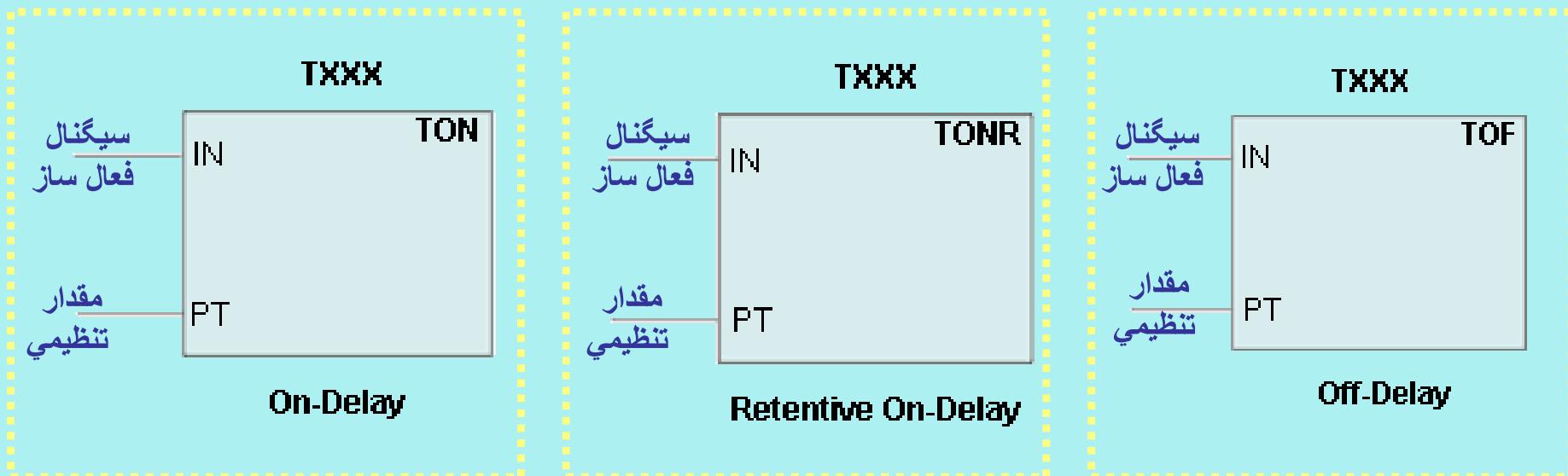
S7200 سه نوع تایمر دارد:

ON-Delay (TON)

Off-Delay (TOF)

(TONR) از نوع محافظ

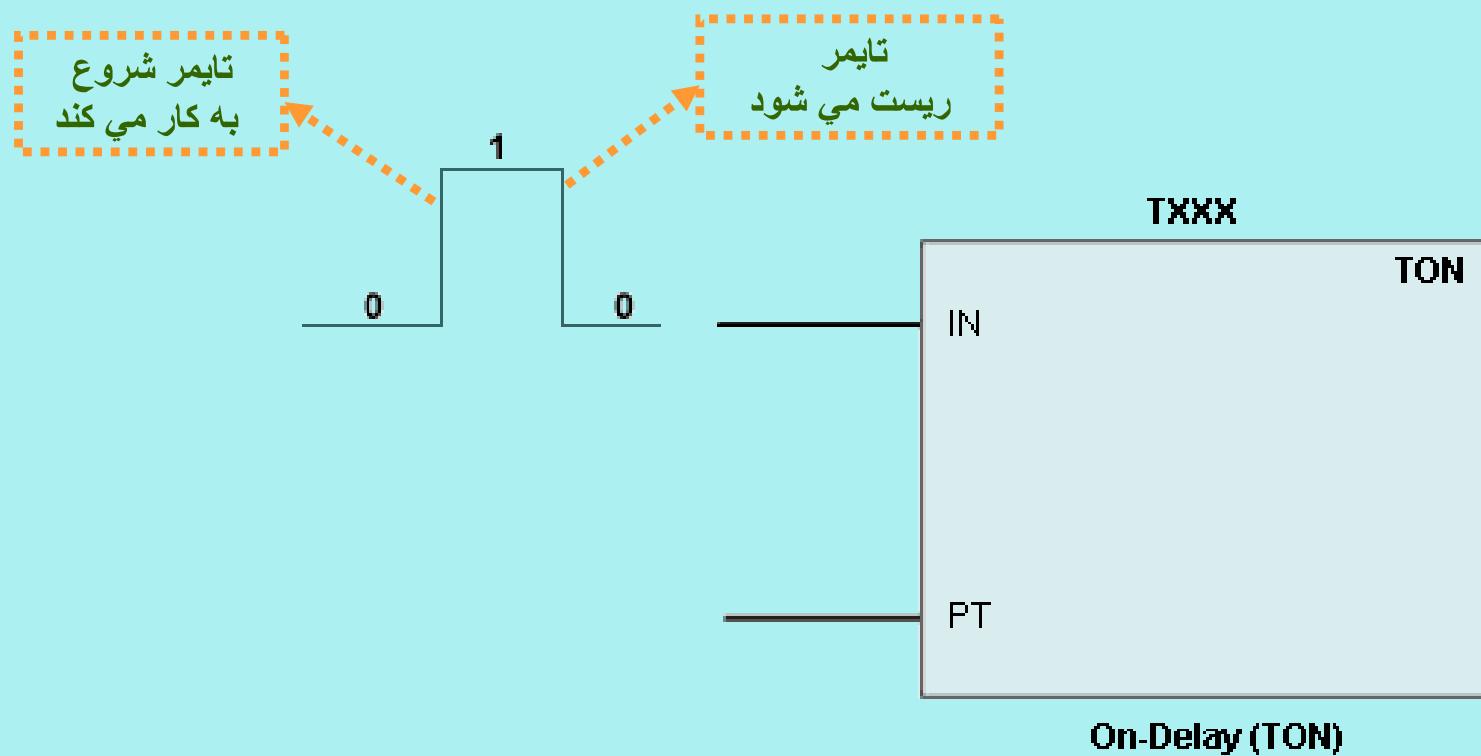
هر سه نوع روی دقت یک میلی ثانیه، ده میلی ثانیه و صد میلی ثانیه تنظیم می‌شوند. که به ترتیب می‌توانند تا زمان 32.767 ثانیه، 327.67 ثانیه و 3276.7 ثانیه بشمارند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

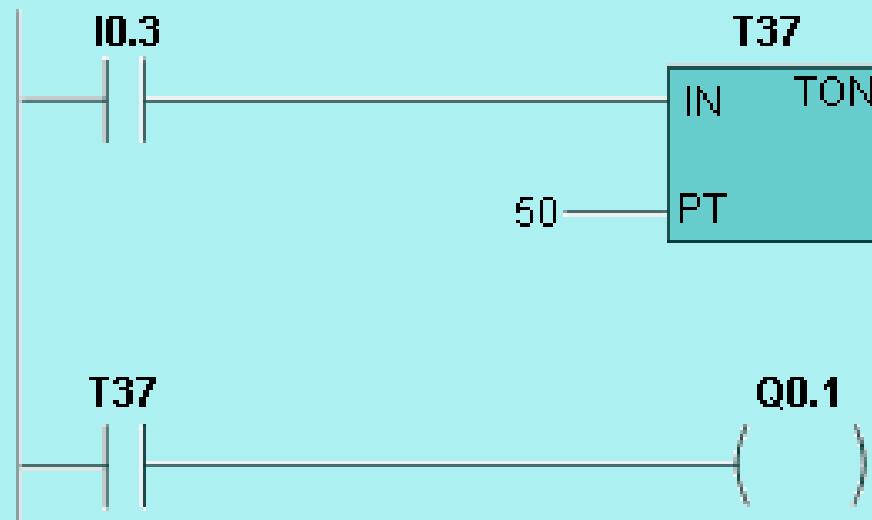
وقتی ورودی (IN) تایمر یک می شود تایmer بلافاصله شروع به شمردن می نماید.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

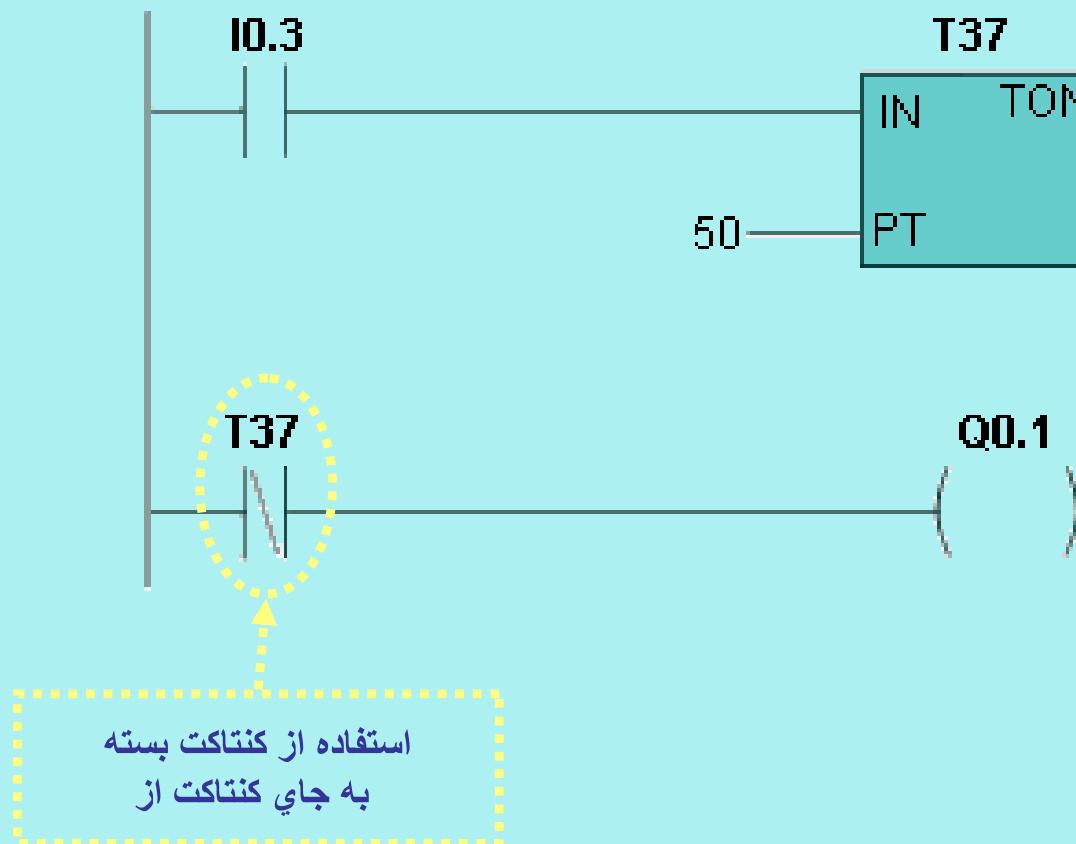
در یک مثال ساده، یک کلید به ورودی I0.3 و یک لامپ به خروجی Q0.1 وصل می شود. وقتی کلید زده می شود، ورودی I0.3 یک می شود و تایمر T37 را که روی 50 ثانیه و روی پایه 100 میلی ثانیه تنظیم شده است را فعال می کند. بنابراین تایمر بعد از 5 ثانیه ($5 \times 100\text{ms} = 5\text{s}$) می ایستد و لامپ روشن می شود. اگر کلید را در حین شمارش تایمر قطع و وصل کنیم، تایمر از اول شروع به کار می کند (ریست می شود).

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

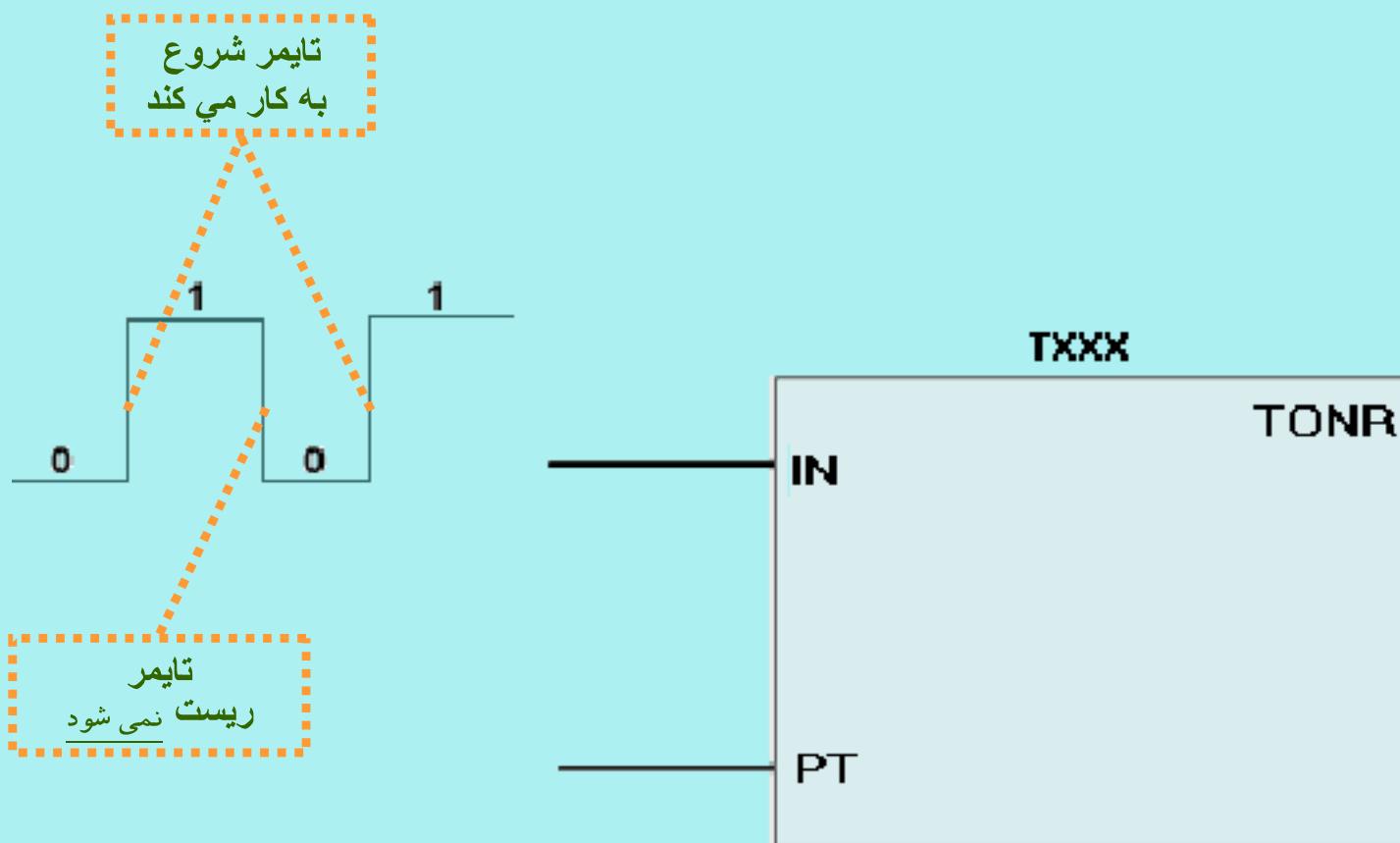
در مثال قبل اگر از کنتاکت بسته تایمر به جای کنتاکت باز آن استفاده کنیم، وضعیت لامپ برعکس می شود.
یعنی با زدن کلید، لامپ به مدت 5 ثانیه روشن می ماند و بعد خاموش می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

این تایمر شبیه تایمر **TON** عمل می کند. یعنی با یک شدن سیگنال فعال ساز (IN)، شروع به کار می کند. تنها فرقش این است که اگر در حین شمردن ورودیش صفر شود، به شمردن خود تا رسیدن به زمان تنظیمی ادامه می دهد. با یک شدن مجدد سیگنال فعال ساز، تایمر دوباره شروع به کار می کند.
برای ریست کردن، باید از کلید دیگری استفاده کرد.

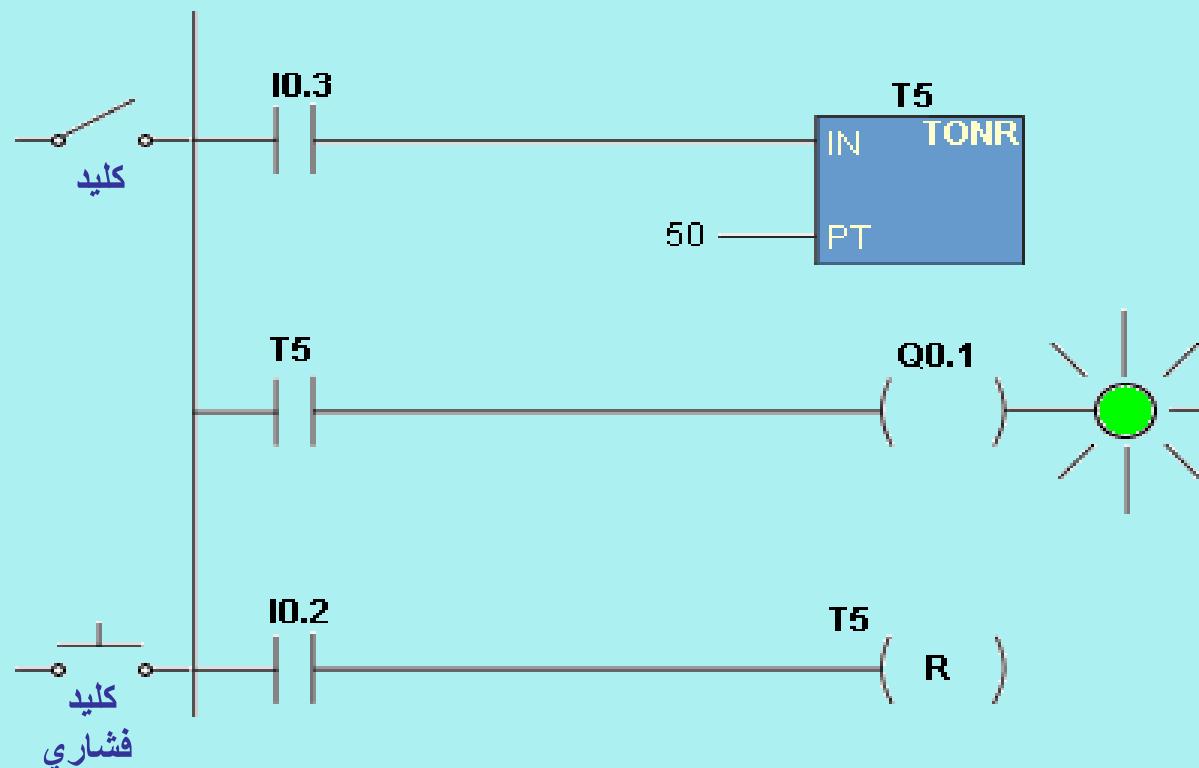

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

با زدن کلید، تایمر شروع به کار می کند و بعد از ۵ ثانیه لامپ روشن می شود.
ولی اگر بعد از ۲ ثانیه کلید را قطع کنیم، تایмер موقتاً از کار می افتد. با زدن مجدد کلید تایmer به کار خود ادامه می دهد (از ۲ ثانیه شروع می کند تا به ۵ ثانیه برسد).

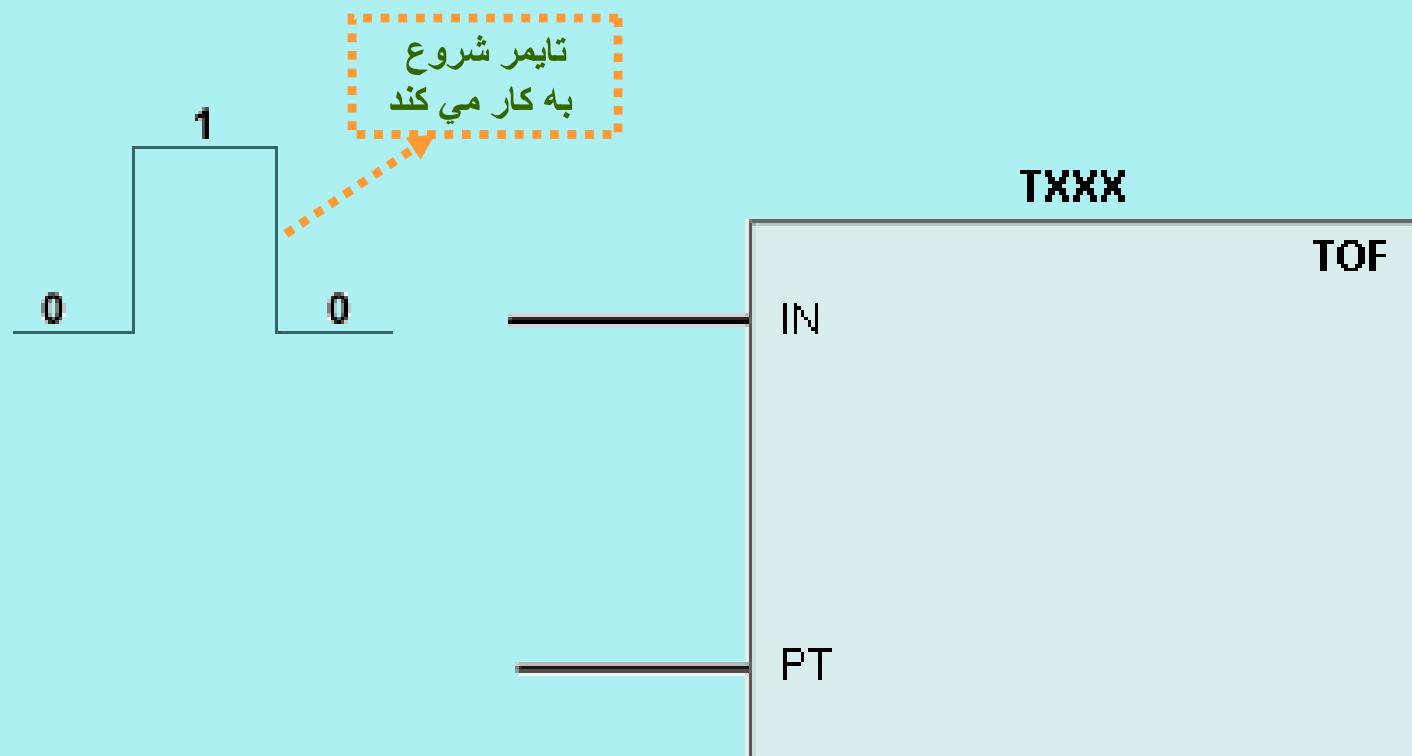
برای ریست کردن مطابق شکل زیر از یک کلید فشاری (پوش باتن) استفاده می کنیم. در حالت فوق اگر بعداز ۲ ثانیه پوش باتن را هم بزنیم، با وصل مجدد کلید اصلی، تایمر از صفر ثانیه شروع یه کار می کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

برعکس تایمر TON ، این تایمر بعد از صفر شدن سیگنال فعال ساز خود، شروع به کار می کند.

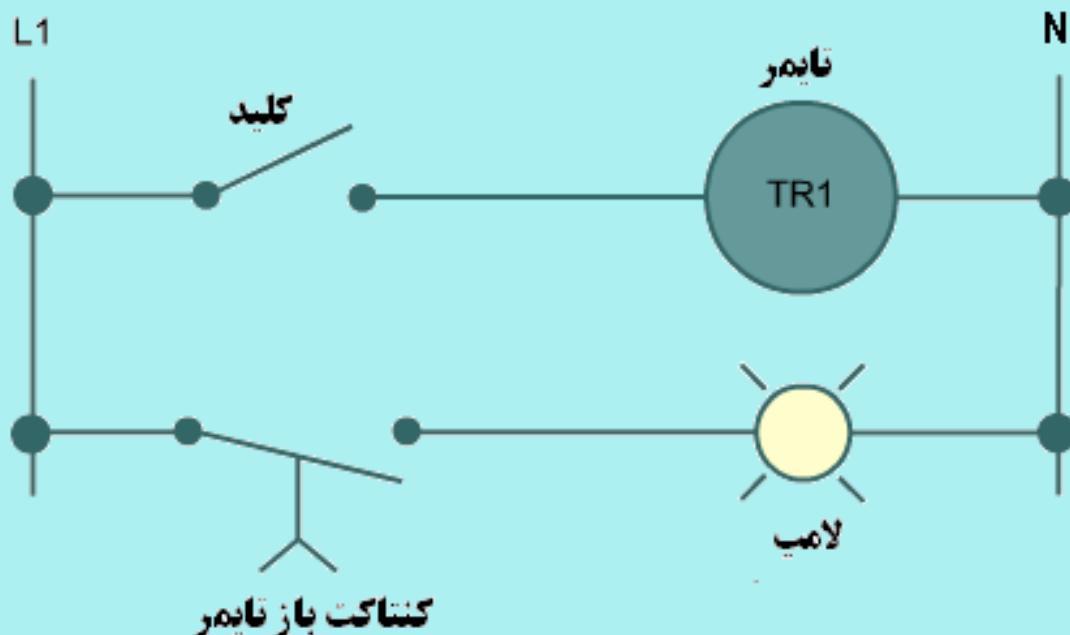
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

تفاوت دو تایمر نوع Off-Delay, ON-Delay

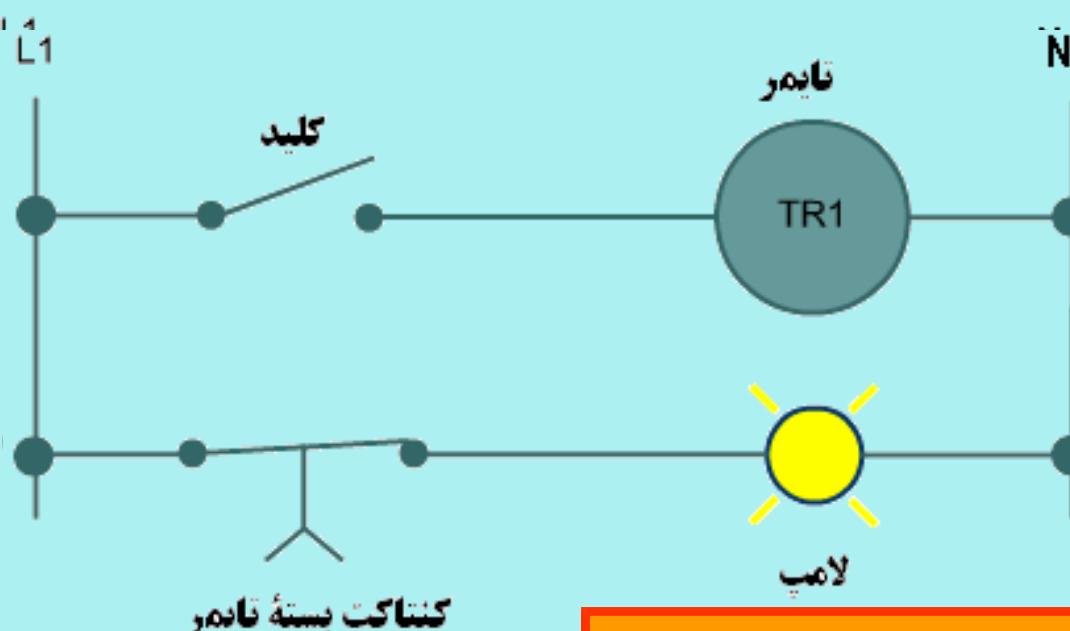
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

ON Delay

با زدن کلید تایمر شروع به کار کرده و بعد از سه ثانیه لامپ روشن می شود.

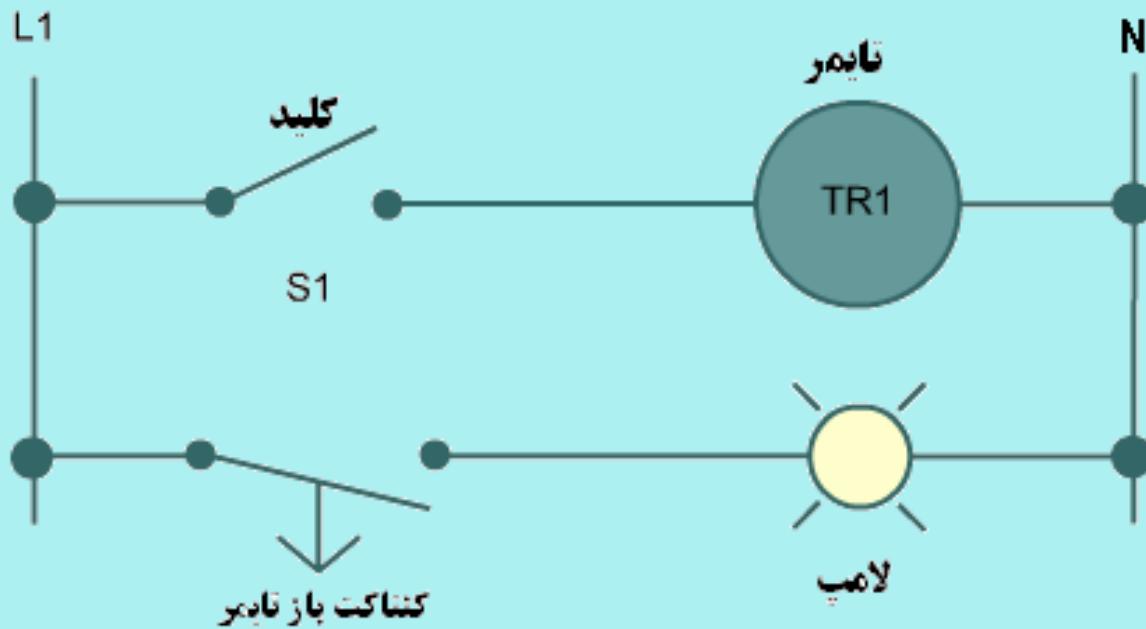

اگر از کنتاکت بسته تایمراستفاده کنیم، وضعیت لامپ معکوس می شود.

برای امتحان دوباره، اینجا را کلیک کنید.
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

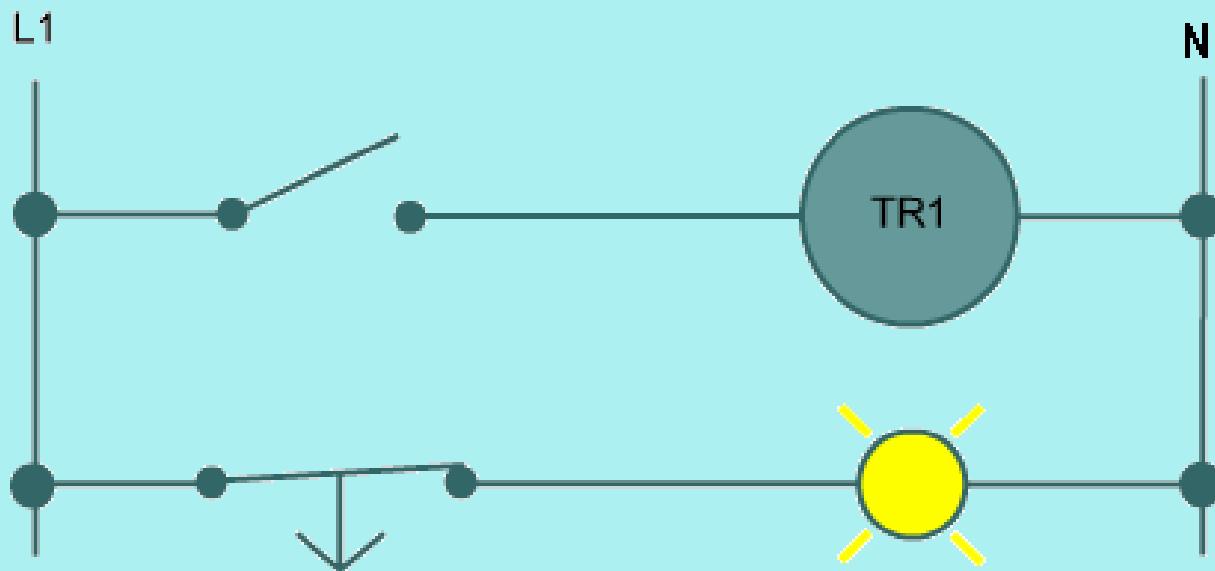

PLC LEARNING

OFF Delay

با زدن کلید لامپ روشن می شود
ولی تایмер با قطع آن کار خواهد کرد.

اگر از کناتکت بسته تایمراستفاده کنیم،
وضعیت لامپ معکوس می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

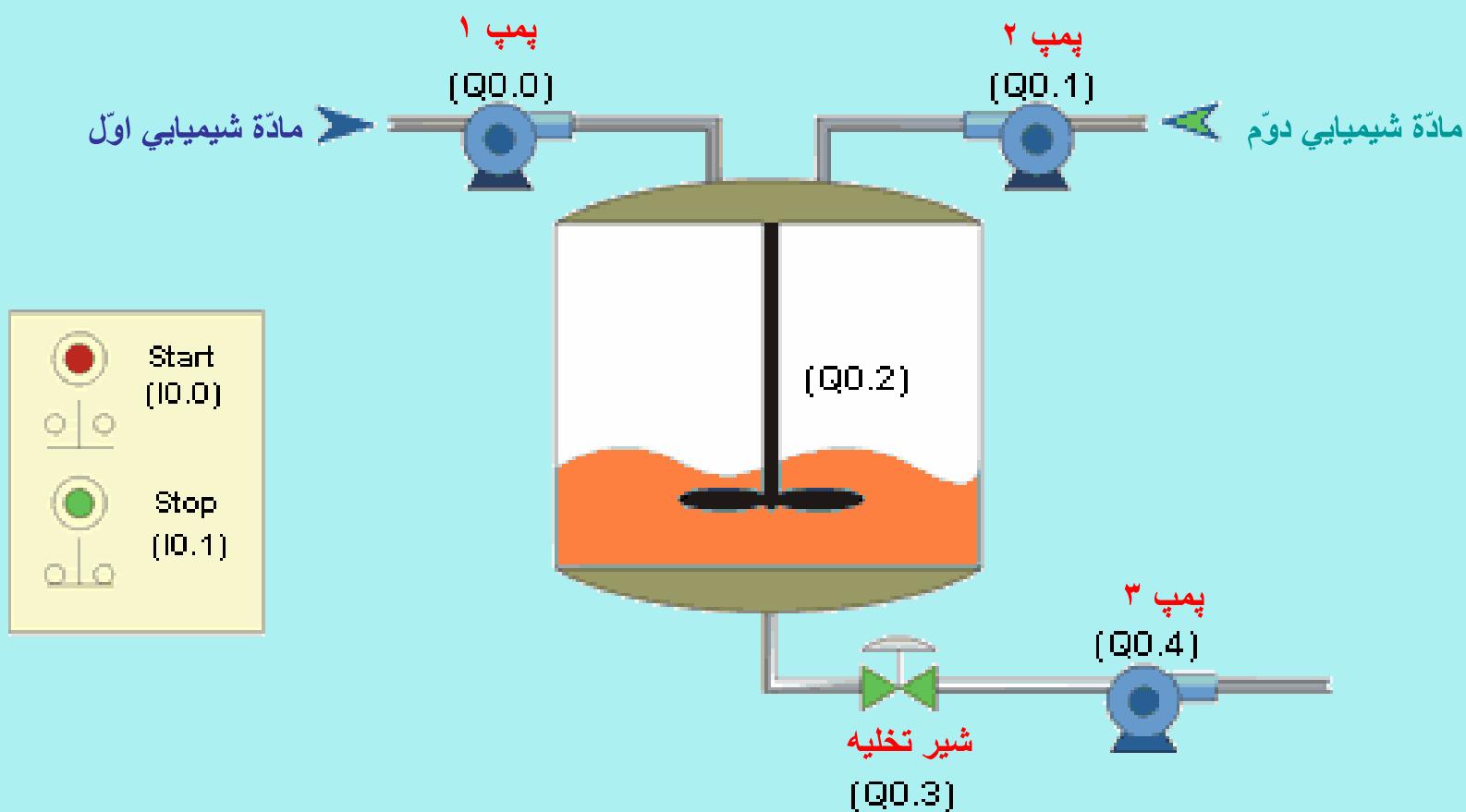
PLC LEARNING

S7-200 دارای ۲۵۶ عدد تایمر است.
مطابق جدول زیر شماره تایمر، نوع و دقت آنرا تعیین می نماید.

نوع تایمر	دقت (میلی ثانیه)	بیشترین مقدار (ثانیه)	شماره تایمر
TONR	1 ms	ثانیه 32.767	T0, T64
	10 ms	ثانیه 327.67	T1-T4, T65-T68
	100 ms	ثانیه 3276.7	T5-T31, T69-T95
TON, TOF	1 ms	ثانیه 32.767	T32, T96
	10 ms	ثانیه 327.67	T33-T36, T97-T100
	100 ms	ثانیه 3276.7	T37-T63, T101-T255

مثال صنعتی کاربرد تایمرها به صورت زیر است.

دو ماده شیمیایی وارد یک مخزن می شوند، و پس از مخلوط شدن تخلیه می شوند بدین صورت که:
 با زدن دکمه استارت پمپ ۱ به مدت ۵ ثانیه، ماده شیمیایی اول را به داخل مخزن ریخته و خاموش می شود.
 پمپ ۲ به مدت ۳ ثانیه، ماده شیمیایی اول را به داخل مخزن ریخته و خاموش می شود.
 موتور همزن به مدت ۷۰ ثانیه این دو ماده را هم می زند. پس از توقف آن، شیر تخلیه و پمپ ۳ محصول نهایی را تخلیه می کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

شمارنده ها

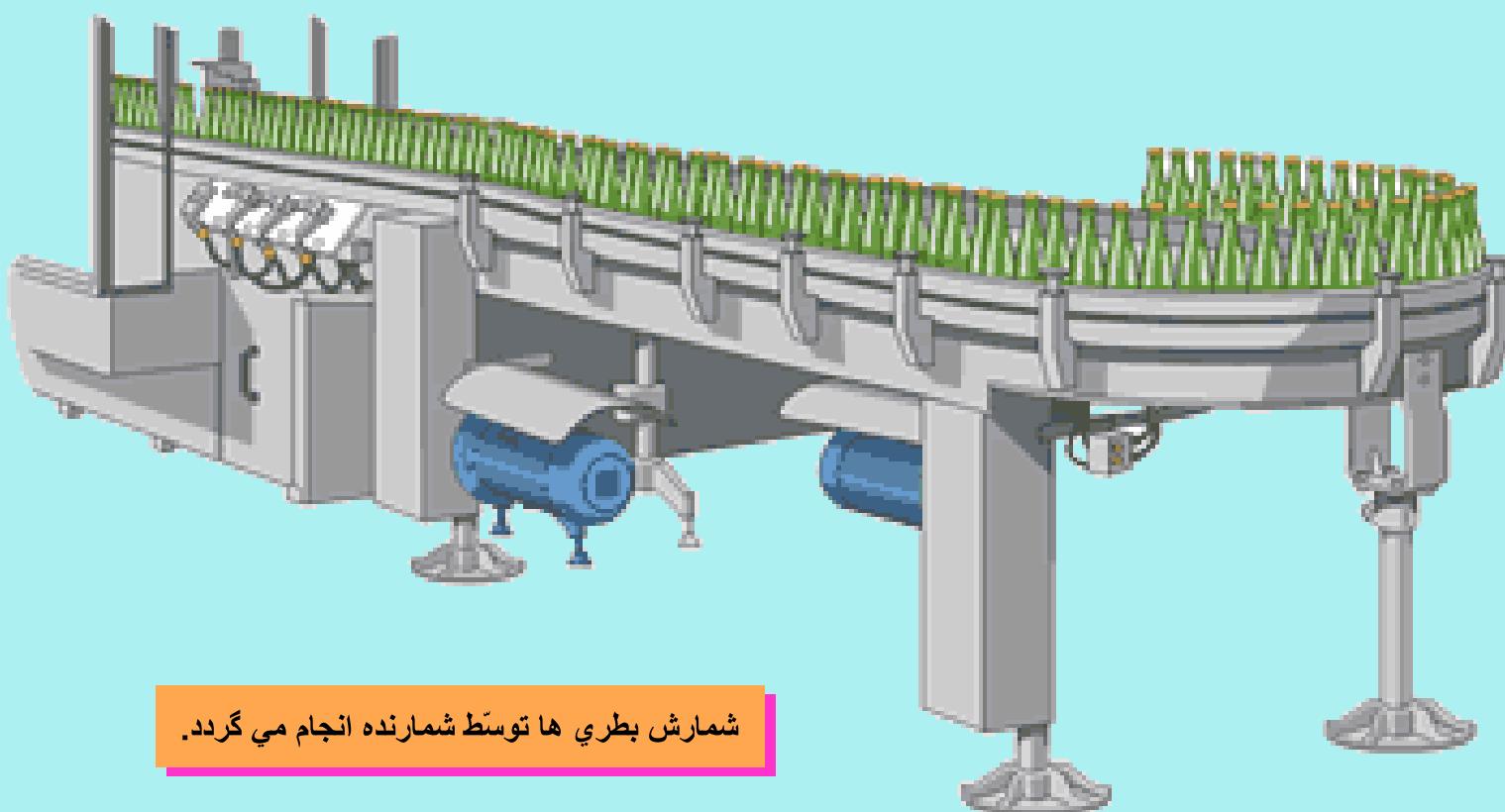
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

شمارنده های موجود در PLC مانند شمارنده های مکانیکی عمل می کنند.
یعنی مقدار شمرده شده را با مقدار تنظیمی خود، چک کرده و به یکی از حالت های زیر سیستم را کنترل می کنند:

✓ شمارش را انجام داده، و به محض رسیدن به عدد تنظیمی کاری را انجام میدهد.
(مانند دستگاه "بطری پرکنی" (شکل زیر) که باید بطری ها را شمرده و به صورت ۶ تایی بسته بندی نماید.)

✓ کاری را تا رسیدن به عدد تنظیمی، انجام می دهد.

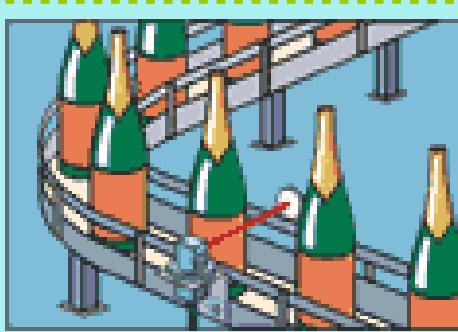
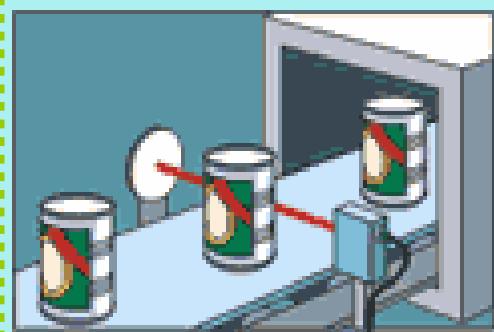

شمارش بطری ها توسط شمارنده انجام می گردد.

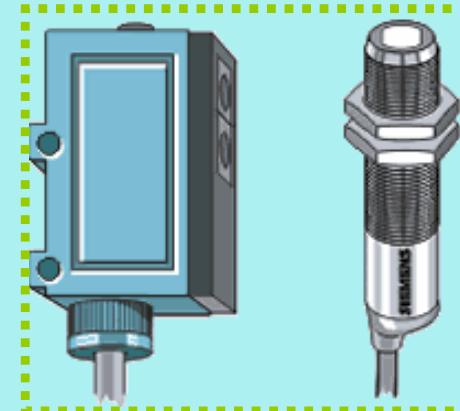
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

در مثال قبل، باید سنسورهایی نظیر سنسور های فتو الکتریک و آلتراسونیک، برای تشخیص عبور بطری ها به کار روند، و پس از تشخیص ، شمارنده را فعال کنند.

شمارش بطری ها توسط سنسور فتوالکتریک

دو نمونه سنسور فتوالکتریک

شمارش بطری ها توسط سنسور آltrاسونیک

یک نمونه سنسور فتوالکتریک

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

در شکل زیر یک نمونه شمارنده مکانیکی را مشاهده می کنید.
شمارش با دریافت پالس از طرف سنسورها انجام می پذیرد
S7-200 در داخل خود ۲۵۶ شمارنده و با سه نوع مختلف دارد و در صورت استفاده از آن ، نیازی به شمارنده های مکانیکی نیست. (مانند تایمرها)

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

شمارنده ها در زبان LAD به صورت یک کادر، نشان داده می شوند.

هر وقت ورودی آن از صفر به یک تغییر کند، خروجی آن یک شماره تغییر می کند.

شمارنده ها با توجه به ورودی انتخاب شده، رو به بالا و یا رو به پایین می شمارند.

شمارش رو به بالا ۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷

شمارش رو به پایین ۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱

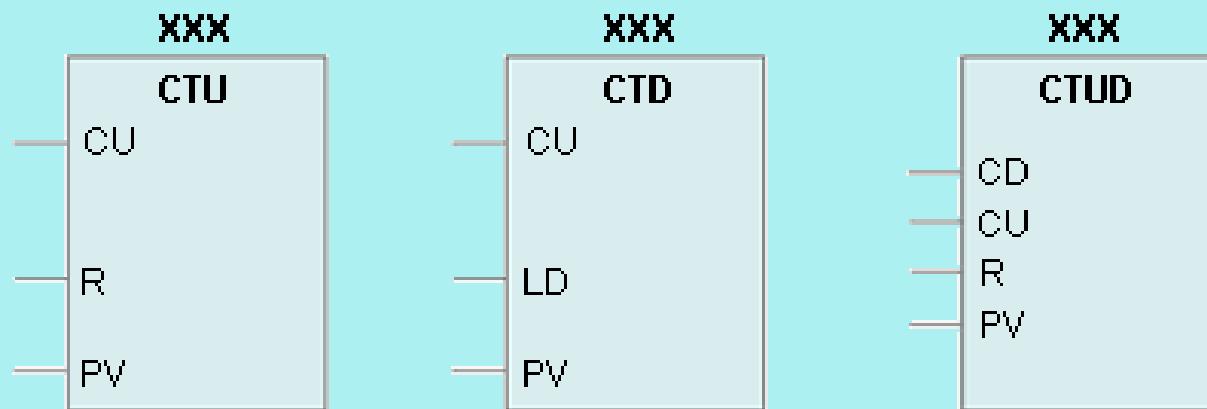
بر اساس مطلب فوق، S7-200 سه نوع شمارنده دارد:

(CTU) شمارنده رو به بالا

(CTD) شمارنده رو به پایین

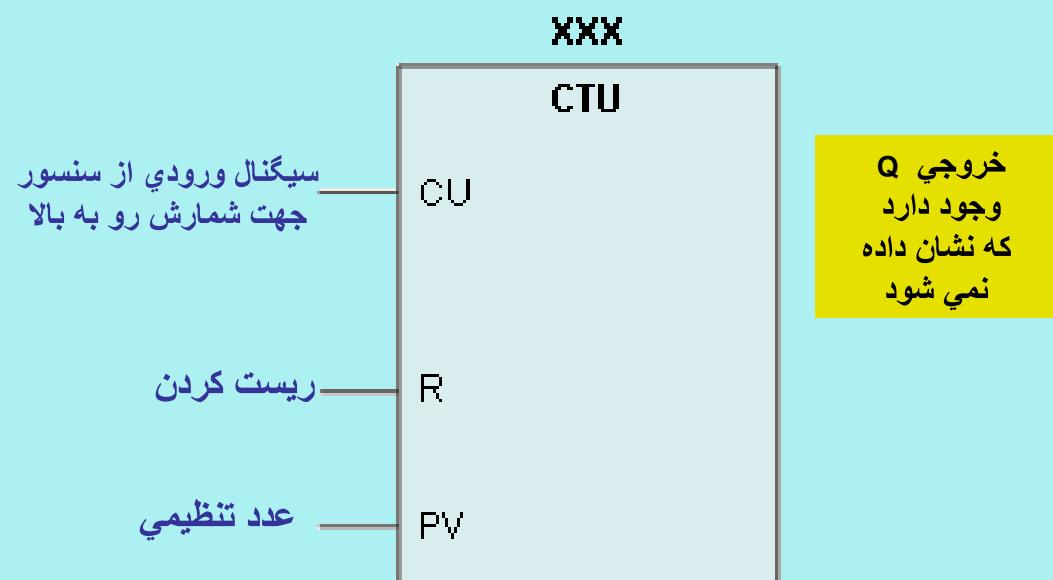
(CTUD) شمارنده دو جهته

CT به معنای کانتر(شمارنده)، U به معنای بالا(UP) و D به معنای پایین(Down)

شمارنده ها از C0 تا C255 شماره گذاری می شوند. و قادرند تا عدد ۳۲۷۶۷+۳۲۷۶۷-بشمarnد. هم نام بودن شمارنده ها مجاز نمی باشد.

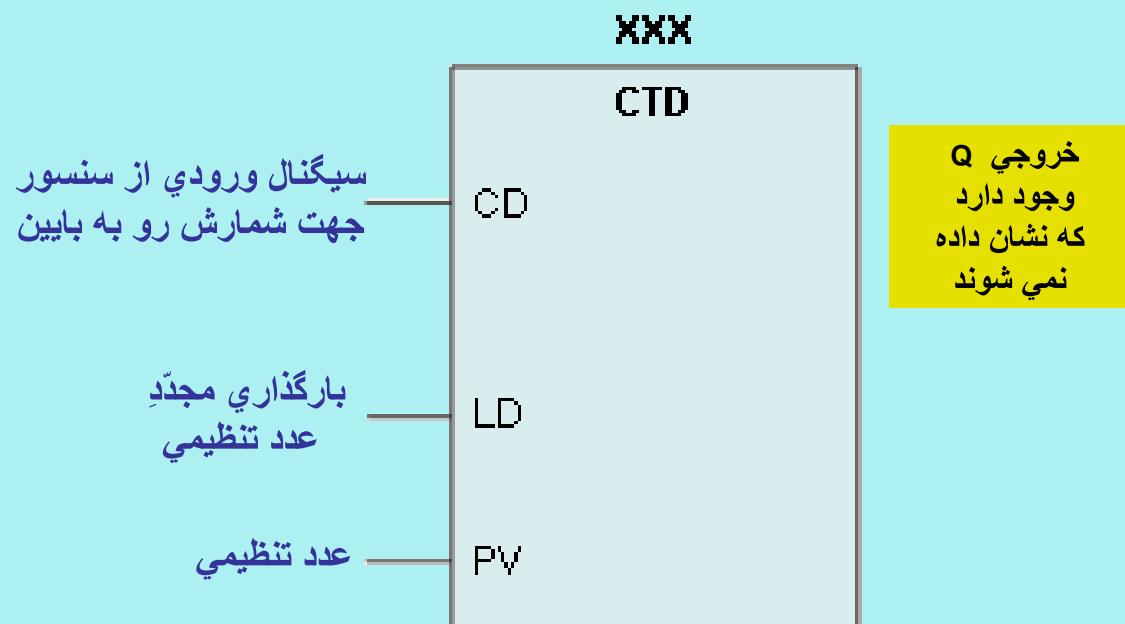
خروجی سنسورها در هر بار حس کردن عبور اشیاء، از صفر به یک تغییر می‌یابد.
 این سیگنال به ورودی CU شمارنده داده می‌شود و یک عدد می‌شمارد.
 شمارنده‌ها خروجی Q دارند که روی خودشان نشان داده نمی‌شود. ولی در مسیرهای دیگر استفاده می‌شود.
 هر وقت مقدار شمرده شده بزرگتر یا مساوی مقدار تنظیمی (مثلًا ۶) شود، خروجی شمارنده یک می‌شود.
 از ورودی R، برای صفر کردن مقدار شمرده شده و آغاز شمارش مجدد استفاده می‌شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

سیگنال سنسور به ورودی CD داده می شود. و شمارنده از مقدار تنظیمی، یکی کم می کند. وقتی مقدار شمارنده به صفر رسید، خروجی آن یک می شود. در این حالت شمارنده خود به خود ریست شده و منتظر امدن سیگنال، روی ورودی LD خود و برای شروع شمارش مجدد می ماند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

این شمارنده، کار دو شمارنده قبل را به صورت همزمان انجام می دهد.
 دو خروجی QD و QU دارد که روی آن نشان داده نمی شود.
 سیگنال افزایش به ورودی CU داده می شود و یک عدد می شمارد. هر وقت مقدار شمرده شده بزرگتر یا مساوی مقدار تنظیمی شود، خروجی QU یک می شود.
 ورودی R، برای صفر کردن مقدار شمرده شده و آغاز شمارش مجدد استفاده می شود.

سیگنال کاهش به ورودی CD داده می شود و یک عدد از مقدار تنظیمی کم می کند. هر وقت مقدار شمرده شده صفر شود، خروجی QD صفر می شود. و منتظر سیگنال LD برای بارگذاری مجدد مقدار تنظیمی می ماند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

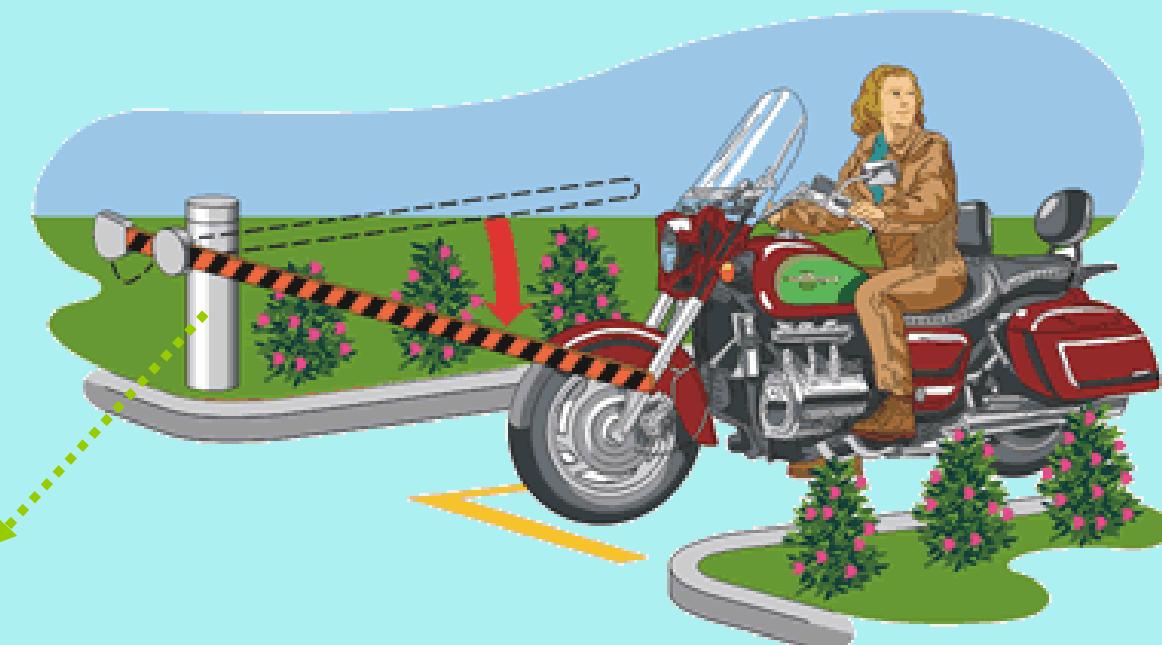

یکی از کاربردهای شمارنده ها، استفاده در ورودی- خروجی پارکینگ ها می باشد.

هر وقت وسیله نقلیه ای از در ورودی وارد شود به مقدار شمارنده یکی اضافه شود و هرگاه خارج شود یک شماره کم شود.

ظرفیت پارکینگ (مثلاً ۱۵۰ ماشین) را به مقدار تنظیمی یا PV می دهیم.

در صورتی که مقدار شمارنده به مقدار PV رسید باید تابلوی "ظرفیت تکمیل است" روشن شود

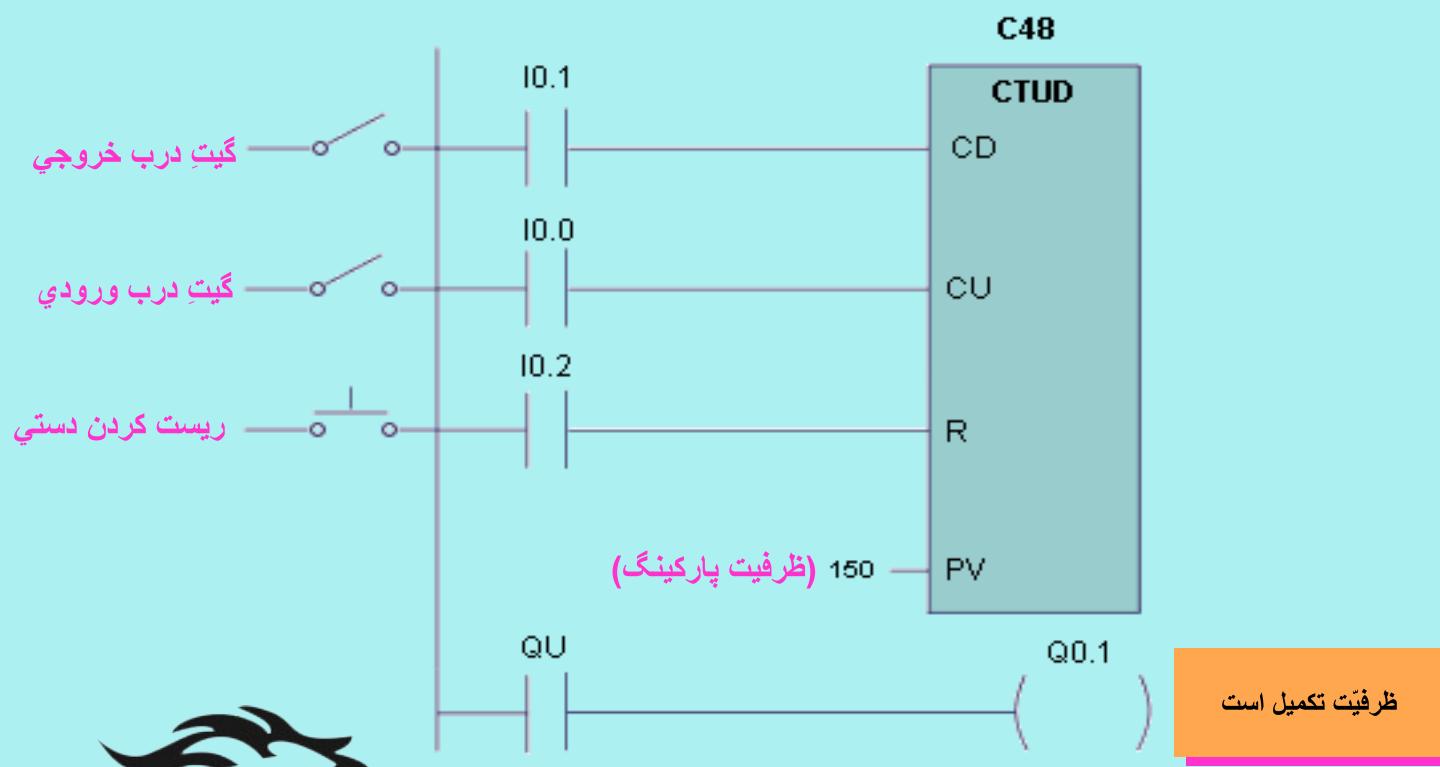

گیت، مانند کلید عمل می کند
و در هر بار بالا و پایین رفتن،
در حقیقت مانند کلید
یکبار باز و بسته می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

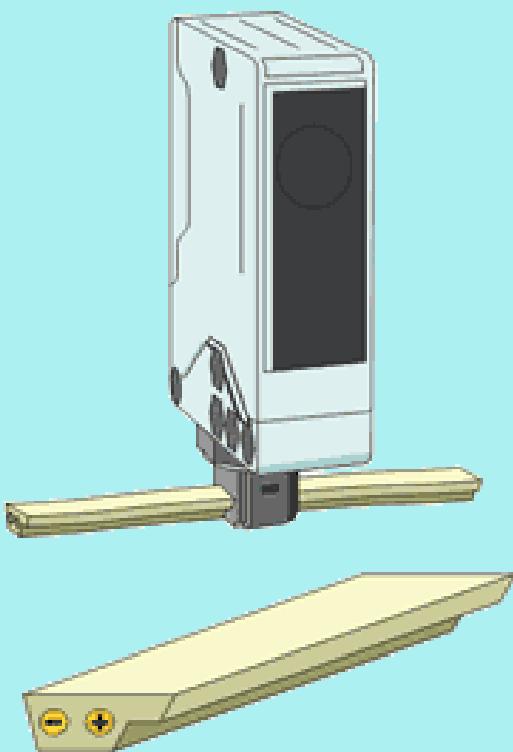
کلید گیت خروجی را به ورودی I0.1 می دهیم و در برنامه PLC آن را به ورودی CD مربوط به شمارنده می دهیم.
 کلید گیت ورودی را به ورودی I0.0 می دهیم و در برنامه PLC آن را به ورودی CU مربوط به شمارنده می دهیم.
 مقدار تنظیمی شمارنده را برابر با ظرفیت پارکینگ در نظر می گیریم.
 هرگاه تعداد وسایل نقلیه وارد شده به مقدار تنظیمی رسید، خروجی QU شمارنده، یک می شود.
 این خروجی را به Q0.1 و آنرا به تابلوی اعلام تکمیل ظرفیت وصل می کنیم.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

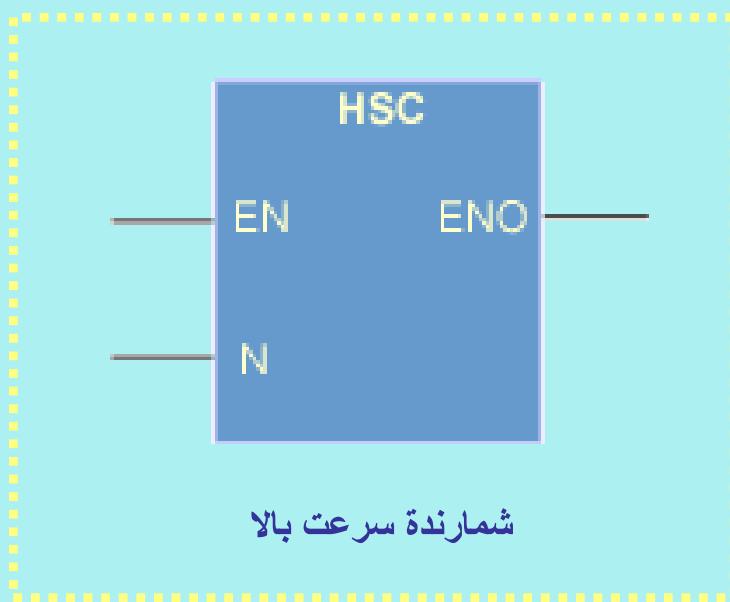
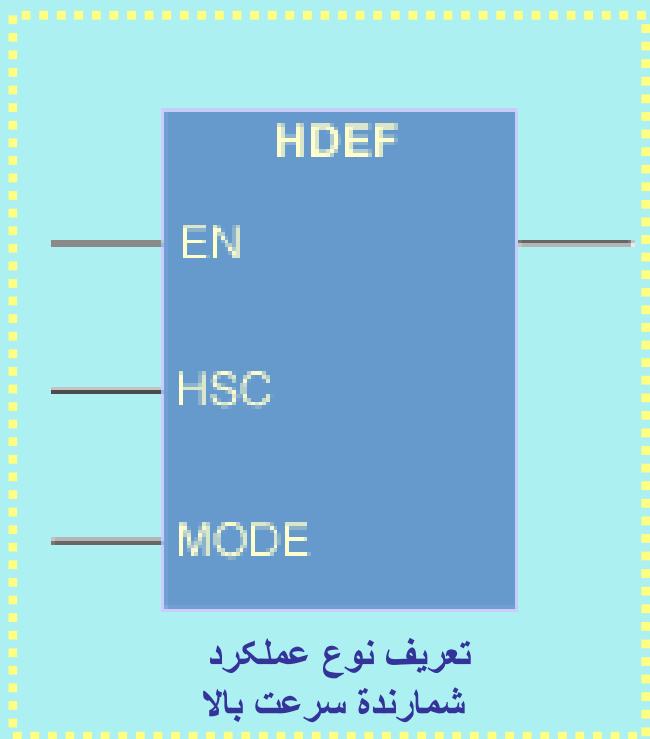
موضعهات پیشرفته تر

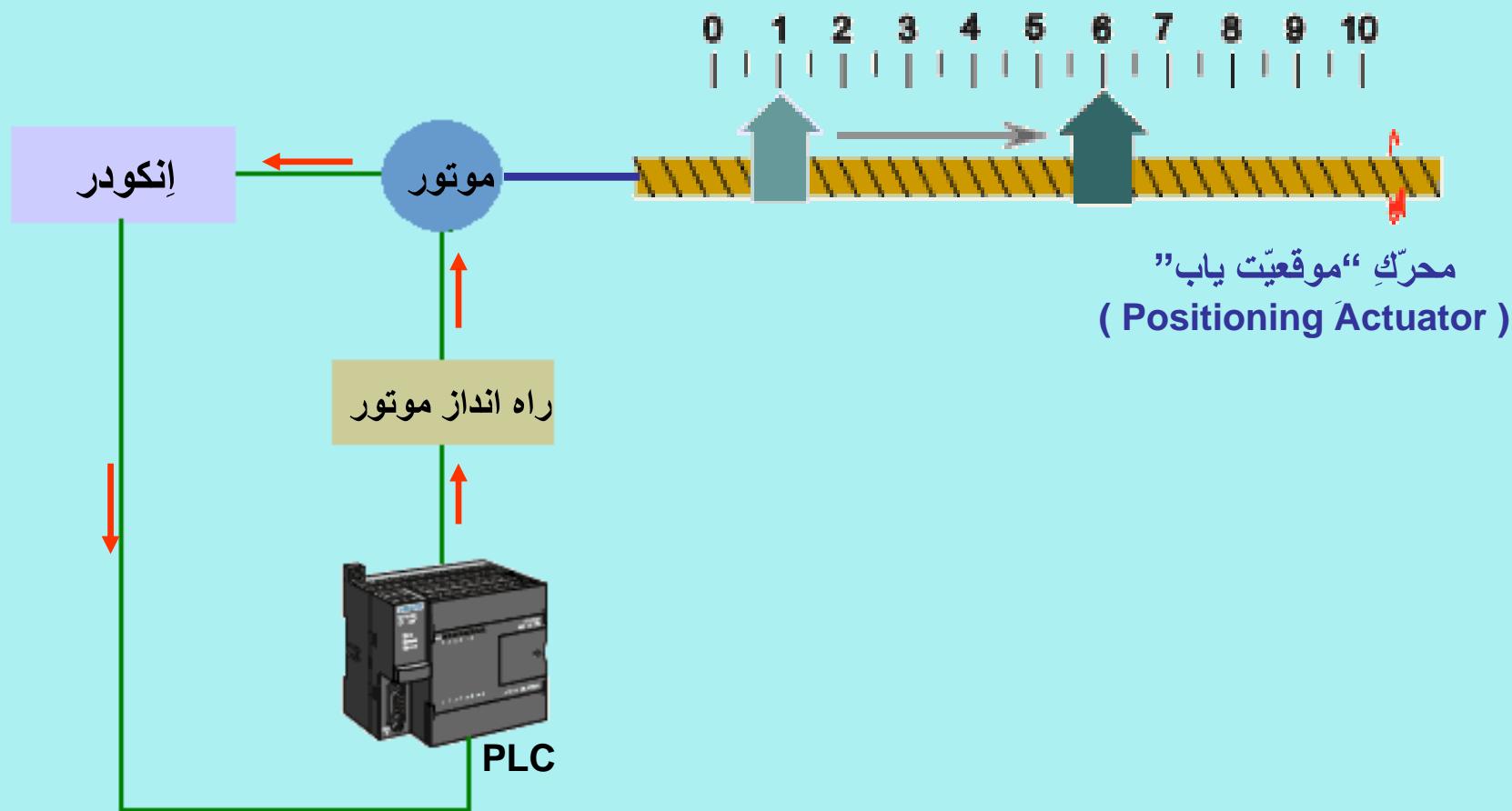
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

بعضی از انواع PLC ها مانند S7-221 و S7-222 چهار شمارنده های سرعت بالا با نام های (HSC0,HSC3,HSC4,HSC5) دارند. بعضی ها هم شش عدد از این شمارنده ها (از HSC0 تا HSC5) دارند. از جمله تعریف نوع عملکرد، برای اختصاص یکی از ۱۲ حالت ممکن کار استفاده می شود. این شمارنده ها ورودی هایی به عنوان Clock، کنترل مستقیم، ریست و استارت دارند. بیشترین فرکانس Clock بسته به حالت کار و ولتاژ ، ۳۰ KHz می باشد.

یکی از کاربردهای شمارنده های سرعت بالا، استفاده آنها در موقعیت یابی است.
در شکل زیر، موتوری توسط یک PLC کنترل می شود.
شفت موتور به یک "انکودر" و یک "موقعیت یاب" متصل شده است.
وقتی موتور می چرخد، انکودر، یک سری پالس می فرستد.
در این مثال، برنامه، یک شیء را از موقعیت ۱ تا موقعیت ۶ حرکت خواهد داد.

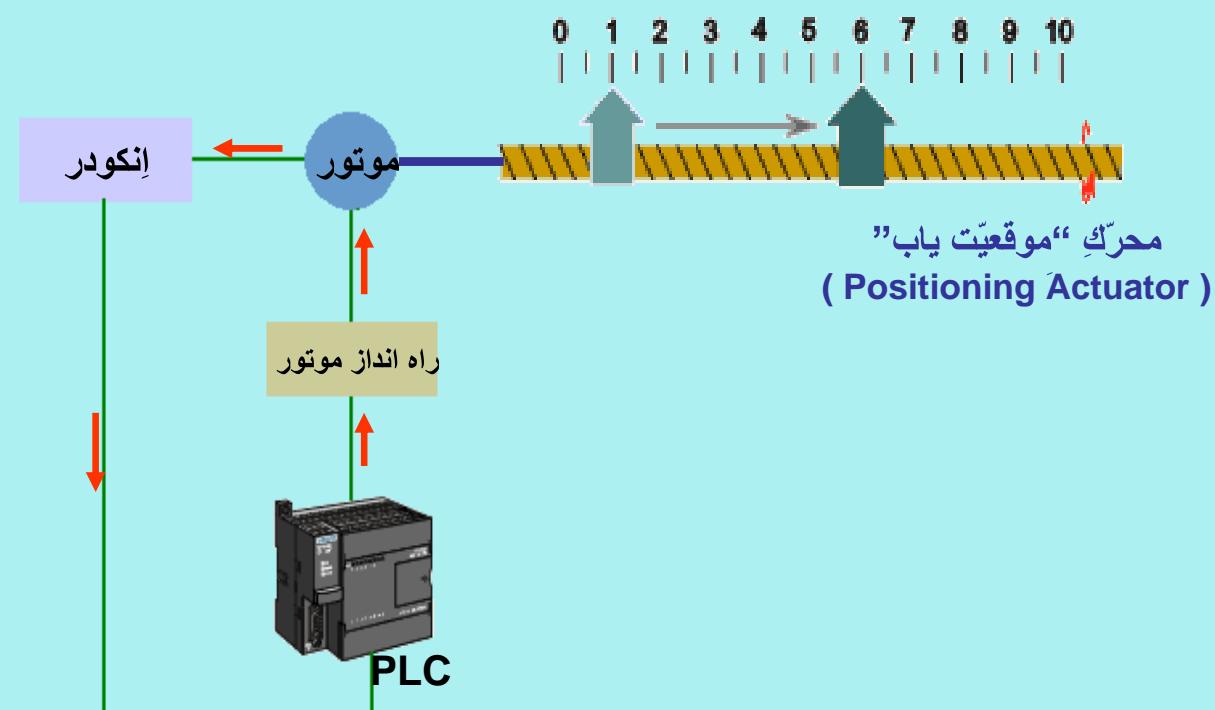
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

فرض کنید، انکودر در یک دور کامل موتور، ۶۰۰ پالس تولید کند.
 موتور برای یک شماره حرکت شیعه، ۱۰۰۰ دور باید بزند. بنابراین برای حرکت از شماره ۱ تا ۶، باید ۵۰۰۰ دور بزند.
 شمارنده باید برای شمردن ۳۰۰۰۰۰۰ شماره برنامه ریزی شود. (پالس در هر دور $600 * 5000$ دور بزند)
 سپس موتور را متوقف کند.

انکودر

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

PLC برنامه های خود را از بالا به پایین و یکی پس از دیگری اجرا می کند.

وقفه ها دستور العمل هایی هستند که باید PLC ، آنها را قبل از اتمام یک دور "مرور برنامه های خود" اجرا نماید. مثلا در ساعت ۴ بعد از ظهر چهارشنبه هر هفته، موتورها و روشنایی ها خاموش شده و ساعت ۸ صبح شنبه، دوباره روشن شوند.

وقفه های S7-200 شامل موارد زیر است:

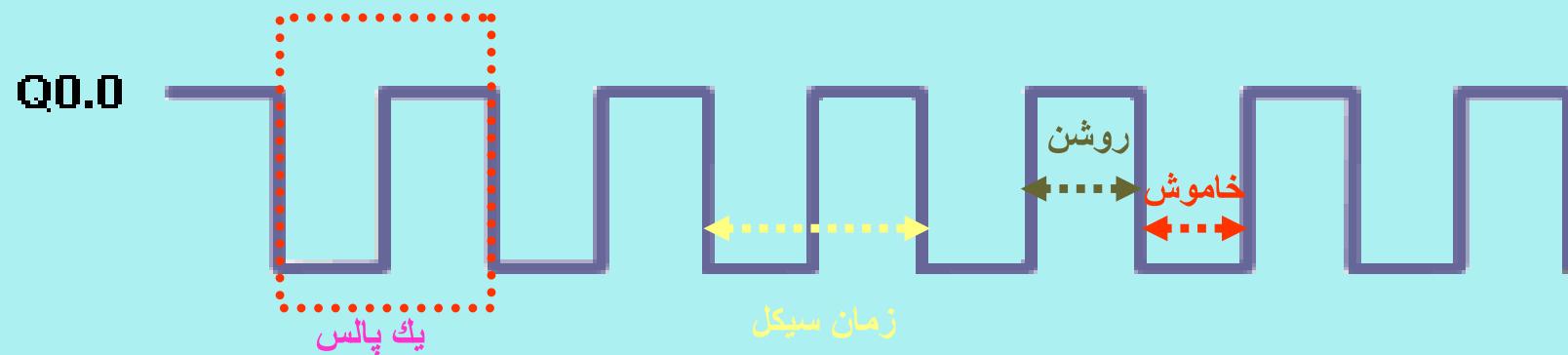
۱- ارتباطات شبکه ای

۲- وقفه های ورودی-خروجی

۳- وقفه های برنامه ریزی شده در زمان خاص

از قطار پالسی خروجی (PTO) ، جهت فراهم کردن یک سری پالس، برای وسائل خاصی نظیر "موتورهای پله ای" استفاده می گردد.

PTO ، موج مربعی با چرخه کار ۵۰٪ تولید می کند. (یعنی نصف پالس خاموش و نصف دیگر روشن) پالس مربعی شکل زیر، مثلا ۲۰ ms روشن و ۲۰ ms خاموش است.

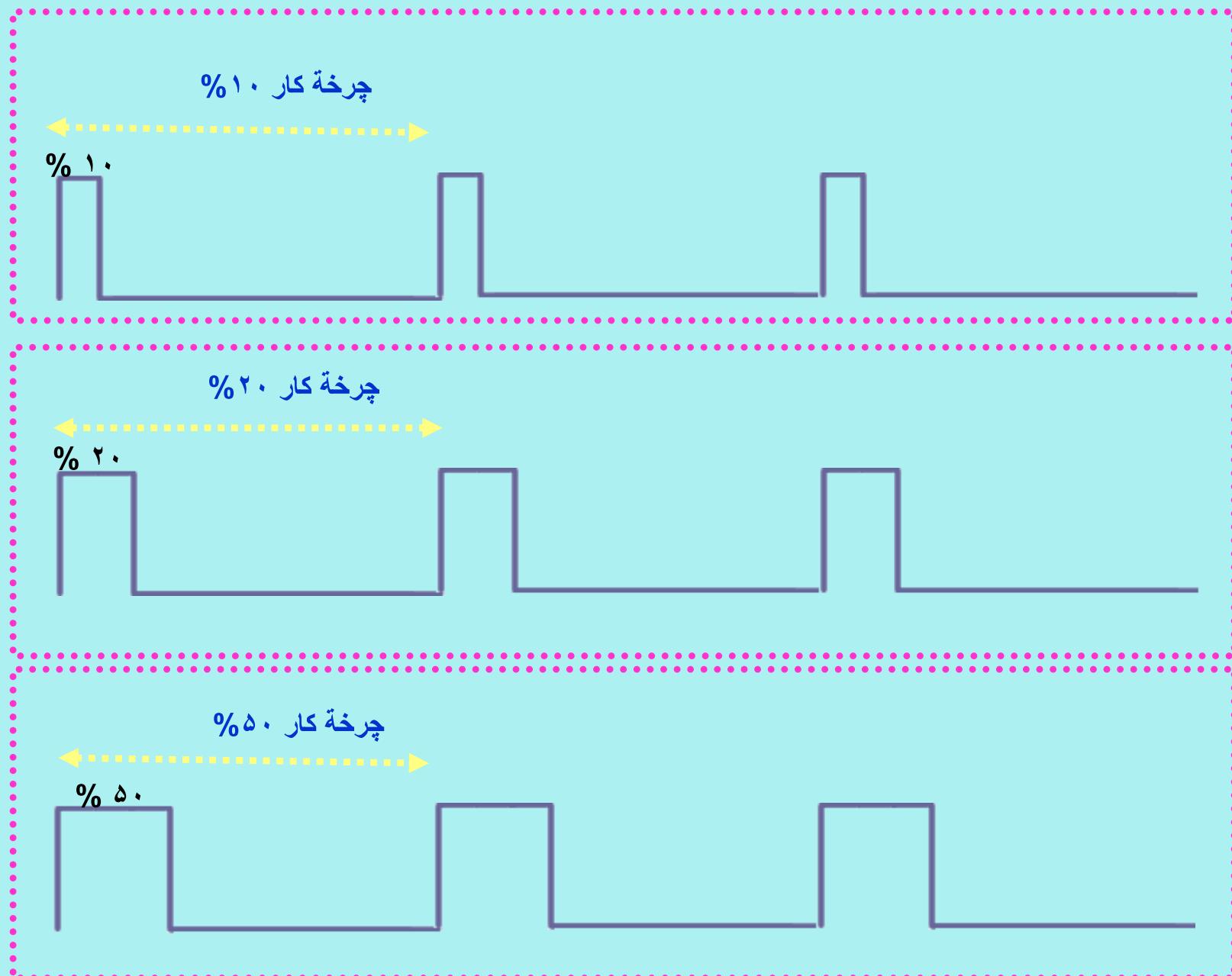

قطار پالسی

مفهوم چرخه کار را در صفحه بعد ببینید.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

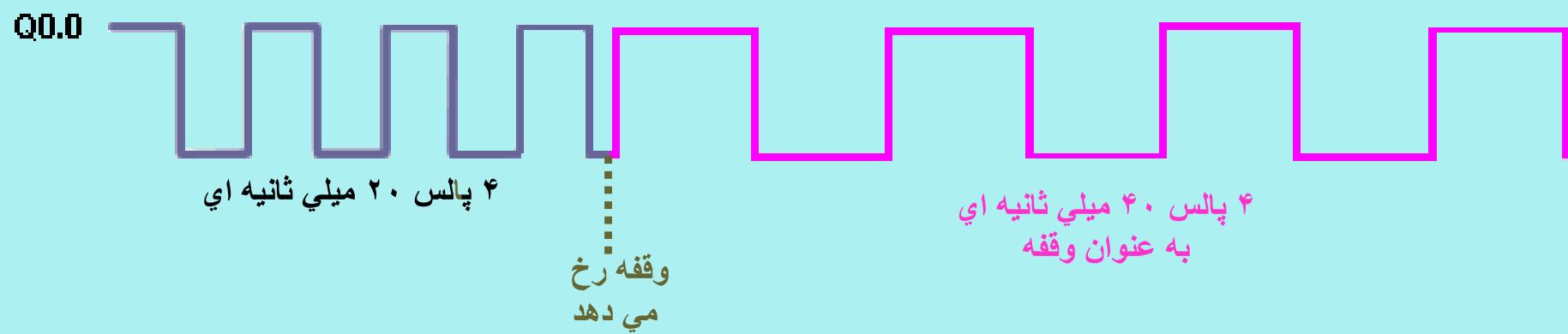

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

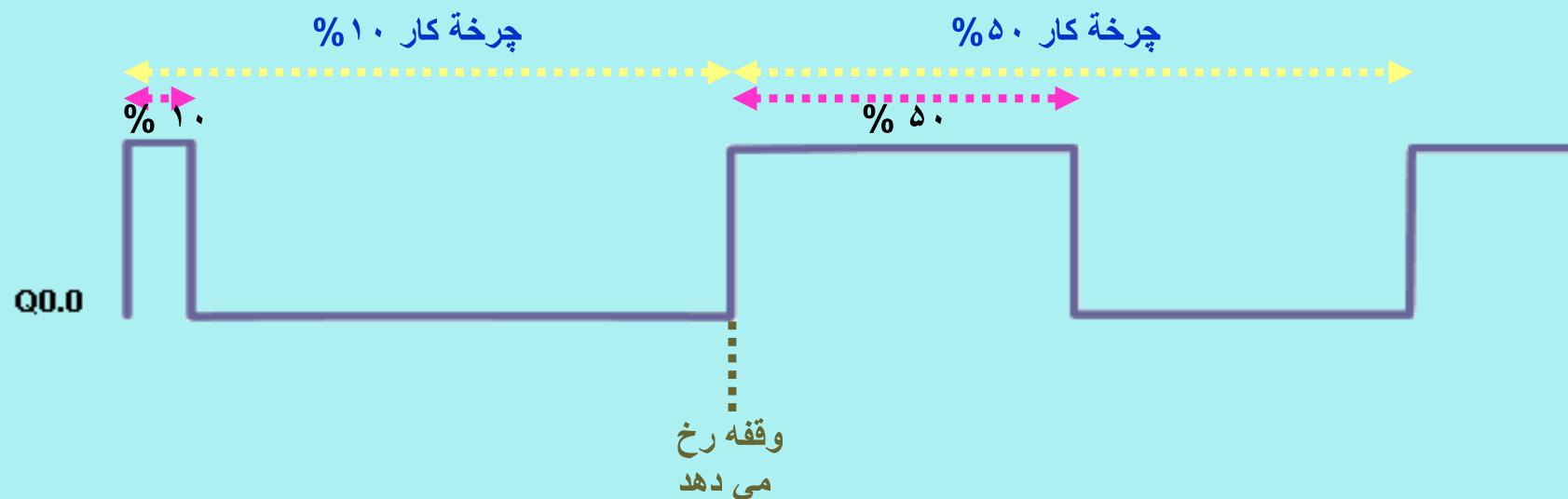
تعداد پالس ها و چرخه کار ، با وقوع وقفه تغییر می نماید.
مثالاً در شکل فوق بعد از ۴ پالس، وقفه اي با ۴ پالس و زمان ۴۰ میلی ثانیه روشن رخ می دهد

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

PWM پالس هایی با زمان سیکل برابر اما با چرخه کار متفاوت تولید می کند.
در مثال زیر خروجی Q0.0 پالسی با چرخه کار ۱۰٪ (یعنی ۱۰٪ روشن و ۹۰٪ خاموش) تولید می کند.
در این حین، وقفه ای با چرخه کار ۵٪ (یعنی ۵٪ روشن و ۹۵٪ خاموش) رخ می دهد.

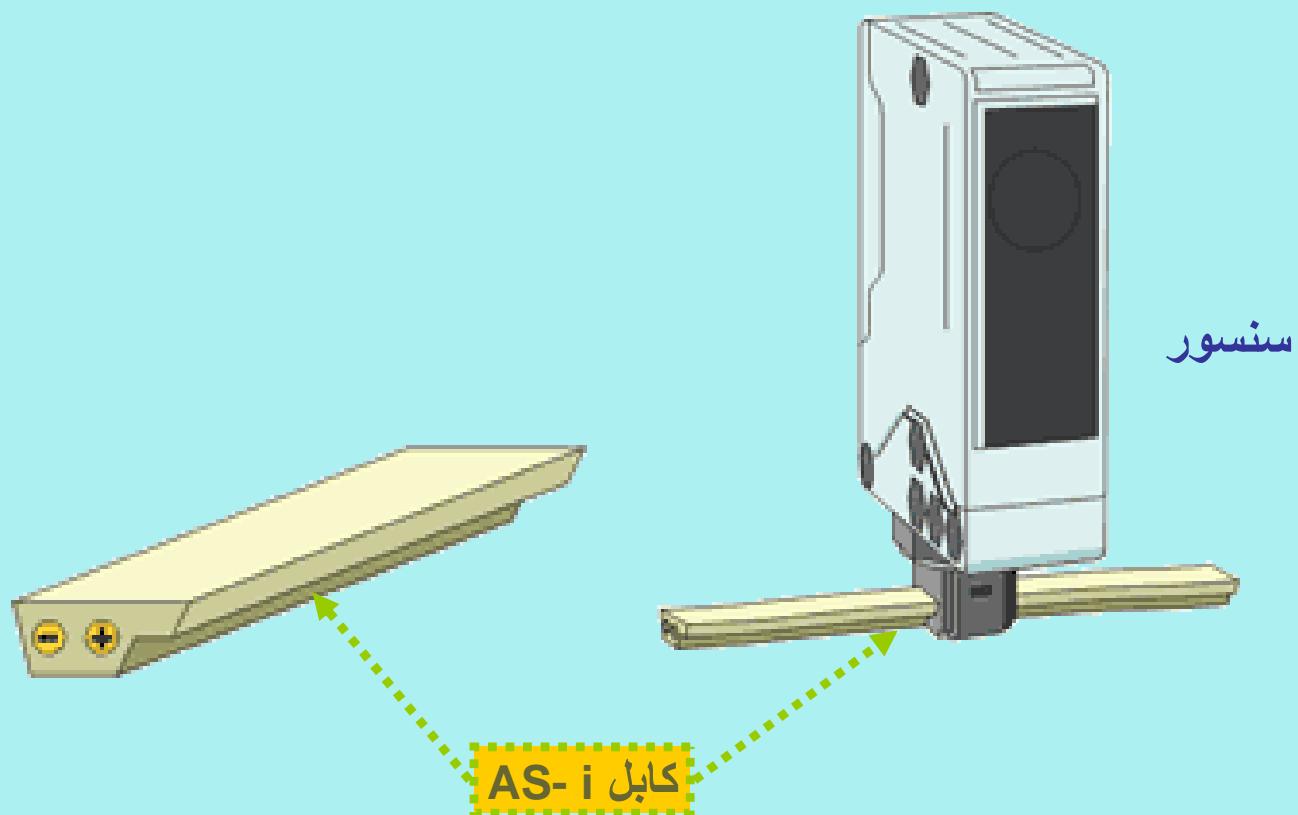

از مفهوم PWM نترسید.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

واسطة سنسورها یا AS-I ، سیستمی برای شبکه کردن وسایل دیجیتالی مانند سنسورها می باشند.
تا همین اواخر، برای موازی کردن تجهیزات، سیم کشی زیادی لازم بود.
این سیستم با یک کابل ۲ رشته ای جلوی سیم کشی پیچیده را می گیرد.
سنسورها باید این قابلیت را داشته باشند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

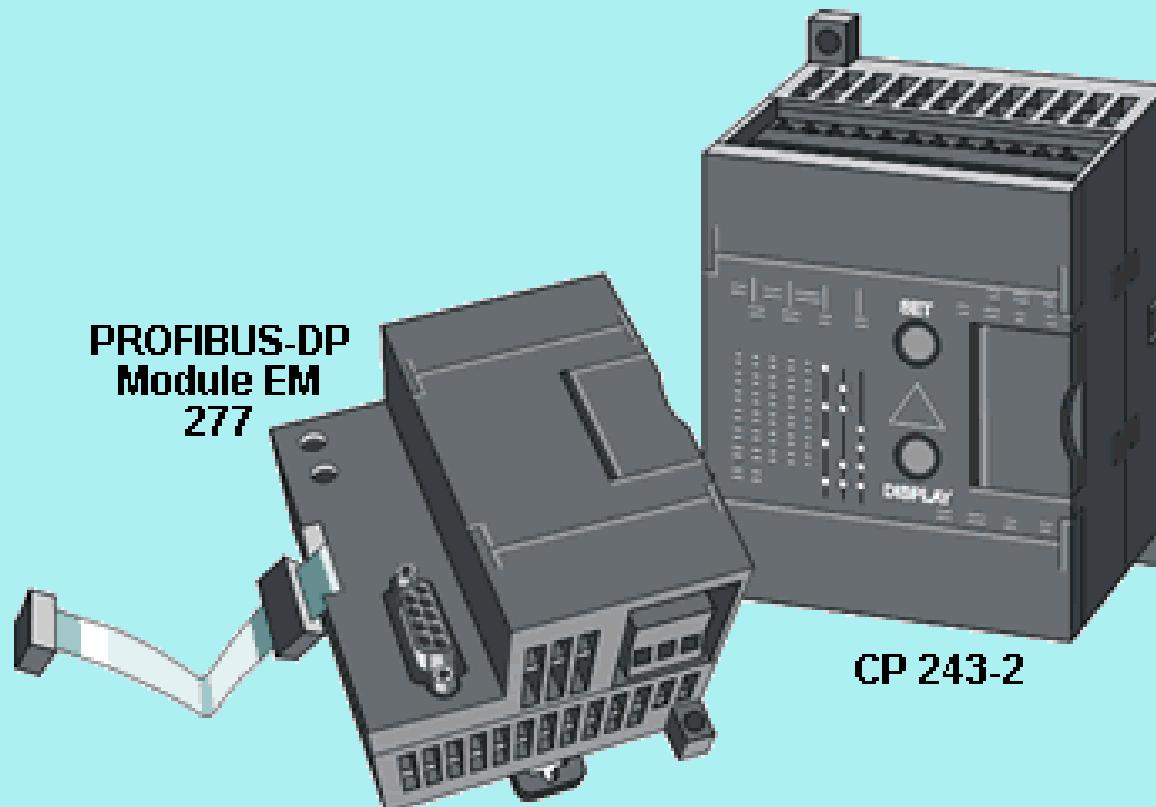

اطلاعات بین وسایل هوشمند از قبیل PLC‌ها، کامپیوترها، درایو ها، محرک ها و سنسورها، توسط شبکه محلی (LAN) انجام می‌پذیرد.

و واسطه سنسور AS-i مثالي از اين شبکه هاست.

ماجول PROFIBUS DP EM 277 ، امکان ارتباط S7-200 را به شبکه فراهم می‌کند..

پروسسور 2 CP 243-2 امکان ارتباط S7-200 را با تجهیزات AS-i فراهم می‌کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

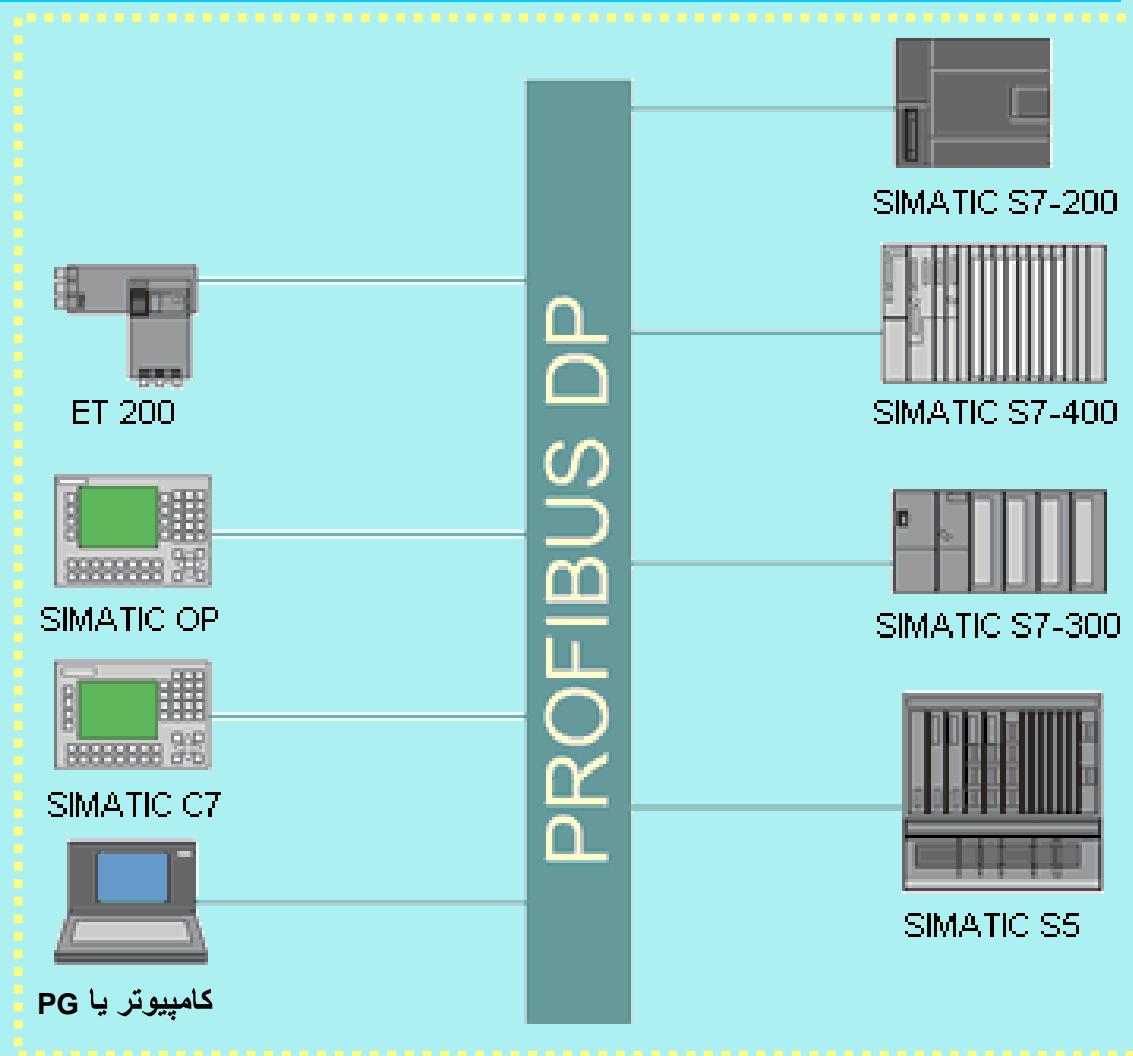

PROFIBUS-DP کاربرد زیادی در تولید و اتوماسیون دارد.

و کاربردهایی نظیر حفاظت موتورها، کنترل کلیدهای قدرت، روشنایی ها و اندازه گیرهای توان دارد.
در شکل زیر انواع PLCها و تجهیزات کنترلی و مانیتورینگ، توسط این کابل به هم متصل شده اند،
و کار کنترل یک فرایند پیچیده را به دقت انجام می دهند.

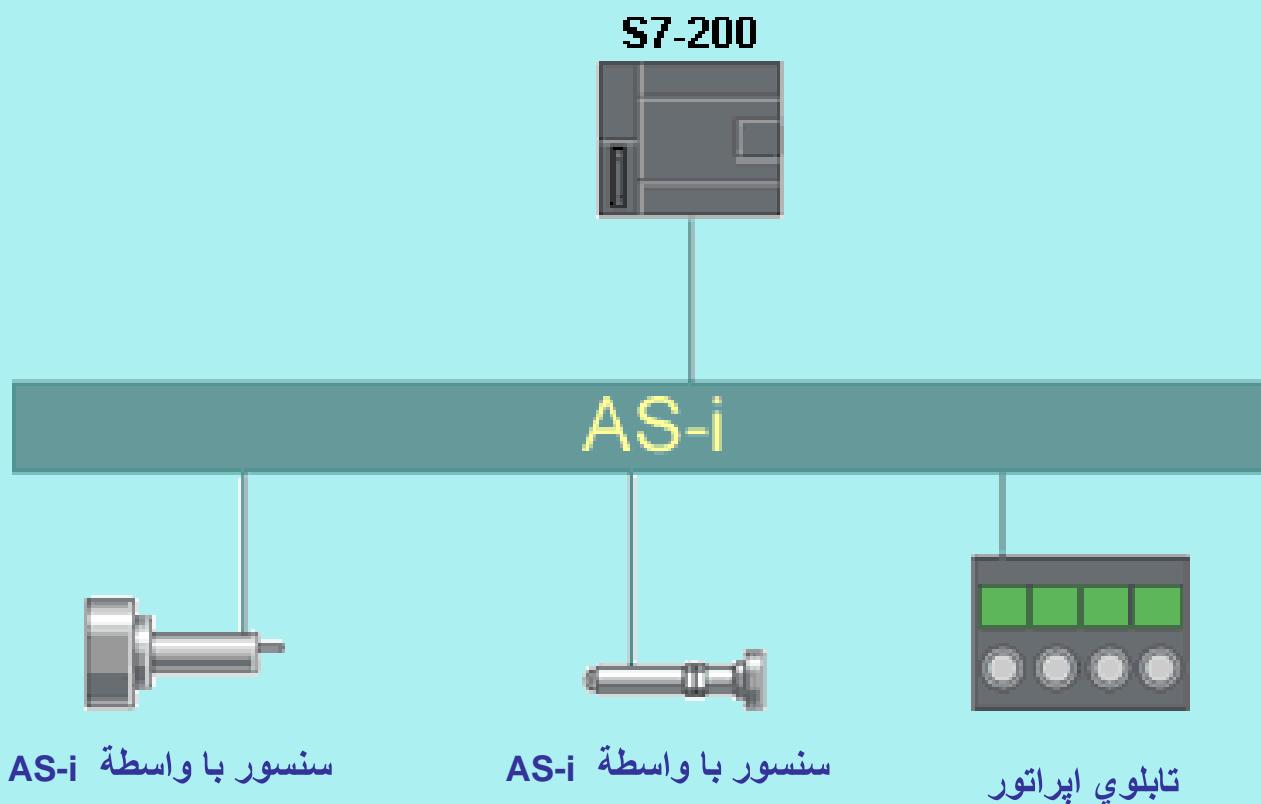
PROFIBUS-DP
ماجول
برای S7-200

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

توسط ماجول های خروجی و با کابل AS-i با سنسورها ارتباط برقرار می کند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

مقدمه ای بر ابزار دقیق

مقدمه ای بر ابزار دقیق

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

ابزار دقیق (Instrumentation) مهمترین علم در کنار PLC است.
وبدون دانستن آن عمل PLC کاربرد چندانی ندارد

در یک پروsesه صنعتی امکان وجود مخازن، حوضچه ها، لوله ها و... وجود دارد که اطلاعات دما، فشار، سطح، شار و... باید در هر لحظه از زمان نمونه برداشی شده و به صورت ورودی های آنالوگ به سیستم اتوماسیون انتقال یابد.
علاوه بر جمع آوری اطلاعات مربوط به وضعیت ورودی های دیجیتال (مانند کلیدها، سنسورها و روشن یا خاموش بودن موتورها پمپ ها و...) باید از وضعیت ورودی های آنالوگ هم باخبر باشد.
تبديل کمیتهاي فیزیکی فوق به سیگنالهای PLC توسط ترانسミترها (Transmitter) انجام می شود

ترانسミتر سطح

ترانسミتر فشار

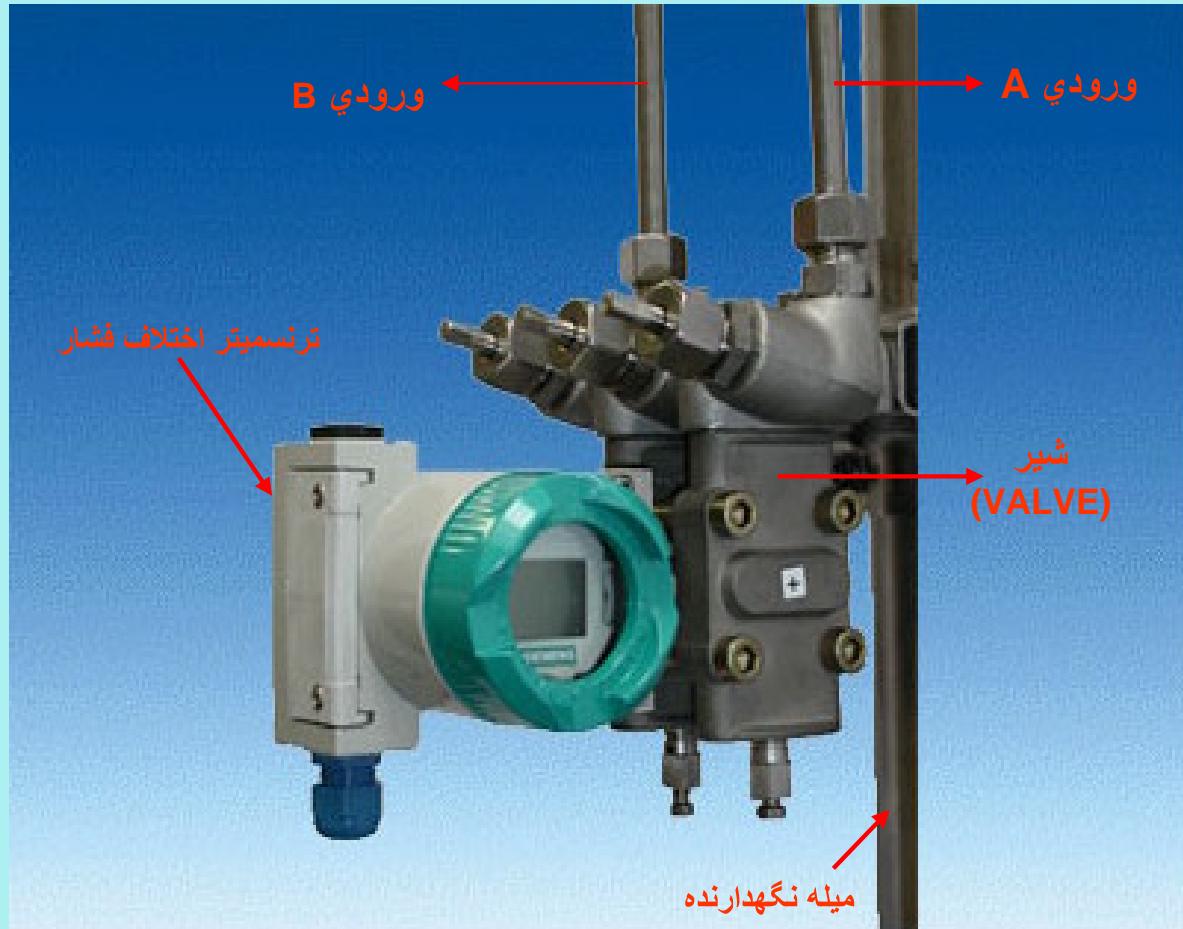
ترانسミتر دما

ترانسミتر شار

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

شار عبوری از لوله
توسط ترانسمیتر شار
به
 PLC
فرستاده می شود

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

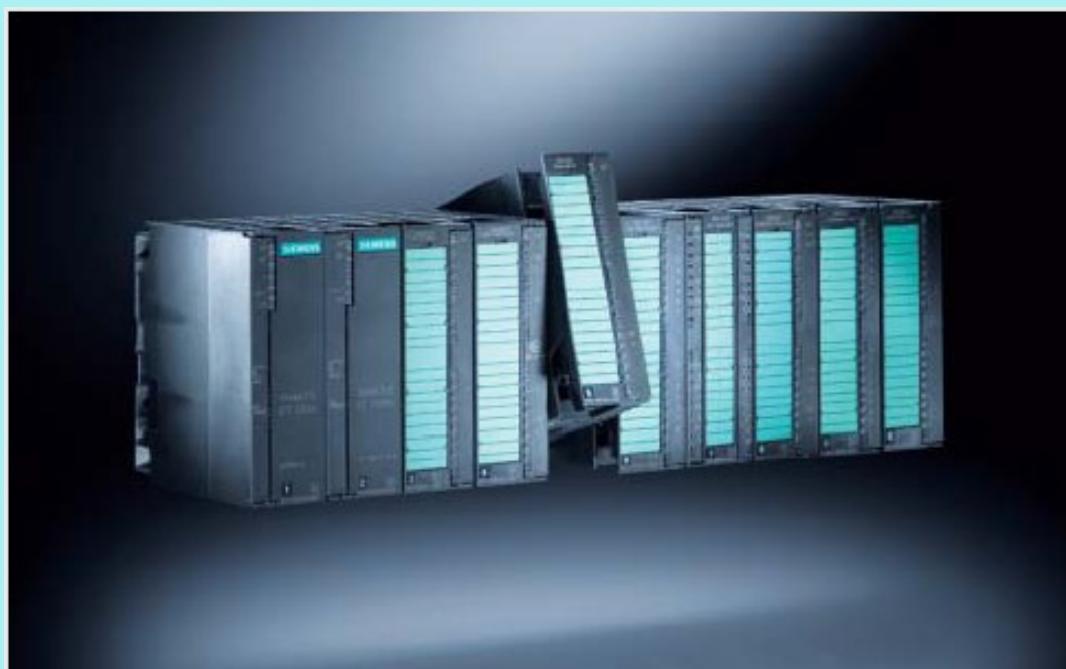
انواع PLC‌های زیمنس

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

PLC های زیمنس که با عنوان SIMATIC عرضه می شوند به دو صورت Compact و ماجولار عرضه می شوند.
در نوع Compact، اجزای PLC به صورت یکپارچه در کنار هم قرار می گیرند.
ولی در نوع مدولار اجزا به صورت جدا از هم بوده و هر کدام به طور مجزا روی ریل سوار می شوند.

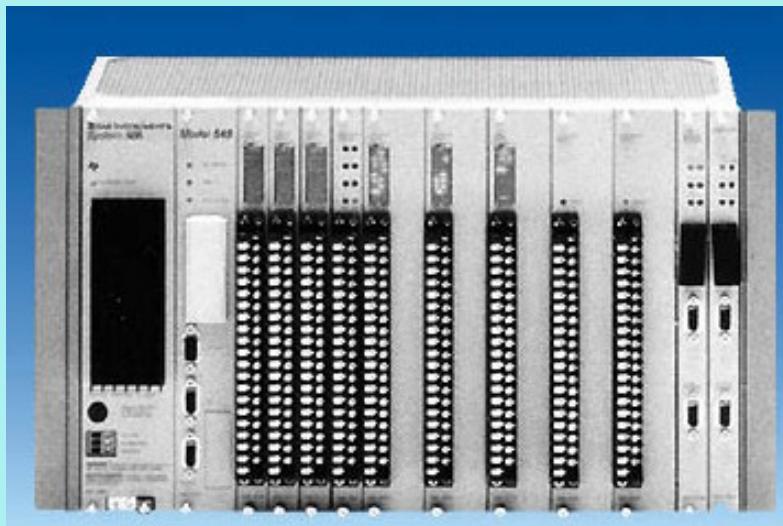
نوع مدولار (Modular)

نوع Compact

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

SIMATIC 505

این نوع PLC ها به صورت Compact بوده و در حال حاضر استفاده چندانی ندارند

SIMATIC S5

این نوع PLC ها قدیمی هستند و در دو نوع Compact و ماجولار وجود دارند

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

LOGO!

کنترل کننده ارزان قیمت و سادهای که به صورت Compact ساخته می شود.
برنامه ریزی آن ، هم از طریق دگمه های روی آن و هم از طریق کامپیوتر انجام می شود.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

S7 200

از نوع **compact** بوده و یک **Mini PLC** تلقی می گردد.
ارزان قیمت بوده ولی برای انجام اتوماسیون
ساده و پیچیده استفاده می شود.

S7 300

حوزه عملکرد کوچک و متوسط است.
و به راحتی قابل توسعه است.

از خانواده **S7 300C** است، با این تفاوت که
آن همراه یک یا ماجول I/O (ورودی-خروجی)
به صورت **Compact** است.

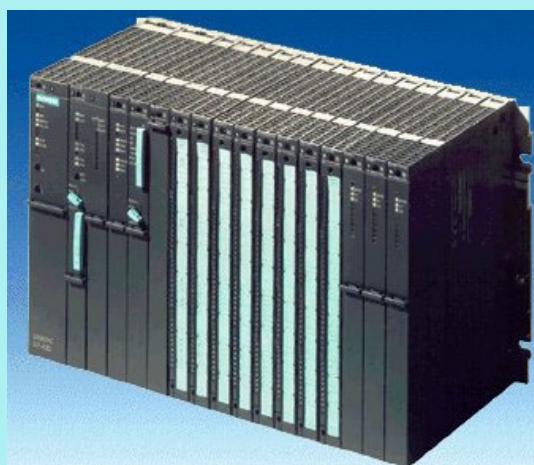
برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید **Space** را فشار دهید

S7- 300F

در کارخانه هایی که نیاز به امنیت بالایی دارند کاربرد دارد.
همانند S7 300 است ولی دارای ماجول های Failsafe (ایمنی در برابر قطعی) می باشد.

S7- 400

در کارخانه هایی که نیاز به امنیت بالایی دارند کاربرد دارد.
همانند S7 300 است ولی دارای ماجول های Failsafe (ایمنی در برابر قطعی) می باشد.

S7- 400H

دو عدد CPU به عنوان پشتیبان در کنار هم قرار داده شده اند به طوری که در صورت بروز خطا روی یکی از آنها ، بلا فاصله CPU دومی فعال شده و امکان بروز اشکال را به حداقل می رساند.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

PLC LEARNING

S7-400F/FH

بر پایه S7-400H به همراه ET200M و ماجول های Failsafe برای کارهایی که نیاز به درجه ایمنی بالا دارد.

SIMATIC C7

در پروژه های با حوزه عملکرد کوچک کاربرد دارد.
ترکیبی از S7 300 و برد اپراتور است.
برای کاربردهای صنعتی بسیار مناسب است.
با ماجول های S7-300 قابل توسعه است.

برای جلو رفتن، روی صفحه کلیک کرده و یا کلید Space را فشار دهید

